

Снежана Алексић
КУПИНОВО
У ИЗВОРИМА И ГРАЂИ

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ

Снежана Алексић

КУПИНОВО – У ИЗВОРИМА И ГРАЂИ –

БИБЛИОТЕКА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Главни и одговорни уредник
Др Небојша Кузмановић

Рецензент
Доц. др Слободан Љ. Петровић

Дизајн и графичко обликовање
Александар Павловић

Корице: Храст лужњак и небо, аутор фотографија: С. Алексић, шума Црни луг,
новембар, 2015.

© Copyright: Архив Војводине, 2022.

Снежана Алексић

КУПИНОВО У ИЗВОРИМА И ГРАЂИ

Нови Сад, 2022.

У спомен,
мојој Ангелини
С. А.

Садржај

Купиново у изворима и грађи	7
Средњовековно Купиново	17
Хронологија Купинова 1690–1940.	27
Овлаштеничко право	154
Катастар овлаштеника Купинова	167
Синоними присутни у овом раду	270
Извори и литература	273
Рецензија	287

КУПИНОВО У ИЗВОРИМА И ГРАЂИ

Мало је места која се, попут Купинова, могу похвалити не само континуитетом свог постојања, већ улогом које је ово место, током дуге и бурне повести, заузимало у разним догађањима, која су оставила трајни печат у националним и изван националних оквира. Иако се у изворима могу пронаћи подаци који се конкретно односе на Купиново, ово место никада није посматрано као самостална целина у времену и простору, већ искључиво у оквиру других догађања, која Купиново, због његовог географског положаја и значаја самог места које је имало у одређеним временима, нису могла ми-моићи.

Позната је средњовековна улога Купинова у српској националној историји. Купиново у Срему је био последњи откуцај рањеног срца Немањићке државе. Након освајања Купинова од стране надмоћне војске султана Сулејмана, у вековима који су потом долазили, Купиново више никада није успело да поврати улогу коју је имало у временима пре турског освајања, чија се управа у Срему назире кроз историјске вести, углавном сачуване у пореским евиденцијама – тефтерима.

Заборављени средњовековни град, чије рушевине и данас чувају свет неистражених истина, не само код становника Купинова, већ и у широкој јавности, поимају се као нешто свето, митско. Култ светородних Бранковића дубоко укорењен у равничарско тло, на којем су смештена станишта непрегледних јата птица, ушушкан крошњама древних храстова лужњака, чезне за истраживачима који ће у архивима Беча, Пеште, Будима, Дубровника, и другим ризницама оригиналних докумената, као и у археолошким слојевима самог места, дотаћи тренутак постојања једног времена, изузетно значајног. Међутим, ни каснија историјска раздобља, не мање значајна, нису истражена.

Изузетно важан тренутак у националној историји српског народа, позната Сеоба 1690. године под патријархом Арсенијем III Чарнојевићем, иако нема опиплјивих артефаката на простору Купинова, чува се у староседелачкој традицији, где се и данас може чути да су одређене породице у Купиново

приспеле баш у тој сеоби. Да ли су данашњи староседеоци збиља доселили у Купиново тада, или су баш ти, из Сеобе под патријархом Чарнојевићем у Купиново стигли касније, након развојачења Потиско-поморишке границе, када се размишљало да се у Купинову оснује шајкашки батаљон, не може се са сигурношћу тврдити. Оно што се поуздано зна је то да је на Збору народних црквених првака у Београду 1690. години као изасланик Срема присутан Тодор Марјановић, капетан из Купинова.

Касније историјске вести упућују на Другу сеобу Срба, сведоче о насељавању Купинова људима под заповедништвом Вука Исаковича, о спорењима између новонасељеника и староседелаца у вези са полагањем права на земљиште Обеду, о формирању Војне границе, уређењу села, сеоског атара, путева.

Током постојања Војне границе Купиново је припадало IX Петроварадинској пуковнији. Налазило се у статусу „штапског места”. Средином XVIII века, према организацији Српске православне цркве Купиново је седиште протопопијата Купиновачког. Историјске вести, између осталог, информшу да 1770. године у Купинову ради школа, али и да су у Купинову присутне продавнице, кафане. Од привредних активности, као најзначајнија, чини се, трговина дрветом и другим шумским плодовима, рачунајући и шумску испашу, која је становницима из провинцијала, а нарочито становницима слободног града Земуна давана у закуп.

Национални узлети и устанци Срба крајем XVIII и почетком XIX века, преливали су људе и догађаје са једне на другу страну реке Саве, па тако ни Купиново није остало изван ових токова, као ни оних каснијих, нарочито у вези са Револуцијом 1848–1849. која је потом условила доношење Темељног закона 1850. године. Након ступања на снагу Темељног закона, положај граничара јасно је дефинисан, са коначно признатим и у грунтовнице уведеним власништвом над земљиштем, које су током претходних стотину година граничари уживали као војно лено.

Након укидања Војне границе (1871) живот унутар до тада затвореног подручја динамично се мења. Купиново, као и друга развојачена места Срема, у новонасталим околностима током инкорпорације (1871–1881) у цивилне оквире које је карактерисао капиталистички начин привређивања са додатно отежавајућим фактором – економском кризом, фискалним наметима и досељавањем становништва, доживљава драстичне промене. Управо ове промене намећу домицијалном становништву Купинова, као и осталим развојаченим житељима Срема, нови вид борбе, за њих много теже од борбе под оружјем на коју су били навикнути – политичке борбе.

Од укидања Војне границе, током десетогодишње инкорпорације у цивилни систем, развојачени граничари налазили су се у врло сложеном положају, без изборног права и права гласа. Све битне одлуке које су донете

током те деценије, а које су се директно тицале развојачених граничара и њихове имовине, донете су без њих. Иако је при развојачењу формирана „Крајишка инвестициона заклада” граничари овим значајним фондом нису управљали, а на капиталне инвестиције које су финансиране из овог фонда нису имали утицаја. Отуда, не чуди што се кроз развојачену границу југо-источног Срема у периоду инкорпорације није подигла ни једна пруга, није изграђен ни један значајнији пут. За развојачене граничаре једини фактор политичке и економске моћи представљала је Петроварадинска имовна општина, која је, водећи рачуна о изузетно вредном шумском комплексу развојачене Петроварадинске пуковније, једина била у могућности да колико-толико заштити граничарске интересе.

У Купинову, најјужнијој географској тачки Срема, након развојачења, боравили су претенденти на аустроугарски престо краљевић Рудолф, потом Франц Фердинанд, као и српски краљ Милан Обреновић, а касније и Александар Карађорђевић. Високи гости из краљевских кућа посећивали су ловиште Обедску бару, а у вези са овим природним добром нарочито је важно истаћи чињеницу да се оно, при развојачењу Војне границе, обрело у власништву развојачених граничара Купинова. Због погубног утицаја економске кризе која се јавила након развојачења условивши пореску и хипотекарну презадуженост, Купинци¹ су „благоизволели поклонити Обедску бару Цару Јосифу, који поклон прими и предаде га краљевићу Рудолфу.” За економске историчаре, свакако да је ово јединствен и надасве сјајан пример пореске евазије. На овај начин становници Купинова су успели да се ослободе пореза на непродуктивно, мочварно земљиште, а након Великог рата Обедска бара им је поново додељена у власништво. Не зна се да ли су мештани Купинова Обедску бару „благоизволели поклонити” и Александру Карађорђевићу, но, извесно је, да је краљ Александар, непосредно пре атентата у Марсељу, са Општином купиновачком дана, 1. 7. 1934. године закључио уговор о узимању Обедске баре у закуп ради уживања, по цени од 2.300 динара годишње, и роком закупа од 1. 8. 1934. до 31. 7. 1949. године. Чињеница о закљученом уговору о закупу демантује у нас све раније објављене радове, који погрешно наводе да се од 1919. године Обедска бара налазила у приватном власништву Александра Карађорђевића.

Иако су након развојачења, у цивилним оквирима, бивши граничари тешко погођени економском кризом, Купинци су ишли у корак са савременим, прогресивним токовима ондашњег времена и друштва. Из расположивих извора поуздано се сазнаје да је у Купинову деловао повереник осигуравајуће куће „Кроација”, да је у чланству Матице српске било и Купинаца,

¹ Иако је граматички исправно рећи Купиновчани, аутор овог рада задржава право да становнике Купинова именује онако како они сами себе називају – Купинци.

да се у Купинову прослављала школска слава Свети Сава, да су се Купинци могли користити речном саобраћајном линијом Земун–Сисак која је имала свој ред возње, као и аутобуским превозом, да је прва метеоролошка станица у Срему подигнута баш у Купинову. Интересантан је и податак да се на трмеђи путева Купиново–Ашања–Обреж од 1890. до Другог светског рата, када је срушен у ратним дејствима, налазио споменик подигнут у знак молитвеног сећања на аустроугарског крон-принца надвојводу Рудолфа, који је преминуо 1889. године под неразјашњеним околностима. Био је ово први и једини споменик који је крајем XIX века подигнут на простору Земунског котара. Пројекат и изградњу споменика финансирала је Петроварадинска имовна општина. Сачувани фрагмент споменика² који се данас налази у Шумарији у Купинову сведочи да је једна од четири комеморативне плоче била исписана српским језиком, ћириличким писмом. На сачуваном фрагменту, у три реда ишчитава се: „личанства / онаследник / РУДӨ”. Податак не чуди, познато је да је православно становништво чинило већину популације на просторима југоисточног Срема, па тако и у Купинову, што сведоче сви током XIX и прве половине XX века спроведени и публиковани Пописи становништва.

Природа Обедске баре и Купинова, данас представља непроцењиво благо, који се може описати стихом песме „Моја молитва”, коју је певао Бранко Радичевић:

„Звезде сјајне,
небо ведро,
плодно јоште земље недро,
сатворити ко то може,
ако не ти, вечни Боже”.

Иначе, нашој јавности непознат је податак да је баба по оцу песника Бранка Радичевића, Стана, рођена је у Купинову 1781. године, у староседелачкој породици Стајчић, касније удата у породицу Радичевић у Бољеваце, у којој је рођен Бранков отац Тодор.

Драгуљ Купинова–Обедска бара, коју су након развојачења граничари Купинова поклонили Хабзбурзима, по примитку поклона проглашена је царским ловиштем, те се тако обрела у статусу заштићеног подручја (1774), две године након парка Јелоустон у САД.³

² На истраживање у вези са спомеником крон-принцу Рудолфу, а које је резултирало открићем остатка комеморативне плоче са ћириличким натписом, аутора је подстакао проф. др Војислав Миловановић, протонеимар Храма Св. Саве.

³ Од 1977. године према Рамсарској конвенцији налази се на списку мочвара од међународног значаја. Сем тога, 1989. године сврстана је у списак подручја од изузетног значаја птица Европе. У статусу Специјалног резервата природе под посебним је режимом заштите.

Тик уз овај заштићени резерват природе, налази се, данас у статусу споменика културе од изузетног значаја, на подручју Војводне најстарији православни сакрални објекат у функцији – средњовековна црква Светог Луке, са иконостасом који је израђен крајем XVIII века. На овом иконостасу пажњу⁴ посебно треба усмерити ка Царским дверима, где је у дуборезној орнаментици приказан пеликан–птица која у природи своје младе у недостатку хране одржава у животу тако што својим кљуном кида сопствене груди док из њих не потече крв, којом потом храни потомство до сопствене изнемоглости, и смрти. Приказ пеликана упућује не само на крв Христову, на жртву зарад ближњих, већ на бескрајну љубав као суштину учења.

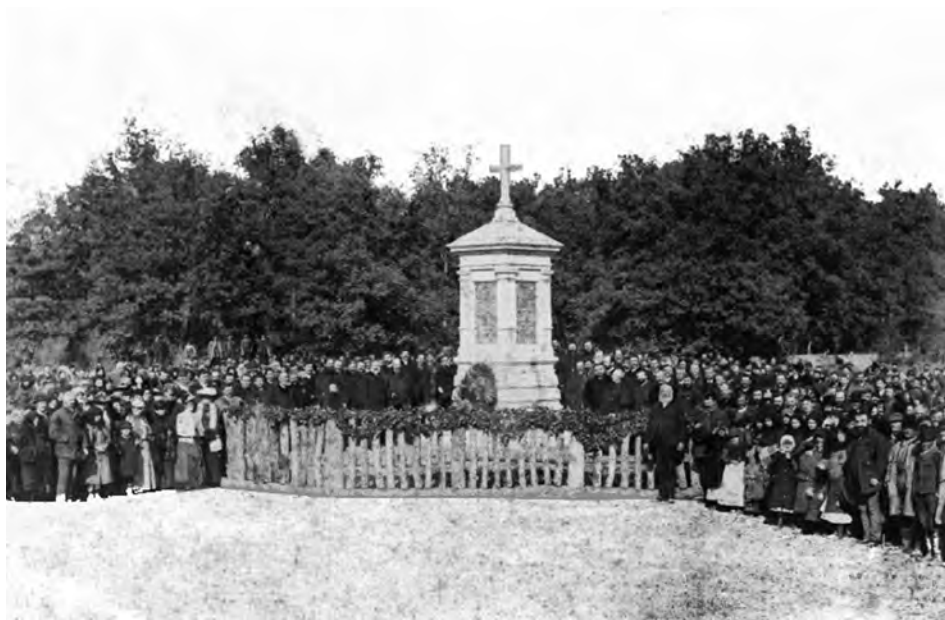

Детаљ Царских двери, црква Св. Луке, Купиново.
Фотографија: Перица Одобашић, 2005.

Да је Купиново током свог дугог постојања било привржено Хришћанској цркви, сведоче сакрални објекти, чија бројност на простору Купинова ово место издваја у односу на сва околна места. У Купинову се налази, већ поменута средњовековна црква Св. Луке, у којој је замонашен последњи из-

⁴ На представу пеликана и његово значење аутору овог рада указао је уважени мр Јанко Магловски (Филозофски факултет у Београду, Институт за историју уметности, стални члан редакције „Зограф“) приликом заједничке посете овом светом месту средином 90-их година XX века.

данак лозе Немањићке – деспот Ђорђе Бранковић, потоњи владика Максим. Историјске вести сведоче о постојању манастира Обеда, који се данас најчешће назива именом ктиторке–деспотице Ангелине Бранковић, потоње Свете мајке Ангелине. Извори скрећу пажњу и на претпоставку о постојању још једног древног манастира у простору купиновачког атара, где је, можда, сахрањен Вук Гргуревић, у народној епици опевани Змај Огњени Вук. Овај сакрални објекат изгубљен из перспективе савремених видика, вероватно, у археолошким траговима чека нека будућа времена у којима ће се све тајне Купинова дознати. Црква, о чијој градњи и изгледу у нас нема целовито објављеног рада, а која је посвећена Силаску Св. Духа те срушена током Другог светског рата, грађена је на преласку XVIII у XIX век. Историјске вести упућују да су из цркве Св. Луке у ову, тада новосаграђену цркву 1803. године пресељене реликвије и драгоцености. Према расположивим изворима, могуће је наслутити да је црква првобитно устројена без торња, а да је торањ сазидан у годинама које су уследиле, но ово су само претпоставке, које остављају отворену могућност научној и стручној јавности да се баве темом.

Освештење споменика крон-принцу Рудолфу код Купинова, новембар 1891.
Извор: Шумарија, Купиново

О градњи јавних објеката у Купинову, нарочито у времену након развојачења, обилато сведоче огласи, односно, позиви за набавке радова, а који су објављивани у *Народним новинама* – службеном гласилу оног времена. Исти извор информише о деобама граничарских кућних задруга, као и о поступцима принудне наплате продајом имовине на јавним лицитацијама. Односи у друштву, културне матрице, социологија живота и рада, свакако да су у блиској вези са економским токовима и свим околностима датог времена, од којих је и зависио развитак Купинова.

О важности присуства испоставе Петроварадинске имовне општине у Купинову на социологију самог места, у нас нема спроведеног истраживања нити публикованог рада. Из извора, али и усмене традиције познато је да су у Купинову у коме је постојала Шумарија још током постојања Границе, службовали шумари, који су у селу обитавали са својим породицама.

Госпође шумарке донеле су у Купиново своје навике и обичаје, као и своје кулинарске рецепте. Од њих су се Купиновчанке научиле похерају, готовљењу милшпајза, чушпајза, мешењу торти итд. Вероватно да је са госпођама шумаркама у Купиново стигла и „бечка мода”, а што потврђује фотографија са освештења спомен-комплекса престолонаследнику Рудолфу из 1891. године, која осим о догађају сведочи о људима једног времена. У години 1893. у Купинову је школу похађало 147 деце, од тога мушке 76, а женске деце 71, што говори у прилог равноправног образовања оба пола. Купинци су држали до тога да се сва деца науче читати и писати. Током година које су уследиле, у Купиново, поштом, пристиже штампа разне провинијенције, између осталог и модни журнало. О томе како су се држале газдачке кћери из Купинова, сведочи фотографија Ангелине Стајчић начињена 1917. године, у току Великог рата, само годину дана након повратка Купинаца из интернације у Славонији. Кућа у којој је рођена и одрасла Ангелина налазила се код Духовске цркве у Купинову а до Стајчићеве куће, прва комшијска, била је кућа у власништву Петроварадинске имовне општине која је коришћена као службени стан Шумарије. Из сведочења Ангелинине деце⁵ сазнало се да се госпођа шумарка другујући пре Великог рата са госпођом Стајчић, својски потрудила да Стајчићкине кћери подучи „домаћинству и моди”. Са образовањем стеченим у школи у Купинову и „ноблес” образовањем стеченим од госпође шумарке, Ангелина се 1917. године удала за Димитрија Алексића из Бољеваца. Уз образовање, Ангелини је у брак унела мираз који се састојао од „меканих ствари”, дуката, сеферина, златног накита, два јутра винограда и нешто намештаја, од кога је, до данас, сачувана једна кухињска витрина – креденац.

⁵ Бошка Алексића и Бранке рођ. Алексић, удате Жужић.

Ангелина рођ. Стајчић, Купиново, 1917.
Извор: заоставштина Бошка Алексића, Бољевци

Ангелинина фотографија сведочи о моди једног времена, али и о имовној снази породице Стајчић. Међутим, раслојавање граничарског staleжа које се догодило након развојачења, а у чему је пресудна била тада вођена економска политика, уз елементарне непогоде које су често погађале ово поднебље додатно осиромашујући становништво, кулминирали су током Великог рата, када су услед ратних дејстава, интернације и пљачке имовине, становници Купинова, као и остатка Срема, доживели економски крах, без права на репарацију као бивше аустроугарско подручје. Коначно, потпуно осиромашење бившег граничарског staleжа догодило се након Другог светског рата, када је значајна имовина у поседу бивших граничарских породица од истих одузета. Пашњаци и шумски комплекси на које су граничарске породице полагале право, о чему сведочи помоћна Земљишна књига – Катастар овлаштеника, након Другог светског рата су „у име народа” преименовани у општенародну имовину. Тако је, сасвим урушен један свет који је, као граничарски staleж, бивствовао преко два века на простору Срема.

Чињенице о Купинову и Купинцима, до сада нису целовито сагледане и публиковане, иако у бројним изворима и архивској грађи постоји обиље материјала из кога би се могла сачинити монографија о Купинову. Стога је овај рад приређен са циљем да сажето укаже на историјске догађаје и изворе. Подаци који су коришћени потичу углавном из научне и стручне литературе, периодике и архивске грађе.

Догађаји који су овде представљени, сортирани су хронолошким редом, тако да се ишчитавањем може створити јасна слика о Купинову, током разних историјских епоха. У кратким цртама приказан је средњовековни период Купинова. Потом је значајно већа пажња овог рада, у делу који је издвојен насловом „Хронологија Купинова 1690–1940“, посвећена времену када се Купиново налазило у саставу Војне границе (1745–1771), затим времену од развојачења и инкорпорације у цивилне оквире (1771–1881), након чега следи мирнодопски период који карактерише капиталистички облик привређивања и економска криза (1881–1914). Период Великог рата (1914–1918) овде је заступљен у изворима зараћених страна, што оставља могућности читаоцу, али и истраживачима теме, да из предочених извора изведу критичке закључке. Затим, следи временски период када се Купиново налазило у оквирима Краљевине СХС, потоње Краљевине Југославије, закључно са годином непосредно пре почетка Другог светског рата.⁶

Рад употпуњује поглавље наслова „Овлаштеничко право“ у коме је објашњено овлаштеничко право као основа власништва развојачених граничара над имовином Петроварадинске имовне општине Купинова и Земљишне заједнице Купинова. Након овог поглавља публикован је Катастар овлаштеника Купинова.

Осим изворног значаја Катастра овлаштеника, као документа кључног за доказивање права власништва, интересантна је његова судбина, која је након Другог светског рата била непозната, све до 90-их година XX века, када се приликом реновирања једног општинског здања у Срему, у њему случајно обрео Срба Алексић⁷, родом из Купинова. Овај човек је, игром срећних околности, уочио Катастар овлаштеника Купинова у хрпи за бацање припремљених ствари. Запрепашћен призором, обратио се службенику Земљишне књиге питањем: „*Да ли Катастар овлашћеника може узети?*“. Од службеника Земљишне књиге добио је потврдни одговор, са коментаром

⁶ Тема Другог светског рата и поратног периода изузетно је широка и захтевна, стога је због самог обима није било могуће прилагодити оквирима овог рада. Свакако, иста завређује посебну пажњу у засебном раду.

⁷ Именовани није у родбинској вези са аутором рада.

„и онако *ѿа ѿомила иде у ђубре*”. Тако се Катастар овлаштеника Купинова, захваљујући Срби Алексићу наново обрео у Купинову. Исти је уступљен аутору за публикавање захваљујући вредном културном посленику, уваженом Петру Одобашићу из Купинова.

Земљишно-баштинске књиге, у Срему најчешће називане „Грунтовница”, формиране су 1768. године. Биле су у употреби до Темељног закона 1850. након тога су (око 1857) замењене новим књигама, које су биле на снази до развојачења и увођења нових Земљишних књига. Ове, тада нове Земљишне књиге за места развојаченог југоисточног Срема у правни промет су ступиле 80-их година XIX века. Земљишна књига Купинова на снагу је ступила 1882. године, након ње и помоћна Земљишна књига – Катастар овлаштеника. Све ове Земљишне књиге југоисточног Срема, без обзира на турбулентне смене државних уређења, на снази су биле до краја 50-их, односно, почетка 60-их година XX века.

У старој, последњој Војној грунтовници из 1857, за град и за ливаде купиничке данашње забележено је на немачком језику, да је то све поседовала: 'Serbische Despotin Angelina v. Brankovics' – српска деспотица Ангелина Бранковић, потоња Света мати Ангелина. Купиново, а са њиме и читав граничарски Срем, тако су једино место на Свету, у чију Грунтовницу су као власници били уведени свеци, и то не било који, већ Срби свеци. Преседан је свакако и то што су их у Грунтовницу уписали Аустријанци, на Немачком језику.

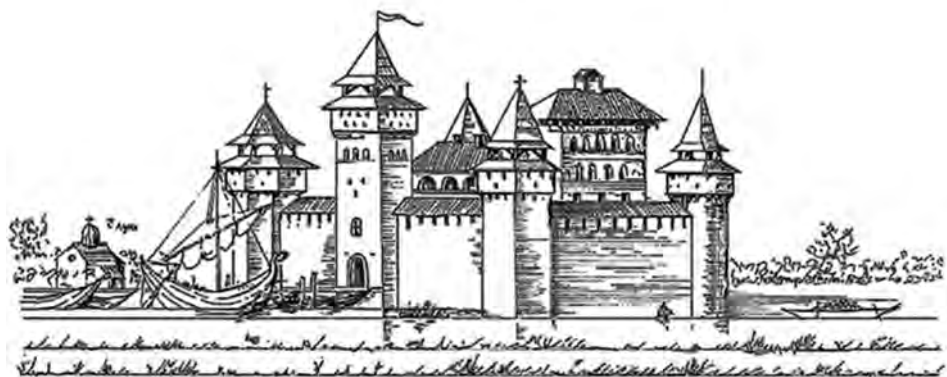
Купиново, некада град у коме су столовали српски деспоти, данас село сремачко, одолева времену и људима. Његове не испричане приче сежу од митских до реалних, а Купиново, неоправдано потиснуто у запећак, данас тавори, у тишини заборављених догађаја.

Овим радом настоји се подстаћи стручна и научна јавност да своју пажњу и истраживачки рад усмери ка Купинову. Широка јавност овај рад може ишчитавати као најузбудљивији роман.

Купинцима овај рад није намењен, пошто они, све овде изнето, знају.

СРЕДЊОВЕКОВНО КУПИНОВО

О постојању Купинова у средњовековном раздобљу историје, неоспорно сведоче подаци, који упућују да се место 1388. године помиње се као град „Kelren”, али да се не зна када је подигнуто.⁸ Иако извори ову годину најчешће наводе као годину првог помена града Купинова⁹, Јованка Калић-Мијушковић постојање Купинова (у вези са унутрашњим борбама Угарске 1386. године) помера за две године унапред.¹⁰

Извор: Куџиник, последња илустрација српских десјоти,
Завичајни музеј Рума, 2016, насловна страна

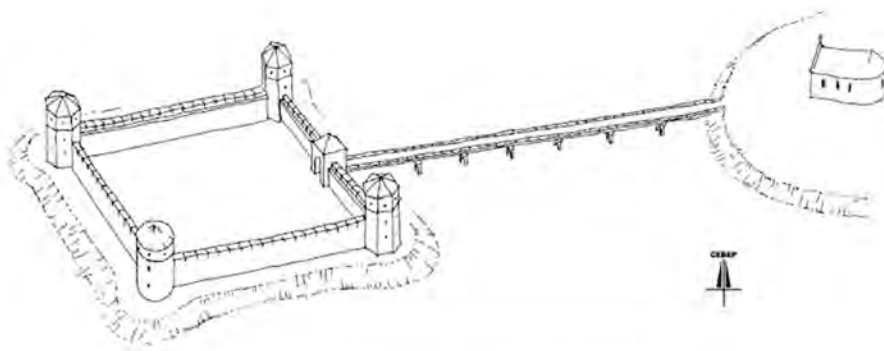
⁸ Делетић М., Епски градови, *Лексикон*, Балканолошки институт, САНУ, Београд, 2007, 233.

⁹ *Мала енциклопедија*, Књ. 2 (К-Пн), Просвета, Београд, 1986, 426; Феруџин М. Еменџин, Историја једне миграције с почетка XVI столећа, Сремски изгнаници на Галипољу, *Историјски часопис* 42–43 (1995–1996), Београд, 1997, ф. 60, *Енциклопедија православања*, Књ. 2 (И–О), Савремена администрација, Београд, 2002, 1077.

¹⁰ Калић-Мијушковић Ј., *Београд у средњем веку*, Српска књижевна задруга, Београд, 1967, 78–79.

У годинама које следе, Купиново се помиње у вези са даровницом Угарског краља Сигисмунда, који, да би деспота Стевана Лазаревића што чвршће везао за Угарску, уступа му на управу „Мачвански Банат, покрајину између Саве, Дрине и планине Цера, са варошима Ваљевом и Соколом. Сем тога, уступио је он Деспоту Стевану и Београд који је краљ Сигисмунд држао од год. 1392. Поред тога, даровао је Сигисмунд Стевану скоро цео данашњи Банат и огромне поседе у југоисточној Угарској. Деспот Стеван имао је још и неке поседе у данашњој Бачкој (Крстур), а у Срему Сланкамен, Митровицу и Купиново”.¹¹ Историјске вести из 1411. године потврђују да је деспот Стефан Лазаревић од краља Сигисмунда добио градове: Земун, Купиник, Митровицу и Сланкамен”.¹²

По смрти деспота Стефана (1427) наследио га је деспот Ђурађ Бранковић. Међу многобројним имањима које је добио од краља Сигисмунда а потом и од краља Алберта, у Срему је држао Митровицу, Земун, Сланкамен и Купиново.¹³

Средњовековни Купиник — реконструисани изглед

Извор: Мишић С., *Лексикон градова и њихова средњовековних српских земаља*, Београд, 2010.

Када је ступио на власт, деспот Бурђа је у периоду између 1. септембра 1428. и 31. августа 1429. челнику Радичу издао исправу којом му је потврдио поседе добијене од деспота Стефана и краља Жигмунда, међу њима и град Купиник са околним селима.¹⁴ Извори потом наводе да је 1444. Деспот Ђу-

¹¹ Београдске оштинске новине, бр. 4 април 1940, 305.

¹² Поповић Ј. Д., *Срби у Војводини*, књ.1, Матица српска, Нови Сад, 1990, 73.

¹³ Исто, 74.

¹⁴ Мишић С., *Лексикон градова и њихова средњовековних српских земаља – њихова историја*

рађ са султаном закључио мир и исте године од султана добио Смедерево, Ново Брдо и Купиново.¹⁵

Године 1451. Купиник (Купиново) је резиденција деспота Ђурђа. Град се налазио на полуострву, удаљеном четврт часа од села Купинова, „околу су све बारे, а само с једне стране може се доћи по суху у месецу јулију и августу”.¹⁶

Исте, 1451 године, Купиник се помиње у „поравнању и измирењу између Ђурђа деспота и његове куће, с једне, и Јанка Хуњадскога, губернатора краљевства угарскога и његове куће, с друге стране (преко посредника, у Смедереву 7. августа 1451).¹⁷ Заједно са Митровицом, Сланкаменом, Земунном, Бечејом, Бечкерекком и другим местима Купиник је 1451. поменут као део мираза Ђурђевог унуке Јелисавете у склопу преговора око њене удаје за Матију Корвина, сина угарског губернатора Јована Хуњадија.”¹⁸

Када је Смедерево 1455. захватила куга, Јерина и Ђурађ су са породицом прешли на своје имање Купиново, у Срему. Ту их је Хуњадијев шурак Михаило Силађи, изненада напао.¹⁹ У том окршају деспот је рањен, повређена су му (по некима одсечена) два-три прста на десној руци.²⁰ Напад је изведен ноћу, веома брзо, после краће борбе и рањавања деспота Ђура, малобројни Срби су били савладани. Рањени деспот је тада заробљен и одведен у Београд.²¹

Прстен, Купиново, средина XV века, из ризнице Народног музеја Србије, извор: Бранка Ивановић, *Прсијење српске средњовековне власице*, Народно музеј Србије.

изворима, Завод за уџбенике, Београд, 2010, 163.

¹⁵ Иналцик Халил (превео Ерфет Ковачевић), *Сегедински мир и криза турске државе 1444, Прилози за оријенталну филологију*, 12–13 (1962–1963), Оријентални институт, Сарајево, 1962/63, 301.

¹⁶ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 1, 1990/76, 92–93.

¹⁷ Радојчић Н., *Иларион Руварац (одабрани историјски радови)*, књ. I, Српска краљевска академија, Београд, 1934, 378.

¹⁸ Мишић С., наведено дело, 163.

¹⁹ Николић Д., *Српске краљице и царице*, III издање, Н. Б. „Ресавска школа”, Деспотовац, 2009, 124.

²⁰ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 1, 1990, 78.

²¹ Калић-Мијушковић Ј., наведено дело, 127.

На историјску позорницу 1465. године долази Вук Гргуревић, познат као Змај деспот Вук. Ступио је у службу краља Матије, који му поклони Сланкамен и Купиново.²² Деспот Змај Огњени Вук последњи је средњовековни владар који је у народној поезији опеван са атрибутима митског владара. Народни песник приписује му натприродне моћи, а историјски извори упућују да је деспот Вук Гргуревић у реалним, историјским оквирима представљао знајајну фигуру, како у смислу војсковође, тако и на дипломатском плану. Позната је дипломатска преписка деспота Вука са султаном Бајазитом из 1483. године. У писму писаном у Купинову, деспот Вук је султану писмо адресовао као „великому и превисокому, и праславному, и пресветлому господару цару над цари источним земљама и западњем, и великом амире

султан Бајазит бегу”. Вук се потписивао као „царства ти склав (роб) деспот Вук и капетан босанских градова”.²³

Деспот Вук представио се Господу 16. априла 1485. године. Место његовог упока данас није познато, иако извори наводе да у „Гргетегу има рукописни минеј и из записа на крају од г. 7134=1626, дознаје се, да је био манастир близу Купинова Светога Николе, звани Грабовац. Може бити да је у том манастиру сахрањен Вук деспот [...] но, то је само нагађање.”²⁴

По смрти деспота Вука, 1486. године позва краљ Матија к себи породицу Бранковић.²⁵ Исте године Ангелина је са синовима Ђорђем и Јованом, и Стефановим моштима из фурланског Београда преко Беча стигла у Будим.

Мајка Ангелина, Стрика Б., *Фрушкојорски манастири*, Загреб, 1927.

²² Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 1, 1990, 80.

²³ Исто, 82.

²⁴ Радојчић Н., наведено дело, 302.

²⁵ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 1, 1990, 85.

Овде им је угарски краљ дао градове Купиново и Сланкамен, а Ђорђу титулу деспота. У Купиново, у Срему на Сави, стигли су 15. фебруара 1486, где су у цркви Светога Луке положили Стефанове мошти²⁶. У Купинову, поред очевих моштију, деспот Ђорђе ће се после 1495. године замонашити и добити име Максим.²⁷ Породица Бранковић је свој положај схватала у складу са српском владарском традицијом. Њихова се власт надовезивала на старе корене – били су то деспоти који владају „милошћу Божјом”, један родослов их је означио као „прејемнике свога отацтва”. У Срему им је било средиште, у Купинику (Купиново) stolно место. И тај крај, иначе најгушће настањен српским живљем, једноставно је називан „деспотовом земљом”, како је забележено почетком XVI века.²⁸ Тако је Срем постао средиште српске државе.²⁹ Култ Св. Стефана Бранковића раширио се по Срему када су његове мошти донете у Купиново. Сачувана су многа писана сведочанства о чудима и исцељењима над моштима Св. Стефана.³⁰ Служба Стефану састављена је вероватно после 1486. године у Срему, када су његове мошти донете у Купиново.³¹

Деспот Стефан Бранковић, извор: Стрика Б., наведено дело, 60.

²⁶ Пренос Стефанових моштију покреће основна питања датирања Службе Стефану Бранковићу. Радослав М. Грујић претпостављао је да је Служба могла бити написана већ за први помен у Купинову, 9. октобра 1486. године.

²⁷ Богдановић Д., Петковић С., Трифуновић Ђ, *О Србљаку*, Српска књижевна задруга, Београд, 1970, 325; Поповић Ј. Д., наведено дело, Књ. 1, 1990, 85; Ивић А., *Историја Срба у Угарској од пада Смедерева до сеобе под Чарнојевићем (1459–1690)*, Привредникова штампа-рија, Загреб, 1914, 22.

²⁸ Калић Ј., *Срби у јужном средњем веку*, II издање, ЈП Службени гласник, Београд, 2001, 183.

²⁹ Томашевић М., *Аура Београда*, Академија, Београд, 2010, 182.

³⁰ *Енциклопедија православаља*, књ. 3 (П–Ш), Савремена администрација, Београд, 2002, 1859.

³¹ Павловић Л., *Култови лица код Срба и Македонаца*, 1965, Смедерево, 134.

Повеља деспота Георгија (Ђорђа), унука деспота Ђурђа Бранковића која се и данас чува у Хиландару, издата је у Купинову 20. 3. 1486. године. У овој Повељи деспот Ђорђе се са својим братом Стефаном и целом породицом прихвата ктиторства над манастиром Хиландаром.³² Већ наредне 1487. године да би Деспота Ђорђа чвршће везао уза се, краљ Матија га је оженио Изабелом, рођаком своје жене и принцем арагонске породице.³³ Потом, године 1494. деспотско достојанство добија Јован Бранковић.³⁴ Година 1496. остала је упамћена по монашењу деспота Ђорђа Бранковића. Замонашен је у цркви Светог Луке у Купинову. При монашењу добија име Максим.³⁵ Закалуђерио га је Софијски митрополит Калевит.³⁶

Исте године, у хрисовуљи Деспотице Ангелине и синова јој деспотима Ђорђем и Јованом, помиње се да живе у Срему и да се надају да ће поново завладати Србијом. Касније, деспот Јован издао је хрисовуљу манастиру Крушедолу, у којој, између осталог стоји да манастиру Крушедолу оставља одређена села, ту је и Купиново „са Келом, кога је отац његов (Стефан) подигао у част Св. Јеванђелисте Луке”³⁷.

Владика Максим,
Извор: Стрика Б., наведено дело.

³² Синдик И. Д., Српска средњовековна акта у манастиру Хиландару, *Хиландарски зборник* 10 (1998), САНУ, Београд, 1998, 83.

³³ Ђоровић В., *Историја Југославије*, Народно дело, Београд, 1933, 312.

³⁴ Калић Ј., наведено дело, 2001, 183.

³⁵ Весовић В., *Илустрирана историја Срба, Српска десјотовина од почетка XV века до 1521*, Београд, 1994, 38; Бојовић И. Б., *Краљевство и свјетлост*, ЛП Службени лист СРЈ, Београд, 1999, 323.

³⁶ Новаковић С., *Последњи Бранковићи у историји и у народном певању, 1456–1502*, Летопис МС, св. 3, Нови Сад, 1886, 23.

³⁷ Павловић Л., *Смедерево и Европа 1381–1918*, Музеј у Смедереву, књ. 17, Смедерево, 1988, 103–104.

Деспот Јован Бранковић,
Извор: Стрика Б. наведено дело, 63.

У граду Купинику, 23. 7. 1499. потврђује деспот Јован са мајком му деспотицом Анђелином стару повељу деспота Ђурђа (од 1429) и обећава манастиру Есфигмену (на Светој Гори) по 50 литри сребра на годину од царине у Новом Брду, ако би га Господ Бог хтео створити „господина Србљем”.³⁸ Бог не услиши молитве његове. Деспот Јован паде у постељу од грознице, и у најлепшим годинама испусти душу своју 10. децембра 1502.³⁹ Јануара месеца 1516. године у манастиру Крушедолу упокојио се владика Максим, последњи потомак лозе Бранковића.⁴⁰

Године 1504. након женидбе са удовом деспота Јована деспотицом Јеленом Бранковић (кћи Марка Јакшића⁴¹), Иваниш Бериславић добија деспотско достојанство и добра које је краљ одузео породици Бранковић. Деспот Бериславић, пореклом из угледне хрватске властелинске породице, столовао је у Купинику, окружен Србима. Потписивао се по „милости Божјеју, деспот српски”. Иако католик, водио је рачуна о интересима Срба и Православне цркве. Умро је почетком 1515. После смрти свог другог мужа бринула се за одбрану границе на Сави деспотица Јелена.⁴²

³⁸ Станојевић С., *Народна енциклопедија Краљевине СХС*, књ. 3 (Н-Р), Библиографски завод, Загреб, 1928, 121.

³⁹ Алекса И., *Из историје Срба у Угарској, Од смрти Деспота Вука до смрти деспота Јована (1485–1502)*, *Летњопис МС*, св. 2 (1909) књ. 254, Матица српска, Нови Сад, 1909, 42.

⁴⁰ Исто, 43.

⁴¹ Bosendofer J, *Nešto malo o našoj Baranji*, Prva Hrvatska dioničarska tiskarija, Osijek, 1940, 17.

⁴² Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 1, 1990, 115.

Краљ Лајош II именовао је 1520. године за деспота Иванишевог и Јелениног сина Стефана, који је тада могао имати 15–16. година. Главни терет и даље је носила његова мати.⁴³ Исте године, Купиново је забележено као „диван град” (у народној песми назван је „шер”=шехер).⁴⁴

Тврђава Купиник, компјутерска реконструкција
Извор: sremskenovine.co.rs

Приликом упада Турака у Срем 1521. године, знатно се изменила слика ових крајева. Села су опустела, попаљени су и разорени цркве и градови: Земун, Купиново, Барич, Сланкамен, Карловци, Митровица, Беркасово.⁴⁵

Султан Сулејман напао је Срем, 28. 8. 1521. Деспотица Јелена уочи овог напада напушта Купиново, „а славну и дивну земљу деспотову Турци попленише, а лепо град Купиник разорише месеца септембрија, 9.”⁴⁶ Султан писмом писаним код Београда 10. септембра обавештава кнеза и веће Дубровачко да је освојио Шабац, Београд и сремске градове: Беркасово, Митровицу, Купиник, Барич, Земун, Сланкамен, Карловце.⁴⁷

Наредне 1522. године, пошто се главна сила турска повукла, деспот Стеван Берислав врати се у Купиново, где се задржао кратко.⁴⁸ Најважнији удар

⁴³ Исто, 116.

⁴⁴ Исто, 225.

⁴⁵ Поповић Ј. Д. Слика Војводине у 16. и 17. веку, *Летопис МС* (свеске за јули, август, септембар 1938), књ. 350, Матица српска, Нови Сад, 1938, 69.

⁴⁶ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 1, 1990, 117.

⁴⁷ Радојчић Н., наведено дело, 393.

⁴⁸ Ивић А., Из историје Срба у Угарској, Од смрти деспота Јована Бранковића до битке на Мохачком пољу (1502–1526), *Летопис МС*, св. 6 (1909) књ. 258, Матица српска, Нови Сад, 1909, 31.

султана Сулејмана на Срем догодио се 1526. године, овим походом била је запечаћена судбина Срема.⁴⁹

1531. – Дмитра Велића, старог 22 године (рођеног од оца Србина у Купинову) по занимању трговца из Купинова, послао је београдски санџак-бег као свог уходу у Беч. Ту је ухваћен, те је санџак-бег београдски и смедеревски, за чији је рачун Дмитар ишао као ухода, написао краљу Фердинанду писмо, у којем између осталог моли да пусти „Дмитра Купинића”. Није познато како се даље ствар развијала.⁵⁰

1537. – и надаље, још 1564. Дмитар Велић из Купинова помиње се као аустријски ухода.⁵¹

1566–1567. уписана је у Купинову тапијска такса на земљиште цркве (у износу од 70 акчи). Реч је, највероватније, о цркви Св. Луке.⁵²

1566/1574. – Тефтер Сремског санџака (1570) из времена султана Селима: У Нахији Купиник, пописана је варош Купиник, са мездом Тиквар крај села Дреновци и мерзом Врбица, Славиновац, Церовац. Варош Купник је у непосредној близини Саве, на којој су две скеле које су контролисане из вароши, и то скела код Купиника и скела Барич⁵³, које су доносиле приход од 44.000 акчи, а порез на њих је износио 1.500 акчи. У вароши Купиник је 59 домова, 5 удовица⁵⁴ и 1 кнез, њихова укупна пореска обавеза износила је 21.367 акчи. Као порески обвезници вароши Купиник пописани су: Кнез Вукодраг Ивко, Јова свилар, Радивој Никоје, Никола Балаг, Цветко Радосав, Цветко Петар, Лазар Вига, Дабијив Новак, Вук терзија, Радивој ковач, Јован Степан, Радиша златар, Вукашин Вук, Михајло Владислав, Никола калуђер, Тома терзија, поп Ђура Милко, Петко Богдан, Павле Цветко, Димитрије ковач, Никола баликћи (?), Никола Јован, Вукодраг видац (видар?), Петар Катић, Дамјан Бајин, Стојан Вукодраг, Пеја Ђура, Лукач Рајко, Димитрије Белић, Лазар дамади (?) Оливер, Боја свилар, Томаш Маргита, Вук Јован, Никола Херакит, Радован Богдан, Вук коњушар, Петар Јанкуло, Стојан Милић, Никола Купин, Петар Валад, Петар – папас (отац?), Никола доселац, Пеја Лалић,

⁴⁹ Шулетић С. Н., *Сремски санџак у XVI веку*, докт. дисертација, Филозофски факултет, Београд, 2013, 15.

⁵⁰ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ.1, 1990, 197; Радојчић Н., наведено дело, 306–308.

⁵¹ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ.1, 1990, 197.

⁵² Зиројевић О., *Цркве и манастири на југу Србије до 1683. године*, Историјски институт и Народна књига, Београд, 1984, 124.

⁵³ Данас потес „Зидине” у атару Бољеваца.

⁵⁴ Удовички домови су посебно пописивани пошто су удовице имале извесне пореске олакшице.

Радоња флах, Марко Панин, Ђурица Дмитра, Петар Јован, Ђура доселац, Никола Јован, Јован Радосав, Јован месар, Цветко Никола, Радосав свилар, Петар Радосал, Павко доселац, Петар Рајин, удовица Ката, удовица Милица, удовица Пила, удовица Стојана, удовица Марија.⁵⁵

⁵⁵ McGowan W. B., *Sirem sancagi mufassal tahrir defteri*, Ankara, 1983, 333–334.

ХРОНОЛОГИЈА КУПИНОВА 1690–1940.

1690. – 18. јуна у Београду, на Збору народних и црквених првака, међу изасланицима из Старе Србије, Шумадије, Срема и босанског Подриња (Срби из Поморавља нису били заступљени) присутан је Тодор Марјановић, капетан у Купинову.⁵⁶

*

1690. – Чим су септембра 1690. дошли под Београд Турци су одмах почели да прелазе у Срем, и нападају хришћанско становништво. Заузели су Купиново, Митровицу, Петроварадин и цео Срем.⁵⁷

*

1691. – После турског пораза код Сланкамена престале су војне операције већег обима. Саву, као граничну линију према Турцима, штитиле су локалне, претежно српске јединице.⁵⁸

*

1692. – Срби су, како изгледа, као базу држали Моровић, а Турци Купиново (Купиник).⁵⁹

*

1701. – Бележи се Купиново као једно од села у доњој, или рачанској крајини.⁶⁰

*

1716. – Током децембра хришћанска војска је планирала је да заузме Купиново, утврђену османску постају у Срему, ту избије на Саву и пресече пловидбу

⁵⁶ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 1, 1990, 315; Веселиновић Р., Београд од 1683. до 1717. године, *Годишњак музеја града Београда* 15 (1968), Београд, 1968, 11.

⁵⁷ Гавриловић С., *Срем од краја XVII до средине XVIII века*, Филозофски факултет, Институт за историју, књ. 12, Нови Сад, 1979, 19.

⁵⁸ *Истио*, 19–20.

⁵⁹ *Истио*, 20.

⁶⁰ Енгел Ф. Ш., *Опис краљевине Славоније и војводства Срем*, Матица српска, Нови Сад, 2003, 124.

између Шапца и Београда. Турци су их предухитрили и јануара 1717. изненада напали Ириг што је застрашило слабе аустријске снаге.⁶¹

*

1717. – Турци су држали Београд, Купиново и Шабац.⁶² Жалио се наш народ како мора да врши ратне службе и сноси терете на обе стране, и Турцима у Београду, Шапцу и Купинову, и царској војски у Варадину.⁶³ Док је принц Евгеније био под Београдом, борбени Петраш освојио је Купиново „турско гнездо” у Срему и устремio се са граничарима 7. јула на Шабац.⁶⁴

*

1718. – Миром у Пожаревцу одрекла се Турска источнога Срема, који постаде царском земљом. Земун и целу његову околину, где се данас налазе села: Батајница, Војка, Голубинци, Сурчин, Добановци, Јаково, Бољевци, Купиново, Огар, Попинци, Карловчић, Прхово и Пећинци, – даде дворска комора грофу Карлу Шерборну.⁶⁵

*

1719. – На име пореза за воденице код Купинова уплаћено је у касу петроварадинског провизората 20 форинти и 50 крајцара.⁶⁶

*

1720. – Тројица преступника и крадљиваца из Купинова, осуђени на двогодишњу робију у оковима у Петроварадинској тврђави, побегли су, њих двојица су се утопили у Дунаву.⁶⁷

*

1723. – Обновио је Лазар Чупић из Вуковара цркву у Купинову (цркву манастира Обеда, видети визитацију из 1754) „покрил и подметнул балване нове, а проча грађа јошче старинска стојит”.⁶⁸

*

1725. – Покрај августа сурчински провизор сазнао је да се код купиновачке ске ле из Србије у Срем пребацила разбојничка дружина против које је одмах упутио потеру од 20 људи. Разбојници су и током септембра крстарили

⁶¹ Бешлин Б., *Евѣније Савојски и његово доба*, Матица српска, Нови Сад, 2014, 493.

⁶² Гавриловић С., наведено дело, 1979, 60.

⁶³ Поповић Ј. Душан, *Срби у Војводини*, књ. 2, Матица српска, Нови Сад, 1990, 80; исти, књ. 1, 279.

⁶⁴ Бешлин Б., наведено дело, 506.

⁶⁵ Horvat R, *Slavonija, povijesne rasprave i crtice*, књ. 1, Zagreb, 1936, 78.

⁶⁶ Гавриловић С., наведено дело, 1979, 97.

⁶⁷ Исто, 368.

⁶⁸ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 2, 1990, 93.

и пљачкали по Срему. 23. септембра нова група разбојника прешла је Саву између Купинова и Дреноваца, 18. октобра почела је општа потеря, акција је вођена од Врдника до Купинова, потом је блокиран простор од Кленка до Купинова.⁶⁹

*

1726. – Испред потеря војних, коморских и спахијских власти, разбојници су се склањали у граничарско Купиново, где су добијали заштиту.⁷⁰

*

1730. – Земунско властелинство добила је породица грофа Шерборна, око 1730. године обухватало је 22 насеља, међу којима је и Купиново.⁷¹

*

1732. – према попису из визитације Сремске епархије Протопопија Купиновачка обухватала је 14 села⁷² у којима се налазило 512 кућа, 11 цркава и 10 свештеника. У самом Купинову пописано је 59 кућа, 1 црква и 1 свештеник.⁷³

*

1733. – Град стародревни српски и шанац Купински – купиновачки – 1733. 16. јануара. Црква стародеспотска, обновљена трудом и настојањем капетана кир Михаила Васића и осталих христољубивих становника купиновачких, доста је дуга, широка и висока. Зидана је од камена, свод од дасака, покривена шиндром. Има 1 звоно, трапеза од камена – плоча, умиваоница и крсионица од камена. Х.с. Св. Лука, осветио је коштајнички Стефан Љубибратић за време митр. Мојсија Петровића. На трапези: 2 плаштанице од бела беза, антиминос од митр. Вићентија Поповића, кијево-печерски тестамент, јеванђеље српско, 2 свећњака од пиринча. На проскомидији: путир, дискос и звездица од лима, кашика од туча, 3 дарка од свиле, свећник од пиринча. На иконостасу: 2 велике сапрестолне, образ Спасов и Богородице, 3 веће и 3 мање, а у женској препрати 7 икона. Од одежда: одежда и стихар од беза, наруквице од свиле, појас од мусулина. Од црквених књига: само српски саборник. Кадионица од туча, петохлебница од лима, у дувару орман, седалиште од цигље, барјак од беза, 3 кандила од туча, 2 свећњака од дрвета а 2 од гвожђа, сто архијерејски изображен, по цркви 12 столова а у женској

⁶⁹ Гавриловић С., наведено дело, 1979, 378–379.

⁷⁰ Гавриловић С., наведено дело, 1979, 377.

⁷¹ Поповић Ј. Д., *Велика сеоба Срба 1690, Срби сељаци и њлемеићи*, Српска књижевна за- друга, Београд 1954, 159.

⁷² Кленак, Сибач, Пећинци, Мишковци (Суботиште), Карловчић, Огар, Обреж, Дрено- вац, Купиново, Прогар, Толинци, Бољевци, Јаково, Сурчин.

⁷³ Руварац Д., *Српска Мишройолија карловачка око њоловине XVIII века*, Ср. Карловци, 1902, 10.

препрати 5, полилеј с 12 свећа. Поп Живан се престадио 1732. 23. новембра. Око Божића дошао је јерм. из Врдника Јоанићије, док се не одреди поп.⁷⁴

*

1733. – У Купинику је било 1733. године српских кућа 63. У њима је живело свега 285 српских душа, и то мушких 143, а женских 142. Просечно на кућу долази 4,8 душа. У 6 кућа било је само по две душе (муж и жена), а највише је било у једној кући 8 душа. Осим обичних имена, било је ванредних имена женских: Агринка, Весла, Зрна, Јевдија, Канћа, Коса, Куна, Ристија, Саломија, Степанија. Презимена су обично од имена. Има неколико која нису, као: Бајац, Боровчанин, Котуровић, Обеђанин — по селу Обеди, Обровчанин, Пешчалић, Рупић, Спајић, Станчић, Талабанић, Шарбан, Черевчићанин. Спомиње се и кућа Крсте Станисављевића, капетана. 1733. године потпадала су ова три села под купиновачки протопопијат. У Огару је у то време био поп Крста Поповић, у Обрежу је администрирао из Врдника јерм. Јоанићије, а тако исто и у Купинику је он администрирао.⁷⁵

*

1734. – „Јереј Илија Јоановић, парох купиновачки, стар 24 љ., родом из Земунa, училсја код мештера Тоше у Земуну и в Белграду код Јоана мештера, задиаконил га пок. Митр. Мојсеј Петровић, а запопил вл. Николај, примил сингелију од нињешнаго Г. Арх. Викентија на Земун, причину дигнут здје у Купиново, треба му друга сингелиа; читати, појати и писати доста прилично зна, остаецјау сему мјесту идјеже имат 120 глава, приложено јеште и Дреновац 46 глава за времје докле нареждени свјаштеник Димитриј наредитсјаи намјеститсја. људи у сему селу јесу верло добри и сложни, доброће му бити.[...]В селу Обрежи сут људи сложни, имат 50 глава, доволно јединому сјаштенику, от Купинова держатсја неможе. Треба свјаштеника да имат, пошто отстоит от Купинова цјела 2 сахата, однакоже Дреновац могуће держати, кои от Купинова три фертаља сахата, и јеште једин свјаштеник у Купиново да сја намјестит, и редом свагда по једин у Дреновцу да будет. А у сему селу Обрежи онајсвјаштеник Димитриј сланкаменски да будет, до тогоже време не припоручено попу Крсти да послужует.”⁷⁶

*

1734. – Изречене су неке казне разбојницима и јатацима. Граничарски хаднаћ Крста из Купинова осуђен је на годину дана робије и доживотно рашчињење.⁷⁷

⁷⁴ Исто, 72–73.

⁷⁵ Руварац Д., *Поис села и број душа I у ѱројойойијайу шидском 1733, II у вароши Митровица од 14 фебруара 1733, и III у ѱројойойијайу куйиновачком*, Архив за историју Српске православне карловачке митрополије, Сремски Карловци, 1911, 166.

⁷⁶ Руварац Д., *Извештај Вићенција Сћефановића, архиђакона од 15 сештембра 1733 до 3 децембра 1734*, Архив за историју Српске православне карловачке митрополије, Сремски Карловци, 1913, 39–41.

⁷⁷ Гавриловић С., наведео дело, 1979, 397.

*

1735. – У Купинову је погубљен разбојник Михајло.⁷⁸

*

1736. – У освит зоре 6. августа четрнаест разбојника с харамбашом Мишком Мађарчићем на челу, од којих је већина била из Купинова, Батајнице, Шида и Руме, упало је у Батајницу где су убили једног сељака као и двојицу пандура петроварадинског прозвизората.⁷⁹

*

1736. – Упућена је строга наредба командујућег генерала грофа Палфија да се дуж Саве и Дунава припреми довољно сена и сламе за војску. У Купиново је упућено 44 кола ради превоза сена.⁸⁰

*

1736. – Купиново је остало изван граница Земунског властелинства.⁸¹

*

1737. – Октобра месеца због пљачке код Кера (Змајево) сегединских трговаца који су се враћали са вашара у Футогу 1736. и убиства једног граничара који је покушао да трговце заштити, преки суд је 1737. решио да се живи ставе на точак и смакну Јован Ромић и Нешко Ширијац из Миклушева, те граничарски хајдук и колар Павле Живковић из Купинова.⁸²

*

1739. – У марту куга је харала у Добановцима, Кереку, Буђановцима и Купинову.⁸³

*

1741. – Јуна, 22. група од седам разбојника у Прогару је извршила пљачку и убиство. Касније су похватани неки сељаци из Купинова и Дреновца и упућени у Осјек на саслушање.⁸⁴

*

1741. – Током јула из Купинова је, од капетана Мишка, у Дреновце враћено 16 поданика који су из свог села побегли због спорова око земљишта.⁸⁵

⁷⁸ Исто, 399.

⁷⁹ Исто, 400.

⁸⁰ Гавриловић С., наведено дело, 1979, 206–207.

⁸¹ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 2, 1990, 193.

⁸² Гавриловић С., наведено дело, 1979, 405.

⁸³ Исто, 252.

⁸⁴ Исто, 416.

⁸⁵ Исто, 310–311.

*

1742. – На Сави између Купинова и Прогара разбојници су напали на транспорт соли и опљачкали сав новац од чиновника који су га пратили.⁸⁶

*

1742. – Уређењем граничне зоне у Срему, остала су под цивилном управом, иако леже на Сави, села: Бежанија, Сурчин, Бољевци, Јаково, Прогар, Купиново, Лаћарак и Мартинци, потом само Бољевци, Прогар и Купиново.⁸⁷

*

1742. – Вук Исакович није могао са својим граничарима да се насели на додељену пустару Обеду јер су је сељаци из Купинова заорали и обрадили.⁸⁸

*

1744. – (око) Из Лаћарка доселише се у Купиново: Јован Обровчанин, Стојан Обровчанин, Ђурица Дучки, Никола Матарушки, Ђука Бугарчић, Сава Радковић, Сава Гржурац.⁸⁹

*

1745. – Аустријске власти су примиле вест (из Србије) о погибији харамбаше Дивјака, али им је остала неразјашњена његова преписка са игуманом манастира Врдника и протом Станисављевићем из Купинова.⁹⁰

*

1748. – У вези уређења Војне границе, размишљало се да се Купиново прикључи шајкашкој компанији, но од намере се одустало.⁹¹

*

1752. – Купиново је у Петроварадинској регименти, у Славонско-сремској војној граници.⁹²

*

1753. – После заједничког ручка у част генералног инспектора грофа Сербелонија у Шанцу, Купинову 17. 5. 1753, један од многих официрских слугу

⁸⁶ Исто, 422–423.

⁸⁷ Исто, 279; Гавриловић С., О насељавању Српске милиције и Климената у Срему (1737–1742) – Прилог проучавању постанка Сремске Војне границе, Историјски часопис, књ.9–10, САН, Београд, 1959, 249–257.

⁸⁸ Гавриловић С., наведено дело, 1979, 281.

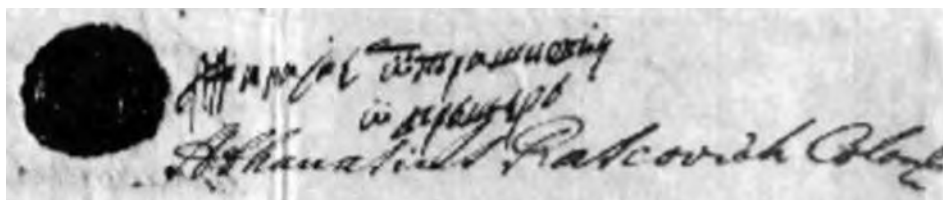
⁸⁹ Руварац Д., *Географске Белешке*, Архив за историју српске православне карловачке митрополије, св. 2, Ср. Карловци, 1913, 175–176.

⁹⁰ Гавриловић С., наведено дело, 1979, 433.

⁹¹ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ.2, 1990, 139.

⁹² Илић Ј., Славонско-сремска војна граница половином XVIII века, *Зборник о Србима у Хрватској*, 09 САНУ, 2015, 63.

подметнуо је пуковнику Рашковићу отровану шољицу црне кафе. Чим је попио, добио је срчани напад са муком и општом изнемоглошћу. Однели су га у стан и звали лекара, али му овај није могао више помоћи. Сутрадан је стигла из Митровице у Купиново цела породица са зетом Пишчевићем.⁹³ Увече 19. 5. 1753, умро је српски народни првак у Срему. О пуковниковој смрти обавештен је одмах гроф Сербелони, који је тада био у Земуну. „Он је наредио да при Рашковићевој сахрани учествује цео сремски хусарски пук и засебним куриром известио је одмах царицу о смрти Рашковићевој”. Сахрањен је уз највеће почести у Крушедолу.⁹⁴

Печат на воску са потписом пуковника Атанасија Рашковића
Извор: Суботић В., *Кнезови Рашковићи у Историји Срба*, Београд, 2001, нумерисана страница.

*

1753. – Војном организацијом, Купиново се налази у 2. компанији 3. батаљона Петроварадинског пука.⁹⁵

*

1753. – Јован Поповић, Капетан из Купинова, моли Градског суца да се заузме за „Гемеинер” његове компаније – чете да Јефто Станчев дође до своје 2 форинте што му их дугује Јован Баскл.⁹⁶

*

1753. – Црква у Купинову, саграђена од храстових брвана, на каменој подлози, са кровом од храстове шиндре, „свод изнутра од растових дасака, препрата преграђена храстовом даском.” Црква је дуга 5, широка 2, висока 1 хват, „свуда околу стреја, може се дохватити руком. Пенџери на цркви не има големи, само просечено кроз брвна, колико може рука проћи”. Престо и часна трпеза су од камена.⁹⁷

⁹³ Пишчевић С., *Мемоари*, Српска књижевна задруга, Коло LVI књ. 379–380, Београд, 1963, 108–111.

⁹⁴ Суботић В., *Кнезови Рашковићи у историји Срба*, Гомбин Јагодина, Историјски музеј Србије Београд; Златарске новости Нова Варош, Београд, 2001, 165; Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 2, 1990, 173.

⁹⁵ Енгел Ф. Ш., наведено дело, 2003, 143.

⁹⁶ ИАБ-10-1354-1-12.

⁹⁷ Поповић Ј. Д., наведено дело, књ. 2, 1990, 93.

1754. – Визитација манастира Обеда од 5. 6. 1754: „Манастиру Обеду јест храм Благовјешченија Пресвјатија Богородици. Писанија никакова не обрјетохом: кто бил јеј ктитор и здатељ от начала, а Манастир јест близу Купинова, вртаљ часа, у среди Острово, около све баре, само с једне стране може се доћи по суху у месецу јулију и алвгусту, а у друга времена никогда развјз лађом, и усред те баре јест стари порушени зидати град деспота Вука, којег серпска историја и цароставник свидјетељствујут. Тамо јест и Церков пред градом, созидана древне во имја евангелиста Луке. Повјествујут стари људи њеколико, који су саде и каде су Турци держали Купиново, онда су они људи били, и онде се изродили, наипаче Милин Обеђанин, који се онде и родилша, поњеже близу Манастира две тисјачи коракљаја у турска времена било је малено село које се звало Обада, тамо се виши речени Милин родио, које јест село сад пустара и Купинци сада држе. Тако он слиша от старих својих, да су Манастир Обед начинили деспоти у она времена 1507. љета, када су онде седили и владание имали, поњеже свјатаја преподобнаја Анђелина имала обичај отходити у њекаја времена во без молвное мјесто пустнически молити се Богу, у постнаја времена, а наиначе у свјатују четиредесјатницу, цјело тамо отстојавала, и таки су обичај имали тамо держати по једнога монаха стара, и от оно доба до днес никогда није била пуста, свагда по један монах находитсја. И во времена турска околна села нигда нису церкву имали, развје у Обеду отходили и тамо закон примали. Церков јест создана от дрвета растова, оздолбалвани растови, под њима подзидано камењем, стјени от растових бервана, покров растова шиндра полован, свод изнутар от растових дасака, препрата преграђена растовом даском. Врата малена от растових дасака, брава немецка на врати, на церкви два крста от плеха, патосата циглом. Церков в долгоет пет клофтери, два во ширину, во висину један клофтер, свуда около стреја, може се дохватити руком. Пенџера на церкви неима големи, само просечено кроз брвна, колико може рука проћи. Престол от камена јединога, тако трапеза от једнога камена, широка један риф, дугачка риф и фртал. Непознаетсја нити има каквое знамение да је освјашчена. На трапези два чаршава бела от платна проста, један от картуна, антиминос цјелни гдје не покварен, освјашчен блаженопочившим господином Архиепископом Викентијем Поповићем 1723, во антиминосје и мошчи свјатих има положени. Проскомидија от дрвета на подобне ормара, на проскомидији један покров от беа, а један от чита; путир от калаја; дискос, лажица от сребра. Покровци от мале свиле алаче; на престолу и проскомидији три свјешчника от туча; олтар преграђен растовом даском. Престолна икона Христова и Богородична ветхи и порушени, тако и двери ветхи и порушени, мали, велики и различни образов њеки и незнаеми. Једна икона средња ветха с десне

стране исписана свјатаја Петка, от леве написана свјатаја Недеља, написана во подобие Царица, на глави имјеет круну царску. Један свјешчник от жељеза две кадилнице от туча, два кандилца от стакла. Један Фелон от проста платна, један стихар шарене свиле полован, један стихар от платна прост, један епитрахил свилен полован, један епитрахил от зелене свиле нов, један појас от зелене свиле, пафте от туча, једне наруквице от зелене свиле; један ибричић укроини от бакра, 1 сојединеница от плеха. Књиге Московске: тестамент, половна, триод, на средње коло; литургија нова, пентикостар, псалтир велики, требник, октоих, празнична минеја, катихизис, алфавит духовни, регуламент духовни, на мало коло; 4 пролога, беседа апостолска, теофилакт, толкование евангелское, на велико коло. Кијевске: псалтир на средње и мало коло, житие св. мученице Варваре с акатистом на средње коло. Лавовске: литургија, на средње коло, ветха. Пред црквом једна келија от дрвета оплетена чатлом, покривена трском, под њом оздол подрум. Једна шталица от плетера, покривена трском. Около цркве малена башчица, ограђена прошћем, посијата зелием. Около манастира свега грунта за 4 јутра земље, ограђено около прошћем растовим, у коме јест свега 4000, јешче у тој огради около манастира има шлива, које посађени које сами поницани дрвета, свега на прилику до 500. Тако и јабука и крушака диви наприлику 10 дрвета. Пред црквом један голем дуд, један бунар от леве стране црковне мален подзидан циглом, из кога и воду пију. А кога су велике воде, а мало које године и не бива, потопа сав грунт и келие и црков. Вода буде у висину до самија часнија трапези и у цркву на лађи може се ући. Тако у оно време Јеромонах Василиј пребива у Купинову, код цркве има своју келију, докле вода неумалитсја, и паки у манастир отходит. После варадинске године, 1723. љета, Лазар Чупић, из Вуковара покрил и подметул балване нове, а проча грађа јешче старинска стоит. Екзамент Јеромонаха Василија, Јеромонах Василиј Христофоровић, родилсја у Сервији близу Ваљева, у селу Брезовици. Имјест љет 58, училсја книги у манастиру Боговађи, код игумана Герасима. Примил степен дјаконства чрез епископа будамскога Василија (Димитријевића) у Карловци, горњој цркви вохрамје Воведенија, 1729. м. Јануарија 14, и благословением свјатопочившаго Арх. и Митр. Мојсеја (Петровића) белиградскога, понеже вишеречени Арх. нашал Василија у ман. Раковцу кога визитацију чинил и питал њега: откуда он јест и что ондје дјелае? А он сказал себе откуда је и дошел книги учитисја, а кога видјел њега ненаучена, тако заповједил игумену Исаји, да он више реченаго Василија даст у школу учитисја. Тако игумен дал њега у школу карловачкују, и тамо он училсја 2, 1/2 љет код Максима Суворова, нак дошал у ман. Раковац и дал њему игумен службу мешаоническују, јешче тада био в мирском чину* (* У то време многи су ступали у чин свештенички, без да су се женили. Тако

су обично чинили они, што су мислили отићи доције у калуђере.) и держал пол љета више реченују службу. А када се немогао владати у оној служби, а он отишао у ман. Боговађу и тамо взјал епископ ваљевски Доситеј (Николић) и вчинил јего магистером и тако бил у Ваљеву магистером 2 љета. Тамо и степен свјашченства получил чрез еп. Доситеја 1733. м. јунија 11. во храмје св. муч. Георгија, и от туду возвратилсја паки у ман. Боговађу и тамо примил чин монашески чрез архимандрита ковиљскога Исаију, у оно време бивши ексарх ваљевски, во храмје св. муч. Георгија 1731. ноемврија 3, и от туду прешал овде у Купиново 1740, августа 29, и дал јему блаженопочивш патријарх (Арсеније IV) допушчење и благословение и писмо на манастир Обеду по његову прошенију, что би он до своје смрети живил код више реченога манастира, понеже у оно времја у ман. Обеди бил једин монах Атанасиј, а један Јеромонах из ман. Ковиља именом Никанор, котори держал нурију у селу Обрежју, тако се и он пристајао ман. Обеди, зато патријарх дал Василију сингелију что би он бил помежду их старши, како би она обител могла се чтогод помоћи и обновити, на које више реченому Василију и писмо дал на сву сремску епархију что би могл милостињу попросити, поможенија ради св. манастира, које јест писмо и до днес у више реченога Јеромонаха Василија, с подписом и печатом патријарховим издато у Карловци јулија 10. 1740. Паки јегда 1741. августа 22. преставил се свјашченик купиновачки именем Рафаил, благословением и допушчением блаженопочившаго патријарха Арсенија, чрез ексарха Никона держал нурију купиновачку и церков купиновачку 6 љет. От више реченога ексарха и писмо имјеет. Читати, писати средствео, појати незна, у писанију искусан. Духовник јего бил сего св. поста Авакум бешеновачки, служит често недељом и праздником. При себе имјеет јединога дјака, из села Обрежја. От сродства имјест јединога синовца у Купинову, котори јего и послужует, за препитание что јему Христијани по мало жита уделе, то има, и от воћа кад им роди и то ретко, от того поможение има, и башчу что своима рукама дјела, више нишча. Правило церковное держи непремјено, одјејание имјеет: ђурдију и доламу плаветне бое, мале, ветхе, чиновник паки ветх, више ничто неимјеет от риз, понеже вишереченија книги в церкви что читает, такожде и поучителнија книги и све что имат, когда поповал у Купинову и за они приход что за његов труд долазил, книге купил, келију справил такожде и грунт савзаградил и покрчил. Јешче има 3 котла бакарна, један који прима 5 ока воде и 2 мања на подобие тенчере, 1 ибрик и 1 тензију, 3 сана велика, калајлија средњаја и 6 танира. Хардовакое винских кое купуски 50 акова, кошница 6, сикире мале 2, косе 2, мотику, будак. И тако он живи пустињически, и како се објешчал блажевопочившему патријарху, да до свое смерти живит код ман. Обеди, во храмје Благовјешченија Пресвјатија Богородици, во уединение, тако и сада

објешчаваеџа до свое смерти овде живити, и Богу молитиџа, развје ако би каковое љутое гонение јего истерало. Вакое и преноручетџа их ексцеленцији Г. Арх. и Митрополиту, что би не бил заборављен, закое и објешчаваеџа за њега Бога молити. С коим и совершует више писатаго љета идња у манастиру Обеди.

Викентие Поповић с. р. Архимандрит.

Извор: Бенић Е., *Обедска бара и њена главна фауна*, Сремска Митровица, 1930, нумерисана страница

*

1754. – (1903) У протоколи манастира Фенека од 1764. записано је: „Филијал Обеда, храм Благовјешченија, от дрвета церков саздана Максимом архиепископом (не но епископом, пошто Максим деспот Георгије није био архиепискон, но само владика) деспотом свјатим, когда постригалсе у Купинову в церкви св. евангелиста Луке, отигумена Благовјешченскога в Сервии, тогда создал малену церков во имја Благовјешченија 1501. Знаменија никакова неимјеет да је освјашчена.” Деспот Ђурађ – Георгије – син деспота Степа-

на Бранковића и мајке Ангелине, закалуђерио се после 1495. а рукоположен је за свештеника од софијког митрополита Калевита уграду Купинику. По смрти брата деспота Јована. (10. децембра 1502) напусти Максим Срем, отиде у Влашку, где је између 1503. и 1508. за владика изабрат. Умро је 18. јануара 1516. у њиме подигнутом манастиру Крушедолу. У запису Атанасија Исаијевића, реметског игумана, приликом обављене визитације 13. марта 1771. вели се: „Сему манастиру – Фенеку – надлежит једина капелица от старине, растова дрвета устроена, на грунту милитарског мјеста Купинова. Јест здание древње, храм Благовјешченија Пресвјатија Богородици. При сеј капели сут две келие и кухиња от дрвета под једним покровом. Окрест речене капеле у огради находитсја 400 дрва шлива и четири косе ливаде.” И дан данашњи стоји иста капела и то онако иста, каква је била 1754, а уз њу и кућица од набоја, а доле подзидана цигљом. Само данашњим даном не спада и није Филијал манастира Фенека, него је својина црквене општине купиновачке заједно с 4 јутра земљишта. Кад је и како је она дошла у њен посед, не знамо. Не би с горег било, да меродавни завире у старе грунтовнице, те ако би се могао некадашњи манастир Обеда повратити манастиру Фенеку, да му се поврати. Како и данас многи свет долази из околних села и из Србије цркви Обеди, лепо би се дало од ње направити манастир. И кад се у старо доба налазило богољубивих калуђера и световњака, који су подизали опустеле манастире: да л’ има у српству данас таквих богољубивих ктитора? Ако их има, исти би требали то да учине, јер наш свет у околини Обедској, сећа се и данас мајке Ангелине и њеног сина владике Максима.⁹⁸

*

1756. – Купиново је шанац (војно место) у Протопопијату Сурчинском, у коме је укупно 22 насељена места⁹⁹ са 867 кућа, 22 цркве, 31 свештеником и 4 ђакон. У шанцу Купинову 1756. године било је 100 кућа, 1 црква, којој је храмовна слава Свети евангелист Лука. Црква је зидана од цигле, служе 2 свештеника – парох и намесник Филип и Јован Павловић. Епитроп је Марко Јованов, црквени син Илија Мишор, хаубтман Степан Мауровић, римокатолик. Школе и учитеља немају.¹⁰⁰

*

1756. – Константин Шилерић, граничар из Купинова тужи Мићу Малог због дуга од 15 форинти за коже.¹⁰¹

⁹⁸ *Српски сион*, Ср. Карловци, бр. 2 од 31. 1. 1903, 56–58.

⁹⁹ Добановци, Сурчин, Јаково, Бољевци, Бечмен, Петровчић, Прогар, Ашања, Купиново, Обреж, Огар, Грабовац, Витојевци, Кленак, Платичево, Товарник, Карловчић, Михаљевци, Мишковци, Брестач, Сибач, Пећинци.

¹⁰⁰ Руварац Д., наведено дело, 1902, 20–21, 34.

¹⁰¹ ИАБ-10-18-1-1.

*

1758. – Шанац Купиново, цркве Св. Евангелисте Луке, камена, освештао је парох поп Филип Намесник. Парох поп Јован Павловић, Епитроп Марков Иванов, црквени син Марко Станисављев. 100 кућа (оцака), 1 стан, школе и ученика немају. Порта и гробље су ограђени, пенцере (прозорска окна) имају.¹⁰²

*

1759. – Директор Земунског контумца упозорава да се строго води рачуна о санитарским приликом мешања цесаро-краљевских поданика с Турцима на стоваришту дрва у Земуну, где се продају дрва из Купинова.¹⁰³

*

1760. – У Купинову су два православна свештеника: Филип Обрадовић стар 40 година и Јован Сретковић стар 28 година.¹⁰⁴

*

1766. – У Купинову је седиште Протопопијата Купиновачког, намесници су Игњат Стојановић, парох Брестачки¹⁰⁵ и Стеван Шарчевић парох Купиновачки¹⁰⁶, протопопију чини 12 места, 892 куће, 12 цркава и 29 свештеника. Шанац Купиново у овој години има 131 кућу, храмовна слава је Св. Евангелист Лука, црква је освећена. Служе три свештеника, Протопрезвитер Филип Обрадов, рукоположен 1724, за проту произведен 1760. Јован Павлов рукоположен 1751, и Стеван Шарчевић, рукоположен 1761. Учитељ је Тимотеј Михајлов.¹⁰⁷

¹⁰² Нинковић Н., *Хесај Еїзарха Пахомија, Проїтокол визитїације четири сремска проїто-їрезвитїераїа 1758 / 1759*, Мешовита грађа књ. 40, Историјски институт, Београд, 2019, 38.

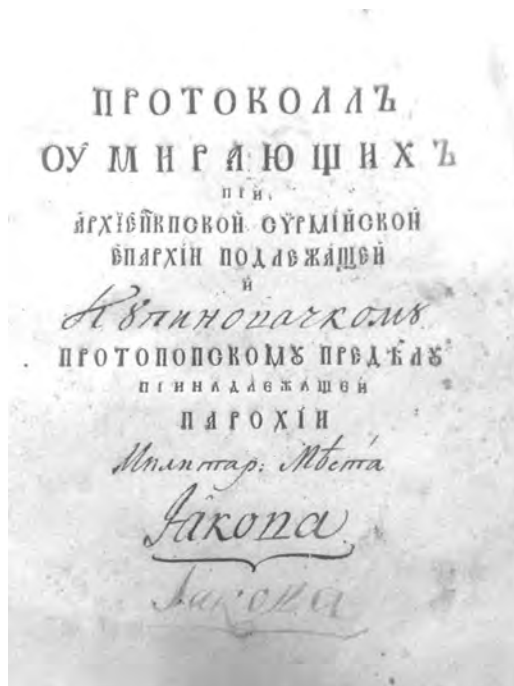
¹⁰³ Илић Ж. Т., *Беоїрад и Срдија у докуменїима архиве Земунскої маїсїтраїа од 1739 до 1804*, год. књ. I (1739–1788), ИАБ, 1973, 138–138.

¹⁰⁴ Илић Мандић Ј., *Пойис Православних свешїїеника Пеїтроварадинске реїменїїе из 1760. їодине*, Мешовита грађа, књ. 36, Београд, 2015, 73–93.

¹⁰⁵ За места: Брестач, Сибач, Товарник, Платичево, Кленак, Карловчић.

¹⁰⁶ За места: Купиново, Ашања, Обреж, Огар, Витојевце, Грабовце.

¹⁰⁷ Руварац Д., наведено дело, 1902, 40–41, 54.

Извор: ИАБ – Збирка црквених матичних књига, Црква Вазнесења Господњег, Јаково, 1766–1813, књ. 1 (неукоричено)

*

1770. – Капетан Милутиновић из Купинова 02. 02. 1770. године јавља Магистрату да је обрстар приликом прегледа компанија опазио да су земунски становници рушењем дрвећа јако уништили тзв. кут, па наређује да се свако ко хоће да онде сече мора њему пријавити, да се шума сасвим не уништи.¹⁰⁸

*

1770. – У Купинову ради школа.¹⁰⁹

*

1771. – Према Канонским визитацијама католика 1768–1774, године 1771. у Купинову је евидентирано 16 католика. Купиново је припадало Сремској бискупији.¹¹⁰

*

¹⁰⁸ ИАБ-10-1364-2-55.

¹⁰⁹ Cuvaj A., *Grada za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas: Od najstarijih vremena do godine 1780.* – svezak I, Zagreb, 1910, 503.

¹¹⁰ Sršan S., *Kanonske vizitacije, Srijem 1735–1786*, књ. IV, Osijek, 2006. XII.

1771. – Пушка коју је по извршеном бекству бећара који је пре три недеље дошао из Купинова са војником Илијом Јоксимовићем и који је овоме украо 6 форинти предана је Илији Јоксимовићу тиме да о овоме даде детаљну изјаву.¹¹¹

*

1773. – Закључен је Уговор између Земунске општине са једне те купиновачког граничара Георгија Николића са друге стране о сечи 300 хвати дрва.¹¹²

*

1774. – На седници Већа решено је да се од Гојче Константиновића узме 300 клафтера купиновачког огревног дрвета по 1 ф. 18 кр. На истој седници је одлучено да благајна комунитета не треба да има више од 6 кр. профита од 1 клафтера дрва огревног за становништво Земунa, али од оног, одређеног за странце треба да има 15 кр. профита. Што се тиче дрвета за грађевину, и од тога треба да се тражи мали профит.¹¹³

*

1775. – Шумар у Митровици 27. 1. 1775. године јавља да ће се према наређењу Славонске генералне команде земунском грађанину Ивану Протопопићу издати за фортификацију у Земуну 1000, а у Петроварадину 500 хвати огревног дрвета ће се издати на отоцима Саве код Купинова уз наплату таксе.¹¹⁴

*

1776. – На седници Архијерејског синода од 26. 9. расправљано је о укидању протопрезвирата: Купиново, Осек, Ириг и Нештин, а да остану: Карловци, Земун, Митровица, Шид, Вуковар и Даљ.¹¹⁵

*

1776. – Преслушани записник Конст. Михаиловића и Петра Предојевића о нападу што су га прошле године на њима извршила два Граничара из Купинова.¹¹⁶

*

1777. – Капетан Милутиновић из Купинова саопштава како је месар Адам Медић купио од фирера Николе Петровића из Обрежа говеда за 316 ф. и уплатио свега 40 ф. Моли да Магистрат позове Адама да исплати остатак куповине и отера говеда.¹¹⁷

¹¹¹ ИАБ-10-19-0-.

¹¹² ИАБ-10-1369-2-56.

¹¹³ ИАБ-10-20-0-.

¹¹⁴ ИАБ-10-1371-2-49 а.

¹¹⁵ *Српски Сион*, Ср. Карловци, бр. 9 од 30. 4. 1904, 252.

¹¹⁶ ИАБ-10-1372-1-17.

¹¹⁷ ИАБ-10-1374-2-82.

*

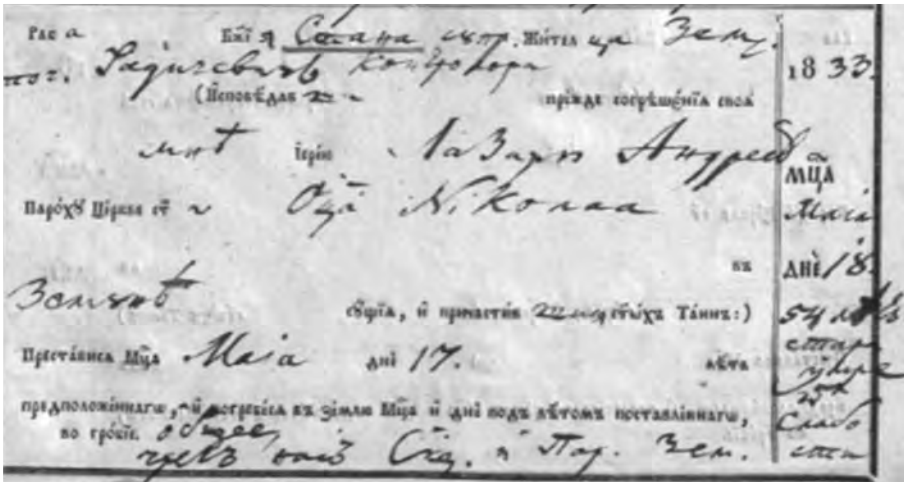
1779. – Капетан Милутиновић из Купинова актом потражује за оставину пок. Стојка Влаха 7 ф. што му је за дрво остао дужан један земунски колар, тражи да се од јевреја столара утера утера за комп. Касу свота од 100 ф. што ју је овај узео да начини прозоре а није то извршио, напоскон упућује да се и поред вис. Наредбе и Граничног система по коме није допуштено Граничарској деци да без одобрења Регим. Команде уче занат ипак догађа да мајстори такву децу узимају, па указује на један конкретни случај у Земуну.¹¹⁸

*

1779. – Капетан Милутиновић из Купинова јавља Магистрату да се приликом Региментске визитације Јованке удове арендатора Стефана Силверића потушила да јој Земунски сенатор Јован Протопопић дугује за дрва 77 ф. 4 кр. и моли извештај да се наложи Сенатору да удови подмири дуг.¹¹⁹

*

1780. – Капетан Милутиновић из Купинова моли Магистрат да онамо пошаље једну бабицу да је трудна једна жена којој муж већ годину дана није код куће.¹²⁰

Извор: ИАБ – Збирка црквених матичних књига, Црква Св. оца Николе Земун, 1832–1840, књ. 20

¹¹⁸ ИАБ-10-1377-1-34.

¹¹⁹ ИАБ-10-1377-1-59.

¹²⁰ ИАБ-10-1379-1-34.

*

1781. – У Купинову, у породици Стајчић дана 18. маја рођена је Стана, потом удата у Бољевце за Стевана Радичевића. Стана и Стеван Радичевић имали су сина Тодора. Тодор је отац песника Бранка Радичевића. Баба Бранка Радичевића, Стана,¹²¹ умрла је у својој 54. години живота, 17. маја 1833. у Земуну. Уведена је у књигу умрлих Цркве Св. Николе у Земуну, као разлог смрти наведена је „слабост”. Сахрањена је у Земуну 18. маја 1833.¹²²

*

1782. – Обрстар у Митровици моли Магистрат да позове Петра Атанасијевића, ћурчију, да исплати Марку Станисављевић, свештенику из Купинова 101 ф. заједно са трогодишњим интересом да би их овај узмогао повратити једној удовици и њеној деци.¹²³

*

1783. – Капетан из Купинова моли Магистрат да пронађе несталог коња Митра Даниловића из Обрежа који се у Земуну налази према изјави једног човека из Огара.¹²⁴

*

1783. – Капетан Милутиновић из Купинова обраћа се Магистрату молбом гледе једног коња несталог пре 8 недеља граничару из Обрежа Митру Даниловићу, а кога је препознао овде граничар из Огара Илија Црвак.¹²⁵

*

1784. – Сава Николајевић, епископ Шабачки (1784–1847) рођен је у Срему, у селу Купинову. У чин презвитера рукоположио га је митрополит београдски Леонтије. Као удов свештеник примио је монашки чин. Замонашио га је митрополит видински Бенедикт. По повратку у Србију постављен је за старешину манастира Боговађе. Након мученичке смрти епископа шабачког Максима (Савића), изабран је на ову катедру 16. априла 1844. Умро је 7. јануара 1847. и сахрањен у шабачкој Саборној цркви.¹²⁶

¹²¹ Алексић С., *Окамењена ћирилица ишчићавана између и преко редова*, Београд, 2017, 98.

¹²² ИАБ – Збирка црквених матичних књига, Црква Св. оца Николе Земун, 1832–1840, књ. 20.

¹²³ ИАБ-10-1387-2-163.

¹²⁴ ИАБ-10 -1390-2-70.

¹²⁵ ИАБ-10-23-1-01.

¹²⁶ Сава, Епископ Шумадијски, *Српски јерарси од 9. до 20. века*, Евро Београд, Унирекс Подгорица, Каленић Крагујевац, Нови Сад, 1996, 431.

*

1784. – Капетан из Купинова моли Магистрат да пресуди оставину Јосифа Чизмара да плати Манди Вукасовић из Ашање дужну своту од 27 форинти.¹²⁷

*

1784. – Капетан Милутиновић из Купинова јавља да му се Земунски контрибуент Лазар Радосављевић потужио да му је поп Лазар Јовичић из Карловчића остао дужан 35 ф. па како је поп продао своју кућу у Земуну Манојлу Јакију за 100 форинти нека се тај новац узме у депозит.¹²⁸

Извор: Slawonische Militargrenze (1870) Josephinische Landesaufnahme

*

1785. – Купиново се налази у Петроварадинској пуковнији као седиште капетана полудивизиона. Само Купинови има у равници 142 под конач границарске куће од плетера, покривене трском и рогозином, кватире за капетана и за хирурга, затим једну илирску и такође једну немачку народну школу са зидовима од чатме, илирску цркву од добре грађе, а изван насеља стару рушевну капелу и стрелиште од чатме. Преко баруштине зване Обадска подитнут је 110 хвати дугачки дрвени мост, а тик уз њега налазе се зидине дворца у развалинама, који је, кажу саградио и у њему становао деспот

¹²⁷ ИАБ-10-1398-4-384.

¹²⁸ ИАБ-10-1397-3-330.

Вук Бранковић. Ту су две савске аде, које потпадају под онострану јуриздикцију. Купинову недостаје ораћег земљишта, пошто се исто, при пролећној поплави налази под водом.¹²⁹

*

1785. – Игњатије Јовановић, учитељ у словенској основној школи у Купинову.¹³⁰ А. Јевтић наводи податак да је у другој половини XVIII века у Купинову био учитељ Игњатије Бурић, код кога су учили прота Матија Ненадовић, Хаџи Рувим и други Срби из Србије. Игњатије је имао две кћери, и сина Николу који је био свештеник у Купинову, и у време Првог устанка снабдевао устанике барутом и муницијом, па је због тога морао да бежи у Србију. После пропасти устанка, враћа се у Купиново да би поново у време Другог српског устанка окупљао већи број српских првака као што су капетан Јовица Милутиновић, Павле Цукић, Сима Ненадовић, Петар Молер и други. Кад је постао удовац, закалуђерио се и постао игуман манастира Моравица. Имао је два сина Самуила и Сава Николајевиће, оба свештеника.¹³¹

*

1786. – Капетан у Купинову пита према наређењу Региментне команде, због дужничке тражбине покојног Тимотија Ковачевића из Купинова да ли се може одржати расправа те да ли је свештеник из Карловчића Лазар Јовичић продао своју кућу у Земуну, јер је он дошао у неприлику да не може ни једну ни другу оставину ставити у исправно стање нити задовољити сироте купиле.¹³²

*

1787. – Региментна команда у Митровици извештава да Коста касапин из Земунa дугује оставини покојног арендатора Тимотија Ковачевића из Купинова своту од 17 форинти и 21 крајцаре, па моли Магистрат да то утера. Уједно пита да ли се у Земуну налазе два дужника Тимотијева: Манојло Сендука и Ђрк Трандавил.¹³³

*

1788. – Школска комисија саопштава да је учитељ Филип Петер из Земунa премештен у Купиново,¹³⁴ међутим до премештаја није дошло, пошто је Земуну недостајао учитељ.¹³⁵

¹²⁹ Енгел Ф. Ш., наведено дело, 176–177, 229.

¹³⁰ Денић Ч., *Лазар Георгијевић, учитељ Маџије Ненадовића*, Гласник међуопштинског историјског архива у Ваљеву, Ваљево, 1975, ф. 70, 23.

¹³¹ Бурић С. Д., Бурићи у Заовинама, РТВ Бајина Башта, Београд, 1997, 225.

¹³² ИАБ-10-1409-2-245.

¹³³ ИАБ-10-1421-5-770.

¹³⁴ ИАБ-10-1427-21-9.

¹³⁵ Ђелап Л., *Земунски војни комунистички (1717–1881)*, 1967, 69.

*

1789. – Максим Михајловић – Драгановић одговара да он неће да зна за неко јемство за Мишу Николића који је купио свиње од Перице Кнежевића из Војке, па му остао дужан. Изјава је достављена команди вода у Купинову, да се уручи Перици Кнежевићу опомена.¹³⁶

*

1790. – За пароха у Купинову постављен Никола Ђуричић.¹³⁷

*

1791. – Купиново припада Земунском протопопијату у коме је 27 места¹³⁸, 3.229 кућа, 23.289 душа и 36 свештеника. У самом Купинову је 143 куће, душа 748, 1 свештеник. Парохија има годишњи приход од 160 фр.¹³⁹

*

1791. – Одељак кантона (компанија) Купиновачког у Прогару шаље по Гефрајтеру Гаврилу Косојевићу 32 форинте и 18 крајцара као наследни део Анђелији Угриновић који јој је припао након смрти њеног брата Арсенија Марковића из Прогара.¹⁴⁰

*

1791. – Региментска команда у Митровици доставља едикт Региментског суда од 20. 05. 1791. којим се Јованка Вујчић из Купинова, која је 1783. отишла од куће, позива да се до 25. 09. 1791. врати кући, или ће се њен муж сматрати ослобођеним од брачне везе.¹⁴¹

*

1792. – У Купинову израђен иконостас са обележјима рококоа.¹⁴²

*

1792. – У храму посвећеном Св. апостолу и јеванђелисти Луки, Јаков Орфелин је животиопсао иконостас и иконе.¹⁴³

¹³⁶ ИАБ-10-1634-61-845

¹³⁷ Денић Ч., наведено дело, ф. 70, 23.

¹³⁸ Земун, Бежанија, Сурчин, Добановци, Бечмен, Петровчић, Јаково, Бољевци, Прогар, Купиново, Ашања, Обреж, Витојевци, Обар, Карловчић, Михаљевци, Товарник, Пећинци, Шимановци, Крњешевци, Угриновци, Деч, Војка, Белегиш, Бановци, Батајница.

¹³⁹ Руварац Д., наведено дело, 1902, 67–69.

¹⁴⁰ ИАБ-10-1463-20-189.

¹⁴¹ ИАБ-10-1463-21-2.

¹⁴² Васић П., Почети рококоа код Срба, *Сенџандрејски зборник*, 1, САНУ, Београд, 1987, 290.

¹⁴³ *Енциклопедија православа*, 2 (И–О), Београд, 2002, 1077.

*

1792. – април 14. По извештају пуковника Милутиновића из Митровице, у Купинову је било 142 староседелачке куће и 38 досељеничких породица.¹⁴⁴

Иконостас цркви Св. Луке у Купинову из 1792, П. Одобашић

*

1794. – Јован Станисављевић из Купинова тужи Петра Атанасијевића за дуг од 110 форинти.¹⁴⁵

*

1794. – Магистрат одговара обрајтанту Верхасу из Купинова да је процена куће С. Агот наређена и да има да је очекује.¹⁴⁶

*

1794. – Васа Вујић, наредник Петроварадинског кантона, моли као опуномоћеник обрајтанта Верхара из Купинова да се његово пресуђено потраживања од 200 форинти забележи на кућу дужника Агота.¹⁴⁷

¹⁴⁴ Денић Ч., наведено дело, ф. 72, 23.

¹⁴⁵ ИАБ-10-1540-61-241.

¹⁴⁶ ИАБ-10-1542-61-351.

¹⁴⁷ ИАБ-10-1539-61-55.

*

1794. – Верхас, оберлајтант из Купинова моли Магистрат да испуни своје обећање и од С. Агота утера дуг од 200 форинти са интересом.¹⁴⁸

*

1794. – Обрлајтнант Верхаз из Купинова моли Магистрат да интервенише да му полицијски уптравник Шмид пошаље 174 форинти 1 1/4 крајцаре што их дугује бачварској удови Кегл из Новог Сада.¹⁴⁹

*

1795. – Магистрат 29. 09. 1795. моли Генералну команду да допусти земунским земљорадницима да своје свиње шаљу на жир у Купиново уз плаћање одређене таксе, јер је прошла година слабо родила.¹⁵⁰

*

1795. – Команда Петроварадинског кантона 30. 10. 1795 одговара на молбу Магистрата да се допусти да 200 комада свиња дођу на жир у купиновачке шуме.¹⁵¹

*

1795. – Обрелајтант Верхаз из Купинова моли Магистрат да му јави како стоји с кућом његових дужника Агота која се има продати због многих дугова.¹⁵²

*

1796. – Земунски магистрат шаље кантонском дистрикту Петроварадинске регименте у Купинову, на њено тражење, два граничара који су при последњем изласку дезертирали, у Земуну ухваћени и затворени. То су Маријан Дочић и Петроније Јефтић, обојица из Ашање.¹⁵³

*

1796. – Петроварадинска региментска команда у Митровици одговара Земунском магистрату да је Филип Јовановић звани Субаша, који је уплетен у једну крађу коња, задржан и да ће преко Хртковаца, Купинова и Сурчина колима бити упућен у Земун, али да треба добро пазити на њега да не побегне.¹⁵⁴

*

1797. – Деловодни Војни суд саопштава да се по тужби трговца Мих. Јанковића против купиновачког пароха Николе Ђурчића због дуга од 31 ф. повео

¹⁴⁸ ИАБ-10-1541-61-309.

¹⁴⁹ ИАБ-10-1545-61-612.

¹⁵⁰ ИАБ-10-1577-66-142.

¹⁵¹ ИАБ-10-1577-66-158.

¹⁵² ИАБ-10-1568-61-266.

¹⁵³ ИАБ-10-1582-34-103.

¹⁵⁴ ИАБ-10-1579-13-89.

противпрописни писмени поступак тако да ни тужилац ни тужени нису довољно саслушани. Нека стога Магистрат упутити тужиоцу да се крај таквих околности не може изрећи пресуда, па нека поднесу нову тужбу.¹⁵⁵

*

1797. – Компанијска команда у Купинову моли да јој се под сигурном пратњом преда Марко Грујичић из Купинова заједно са женом и децом, јер се према наређењу Генералне команде сваки Граничар који се удаљи од куће мора одмах позвати.¹⁵⁶

*

1797. – Оберлајтант Лалошевић из Купинова 10. 07. 1797. године моли Магистрат да од наведених Земунаца наплати по 6 крајцера за кошнице што их држе у региментским шумама.¹⁵⁷

*

1798. – Дистрикт команда из Купинова моли Земунски магистрат да наплати од Милета Петровића, пекара, 10 ф. које дугује Марти Петровић, удовици из Ашање. Дужник је издао меницу од 10 ф. на 3 месеца.¹⁵⁸

*

1798. – Команда одељења моли да се од Максима Драгановића, као жиранта трговца Мише Николића из Војке, наплати 100 ф. 43 к. Николић је купио пре две године свиње од Перице Кнежевића, граничара из Купинова и још дугује.¹⁵⁹

*

1798. – Натпоручник Верхас је писао Земунском магистрату 10. априла и 29. јула. Он је 1792. године позајмио 200 форинти уз интерес Стевану Аготу, који је правио кућу. Дужник треба да исплати 48 форинти на име интереса за време од 1792. године до 1796. године. Магистрат је одговорио Верхасу, који је из Купинова премештен за команданта тврђаве у Рачи, да је Агот продао кућу за 532 форинте, а то није довољно за исплату поменутог интереса и осталих дугова. Агот живи бедно и изјавио је да је Верхас њему дужан за намирнице.¹⁶⁰

*

1799. – Оберлајтант Лалошевић из Купинова саопштава да је покојни зидар Рабел за градњу цркве у Бољевцима примио више од 150 ф. па моли да се тај вишак Бољевачкој општини поврати.¹⁶¹

¹⁵⁵ ИАБ-10-1612-61-540.

¹⁵⁶ ИАБ-10-1603-17-8.

¹⁵⁷ ИАБ-10 -1603-15-5.

¹⁵⁸ ИАБ-10-1633-61-758.

¹⁵⁹ ИАБ-10-1634-61-785.

¹⁶⁰ ИАБ-10-1632-61-671.

¹⁶¹ ИАБ-10-1651-61-282.

*

1800. – Командант чете у Купинову, извесни Лалошевић, јавља Магистрату да пошаље у Купиново земунског цигларског мајстора Мату Соколовића да се лично објасни са управом општинском колико је цигала излиферовео општини у Бољевцима¹⁶² јер је он лиферовео и другим општинама.¹⁶³

*

1800. – Јавља Компанијска команда из Купинова да су два граничара тужила јеврејског стаклара Мојзеса Херцла да су се с њим погодили да им поправи прозоре и дали му 1 форинту капаре а он то није учинио.¹⁶⁴

*

1800. – Записничка изјава Игњата Јевтића и Стефана Николића из Купинова дата у Земунском магистрату: Јевтић јавља да има код себе два детета у Купинову преминулог Драгића Столичића, турског златара, да је с децом примио 14 марака 6-то летног сребра од накита и један крст за који му црква у Обрежу нуди 50 форинти. Николић изјављује да код себе има један део алатарског и да ће га донети да се прода у корист деце покојног Драгића.¹⁶⁵

*

1801. – Земунски магистрат обавештава Команду Купиновачке компаније да се граничар Кузман Калантовић, због неподесног владања предан Штахиновој пешачкој регименти, не налази у Земуну, а ако се нађе онда је под другим именом, те зато би био потребан лични опис.¹⁶⁶

Граничари и граничарски чардак, извор: Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild – Kroatien und Slawonien, Volume 24, Wien, 1902, 563.

¹⁶² Прим. аутора: цигла лиферована у Бољевце за градњу православне Цркве. Иста је зидана по инжењерским нацртима Маурицијуса Рабла. Више в.: Магловски Јанко, Белешке о градитељу цркве манастира Фенек, *Свеске ДИУС* 6, Београд, 1983; исти, Нови подаци за историју манастира Фенек, *Свеске ДИУС*, 15, Београд, 1983.

¹⁶³ ИАБ-10-1668-34-108.

¹⁶⁴ ИАБ-10-1669-34-216.

¹⁶⁵ ИАБ-10-1674-51-182.

¹⁶⁶ ИАБ-10-1693-17-20.

*

1802. – Команда компаније у Купинову моли Земунски магистрат да од Дима Георгијевића, земунског трговца, наплати 10 форинти и 30 крајцера што је дужан Радосављеићу, каплару из Купинова. На дну акта се каплар потписао да је новац примио.¹⁶⁷

*

1802. – Петроварадинска региментска команда извештава Земунски магистрат да су ноћу између 8. и 9. децембра код Грабовачке адице, између Купинова и Кленка, четири човека, одевена по турски и наоружана другим пушкама прешла из Турске на ову страну. Међу њима је препознат брат Харамбаше Луке, који је пре неколико година омакнут. На позив страже да стану, они су пуцали и побегли у шуму према Грабовцу. Моли се Магистрат да на те разбојнике припази и обавести суседна места, па живе или мртве довести – донети – у Митровицу, ако се негде буду нашли.¹⁶⁸

*

1802. – Славонска генерална команда у Петроварадину одговара Земунском магистрату на његов допис (од 26. 2. с молбом да се дозволи Деметру Братољаћу, помоћнику М. Дарвара, лифранта дрва, и Мих. Бауеру, циглару – арендатору, да насеку у Купиновачкој шуми 30.000 хвати дрва и превезу у Земун), да се то не може дозволити, јер је по уговору дужан арендатор дрва да исто довози из Турске по принципу трампе; ако су нереди у Београду нису на другим крајевима па се исти упућују да дрва доведу да не би Земун остао без њих. У прилогу концепт Магистрата акта.¹⁶⁹

*

1802. – Славонско банатски апелациони суд у Петроварадину замера Земунском Магистрату што му није послао сва акта по предмету тужбе Николе Миљановића, граничара из Купинова (брата од стрица Раксе Боић, удове покојног Кузмана Боића) који је тражио да синови поврате Рокси њен већ продати кућни плац. Кузман Боић је пре 25 дана умро и оставио три сина и 2 кћери. Синови су кућицу на кућном плацу растурили и подигли нову солидну. Кад се као старији нису виће слагали, они су се у споразуму с мајком, поделили а кућу су продали Сави Шиаку за 360 форинти и судски поделили.¹⁷⁰

*

1803. – Земунски магистрат одговара Команди компаније у Купинову да Јакоб фашинг, земунски гостионичар, не дугује ништа Андреји Беговићу,

¹⁶⁷ ИАБ-10-1731-11-23.

¹⁶⁸ ИАБ-10-1735-14-36.

¹⁶⁹ ИАБ-10-1718-5-39.

¹⁷⁰ ИАБ-10-1739-1-3.

биртијашу купиновачком; напротив он њему дугује. Нека он своје потраживање од 55 форинти докаже документима или другим веродостојним начином, а не само поднесеним рачуном. – У прилогу рачун потраживање и изјава фашинга.¹⁷¹

*

1803. – Команда места у Бољевцима одговара Земунском магистрату на његов акт од 18. 4. да се тражена жена, која је радила на циглани Михаила Бауера, цигларског арендатора у Земуну, и аконтацију од 10 форинти узела унапред, не налази у Бољевцима. Она је прошле зиме отишла у Купиново, где је код Андрије, купиновачког бирташа, умрла.¹⁷²

*

1803. – У новосаграђену парохијску цркву у Купинову, из цркви Св. Луке пренете су скупочене драгоцене старине последњих деспота из куће Бранковића, поред осталог, појас Мајке Ангелине од плаве свиле, везен златном жицом, епитрахил владике Максима и икона на платну, скинута с малог барјака, на којој је с једне стране лик деспота Стефана и Мајке Ангелине, а с друге ликови њихових синова: владике Максима и деспота Јована (у деспотском орнату).¹⁷³

*

1803. – школу у Купинову похађало је 30 ђака.¹⁷⁴

*

1803. – Кранцел, капетан из Купинова, моли Земунски магистрат за извештај код кога се налази у Земуну (код трговца или занатлије) Марко Јевте Михаиловић из Витојеваца, јер је регрутован па треба да се о томе обавести и учинити што је потребно.¹⁷⁵

*

1804. – Судско одељење 31. октобра подноси Магистрату истражна акта против Јеврема Јовановића, овдашњег контрибуента, због сумње да је, између осталог, превозио војнике на србијанску страну. Да је 12. октобра кренуо са Купиновачког острва, а тек 16. октобра стигао у Земун.¹⁷⁶

¹⁷¹ ИАБ-10-1744-4-14.

¹⁷² ИАБ-10-1743-4-45/R.

¹⁷³ Самарџић Д., *Војне записке Срба го 1918*, Војни музеј, посебна издања, књ. 6, Београд, 1983, 15–16.

¹⁷⁴ Cuvaj A., *Grada za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas: Od godine 1780. do ožujka 1935.* – svezak II, Zagreb, 1910, 451.

¹⁷⁵ ИАБ-10-1741-3-33.

¹⁷⁶ Илић Ж. Т., *Грађа из Земунских архива за историју Првој српској устјанка*, књ. 1.

*

1804. – Пошто Коча закрајини, Немац учини Шанац на Палежу покрај Саве, и наред Шанца капија која је водила ћуприји, па позва народ да прелази у Немачку. Тако народ поче крцати, па ако су два брата, одма је једног одвој[и]о у фрајкоре, а друге који могу војевати с Немцима. Манојло из Маслошева записао у које ће село боравити, па кад је зима дошла, баш у божић[ње] поште, онда су иј искупили у Бољевце и напунио је фрајкорцима Купиново и сва села поред Саве.¹⁷⁷

*

1804. – Команда чете моли Земунски магистрат да помогне купиновачким граничарима и да принуди земунске трговце да плате 130 форинти и 30 крајцара као оштету за оштећене им млинове од стране земунских трговаца.¹⁷⁸

*

1804. – Магистрат одговара Војној команди у Земуну да је испитао случај Јеврема Јовановића, осумњиченог да је превезао на турску (србијанску) страну 2 војника факетсовог гарнизона 2-ог дивизиона Јеначићеве пешачке регименте, и констатовао да се окривљени у пијаном стању хвалио пред четири војника поменутог гарнизона иначе је у то време (од 12–16. октобра) био на броду Кизмана Костића који је с Купиновачке адице довозио дрва у Земун. Јеврем је као недужан пуштен. У прилогу истражна акта са првобитном пријавом.¹⁷⁹

*

1804. – Наследници Суда Земунског магистрата је преписан спор Андрије Беговић, крчмара из Купинова, противу Јакову фашинга, земунског трговца за 33 форинти дуга. Вуаћ, шумски надгледник је дао Беговићу 16. IV. 1804 године потврду да је од њега узео 7 форинти а conto трговца фашинга за исплату дрвосеча/дер беим Холзоцхлаг гењосенен Сехлагерс/. У прилогу је преписка око тог дуга, а не постоји крајње решење.¹⁸⁰

*

1804. – Петроварадинска региментска команда одговара Земунском магистрату да хоће да дозволи Михаелу Бауеру, земунском цигларском арандатору, да насече потребну количину огревног дрвета на Купиновачком острву под надзором најближе стране, само се он мора прво јавити Шумарском уреду Петроварадинске регименте у Митровици где ће добити упутство пошто буде платио прописану таксу за то.¹⁸¹

1804–1808, ИАБ, Београд, 1955, 62.

¹⁷⁷ Самарџић Д., *Казивања о Српском устанку, Јанићије Ђурић, Гаја Панџелић, Петар Јокић и Анђа Прошић*, Српска књижевна задруга, Коло LXXIII, књ. 484, Београд, 1980, 115.

¹⁷⁸ ИАБ-10-1783-0-.

¹⁷⁹ ИАБ-10-1785-0-.

¹⁸⁰ ИАБ-10-1768-5-14.

¹⁸¹ ИАБ-10-1772-0-.

*

1805. – Поводом молбе, да се у Купиново упути један шустер, Магистрат обавештава компанијску команду у Купинову, да овај занат у Купинову врши шустерски помоћник Карло Мелих.¹⁸²

*

1805. – Месна команда у Купинову обраћа се Магистрату са молбом да се новац кога је Петар арендиран по полицији, украо од купиновачког граничара Ранка Ђермановића поврати сопственику.¹⁸³

*

1806. – Преслушни записници са Михајлом Јаковљевићем, Јованом Недељковићем и Анастасом Теодоровићем у предмету њиховог прелаза и поврата из Турске код Купинова. Прелазили су ради превоза дрвета.¹⁸⁴

*

1807. – Команда компаније у Купинову моли, да Магистрат посредује да земунски становник Ђорђе Чудић исплати свој дуг купиновачким граничарима Обраду Белановићу и Петру Кнежевићу.¹⁸⁵

*

1807. – Команда Петроврадинске регименте шаље лични опис бившег заставника Јосифа Маље, који је организовао разбојничку банду и који се креће по шумама између Хртковаца и Купинова и моли, да се у случају ако се ухвати одмах убије.¹⁸⁶

*

1807. – Магистрат обавештава Команду Петроварадинске регименте у вези са њеним тражењем од 05. 04. 1807. године да се не може од имовине покојног јеврејина Хиршла наплатити потраживање трговца Јовице Адамовића из Купинова, јер је јеврејин умро не оставивши никакву имовину.¹⁸⁷

*

1808. – Саслушање Т. Вукелића, земунског опанчара, због прекршаја кордонских прописа, илегалног преласка преко Саве код кордонске страже у пределу Купинова.¹⁸⁸

*

1809. – март, 5. Санитетско уверење и пасош Тодора Антонијевића које је

¹⁸² ИАБ-10-1792-0-354.

¹⁸³ ИАБ-10-1816-0-.

¹⁸⁴ ИАБ-10-1837-0-.

¹⁸⁵ ИАБ-10-1853-0-.

¹⁸⁶ ИАБ-10-1849-0-.

¹⁸⁷ ИАБ-10-1861-0-.

¹⁸⁸ Илић Ж. Т., *Грађа из Земунских архива за историју Првој српској устџанка*, књ. 3, 1810–1813, ИАБ, Београд, 1969, 447–451.

издао Земунски магистрат и према коме он са својим братом Милованом и контрибуентима Петром Кнежевићем и Арсенијем Коларовићем, и још двојицом момака, Јованом и Нићифором, има право да сече дрва на острву код Купинова.¹⁸⁹

*

1809. – март, 28. Изјава четрнаесторице Земунаца поводом њиховог одласка у Београд где су их отерали наоружани Србијанци када су се Савом враћали са 4 чамца са Купиновачког острва на коме су секли дрва – 15хвати дрва за огрев дугачка 3 стопе и 4000 комада притки за винограду.¹⁹⁰

*

1809. – Магистрат се обраћа команди Петроварадинске регименте за дозволу дрвета код Купинова у шуми код Купинова у количини од 200хвати.¹⁹¹

*

1810. – Команда купиновачке компаније шаље опис вола ухваћеног у Бољевцима за кога се не зна, чији је.¹⁹²

*

1810. – Команда компаније у Купинову моли Магистрат да упутити земунском контрибуенту Николи Јовановићу да са својим сведоцима дође у Купиново и докаже да је чамац који је граничар Милисав Илић на Сави ухватио, његово власништво.¹⁹³

*

1811. – Павле Георгијевић, земунски контрибуент и трговачки слуга моли да буде отпуштен из територијалне надлежности Земуна да се може преселити у Купиново.¹⁹⁴

*

1811. – Извештај о прегледу лађе на којој су Марко Мојсиловић и опанчар Златић довели дрво из околине Купинова.¹⁹⁵

*

1811. – Полицијски комесар и један спољни одборник шаљу писмени налаз у погледу горивог дрвета која су насекли у купиновачкој шуми контрибуенти Златић и Мојсиловић.¹⁹⁶

¹⁸⁹ Илић Ж. Т., *Грађа из Земунских архива за историју Првој српској устјанка*, књ. 2, 1809, ИАБ, Београд, 1961, 96.

¹⁹⁰ *Истјо*, 125–127.

¹⁹¹ ИАБ-10-1907-0-.

¹⁹² ИАБ-10-1929-0-.

¹⁹³ ИАБ-10-1959-0-.

¹⁹⁴ ИАБ-10-1955-0-.

¹⁹⁵ ИАБ-10-1950-0-.

¹⁹⁶ ИАБ-10-1958-0-.

*

1812. – Команда компаније у Купинову саопштава да је проведеном истрагом утврђено да је пронађен као невин слуга Јован Радосављевић за кога је Магистрат замољен да га пошаље у Купиново ради суочења због сумње да је извршио крађу.¹⁹⁷

*

1812. – Ђурђевић из Купинова моли да Магистрат објави у своме подручју да ће продавати 19. априла 1822. године свој посед (кућу, господар, зграде итд.).¹⁹⁸

*

1812. – Замолба да земунски стаклар Мојес Херцл изврши на темељу уговора преузете радове на купиновачкој цркви.¹⁹⁹

*

1812. – Купиново, нацрт за изградњу звоника (Петроварадинска пуковника) 1812.²⁰⁰

Извор: Николајевић Љ., *Nacrt sakralnih objekata u Vojnoj krajini*

*

1813. – септембар, 20. Санитетска лица су од 19. овог месеца послата у Купински кут. Јављено пуковнику Обућини у Митровици.²⁰¹

¹⁹⁷ ИАБ-10-1974-0-.

¹⁹⁸ ИАБ-10-1971-0-.

¹⁹⁹ ИАБ-10-1986-0-.

²⁰⁰ Nikolajević Lj., *Nacrt sakralnih objekata u Vojnoj krajini*, Radovi IPU 11/1987 (209–370).

²⁰¹ Илић Ж. Т., наведено дело, књ. 3, 1969, 420.

*

1813. – децембар, 18. Врховна команда збегова тражи од Земунског магистрата да се попишу емигрантске србијанске породице из збегова код Бечмена, Дубоке, Црног Луга, Камаришта, Купинског Вока, Вукодража и Дебреца, према приложеном формулару.²⁰²

*

1813. – За старе породице села Сибнице „старије досељенике” прича се, да су 1813. год. бежали у Срем и у Купинову пробавили 3 године.²⁰³

*

1814. – Командант Петроварадинске регименте у Митровици извештава Војну комадну да је стигао из Купинова курир с обавешћу Компаније да је у Прагару код пензионисаног капетана Николајевића који је имао уза се нов пасош земунског магистрата. Компанија да је одмах по примитку обавести, затворила Николајевићеву кућу, оделила оне који су с њим дошли у дотицај и ставила га под стражу. Моли да се у сврху истраге тог случаја пошаље одмах у Прагар једно санитетско лице заједно са једним аудитором и једним надлекарором (санитетски поручник).²⁰⁴

*

1814. – Након издржаваног кантуматског периода – карантина, емигранти нису из њега отпуштани без санитетске потврде, као доказа да су здрави. Ове санитетске потврде су наплаћиване. Тако је у кантумацу између Обрежа и Купинова, српски емигрант Нинко Милошевић платио санитетску цедуљицу 1 талир надзорнику Марковићу, а за коња и три вола царинику Грбатинићу платио је 8 талира. Према истом извору, санитетске потврде издаване људима у оближним местима наплаћиване су и по 1 дукат.²⁰⁵

*

1815. – априла месеца затворена је граница на Сави, да би се у вези са догађајима око Другог српског устанка спречио прелаз „Сремских емиграната у Србију и бекство Србијанаца из Србије у Срем”. Аустријске власти су повећале будност на кордону и удворстучиле страже, посебно на прелазима код Кленка, Купинова и Раче.²⁰⁶

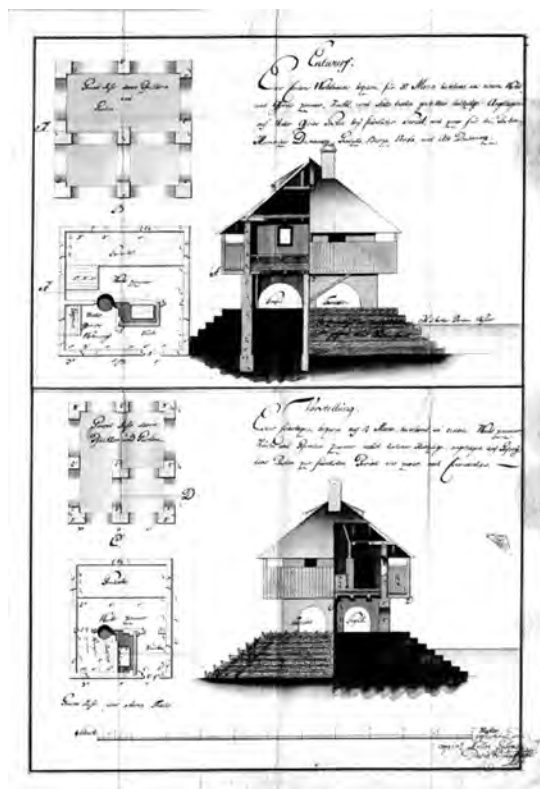
²⁰² *Истѿо*, 365–366.

²⁰³ Цвијић Ј., Насеља српских земаља, Српска Краљевска Академија, *Етнографски зборник*, књ. 21903, 1077.

²⁰⁴ ИАБ-10-2013-0-.

²⁰⁵ Мереник С., Милорадовић М., Избеглице из Србије на аустријском земљишту, *Истѿоријски часопис*, 2 (1949–1950), САНУ, Београд, 1951, 160.

²⁰⁶ Гавриловић С., *Личностѿи и догађаји из доба Првој сръској устѿанка*, Матица српска, Нови Сад, 1996, 293–295.

План граничарског чардака
Извор: ИАБ-1184 – Збирка планова и мапа

*

1815. – Јохан Мајер, тесар, одговара да ће отићи у Купиново са шесторо људи да подигне скелу за звоно кад му команда чете јави да је износ од 400 форинти који му општина дугује положен и да га може примити чим посао обави. Послато команди.²⁰⁷

*

1816. – Купиновачка компанија моли да се од контрибуената Радована Петровића, Ђорђа Белановића и Николе Ристивојевића прикупи одређена такса од седам форинти и 48 крајцара за штету причињену у шуми.²⁰⁸

*

1817. – Управа полиције извештава да је жена овдашњег контрибуента Јеке

²⁰⁷ ИАБ-10-2027-0-.

²⁰⁸ ИАБ-10-2042-0-.

Јовановића (Земун) довела 3 коња без власника, које је затекла у свом виноград и који су предати на чување контрибуенту Мих. Угриновићу и пољском чувару Павлу Лазаревићу. Објава о томе са описом коња послата је компанијама Петроварадинске региметне у: Старе Бановце, Бешку, Голубинце, Војку, Шимановце, Сурчин, Купиново, Хртковце и Митровицу.²⁰⁹

*

1817. – 13. новембра, ову књигу (Библија, десето издање, Москва 1797) дарова за живота свога честити старац Игњат Ђуричић становник Купинова, цркви храму Св. Духа у Купинову у коме служи парох Дионисије Радованов из Купинова.²¹⁰

*

1817. – Купиновачка компанија бр. 6 умољава да се објави да ће се 5. маја ове године на бољевачкој територији у Зидини путем лицитације дати у закуп 655 јутара и 1489 квадратних хвати празног земљишта за испашу стоке и то на годину дана.²¹¹

*

1817. – Купиновачка компанија шаље потерницу за Данишом Девећем из Бољеваца, који је побегао са женом Стаменом и двоје деце.²¹²

*

1817. – Земунски трговац Милош Урошевић и купиновачки трговац Јовица Адамовић поравнали су се да овај првом плати у року од три месеца 5.276 пјастри дуга и 197 форинти 27 крајцара бечке вредности судских трошкова.²¹³

*

1818. – Купиновачка компанија шаље потерницу за одбеглим редовом Арсенијем Вушевцем из Ашање, граничаром Марком Алексићем из Ашање и ковачем Живаном Петровићем из Прогара, чизмаром Јованом Мазинићем те Маријом Н, удовом из Хрватске.²¹⁴

*

1819. – Војна команда доставља Магистрату отпуст из Контумаца и саслушање Уроша Јеремије или Милосављевића, старог 12 година, по повратку из

²⁰⁹ ИАБ-10-2055-0-.

²¹⁰ Момировић П., *Стари српски записи и најновији из Војводине*, књ. 3, М. српска, Нови Сад, 1996, 30.

²¹¹ ИАБ-10-2054-0-.

²¹² ИАБ-10-2057-0-.

²¹³ ИАБ-10-2063-0-.

²¹⁴ ИАБ-10-2069-0-.

Београда. Именовани је у децембру 1818. ишао са оцем Јеремијом на острво код Купинова по дрва. Јак ветар пребацио је чамац на другу страну. Намеравали су да се врате преко Београда. Отац је убрзо умро. Он је живео у Смедереву код ујака Панте Ђирића. Стриц Илија Милосављевић, веслар у Београду, обавестио је мајку која га је позвала да се врати. Дошао је на лађи дрварског трговца Шајетана из Земуна. Предат је мајци Ани Милосављевић.²¹⁵

*

1820. – Чизмарски калфа Јосим Лазаревић моли за отпусницу (из Земуна) за себе, за синове Симуна и Јована и за жену Јованку, да би се преселио у Купиново, где ће имати бољу зараду. Именовани се упућује да затражи дозволу од Команде Петроварадинске регименте.²¹⁶

*

1821. – Команда Петроварадинске регименте ради знања и обнародовања саопштава магистрату да су Самојло Николић и граничар Павле Давидовић из Бољеваца на вашару у Фенеку украли побројане ствари од непознатих трговаца. Команда моли да се дотични власници упуте да дођу у Купиново да евентуално препознају своје ствари. У противном случај ствари ће се продати у закојном утврђеном року.²¹⁷

*

1821. – Команда Петроварадинске регименте у вези акта земунског магистрата од 25. маја 1821. године број 627 саопштава да купиновачки трговци Коста Михајловић и Мојсило Павловић нису смели да полупају лонце земунском контрибуенту Петру Тодоровићу али ни он није смео да продаје без дозволе у купинову лонце. Ако тиме није задовољан нека путем суда затражи накнаду штете.²¹⁸

*

1821. – Записничка молба земунског контрибуента Петра Тодоровића да се присили купиновачки торбар Коста Н. да му надокнади штету у износу од 48 форинти за полупано посуђе.²¹⁹

*

1822. – Купиновачка компанија бр. 6 извештава да се бољевачки граничар Петар Николић жали да му је овдашњи кројач Ферко однео три воза са његове њиве у Зидинама у Земуну, а да сено није откупио нити је предходно

²¹⁵ ИАБ-10-2100-0-.

²¹⁶ ИАБ-10-2106-0-.

²¹⁷ ИАБ-10-2124-0-.

²¹⁸ ИАБ-10-2123-0-.

²¹⁹ ИАБ-10-2121-0-.

с њим какав уговор склопио. Моли се Магистрат да Ферка преслиша и ако наводе тужитеља призна да о томе компанију извести.²²⁰

*

1822. – Петроварадинска граничарска регимента у Митровици моли Магистрат да преслиша овдашњег чизмарског мајстора Андрију Лазаревића који је секао дрва на отоку Подгорица код Купинова и то у месецу августу два пута по 35 и месецу сеп. 42 хвата огревног дрвета и превезао их лађом Шорша Танацковића, а са лађом Стевана Романовића 65 хвата огревног дрвета, а 24.000 комада, виноградског коња са лађом Павла Немпинца, пети пут опет огревног дрвета и коња. Треба преслишати и власника лађе као Животу Гавриловића који је последњу сечу дрва и коња превезао у Земун. Код преслишања треба констатовати каквог квалитета је дрво било и која количина протокол треба доставити регименти. Преслишани у већу 24. 05. 1822.²²¹

*

1822. – Петроварадинско граничарска регимента шаље опис марве која је без власника а дата на издржавање и то: Купиновачка компанија једну кобилу Нићифору Зорићу у Ашањи, а Сурчинска компанија једног младог пастува матији Бачковцу у Дечу.²²²

*

1822. – Полицијски уред јавља да је дете новорођенче женског рода нађено 30. 11. 1821 пред кућом Милића Јакшића предато на одгој ћурчији Катари-ни Жеравић, да је дете крштено 01. 12. и да му је дато име Катарина. Уједно Полицијски уред извештава да дете потиче из Бољеваца компаније купино-вачке из Граничарске куће Јабучани.²²³

*

1823. – Команда Петроварадинског пука доставља опис: Кузмана Шиђаника, граничара из Адашевца, Марка Тодоровића, граничара из Купинова и Марије Ђурђевић, граничаре удovice, који су побегли из куће. Полицијском уреду на увид.²²⁴

*

1823. – Поводом тражење Команде купиновачке чете – овдашњи контрибу-ент Павле Умљанин плати 8 форинти на име казне за стоку која је заплешена у Бољевцима – овдашњи Полицијски уред извештава да је именовани изја-

²²⁰ ИАБ-10-2144-0-.

²²¹ ИАБ-10-2137-0-.

²²² ИАБ-10-2135-0-.

²²³ ИАБ-10-2135-0-.

²²⁴ ИАБ-10-2156-0-.

вио да стока није плењена, а да је потоару такође платио, те не дугује ништа. Одговор послат Команди чете.²²⁵

*

1825. – У Купинову су свештеници Дионисије Радовановић и Теодор Ненадовић.²²⁶

*

1825. – Хртковачка компанија извештава да ће се 17. 04. у два сата после подне одржати лицитациона продаја разног резаног горивог дрвета на кординској страни Караула који граничи са територијом Купинова.²²⁷

*

1825. – Купиновачка компанија доставља исказ казне којом су кажњени новчаном казном у износу од 6 форинти и 38 крајцера кон. новца контрибуенти Димитрије Радовановић и Илија Јеремић с тим да се од њих наплати речена казнена такса.²²⁸

*

1825. – Купиновачка компанија N^{oo} извештава да је граничар Ђорђе Станишић из Бољеваца поднео жалбу против чизмарског мајстора Томе Веверице коме је унапред платио да му направи пар чизама као и против кројача Ђуке Ђуковца код ког је наручио кратку женску бунду унапред исплаћену па како после годину дана робу није добио, нити му је новац враћен, то се магистрат моли да дужнике преслуша како би их се могло онда суду тужити.²²⁹

*

1825. – Купиновачка компанија N^{oo} захтева да овдашњи грађанин Павле Георгијевић плати залог за 300 комада оваца и велики број јагањаца које стадо је ухавђено у потесу села Петровчић у житним пољима и то 6 крајцера конв. новца од комада. Као залог за наплату штете заплењена су 4 јагњета.²³⁰

*

1826. – парохија Купиново има 68 кућа, 868 душа, 1 ђака.²³¹

*

1828. – Из Купинова у место Палеж, округ Ваљески преселили су се: се Митар Голубовић, неожењен, по занимању чарукција, са братом својим Стоја-

²²⁵ ИАБ-10-2152-0-.

²²⁶ Магарашевић Г. уредник, *Лешојис Мајице српске*, књ. I, 1825, 10.

²²⁷ ИАБ-10-2199-0-.

²²⁸ ИАБ-10-2196-0-.

²²⁹ ИАБ-10-2197-0-.

²³⁰ ИАБ-10-2200-0-.

²³¹ Гавриловић С., Статистички подаци о православним Србина у Горњој крајини 1826. године, *Зборник о Србима у Хрватској*. 4, САНУ, Београд, 1999, 289.

ном, неожењеним, и Јован Мишковић, ожењен, занимање ‘у служби’, прешао са матером и својом сестром Петром.²³²

✱

1830. – Записник састављен после смрти Марте Рајковић граничарке из Купинова која је умрла 20. априла 1830. године (без тестаментa).²³³

✱

1831. – Команда непр. регименте шаље потерницу (уз лични опис) за одбеглим граничарем из Купинова Павлом Радојчићем.²³⁴

✱

1832. – Компанија Купиново објављује преко Магистрата Земуна да ће се у Ашањи продавати 1370 ока жита и 310 ока кукуруза, у корист цркве.²³⁵

✱

1832. – Компанија Купиново одгађа лицитацију пића са 27. маја. на 2. јун због региментске визитације.²³⁶

✱

1832. – Компанија Купиново расписала је лицитацију за продају куће, грађевинског дрвета и бакалске робе Косте Михајловића.²³⁷

✱

1832. – Компанија Купиново објављује да ће се 23. децембра на лицитацији продавати заоставштина покојног Милована Вуковића.²³⁸

✱

1832. – Компанија Купиново објављује да ће се на лицитацији у Обрежу продавати заоставштина Глигорија Радића, а у Карловичићу С. Дујака.²³⁹

✱

1832. – На молбу Компаније Купиново, Магистрат Земуна објавио да ће се онде на лицитацији продавати разнo пиће.²⁴⁰

²³² Ђорђевић Т., Насеља и порекло становништва – Архивска грађа за насеља у Србији у време прве владе кнеза Милоша (1815–1839), књ. 22, Српска краљевска академија, Београд, 1926, 539–540.

²³³ ИАБ-10-167-0-.

²³⁴ ИАБ-10-2339-0-.

²³⁵ ИАБ-10-2365-0-.

²³⁶ ИАБ-10-2365-0-.

²³⁷ ИАБ-10-2366-0-.

²³⁸ ИАБ-10-2372-0-.

²³⁹ ИАБ-10-2371-0-.

²⁴⁰ ИАБ-10-2365-0-.

*

1832. – На молбу Комапаније Купиново Магистрат у Земуну објавио да ће се у одређеним местима Компаније давати на јавној лицитацији у закуп ерарске вакантне ливаде.²⁴¹

*

1832. – Компанија Купиново издала потерницу за одбеглим Танасијем Ненадовићем из Ашање.²⁴²

*

1832. – Компанија Купиново позива кројача Лазара Костића да плати државни порез.²⁴³

*

1832. – Компанија Купиново тражи да се онамо пошаље кројач Јовановић, старатељ једне пупиле.²⁴⁴

*

1832. – Компанија Купиново тражи реверс од лиферанта меса.²⁴⁵

*

1832. – Компанија Купиново издаје у закуп шљивике у наведеним местима.²⁴⁶

*

1832. – Земунски магистрат доставља Компанији Купиново реверс на сено нађено на закупљеним ливадама у Бољевцима од стране Франца Леви и других лифераната меса.²⁴⁷

*

1832. – Продаја шљивика, у Обеди код Купинова.²⁴⁸

*

1833. – Команда Компаније у Купинову моли да Магистрат упути наведене закупнике: Јохана Хенгетера и Карла Балочанског да дођу одмах у Купиново ради плаћања доспеле аренде.²⁴⁹

²⁴¹ ИАБ-10-2365-0-.

²⁴² ИАБ-10-2366-0-.

²⁴³ ИАБ-10-2367-0-.

²⁴⁴ ИАБ-10-2365-0-.

²⁴⁵ ИАБ-10-2366-0-.

²⁴⁶ ИАБ-10-2367-0-.

²⁴⁷ ИАБ-10-2368-0-.

²⁴⁸ ИАБ-10-2367-0-.

²⁴⁹ ИАБ-10-2397-0-.

Зграда Земунског магистрата (сазидана 1823–1832), разгледница

*

1833. – Команда компаније у Купинову моли да Магистрат упуту надничара Мирка Петковића из Бољеваца који је замолио за отпуст из надлежности Петроварадинске регименте да дође у компанију у Купиново.²⁵⁰

*

1833. – Команда купиновске компаније моли да се обнародује у земунском подручју одржавање лицитације заказане за продају плода од шљивика у Обеду у корист купиновачке цркве.²⁵¹

*

1833. – Полицијски уред извештава да је Лазар Хорват који је без дозволе прешао на турско подручје па се повратио налази се у хапсу изјавио да је сам код Купинова прешао Саву. Не стоји, вели, тврдња да је са собом повео једну женску особу. Ова је 14 дана после његовог прелаза дошла из Суботице у Београд.²⁵²

*

1833. – У вези акта Командне компаније у Купинову бр. 612/1833. г. Магистрат саопштава овој да је земунски тесарски помоћник изјавио да ће купиновачком граничару Сави Штетићу платити у року од 14 дана дужни износ од шест фор.²⁵³

²⁵⁰ ИАБ-10-2386-0-.

²⁵¹ ИАБ-10-2392-0-.

²⁵² ИАБ-10-180-0-.

²⁵³ ИАБ-10-2390-0-.

*

1834. – Димитрије Пуљевић, по свему судећи дућански трговац, од Генералне команде затражио је дозволу да пређе у Купиново. С тим у вези, војне власти су констатовале да Стари Бановци неће ништа изгубити одласком Пуљевића, јер располажу са 6 добро снабдених дућана, док ће Купиново сигурно имати користи пошто има само два, и то слаба дућана. Пошто Пуљевић није имао обрадивог земљишта, према коме се одређују војне обавезе становника у Граници, његовим иступањем из кућне задруге, са чиме се старешна задруга Георгије сагласио, нису ништа губиле ни војска ни пољопривреда, па му је одобрено пресељавање у Купиново.²⁵⁴

*

1835. – октобар, 2. Подпуковник округа Ваљевског Даниловић, подноси писани рапорт господару генерал-мајору Јеврему Обреновићу у вези са спором са Петроварадинском командом око пограничне аде у реци Сави, поводом тужбе коју је поднела Ц. К. Петроварадинска погранична митровачка регимента да људи из Србије дрва по адама спрам Купинова секу и марву на њих пуштају. Даниловић подсећа да му је господар књаз (Милош) када је у Шабац ишао дао да Скељанску аду крчи и да та дрва буду употребљена за печење цигле... Скељани у овој ади годинама сеју и марву напасају, до сада им није нико од њи (Петроварадинске регименте) зато приговарао. Ова је ада ближе нашој страни, лане кад је суша била, с наше је стране је суво било и марва је сама улазила. Ову аду не зовемо само ми „Скељанска” но и они, а друга ада спрам ове која лежи има, која се зове, „Купинова ада”, у ону се ми досад мешали нисмо. А само, нек и они кажу, зову л’ ову аду „Скељанска”?²⁵⁵

*

1839. – Крачић Филип из Купинова у Срему, одселио се 18. 8. 1839. год. у Ужице са два сина: Стефаном и Миливојем. Са собом отерали 30 оваца, пет коза и теле. У новембру исте године породица се вратила у стари завичај.²⁵⁶

*

1847. – Покушај обарања Владе у Србији за рачун Милоша Обреновића, по свему судећи организован са аустријске стране границе, из Срема, изазивао је појачане мере од стране Петроварадинске регименте. У више наврата на кордону од Сурчина до Купинова извођени су граничари ради блокада

²⁵⁴ Гавриловић С., *Миливојевић, његовици у Срему XVIII и XIX века (1716–1848)*, САНУ, књ. 9, Београд, 1984, 124.

²⁵⁵ Перунички Б., *Град Ваљево и његово управно подручје 1815–1915*, Ваљево, 1973, 308–309.

²⁵⁶ Пећинар П., *Сеобе кроз Ужички округ у 19. веку (од 1800. до Бабинске дуне)*, књ.1, Ужице, 2012, 66.

границе (ноћу, 13/14 август команда Петроварадинске регименте запосела је Саву са 2.000 граничара).²⁵⁷

*

1849. – Укидање феудалног поретка у марту 1848, проглашење српског Војводства и рата са Мађарима, условило је стварање новог облика власти у Војводини и Срему. У Срему су, у први мах, створени одбори и пододбори који су за главни задатак имали да покрену народ да се припреми за оружану борбу против Мађара, да врше обавештајну службу, али су убрзо, нарочито после победе над региментом, постали у већини случајева једини стварни носиоци локалне власти у Срему. Пододбору су били потчињени сеоски кметови, који се брину о стражама, подвозу и ордонансима, ако и о реду и миру у селу, о чему извештавају пододбор. Да би им олакшао службу, председник пододбора је могао држати два до четири сержана. Непослушност према пододбору кажњавала се са 50 батина, а у поновљеном случају батинама и одашиљањем Главном одбору у Карловце. „Нарушитељ мира” први пут се кажњава са 3–15 дана затвора, а у поновљеном случају још са 25–80 батина. Крађа је строго кажњавана – од 50 до 80 батина, затвором, а у случају неправљивости и смртном казном. Пододбор и сви становници морају да пазе на „подозрителне људе” противнике покета и подбуњиваче и да их везане шаљу „Главном одбору”. На тај начин су формулисане дужности пододбора у граничарском селу Купинову у Срему, а вероватно да су слични или исти прописи важили и заостале пододборе на територији петроварадинске регименте.²⁵⁸

*

1849 – У време мађарског рата Капетан Пера Јовановић из Купинова у Срему позива Србе, нарочито сремске, да се оберстару Мамули у признање његових заслуга, нарочито што је ову покрајину од мађарске навале ослободио, поклони почасна сабља.²⁵⁹

*

1849/1850. – Училиште је током године похађало 46 ђака који су учили упознавање писмена, срицање слова и читање буквара, читање часослова и псалтира, писање, хришћанску науку и рачунање. Учитељ је Стефан Миланковић, редом из места, стар 24 године и ожењен. Гимназијске и богословске науке је завршио у Срем. Карловцима. „В пјенији и чтенији искусан, латински и немецки глагољајет”. Оба полугодишта је своје ђаке учио с похвалним

²⁵⁷ Гавриловић С., Покушај обарања Уставобранитеља 1847. године, *Историјски часопис*, књ. 24, Историјски институт, Београд, 1977, 176–189.

²⁵⁸ Гавриловић С., *Срем у револуцији 1848–1849*, САНУ, књ. 43, Београд, 1963, 203–206.

²⁵⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 213 od 11. prosinca 1849, 2.

успехом. Нарави је добре, а и цркву уредно похађа, па је и село с њим задовољно. На име годишње плате прима 200 фор. у готову и 6 кв. дрва у натури. Вероучитељ је поп Дионисије Радовановић, који је све време катихизирао с поквалним успехом. Школски надзорник је поручник Теодор Јовановић. Школска зграда је у „весма худом” стању.²⁶⁰

*

1850. – Петроварадинска регимента расписује стечај за попуњење места бабица у лађарској купиновачкој и милановачкој компанији.²⁶¹

*

1854. – у Купинову је 69 ђака.²⁶²

*

1855. – Осим незнатних развалина ништа није преостало од купиновачког града. До близу 300 корака од Купинова на побережју савском код чардака „Купински вок” има једна редке дебљине стара топола, „купинска топола” названа. Код именитог места близу мочваре, „Обедска бара” зване, има једна врло стара под обћеним именом, „Обеда” позната источног вероисповедања црква.²⁶³

*

1857. – У Купинову се налазило заповедништво 6. крајишке пуковније, коју су чинила села: Ашања, Бољевци, Карловчић, Купиново, Обреж, Петровчић и Прогар. Цела је сатнија бројила 750 кућа, у којима становаше 5460 житеља; од тога беше само 11 римокатолика, а 5449 источно-православне вероисповести. Свако је село на подручју ове сатније имало једну пучку школу и посебну своју парохију.²⁶⁴

*

1862/1863. – школске године, рад школе у Купинову описан је коментаром „мање од осредњег”.²⁶⁵

*

²⁶⁰ Пецењачки С., Подаци о Српским школама Земунског протопопијата у школској 1849/50 години, *Годишњак града Београда*, књ. 23 (1976), Београд, 1976, 86.

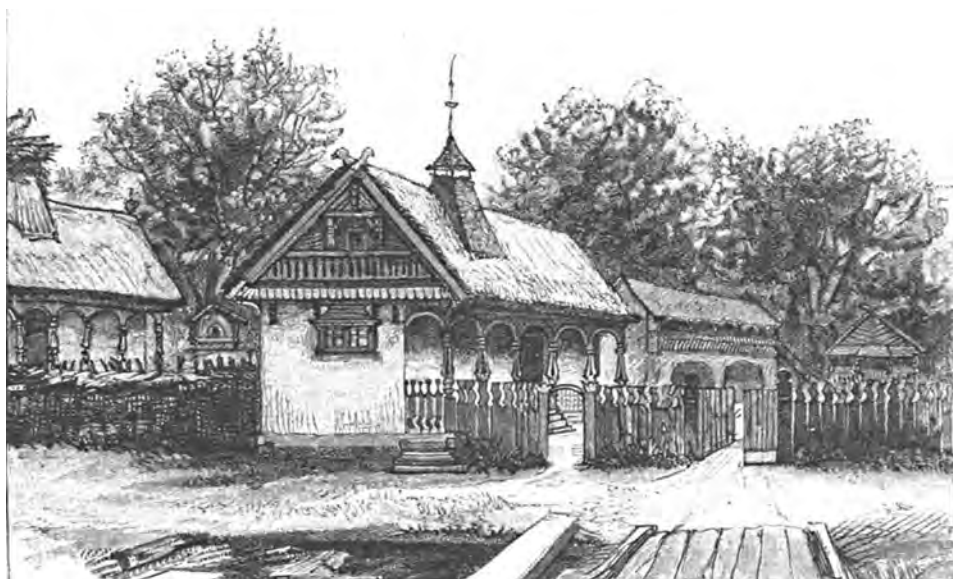
²⁶¹ ИАБ-10-2763-0-.

²⁶² Кириловић Д., Словенске школе у Срему у првој половини 19. столећа, *Просветни гласник*, ф. (3), 361.

²⁶³ *Neven, Zabavni I poučni list*, том IV, Zagreb, 1855, 205.

²⁶⁴ Horvat R., *Slavonija, povijesne rasprave i crtice*, књ. 1, Zagreb, 1936, 112.

²⁶⁵ Cuvaj A., *Grada za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas: Od 20. listopada 1860. do 20. travnja 1868.* – svezak V, Zagreb, 1910, 417.

Граничарска кућа, крај XVIII, почетак XIX века, извор: *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild – Kroatien und Slawonien*, Volume 24, Wien, 1902.

1866. – према подацима сакупљаним у периоду од 1850–1860 а потом од 1860–1864, те који су коначно публиковани 1866, Купиново је у саставу Славнонске војне крајине, у Петроварадинској пуковнији (коју је чинило 12 котара-сатнија, три самостална града, 1827. године укупно становника 84.374, а године 1857. укупно становника 92.525). Купиново има 164 куће, 1150 становника, православну цркву и школу у месту, протопрезвителијат Земун. Сатнија је нумерисана бројем 6, седиште сатније (заповедништво) у Купинову, има подручна места: Ашању, Бољевце, Карловчић, Обреж, Петровчић, Прогар, са укупно 750 кућа, 5.460 становника, римокатолика 11, православних 5.449. У сваком месту налази се православна црква – парохија, и свако место има пучку школу.²⁶⁶

*

1866. – Зидине некада силног и велелепног града сада до два хвата земљу надвисују, у основи чине четвороугао, где је сваки угао направљен као облина, што су заправо разваљени торњеви с којих сада бујно расте дивља драча, а шаша је до појаса. Унутар тих пустих зидина налази се у крају поред торња на левој страни, налик гнезду птице ластавице подигнуто под сводовима пусте палате, мала кућарица садашњег власника тих развалина, сиротог граничара Вујадина Ћирића, који је цео простор унутар зидина младим

²⁶⁶ Sabljар V., *Miestopisni riečnik kraljevinah Dalmacije Hrvatske i Slavonije*, Nakladnom i berzotiskom A. Jakšića, Zagreb, 1866, IX, 214.

виноградом засадио. Изван зидина, у Купинову, на прилике на пушкет од тих развалина, налази се стара, веома оштећена црква, са порушеним торњем. У цркви има икона са позлаћеним оквирима, о којима би човек рекао да су новије доби, како су добро сачуване. Тамошњи народ до те цркве много држи, те овамо, сваке године у великом броју ходочасти, те би требало, а с обзиром да је купиновачки народ не може сам поправљати и издржавати, другим средствима требало обновити и од пропасти је сачувати. На другом крају истог села Купинова налази се пусти и разваљен манастир свете мајке Ангелине, кој је, по причи мештана подигнут у време Бранковића, исто кад и споменута стара црква.²⁶⁷

*

1868. – На основу Кр. наредбе о уређењу српских православних црквених, школских и фондиционих ствари, Купиново је парохија IV разреда, припада Земунском протопресвитерату.²⁶⁸

*

1871. – У варадинској пуковнији изнајмљује се на три године путем дражбе дана 2. и 3. листопада у Митровици (између осталог): право риболова у водама и мочварама моровићке, адашевачке, митровачке, купиновачке, сурчинске, шимановачке, старобановачке и бешчанске станице.²⁶⁹

*

1871. – Извесни ловац Ходек из Беча без питања и дозволе дуже од месец дана ловио је птице у Обедској бари. Према сведочењима Купинаца који су били ангажовани од стране дотичног око послова у вези са ловом и дистрибуцијом према тржиштима Берлина и Беча, одстрелено је преко 5.000 разних врста птица.²⁷⁰

*

1877. – Према попису објављеном наведено године, у Купинову је укупно 1.156 житеља од којих су 1.123 православни, 29 католика и четири Јевреја.²⁷¹

*

1877. – Дражба: задруге Радинове – Јуришићеве у Купинову (266 фор) 29. студеног и 28. просинца у општинској кући.²⁷²

*

1877. – Дражба: задруге Јурићеве из Купинова (266 фор) 28. просинца код Кот. суда у Земуну.²⁷³

²⁶⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 164, 18. srpanj 1866, 2.

²⁶⁸ *Narodne novine*, Zagreb, br. 290 od 17. prosinca 1868, naslovna strana.

²⁶⁹ *Obzor*, Zagreb, br. 25 od 30. kolovoza 1871, 4.

²⁷⁰ Бенић Е., *Обедска бари и њена љавна фауна*, Сремска Митровица, 1930, 15–18.

²⁷¹ *Schematismus cleri Bosnensis sen Diacovenssis et Syrmienensis*, Typis Caroli Sandor, Essekini, 1877, 50.

²⁷² *Primorac*, Kraljevica, br. 134 od 9. studenog 1877, 3.

²⁷³ *Primorac*, Kraljevica, br. 151 od 19. prosinca 1877, 5.

*

1878. – 5. листопада у Општини у Купинову дражба задруге Тешин фор. 300.²⁷⁴

*

1878. – Општина Купиново је као оснивач Хрватско-педагошког књижевног збора положила 25 форинти.²⁷⁵

*

1880. – Купиново је једна од Општина унутар Котара Земун, Општина Окружје Петроварадинско. Општина има укупно 3.565 становника. Општина се састоји од места: Прогар са 682 становника, Обрез са 726 становника, Ашања са 756 становника и Купиново које има 1401 становника.²⁷⁶

*

1881. – Издат је Забавник са цртежом печата деспотице Ангелине и синова Георгија и Јована. Знак стављен на унутрашњој страни корице зове се *ex libris*. У новије време овај знак познат је као књишки знак. Њега употребљавају као заштитни знак не само приватни власници, него и библиотеке, издавачи, књижари и књиговесци. Најстарији примери из *ex libris* везаних за Смедерево односе се на књиге из дворске библиотеке коју је 1459. пренео у Фурландију слепи деспот Стеван Бранковић, а његова супруга Ангелина у Купиново и Крушедол у Срему. Својим рукама Ангелина је доцније исписивала на књигама да су њој припадале. Давидовић је много уважавао сремске Бранковиће, па је за свој Забавник за 1821. годину преузео из књиге Павла Јулинца, издате у Млецима 1765, цртеж печата деспотице Ангелине и синова Георгија и Јована, мада се још и данас понегде погрешно наводи да је то њихов новац. Двострани печат узет је са њихове повеље светогорском манастиру Св. Павла, који је обновио деспот Ђурађ. Поред овог двостраног печата, Давидовић је приказао и новчиће краља Душана, краља Вукашина и деспота Ђурђа, познате из Рајићеве историје.²⁷⁷

²⁷⁴ *Branislav*, *Osijek*, br. 38 od 25. rujna 1878, 3.

²⁷⁵ *Branislav*, *Osijek*, br. 52 od 27. listopad 1878, 3.

²⁷⁶ *Nekoji rezultati popisa žiteljstva od 31. prosinca 1880*, Naklada Statističkog ureda, Zagreb, 1882, XIV.

²⁷⁷ Павловић Л., *Димитрије Давидовић у Смедереву*, Музеј у Смедереву и РО, „Наш Глас”, Смедерево, 1985, 19.

Извор: Павловић Л., *Димитрије Давидовић у Смедереву*,
Музеј у Смедереву и РО „Наш Глас”, Смедереву, 1985.

*

1882. – Кр. Земаљска влада Хрватске и Славоније покренула је иницијативу да се оснују штедне и припомоћне задруге које су требале бити замајци за покретање ратарства и занатства. Као погодно место за устројство оваквих задруга, између осталих, препознато је Купиново.²⁷⁸

*

1882. – Разбојништво. Живановић Тимотија из Купинова у котару земунском, десио се ноћу 9. на 10. свибња о. г. са коњима на паши. Зликовци знајући да није код куће, дођоше око три сата ујутро реченог дана код куће Живановића, ушуњаше се у собу где је спавала његова жена, те је у кревету устреле. Да лопови сваки траг злочина заметну, упалише кревет на којем се налазило мртво тело убијене жене, а затим побегоше. Кћерка покојнице, девојчица од шест година, хтела је из собе да зовне људе у помоћ, али зликовци опазише накану детета, те закључају са споља собна врата. Срећом опазе људи дим који је сукљао кроз полупане прозоре, дотрче тамо, спасоше дете и угасише ватру, која би за који час била захватила читаву кућу. Код сумњивог Бастаића Петра и сина му Милана нађоше оружници самокрес, који је још заударао по упаљеном баруту, зато су обојица као кривци злочина убиства ухваћени и предати судб. Столу у Земуну.²⁷⁹

*

1882. – На темељу важећих Закона, те према наредби Ц. К. главног заповедништва као бивше краишке управне области, одел за правосуђе, привео је крају послове у вези са састављањем нове грунтовнице. Доготовљени су нови грунтовни улошци као и помоћни регистри и предати са исправљеним копијама катастралних мапа, Котарском суду у Земуну за порезне општине Ашања, Бечмен, Карловчић и Купиново. Од 1. јуна 1882. стари Грунтовни

²⁷⁸ *Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 24, 25. оžujka 1882, 3.

²⁷⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 120 od 26. svibnja 1882, 2–3.

улошци стављени су ван снаге, а са истим даном почиње да важи нова грун-
товниц.²⁸⁰ Остављен је рок за наведене порезне општине до 30. новембра у
коме се могу поднети примедбе на евентуално погрешне и нетачне уносе.²⁸¹

Извор: Habsburgermonarchie (1869–1887)
Franzisco-Josephinische Landesaufnahme (1:25000)

1882. – 10. 9. Оглас: Кр. кот. суд у Земуну даје на знање да је на молбу госп. одвј. Ј. Опела, ради дужних 50 фор. амп кр. котарског суда у Старој Пазови одлуком од 12. 6. 1882. бр. 2884 гр. дозволио овршну дражбу некретнина Розалије Фундек, уписаних у гл. земљ. нап. бр. 49 обћ. Купиново, вредних 967 фор. 50 новч., те да се за дражбу установљује један једини рок на дан 7. 3. 1883. у 9 сати пре подне на лицу места у Опш. уреду у Купинову (Следе општи услови дражбе).²⁸²

*

1882. – Оглас: Кр. кот суд у Земуну даје на знање, да је на молбу г. одвј. Ивана Опела²⁸³ у Земуну, ради дужних 32 фор. 99 нч. спп. дозволио овршну дражбу некретнина Саве Савина, уписаних у грунтовном нап. бр. 136 општине Купиново, вредних 1948 фор. 50 нч, те да је за дражбу установио један једини

²⁸⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 88 od 18. travnja 1882.

²⁸¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 91 od 21. travnja 1882; *isto*, br. 93 od 24. travnja 1882.

²⁸² *Narodne novine*, Zagreb, br. 8 od 11. siječnja 1883; *isto*, br. 19 od 24. siječnja 1883; *isto*, br. 32 od 9. veljače 1883.

²⁸³ Oppela.

рок на дан 20. 10. 1882. у 9 сати пре подне на лицу места у Купинову (Следе општи услови дражбе).²⁸⁴

*

1882. – Услед замолбе задруге Костић кбр. 53 из Купинова позивају се одсутни чланови те задруге на повратак у исту, а то одсутни Тодор, жена му Ката и син Сава, затим Тодорова мајка Марија, да се у року за једну годину дана од данас кући поврате, јер ће у противном случају по измаку тога рока у смислу \$ 30. зак о задругама од 14. травња 1880. из задруге брисани и искључени бити, а затим ће се задруга у смислу \$ 35. разрешити и цео иметак на у кући находеће задруге у власништво дописати.²⁸⁵

*

1882. – 29. 9. позив Петроварадинске имовне општине у Митровици у вези послова око уређења шумског комплекса на подручју шумарије Моровић. Детаљи услови Јефтимбе (Јавне набавке) могу се погледати у седиштима шумарија Моровић и Купиново, у одређеном року.²⁸⁶

*

1883. – Наредба: бана краљевина Хрватске, Славоније и Далмације као Краљ. повереника у послу сједињења Хрв.-Слав. крајишког подручја од 3. 1. 1883. прес. бр. 5338, којим се на темељу превиишег одписа од 22. 12. 1882. привремени изборни ред за спојено са Краљевинам Хрватском и Славонијом, и за оне са земљама угарске круне, Хрв.-Слав крајишко подручје проглашава: Њ. Цес и кр. Апост. Величаство премилостиво уваживши да су у духу ц. и кр. Наредбе од 15. 7.1881. имају се спровести предрадње за потпуно сједињење Хрв.-Слав. крајине са Краљевинама Хрватском и Славонијом, у складу са одлуком од 15. 12. 1881. спроведеним административним сједињењем крајишког подручја са Краљевинама Хрватском и Славонијом које је окончано, те је напoкон дошао час, у коме становништво Крајине може ступити у уживање уставних права, те Одлуком од 12. 12. 1882 (Бан) позива заступника Границе у сабор Краљ. Хрватске и Славоније [...] Следи наредба: 1. Хрв.-Слав. крајишко подручје дели се у 35 изборник котара, који сваки по једног заступника шаље у хрв. слав. земљ. Сабор.; 3. Изборни окрузи у Хрв.-Слав. крајишком подручју су: (између укупно 35), 32. са биралиштем у Карловчићу, где спадају политичке општине Хртковци, Кленак, Грабовци, Карловчић, Купиново, Бољевци, Сурчин, Бежанија, Добановци, Угриновци, Деч, Шимановци, Прхово. 4. За спровођење избора у Хрв.- Слав.

²⁸⁴ *Narodne novine*, Zagreb, br. 161 од 17. српња 1882; *isto*, br. 200 од 1. рујна 1882; *isto*, br. 214 од 19. рујна 1882.

²⁸⁵ *Narodne novine*, Zagreb, br. 121 од 27 свибња 1882; *isto*, br. 129 од 7. липња 1882; *isto*, br. 139 од 20. липња 1882.

²⁸⁶ *Narodne novine*, Zagreb, br. 232 од 10. listopada 1882; *isto*, br. 234 од 12. listopada 1882.

крајишком подручју примењује се Закон од 15. 7. 1881. 6. Становници сеоских општина врше изборно право непосредно и посредно. Непосредно бирају саборског заступника А) све особе, које лично или са својом породицом, или као господари крајишких задруга у Хрв.-Слав.крајишком подручју некретнине поседују, те на име овог власништва најмање 25 фор. изравног пореза плаћају. Б) Свештеници свих признатих вероисповести, активни и пензионисани чиновници, пензионисани официри, општински службеници, адвокати, доктори ма којег факултета, магистри хирургије, лекари, инжењери, поморски капетани и учитељи.²⁸⁷

*

1883. – Државни пут од савске обале код Купинова преко Старе Пазове до дунавске обале код Сланкамена, неизграђен, дужина пута 62 км.²⁸⁸

*

1883. – Позив: Решењем Кр. окружног управитељства у Митровици од 1. коловоза 1874. број 2951 разрешена је задруга Милинковић кбр. 93 из Купинова. Позивају се сви који права на иметак те разрешене задруге имају, да то своје право у року од три месеца од дана првог проглашења овог позива овде пријаве.²⁸⁹

*

1883. – Оглас: Кр. кот суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. Миливоја Крајчића из Купинова, ради дужних 82 фор. спп., дозволио извршење принудне наплате над некретнинама Адама Адамовића, уписаних у grunt. нап. бр. улож. 48 општине Купиново, вредних 425 фор, која се састоји од куће под бр. 4. (?) са двориштем и баштом површине 1.115 чв. хв, земље површине седам ланаца и 977 чв. хв, те да је за извршење установљен један једини рок на дан 21. мај 1883. у девет сати пре подне у општ. уреду у Купинову (Следе општи услови дражбе).²⁹⁰

*

1883. – Оглас: Кр. Кот. Суд у Земуну даје на знање да је на молбу Матије Јакобчића из Купинова ради дуга од 186 фор. спп. дозволио извршење принудне наплате над некретнинама задруге Јовановић уписане у гл. земљ. нап. бр. улошка 93, к. бр. 95 обћ. Купиново, у вредности 2.658 фор, а која се састоји од куће са двориштем и баштон у површини 1.288 чв.хв, ораница од 18 јутара и 213 чв. хв, ливада у површини девет јутара и 1.132 чв. хв, воћњака од 886

²⁸⁷ *Srijemski Hrvatski Vukovar*, 10. siječanj 1883, 2.

²⁸⁸ *Narodne novine*, Zagreb, br. 119 od 26. svibnja, 1883. 2.

²⁸⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 191 od 22. kolovoza 1883; isto, br. 198 od 30. kolovoza 1883.

²⁹⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 42 od 21. veljače 1883; isto, br. 80 od 7. travnja 1883; isto, br. 96. od 26. travnja 1883.

чв. хв, те да је за извршење установио један једини рок на дан 11. јун 1883. У 10 сати пре подне у општинском уреду у Купинову (Следе општи услови дражбе).²⁹¹

Амбар у Срему, извор: *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild* – Kroatien und Slawonien, Volume 24, Wien, 1902.

*

1883. – Оглас. Кр. кот. суд у Земуну даје на знање, да је на молбу Јелене Коска из Земунa дозвољено, да се ради потраживања од задруге Јовановић 400 фор. спр, придружи извршном поступку који се води по молби Матијаша Јакобчића против истогa дужника, ради 186. фор. по одлуци овог суда од 31. 12. 1882. број 8.584 гр, којим је дозвољена принудна наплата над дужниковим непокретностима, уписаних у глав. земљ. улож. бр. 93 општине Купиново, вредних 2.658 фор. 50 нч, те да је за спровођење извршења установљен један једини рок дана 11. јуна 1883. у девет сати пре подне у општинском уреду у Купинову (Следе општи услови дражбе).²⁹²

*

1883. – Петроварадинска имовна општина огласила је јавни позив (Јефтимбу) предузимачима за подношење писмених и усмених понуда уз јемство од 10%, за извођење радова у шумаријама Моровић, Купиново, Кленак. Предмер и предрачун радова за Купиново:²⁹³

²⁹¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 57 od 10. ožujka 1883; *isto*, br. 89 od 18. travnja; *isto*, br. 112 od 17. svibnja.

²⁹² *Narodne novine*, Zagreb, 96. od 26. travnja 1883.

²⁹³ *Narodne novine*, Zagreb, br. 226 od 3. listopada 1883; *isto*, br. 228 od 5. listopada 1883; *isto*, br. 229 od 6. listopada 1883.

ПЕТРОВАРАДИНСКА ИМОВНА ОПШТИНА												
Текући број	Шумарија	Име луга где се радња предузима	Јендека				Ограда			фискална цена		Напомена
			дужина	горња ширина	доња ширина	дубина	дужина	висина коља	размак једног коља од другог			
			у метрима						цтм ¹	Фор	н.	
3	Купиново	Грабовина I	474.3	1.9	0.63	1.58				184	60	копање новог јендека
4		Грабовина I	627	1.9	0.63	1.58				148	40	поправка старог јендека
5		Грабовина I					1164	2.25	2	233	37	нова ограда од врљика
6		Чењин					2184	2.25	2	448	27	нова ограда од врљика

1884. – маја 15. Како пишу у Београду 10 о. м. „Н. Преси” српски краљ Милан упутио се тога дана са аустроугарским послаником грофом Кевенхулером, немачким послаником грофом Брајом и са својим гардијским подпуковником Франасовићем у лов у Обедску бару код Земуна. Обедска бара близу Купинова код Земуна беше у праисторијско доба по свој прилици рукавац Саве, данас има у њој разних птица, особито чапљи. Обедска бара још пре 25 година није била сасвим истражена, мада већ читав човечији век занима све оринтологе. Чувени оринтолог Зелебор, који је са „Новаром” обишао свет долазио је раније сваке године у Земун и Обедску бару, у време када се чапље легу. Зелебор је дошао до Обедске баре са познатим шумаром Етингером на чамцу, те нашао легла чапљи. Од тада претражена је Обедска бара сасвим. И ових дана беше овде један учењак др Мојсисовић-Мојсварски, професор зоологије на техничкој високој школи у Грацу, да је оринитолошки истражи. Обедска бара беше, док није граница укинута, имовина општине купиновачке, дотичне 9. сатније некадашње петроварадинске пуковније, а од вајкада чезнули су за њом сви ловци. У новије време шпекулисали су у Обедској бари француски предузимачи, који су за те драгоцене и врло тражене птице издали хиљаде и хиљаде франака. Општина Купиново обратила се пре неколико година Њег. Величанству, те замолила, да Њег. Величанство благоиз-

воли примити Обедску бару од општине на дар. Њег. Величанство, услиши молбу општине, препусти Обедску бару царевљу и краљевљу Рудолфу. Прошле године посетили су бару по царевљевом налогу гроф Телеки и шумар Хадек. Царевић и краљевљ Рудолф, боравећи недавно у Београду, понудио је краљу, који је врло страствен ловац, да у Обедској бари лови по вољи. Краљ Милан употребио је ту понуду данас први пут. Како је Обедска бара сада највећим делом поплављена, мораће се високи гост возити по њој чамцем.²⁹⁴

*

1884. – Позив: на темељу члана 34 Закона од задругама од године 1880 разрешиће се задруга Бошковић кбр. 80 из Купинова, ради чега се позивају сви они који право на иматак те задруге имају, да своје право у року од 3 месеца од дана првог проглашења овог позива код овог котарског уреда пријаве. У Земуну, 2. српња 1884.²⁹⁵

*

1884. – Код градског поглаварства у Митровици на место подбележника постављен је А. Радовановић из Купинова.²⁹⁶

*

1884. – Позив: задруга Грмуша кбр. 27 из Купинова разрешена је у смислу члана 34. Закона од 14. травња 1880. о задругама у бившој Хрв.-Слав. Војној крајини, услед чега се позивају сви они, који права повратка у ту задругу имају или из исте коначно отпремљени нису, да та своја права у року од 3 месеца, рачунајући од првог уврштења овог позива у службеном листу „Народних Новина“, код ове области докажу, јер ће се по истеку тога рока сав посед те разрешене задруге на познате делибенике поделити. У Земуну 31. просинца 1884.²⁹⁷

*

1884. – Житељи Купинова који су дали прилог за изградњу источно-православне цркве у Вараждину: Живко Бошковић, начелник у Купинову приложио 2 форинте, Андра Радовановић, бележник, Јован Петковић, парох, Урош Ребић, Димитар Радосављевић, трговац, Милан Станојевић, лугар, Војислав Мавреновић, лугар, Милан Станић, дневничар, свако по једну форинту.²⁹⁸

*

²⁹⁴ *Narodne novine*, Zagreb, br. 118 od 15. svibnja 1884, 2–3.

²⁹⁵ *Narodne novine*, Zagreb, br. 157 od 9. srpnja 1884; *isto*, br. 160 od 12. srpnja 1884; *isto*, br. 162 od 15. srpnja 1884.

²⁹⁶ *Narodne novine*, Zagreb, br. 206 od 5. rujna 1884.

²⁹⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 7 od 10. siječnja 1885; *isto*, br. 9 od 13. siječnja 1885; *isto*, br. 13 od 17. siječnja 1885.

²⁹⁸ *Narodne novine*, Zagreb, br. 110 od 12. svibnja, 1884, 3.

1885. – мај 22. Наследник престола упутиће се у среду са надвојводом Отоном у лов у земунску околину. По доласку у Земун, наследник престола ће одмах кренути паробродом у Купиново, лов ће трајати два дана.²⁹⁹

*

1885. – Прејасни краљевић Рудоф у Земуну. Из Земуна јавља се 30. свибња о. г. жицом: Друштво је почело ловити јуче у зору, сваки од четири учесника у лову возио се сам у једном чамцу. Ловци завеслаше чамце к месту где се налазе многе грабежљиве птице, кружећи у густим хрпама над својим гнездима. У подне прекинут је лов на кратко време, када је послужен обед у шатору. Потом је лов настањен све до заласка сунца. После подне лов је настављен не само на мочварне птице, већ и на планинске орлове, које је коњска стрвина примамила. Краљевић је устрељио два лепа планинска орла и то сваког са првим хитцем. Те вечери, играло је купиновачко пучанство крај обале Обедске баре коло пред прејасним госп. Краљевићем. Јутрос је пошло друштво врло рано у лов, те је пострелило више птица. После 6 сати вратили су се из лова у шатор, где већ беше све спремно за одлазак. Ловина је одвежена у Земун посебним колима, а потом провезе се прејасни г. краљевић да услиши жељу општинског начелника у Купинову, средином овог места к броду. У Купинову бежу намештена два једноставна, но врло лепо искићена славолука. Краљевић је исказао своје лично задовољство ради обилне ловине. Прејасни наследник престола дао јекод локалног становништва купити много лепих сагова, а уједно је за сиромаше поклатио одвећу своту новца. У 10 сати у вече довезао се бродом у Земун.³⁰⁰

*

1885. – у периоду 28–30 мај краљевић Рудолф Хабзбуршки ловио је у пределима Обедске баре, тада је одстрелено 1.306 комада разних врста птица.³⁰¹

*

1885. – Кр.кот.суд у Земуну даје на знање да је на молбу Кр. равн.ерарних прав. посла у Загребу ради дуга од 37 фор 36 нч дозволио дражбу над некретностима задруге Грјујчић, уписаних у глав. Земљ. Нап. Бр. 162 опш. Купиново, вредних 430 фор, те да је за дражбу установио један једни рок на дан 18. српањ 1855. У 10 стаи пре подне у општ. уреду у Купинову. (следе услови дражбе)³⁰²

²⁹⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 116 od 22. svibnja 1885, 3. Srijemski Hrvat, 42. od 27. svibnja 1885, 3; *Narodne novine*, Zagreb, br. 119 od 27. Svibnja 1885, 3.

³⁰⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 123 od 1. lipnja 1885, 3.

³⁰¹ Бенић Е., *наведено гело*, 15–18.

³⁰² *Narodne novine*, Zagreb, br. 121. od 29. svibnja 1885.

*

1886. – Кр. Примаљско училиште – код овог завода започео је зимски примаљски течај 1. листопада т. г, тада је примљено 12 ученица, 7 о властитом трошку и 5 ученица о државном трошку. О државном трошку примљена је ученица из Купинова.³⁰³

*

1886. – 6.4. Оглас: Наредбом његове преузвишености бана краљевина Хрватске, Славоније и Далмације од 27. 3. 1883. бр. 1176 предсј. одређен је избор народнога заступника за изборни котар 32. са биралиштем у Карловчићу на дан 21. 4. 1883. Избор народног заступника наведеног дана за изборни котар Карловчић почеће у девет сати пре подне у општинском уреду у Карловчићу, а гласање ће се закључити у три сата после подне. Изборном одбору председавати ће кр. котарски предстојник Милан Тропер.³⁰⁴ У изборни котар Карловчић спадају правне општине: Кленак, Грабовци, Карловчић, Купиново, Бољевци, Сурчин, Бежанија, Добановци, Угриновци, Деч, Шимановци и Прхово. Изборне листе целог изборног котара изложене су на јавни увид од данас у општинском уреду у Карловчићу. Осим тога јавни увид за изборне листе појединих општина може се спровести и код дотичних општинских поглаварстава. Бирачи имају доћи на изборе лични и ту гласати усмено. Код бирања народнога заступника позиваће се бирачи из листе абecedним редом на гласање. Да би могли гласати бирачи, који при првом читању изборне листе и позивању бирача нису присутни, морају се, пре но што се закључи избор, имена њихова још једном абecedним редом прозвати. Забрањено је при гласању оружје са собом носити. Краљ. котарски уред у Земуну 5. 4. 1883. Кр. котарски предстојник Тропер.³⁰⁵

*

1887. – Распоред путничке пловидбе на Сави: Из Сиска и Земунa: понедељком, средом и петком у 10 сати пре подне. Из Брода у Земун: понедељком, средом и петком у 9 сати увече. Долазак у Земун: уторком, четвртком и супотом после подне. Из Земунa у Сисак: понедељком, средом и петком у 6 сати ујутро. Из Брода у Сисак: уторком, четвртком, суботом у 6 сати ујутро. Код Свињара, Кобаша, Брезовопоља, Јамине, Кленка, Купинова и Бољеваца улазе и излазе путници на чамцима.³⁰⁶

*

1887. – Према званичној статистици Хрватске и Славоније, међу крајевима који имају сразмерно мање вртова и ораница у односу на целу земљу (испод 31%) у Котару Земун било је свега једно место, и то Купиново.³⁰⁷

³⁰³ *Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 87, 30. listopada 1886, 2.

³⁰⁴ Tropper.

³⁰⁵ *Narodne novine*, Zagreb, br. 79 od 6. travnja 1883, naslovna strana.

³⁰⁶ *Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 40, od 18. svibnja 1887, 4; *isto*, br. 45, od 4. lipnja 1887, 4; *isto*, br. 47 od 12. lipnja 1887, 4; *isto*, br. 48, od 16. lipnja 1887, 4; *isto*, br. 49 od 18. lipnja 1887, 4; *isto*, br. 50 od 22. lipnja 1887, 4; itd.

³⁰⁷ *Narodne Novine*, Zagreb, br. 25 od 1. veljače 1887, 2.

*

1887. – Видосава Марићева учитељица у Попинцима премештена је за учитељицу у Купинову.³⁰⁸

*

1887. – Према извештају из суда из Митровице, девојку Стану Лазаревић (Медић) из Бежаније отели су Милан Бошњакковић из Бежаније и Милош Рус из Обрежа и одвели у шуму, потом у кућу Ђоке Шарчевића у Купинову. Извештај наводи да је девојка из врло богате куће и да је разлог отмици била изнуда.³⁰⁹

Habzburgermonarchie (1869–1887) Franziscanische Landesaufnahme (1:75000)

1887. – Оглас: Наредбом високе кр. хрват. славон.-далм. Земаљске владе део за унутрашње послове од 25. 5. 1887 бр. 18.605 одређен је избор народних заступника за изборне котаре жупаније сремске... На дан 13. 6. 1887. за изборни котар са биралиштем у Карловчићу, у који спадају управне општине Хртковци, Кленак, Грабовци, Карловчић, Купиново, Бољевци, Сурчин, Бежанија, Добановци, Угриновци, Деч, Шимановци и Прхово. Ставља се на знање да ће избори почети наведеног дана у 9 сати пре подне а у 2 сата после подне гласање ће се закључити. Изборним одбором председаваће изаславници кр. Жупанијске области, дотично градско поглаварство. Места где ће се изборна повереништва састати и гласове примати, означиће се у месту биралишта посебним огласом. Изборне листе дотичних изборних котара изложене су од данашњег дана у општинским уредима биралишних места

³⁰⁸ Школски лист, Сомбор, бр. 8 од 10. 8. 1887, 140.

³⁰⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 102 od 5. svibnja 1887, 5.

на јавни увид, осим тога могу се видети и изборне листе појединих општина код дотичних општинских поглаварстава. Бирачи имају доћи на изборе лично и гласати усмено. Приликом бирања народног заступника позиваће се бирачи из листе абecedним редом да дају свој глас. Они бирачи који при првом читању изборне листе и позивању не буду присутни, морају се пре него се закључи избор, имена њихова још једном абecedним редом прозвати. Забрањено је на изборе са собом оружје понети.³¹⁰

*

1887. – У Земунском котару изабран је кандидат народне странке градски начелник Панајот Марфи.³¹¹

*

1887. – Кр. Надшумарски уред у Винковцима даје на знање да ће се ради изнајмљивања пашарине на савским отоцима од 18. 7. 1877 до краја децембра 1888. дана 20. 7. 1887. у 10 сати пре подне у просторијама код истог кр. Надшумарског уреда одржати дражба на којој је (између осталих ада) у понуди Купиновачка ада уз процену вредности закупа од 98 форинти (следе општи услови дражбе).³¹²

*

1887. – Оглас: на темељу параграфа 31 Закона од 5. Вељаче 1886. о устројству жупанија и уређењу управе у жупанијама и котаревима, сазива се редовна седница скупштине Жупаније сремске за 23. липањ 1887, у 9 сати пре подне у велику жупанијску дворану у Вуковару. На дневном реду (између осталог), расцепљење (деоба) политичких општина: Ириг, Јазак, Каменица, Сотин, Нуштар, Трпиња, Купиново, Иванково, Церна и Хртковци.³¹³

*

1887. – Извештај са заседања Жупанијске скупштине: Кр. Жупанијски секретар Драгутин Вомачка предлаже да се политичка општина Купиново и Обреж расцепе, пошто би Обреж имао 80% намета (пореза). Предлог се усваја.³¹⁴

*

³¹⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 123 od 1. lipnja 1887, naslovna strana; *Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 45 od 4. lipnja 1887, 2.

³¹¹ *Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 49 od 18. lipnja 1887, 2.

³¹² *Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 49 od 8. lipnja 1887, 3.

³¹³ *Narodne novine*, Zagreb, br. 136 od 17. lipnja 1887, naslovna strana, *Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 49 od 18. lipnja 1887, 2; *isto*, br. 51, 25. lipnja 1887, naslovna strana.

³¹⁴ *Sriemski Hrvat*, Vukovar, 29. lipnja 1887, 2.

1887. – Председништво хрватско-славонског Шумарског друштва упутило је позив својим члановима да доставе у што већем броју пријаве за добијање повластица за путовања на железници и на паробродној линији Купиново-Сисак.³¹⁵

*

1887. – Потврђен избор Аћима Зорића месног судије и Милована Милинковића заменика месног судије за месни суд општине Купиново.³¹⁶

*

1887. – У извештају Жупаније сремске у вези са иметком (капиталом) месних и управних општина, што беху уложене од 30. 6. 1887 у државне хартије, приватне обвезнице и штедне књижице (активна страна иметка управних и месних општина), уочено је да месне општине имају више активе од управних општина. Купиново је на штедној књижици поседовало 1.135 фор. Убошка заклада Купинова такође у штедни износила је 1.200 фор. Процењена вредност општинске имовине месне и управне општине Купинова по инвентару (попису) износила је 48.000 фор. (Сурчин 110.300 фор., Бољевци 35.400 фор., Карловчић 49.100 фор., Добановци 18.300 фор., Батајница 84.300 фор., Угриновци 15.000 фор., Бежанија 36.200 фор.).³¹⁷

*

1888. – Хавличек Јосип, кот. шумар петроварадинске имовне обћине у Купинову.³¹⁸

*

1888. – Кр. кот. Суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. одвј. Др Александра Бадаја заступика оставине одвет. Мате Ивића из Земуна, ради дужних 71 фор. 62 нч. дозволио овршну дражбу некретнина задруге Крајчић кбр.193 Купиново, уписаних у grunt. ул. бр. 187 обћ. Купиново вредних 2506 фор., те да је за дражбу установио један једини рок на дан 10. травањ 1888 . у 10 сати пре подне код општинског поглаварства у Купинову (следе услови дражбе).³¹⁹

*

1888. – Котарска област у Земуну јавља да би услед претећих поплава могла настати опасност (погибељ) за село Бољевце и Купиново, те ради тога до-

³¹⁵ *Narodne novine*, Zagreb, br. 184 od 13. kolovoza 1887, 5.

³¹⁶ *Narodne novine*, Zagreb, br. 192 od 25. kolovoza 1887, 2.

³¹⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 294 od 27. prosinca 1887, 2.

³¹⁸ *Šumarski list*, Zagreb, broj 9 i 10 od 1. listopada 1888.

³¹⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 7 od 10. siječnja 1888; isto, br. 39 od 17. veljače 1888; isto, br. 72 od 27. ožujka 1888.

зволила је Кр. зем. Влада да кот. област у случају претеће опасности најми пароброд.³²⁰

*

1888. – Кр.кот. област у Земуну јавља 24. ожујка, да је блага из Батајнице спасено 1.600 глава. Благо код Купинова изведено је без штете из штала. Код Бољеваца постоје запреке, које ће се морати отклонити. Иста област јавља 23. ожујка, да је на два шлепа прошле ноћи изјутра код Зидине спасено преко 2.000 глава блага, на чему се у Купинском Куту још ради, да се штете отклоне. Бежанијски насип је од таласа оштећен. Предузимају се све мере да се исти осигура и издржи.³²¹

*

1888. – У вези са поплавама у Срему, Жупанијска област у Вуковару јавља да општине Бољевци, Сурчин, Прогар, Купиново и Бежанија немају пашњака за марву, моли да се сходно (ванредној ситуацији) изда одредба (наређење-упутство).³²²

*

1888. – Оглас: Наредбом високе Кр. хвр.-славонско-далматинске земаљске владе одељење за унутрашње послове од 1. 4. 1888 бр. 42541 одређен је избор народног заступника за изборни корат бр. 32 са биралиштем у Карловчићу на дан 14. 4. 1888, што се овим путем ставља јавности на знање. Избор народног заступника за изборни котар Карловчић дана 14. 4. 1888. почеће у 9 сати пре подне у општинском уреду у Карловчићу и трајати до 2 сата после подне када ће се гласање закључити. Изборним одбором прецедаваће кр. котарски предстојник земунски Левин Чаврак³²³. У изборни корат Карловчић спадају општине Хртковци, Кленак Грабовац, Карловчић, Купиново, Бољевци, Сурчин, Бежанија, Добановци, Угриновци, Деч, Шимановци и Прхово. Изборне листе за цео изборни котар изложене су ради јавног увида од данас у општинском уреду у Карловчићу, осим тога јавни увид изборних листа за поједине општине могућ је код дотичних општинских поглаварстава. Бирачи имају доћи на заказани избор лично и гласати усмено. Код бирања народног заступника прозиваће се ради гласања бирачи из листе абecedним редом. Да би могли гласати бирачи који при прозивци ради гласања нису били присутни, морају се пре но што се избори закључе имена њихова још једном абecedним редом прозвати. Забрањено је при доласку на изборе оружје са собом носити.³²⁴

³²⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 69 od 23. ožujka 1888, 2.

³²¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 72 od 27. ožujka 1888, 4.

³²² *Narodne novine*, Zagreb, br. 75 od 30. ožujka 1888, 3.

³²³ Levin Chavrak.

³²⁴ *Narodne novine*, Zagreb, br. 77 od 3. travnja 1888, naslovna strana.

*

1888. – Јефтимба (јавна набавка): Код жупанијске области у Вуковару од 31. српња 1888. бр. 9572, расписује се овим код подписане кр.котарске области на дан 31. 8. 1888. у 10 сати пре подне јавна писмена понудбена расправа за новоградњу моста преко Обедске баре код Купинова. Трошак ове градње прорачунат је на 734 фор. 27 нвч. Лични услови, нацрт уговора и његове темељнице слућиче као основ понудбеној расправи. Увид у исте може се извршити сваког радног дана у писарници техничког известитеља ове кр. котарске области, где се и образац понуде може добити. Кр. котарска област у Земуну, 13. 8. 1888.³²⁵

*

1888. – Оглас: Услед наредбе Кр. финанс. равнатељства у Осјеку од 26. 3. о. г. бр. 1682 одржаће се код овог порезног уреда дана 23. 5. о. г. у 9 сати пре подне јавна лицитација за продају у трајно власништво („за увек”) државног земљишта у катастарској општини Купиново под бр. 2556/1 од 9 ралих³²⁶ и 802 кв. хв.; бр. 2559 од 4 ралах 281 кв.хв. Процењена (почетна) цена за прву честицу је 246 фор. 80 нч., за другу честицу 108 фор. 60 нч. Писмене понуде са 10 % од наведене цене као залог за озбиљност понуде имају се пре почетка лицитације повереништву предати. Услови се могу у току радних времена („уредновних сати”) код порезног уреда погледати. Земун, 30. 4. 1888.³²⁷

*

1888. – Позив: Задруга Којић кбр. 94 из Купинова разрешена је у смислу параграфа 34 Закона од 14. 4. 1888 о задругама у бившој хрв. слав. Крајини, услед чега се позивају сви они, који право повратка у задругу имају или из исте коначно иступили нису, да та своја права у року од три месеца, рачунајући од првога уврштења овог позива у службеном листу „Народних Новина” код ове кр. котарске области докажу, јер ће се по истеку тога рока, сав посед ове задруге на познате делибенике поделити.³²⁸

*

1888. – Оглас Кр. кот суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. адв. Др. А Бадаја у име Ђуре Дворницкога, ради потраживања 709 фор. 90 нов. Дозволио принудно извршење над некретнинама Алексе и Чедомира Арбанов-

³²⁵ *Narodne novine*, Zagreb, br. 190 od 18. kolovoza 1888; *isto*, br. 191 od 21. kolovoza 1888; *isto*, br. 203 od 4. rujna 1888.

³²⁶ 1 ралах = 1 катастарско јутро = 1600 квадратних хвати.

³²⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 107 od 8. svibnja 1888; *isto*, br. 109 od 11. svibnja 1888; *isto*, br. 110 od 12. svibnja 1888.

³²⁸ *Narodne novine*, Zagreb, br. 168 od 23. srpnja 1888; br. 171 od 26. srpnja 1888; *isto*, br. 174 od 30. srpnja 1888.

скога, уписаних у улошку бр. 148 опш. Купинову, вредних 800 фор., те да је за извршење установије један једини рок на дан 22. 9. о. г. у 10 сати пре подне у Купинову (следе општи услови).³²⁹

*

1888. – Кр. порезни уред у Земуну расписује јавни позив за закуп риболова на Дунаву, Сави, и закуп превоза на Дунаву. Дана 16. српња са почетком у 9 сати пре подне одржаће се код овог порезног уреда усмена дражба за издавање права закупа за годину 1889. и 1890. Процењена (почетна) вредност закупа риболова: од земунског до бољевачког хатара 60 форинти, Прогар Купиново, Обреж – 40 форинти, Угриновачка бара – 1480 форинти, Добановачка бара – 105 форинти. Писмене понуде имају се предати пре почетка усмене лицитације. Сваки учесник у јавном надметању има пре почетка усмене лицитације 10 % исказане почетне цене као залогу положити, као и јемство у износу полугодишње закупнине. После закључене усмене лицитације неће се накнадне писмене, усмене или брзојавне понуде у обзир узимати. Услови се могу током радног времена код ове порезне општине видети. Кр. порезни уред у Земуну, 16. липња 1888.³³⁰

*

1888. – (Убиства): Дмитар Вланиколин, родом из Сенте у Бачкој, сада са станом у Купинову у котару земунском, није се у старом боравишту и у околини радовао добром гласу, јер се бавио крађом. Недавно украо је Вланиколин на штету Николе Војновића из Купинова две свиње. Ради тога замрзео је Војновић на Вланиколину, те му је почео о глави радити. Дана 5. рујна т. г. био је Вланиколин у крчми Јосипа Хермана у Купинову заједно са Марком Јуришићем и Николом Војновићем, где су до девет сагу увече пили. Из крчме кренуше заједно кући. Кад је Вланиколин са Војновићем до воћњака Дамјана Чалића у Купинову дошао, где је Вланиколин становао, извади Војновић нож, те убоде њим изненада Вланиколину у прса изнад десне системе тако несретно, да је овај одмах у воћњаку пао и за неколико часова преминуо. Оружници постаје у Купинову ухватише Николу Војновића, који је злочин признано, и предадоше га кр. кот. суду у Земуну.³³¹

*

1888. - Право убирања општинске потрошарине, затим регално право крчмарења, месарења и сајмовине за год. 1889, даваће се путем јавне лицитације за подручне општине у закуп: 1. Бежанија, Сурчин и Бољевци, дана 15. 11. о. г; 2. Добановци, Угриновци и Шимановци, дана 16. 11. о. г; 3. Прхово, Карловчић, дана 17. 11. о. г; 4. Батајница, Деч и Купиново, дана 18. 11.

³²⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 142 od 21. lipnja 1888; *isto*, br. 182 od 8. kolovoza 1888; *isto*, br. 203 od 4. rujna 1888.

³³⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 143 od 22. lipnja 1888; *isto*, br. 148 od 28. lipnja 1888.

³³¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 211 od 14. rujna 1888.

о.г. Процењена вредност је [...] Регално право виноточења и сечења мяса управне општине Купиново 117 фор; [...] Право убирања потрошарине упр. Општине Купиново 305 фор. [...]. Јавна набавка - Лицитација ће се обавити наведених дана у просторијама кр. котарске области у Земуну. Учесници у овој лицитацији биће усмена и писмена. Усмена лицитација почиње тачно у 10 сати пре подне, до када се имау повереништву предати писмене понуде тачно састављене под насловом: „Кр.котарска област у Земуну, понуда за закуп управне општине, оптерећено са”. Понуде морају бити запечаћене са белегом од 50 нвч, са истакнутих 10% јемчавине или у готовом новцу или у државним папирима (хартијама од вредности). Морају бити од понуђача својеручно потписане, евентуално уз два сведока потврђене, а у понуди треба изричито истаћи да су услови за ову лицитацију признати и да се на њих пристаје. Сваки понуђач има пре почетка усмене лицитације положити 50% жаобину (озбиљност понуде) од процењене вредности. Лицитираће се за сваки понуђени закуп понаособ, а потом збирно. Писмени понуђач није искључен од усменог надметања само треба оним коментом када му је понуда надмашена, ову чињеницу да саопшти повереништву. По окончању лицитације победник има положити новац до износа половине годишње закупнике, која ће се задржати у благајни дотичне управне општине до окончања закупне погодбе. Услови, прописи и ценовници могу се погледати код општинских уреда наведених управних општина. У Земуну, 21. октобра 1888.³³²

*

1888. – Позив: Задружни чланови Рафало Радованов, Сара Радованов и Никола Радованов сви к. бр. 202 из Купинова, позивају се овим на захтев задруге, да се кући врате, јер ако се овом позиву за једну годину дана, рачунајући од прве објаве овог позива у службеном гласнику „Народних новина” не одазову, биће у смислу параграфа 30 закона од 14. 4. 1880. из задруге искључени.³³³

*

1889. – Управни Котар Земун, 1 политичка општина Купиново са 3 порезне општине – 3 села са укупно 457 кућа. Површина политичке општине износи 33.264 јутара и 335 квадратних хвати. Укупно становника 2.883, Римокатолика 73, Грко-католика 2, Грко-источних (Православних) 2.697, Евангелика 97, Израилћана 11, осталих 1. Судбени сто у Митровици, Котарски суд у Земуну, Месни суд у Купинову, пореска управа у Вуковару, порески уред у Земуну, изборни котар у Шимановцима.³³⁴

³³² *Narodne novine*, Zagreb, br. 251 od 31. listopada 1888; isto, br. 252 od 2. studenog 1888; isto, br. 253 od 3. studenog 1888.

³³³ *Narodne novine*, Zagreb, br. 286 od 13. prosinca 1888; isto, br. 289 od 17. prosinca 1888; isto, br. 293 od 21. prosinca 1888.

³³⁴ *Političko i sudbeno razdjelje kraljevina Hrvatske i Slavnonije, reparatorij mjesta*, Kr. Statistički

*

1889. – Споменик краљевићу Рудолфу: Покојни краљевић долазио је у лов у „Обедску бару” у Срему, крај Купинова, па је тога ради закључила петроварадинска имовна општина подићи у спомен краљевићу достојан споменик.³³⁵ Процењена новчана вредност споменика износила је 2.000 форинти. Израда пројекта за споменик, као и пројекта за лугарску кућу у Купинову, поверена је архитекти Мартину Пилару, са хонораром од 250 форинти.³³⁶ Процењена вредност трошкова градње лугарске куће – шумарије 1892. године износила је 5.999 форинти и 4 новчића³³⁷, што илуструје колико је била значајна сума од 2.000 форинти предвиђена за подизање споменика. Но, изгледа да се цена од 2.000 форинти односила на прво понуђено решење споменика. Архитекта Пилар је за споменик предложио „три стилске варијанте: неоготику (у облику балдахина), те две, условно речено неоренесансне представе, једну са спомеником у облику обелиска и другу у облику стуба. Петроварадинска имовна општина је одабрала последњи споменути.”³³⁸

*

1889. – Купиново, по имену, најбогатије село на свету, а кад завириш у њега видиш да му је егзекутор и старо продао.³³⁹ – (Објавио у рубрици „за нову народну енциклопедију” односи се на „егзекуцију” – принудну продају имовине ради намирања доспелих дугова: главница, камата и трошкова у вези са извршним поступком).

*

1890. – Летњи курс за бабице (летњи примаљски течај) почиње 1. ожујка о.г. У тај течај пријавило се преко 50 жена. Примљена је, о државном трошку, између осталих, Такач Јелисава из Купинова.³⁴⁰

*

1890. – Тодор Панић, управитељ-учитељ из Купинова објавио расправу „Како ћемо ученике учењу лекције привикнути?”³⁴¹ Исти је члан-оснивач „Српског учитељског конвикта” у Новом Саду. Подмирио чланарину.³⁴²

*

ured, Zagreb, 1889, 20–21.

³³⁵ Banovac, Petrinja, br. 18 od 4. svibnja 1889, 3.

³³⁶ Damjanović D., *Javni spomenici, radovi zagrebačkih arhitekata u Kupinovu, Novom Slankamenu i Vezircu kod Petrovaradina*, *scrinia slavonica* 10 (2010), 226–243.

³³⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 34 od 12. veljače 1892; *isto*, br. 35 od 13. veljače 1892.

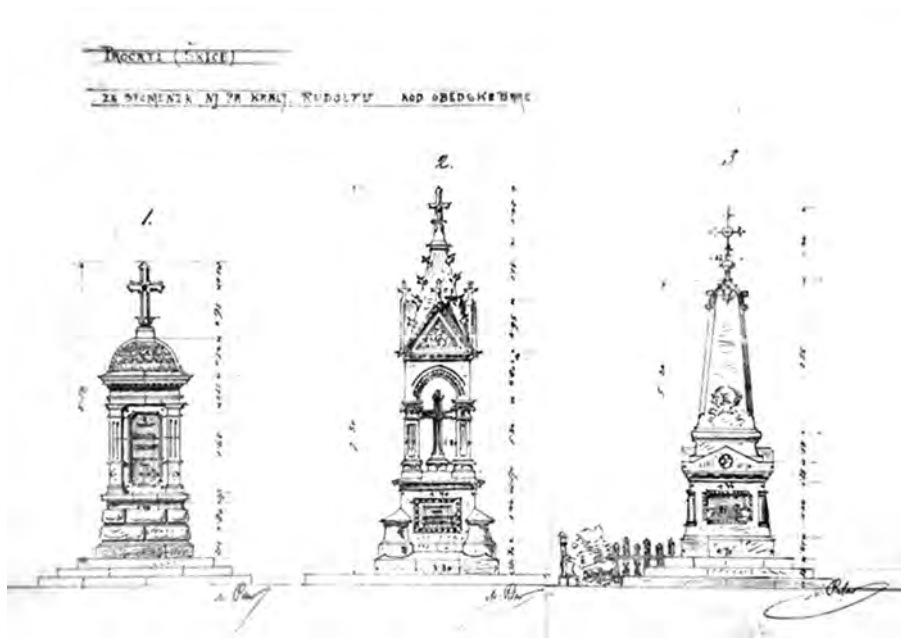
³³⁸ Damjanović D., *navedeno delo*.

³³⁹ Стармали, Нови Сад, бр. 12, 30. април, 1889, 91.

³⁴⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 48 od 27. veljače 1890, 5.

³⁴¹ Панић Т., Како ћемо ученике учењу лекције привикнути, *Школски лист*, бр. 10, Сомбор, 1890, 152–154.

³⁴² *Школски лист*, Сомбор, бр. 3 од 15. 3. 1891, 46, исто, бр. 9 од 15. 9. 1890, 144.

Оригиналне скице за споменик Њ. краљ. Рудолфу код Обедске बारे
Извор: Приватна архива В. Миловановић

1890. – Паробродарство на Сави: Услед ниског водостаја тренутно не плове Савом пароброди, али ће се промет наставити чим то вода иоле допусти. Кад се промет настави, затећи ће путнике нове тарифе. [...] На Дунаву је нови паробродарски ценовник у примени од 7. 7, а на Сави уведен је сада, те ће почети да важи оног дана кад се пловидба настави. Нови је ценовник чак за 75% повољнији него данашњи, те се пловидба паробродима не може јефтиније замислити, дапаче, I разред на пароброду на Сави биће јефтинији него II разред железнице, па се зато може очекивати да ће путнички промет од сада на Сави увећати[...] (цене форинте/новчићи)

од	Сиска	I. Разред	II разред	III разред
до	Јасеновца	1,05	0,80	0,55
до	Ст. Градишке	1,65	1,20	0,80
до	Брода	2,70	2	1,35
до	Жупање	3,60	2,60	1,70
до	Јамине	4,10	3,10	2,10
до	Босуна	4,32	3,20	2,15

до	Митровице	4,50	3,30	2,25
до	Шабца	4,70	3,45	2,40
до	Купинова	4,90	3,60	2,45

Пароброди полазе из Сиска сваке недеље и среде, а из Земунa сваког понедељка и четвртка ујутро.³⁴³

*

1890. – На управном одбору одбор Жупаније сремске, у Вуковару, на седници од 25. сijeчња порески извештај Јосип Мачвански³⁴⁴ поднео је извештај о стању пореза (наплати) за управну 1889. годину, где између осталогa наводи да порезна општина Купиново у вези са разрезом и наплатом пореза „најмовине, кућарине и земљарине” који су разрезани на темељу индивидуалних катастарских поседовних листова, као и пореза „тециварине” (порез на приход из делатности) још није поднела извештај.³⁴⁵

*

1890. – Јавни позив за попуњење места општинског начелника код поглаварства управне општине Купиново, расписује се овај јавни позив до 10. 6. 1890. Плата која следује је 500 фор. Кандидати по овом јавном позиву треба да доставе своје доказе о способности, затворене, у току конкурсног рока путем надлежних служби. Лично поднете или са закашењењем поднете пријаве неће се разматрати. У Земуну, 2. 5. 1890.³⁴⁶

*

1890. – Закуп: Кр. уг. минист. финанс. од 6. 6. 1890 бр. 60.499 даје од стране краљ. финас. равнатељства у Вуковару на јавно знање да се на подручју жупаније сремске, котар земунски, управна општина Купиново: а) право побирања точарине, која се плаћа од точења и малопродаје жестоких пића или догодице. Б) Искључиво право точења пића и заједно са истим право побирања точарине од продаје на мало, која се може вршити унутар граница, установљених у тачки 5 параграф 131 под бр. 9351 од год. 1890, мин. фин. издатог напутка спровођењу закона о државном дохотку од точења пића. У оба случаја за период од 1. 1. 1890 до 31. 12. 1891. (Следе услови закупа); И закуп: од стране Краљ. финанс. равнатељства у Вуковару даје се на јавно знање да се на подручју жупаније сремске, Котару Земунском, управне општине Купиново: а) право побирања точарине.³⁴⁷

³⁴³ *Narodne novine*, Zagreb, br. 185 od 12. kolovoza 1890, 4.

³⁴⁴ Josip Machvansky.

³⁴⁵ *Narodne novine*, Zagreb, br. 23 od 29. siječnja 1890, 2.

³⁴⁶ *Narodne novine*, Zagreb, br. 108 od 10. svibanj 1890; *isto*, br. 113 od 17. svibnja 1890; *isto*, br. 122 od 29. svibnja 1890.

³⁴⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 111 od 14. svibnja 1890; *isto*, br. 112 od 16. svibanj 1890; *isto*,

*

1890. – Од стране Краљ. порезног уреда у Земуну ставља се до јавног знања да ће се дана 11 и 12. 8. т. г. у 10 сати пре подне у писарници овог уреда следећа права за период од 1. 1. 1891. До краја просинца 1893. у закуп давати, и то предмети од ставке 1–7 дана 11, а од 8–14 дана 12. 8. 1890.

ставка	предмет закупа	Почетна /процењена вредност	
		форинти	новчића
1	Риболов и раколов на Дунаву код Петроварадина	230	
2	Риболов на Сави код Земунa и бољевачком атару	60	
3	Риболов у атару општине Прогар, Купиново, Обреж	40	
4	Риболов у Дунаву и околини Белегиша	130	
5	Риболов у атару код Н. Сланкамена	200	
6	Риболов у добановачкој бари	109	
7	Риболов у Дунаву, атар Бешка – Крчедин	470	
8	Риболов код Чортановаца	320	
9	Хватање пијавица, атар земунски	120	50
10	Право пристана лађа	207	
11	Превоз на Дунаву код Н. Сланкамена	503	
12	Превоз код Н. Бановаца	200	
13	Вакантна земљишта општина Купиново	206	
14	Вакантна земљишта општина Прогар	30	50

Понуђачи имају 10 % од процењене вредности на име „жаобине” (кауција за „озбиљности понуде”) пре почетка лицитације дати у руке повереништва, а понуђач који добије има жаобину до половине понуђене годишње закупнине надопунити, а осталим учесницима лицитације положена жаобина одмах ће се вратити. Писмене понуде се такође примају, но тако да исте морају на омоту имати истакнуте прописане биљеговине (таксе) и са истакнутом 10% жабином, уз тачну ознаку за коју ставку се понуда односи, а такве понуде морају благовремено овом уреду бити достављене. Остали услови ове јавне набавке могу се у радно време код овог краљ.порезног уреда погледати.³⁴⁸

br. 113 od 17. svibnja 1890; isto, br. 144 od 25. lipnja 1890.

³⁴⁸ *Narodne novine*, Zagreb, br. 164 od 18. srpnja 1890; isto, br. 168 od 23. srpnja 1890; isto, br. 170 od 25. srpnja 1890.

*

1890. – Код Кр. кот. области у Земуну одржаће се дана 14. коловоза о. г. у 11 сати пре подне јавна писмена набавка за извођење радова два моста, и то једног преко канала угриновачког код Угриноваца, процењена вредност радова износи 689 фор. 28 новчића, и другог моста на путу Прогар-Купиново, преко Јарчине, процењена вредност радова износи 1.466 форинти 4 новчића. Укупна вредност јавне набавке радова износи 2.155 фор. 32 нвч. Положити се има 5% „жаобина” (за озбиљност понуде) од вредности што је 157 фор. у готовом или вредносним папирима. Понуде добро запечаћене са белегом од 50 нвч. и горе наведеном „жаобином”, у коверти, писане на обрасцу који сваки понуђач код ове кр. Котарске области добити може, имају се на дан расправе (отварања понуде) до 11 сати пре подне код потписане котарске области предати. Лични и грађевински услови, затим трошковник и друга обавештења могу се сваког радног дана код техничког известитеља ове области видети.³⁴⁹

*

1890. - Кр. кот. суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. одвјет. д-ра А. Бадаја, за задругу Стевна Пејчића ради дужних 335 фр. дозволио овршну дражбу некретнина задруге Пејчић кбр. 199 Купиново, уписаних у глав. грунт. улож бр. 193 опш. Купиново, вредних 1000 фр. те да је за дражбу установио један једини рок на дан 23. просинац 1892. у 10 сати пре подне код општинске куће у Купинову (следе услови дражбе).³⁵⁰

*

1890. – Кр. кот. суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. Тодора Форкуће из Купинова по др Бадају у Земуну, ради дужних 150 фр. дозволио овршну дражбу излученог дела некретнина Милоша Раданова, уписаних у глав. земљ. нап. број 197 обћ. Купиново, редних 364 фор, те да је за дражбу установио један једини рок на дан 29. просинца 1890. у 10 сати пре подне на лицу места у Купинову (следе услови дражбе).³⁵¹

*

1890. – Оглас: Краљ. котарски суд у Митровици даје на знање да је водитељу принудне наплате Јакобу Хишиу из Земуна услед молбе од 16.5.1890 бр. 3624, те одлуком од 17. 7. 1890 бр. 5289, дозвољено да се ради дужних му по Јосипу Хавличеку из Купинова 200 фор. придружи извршном поступку, поведеном услед молбе 15. 7. 1890 бр. 5289 против истог дужника ради 178 фор 30 нч, судском одлуком од 17. 7. 1890 бр. 5289, којом је дозвољена принудна наплата над дужниковим некретнинама у грут. ул. општине Грк бр. 50, вред-

³⁴⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 177 od 5. kolovoza 1890; *isto*, br. 180 od 6. kolovoza 1890; *isto*, br. 181 od 7. kolovoza 1890.

³⁵⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 216 od 20. rujna 1890; *isto*, br. 244 od 23. listopada 1890.

³⁵¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 221 od 26. rujna 1890; *isto*, br. 249 od 29. listopada 1890.

не до 1.434 фор, те да је за јавну продају установљен једини рок на дан 22. 11. 1890. у 10 сати пре подне у општ. уреду у Грку.³⁵²

*

1890. – Закун: на темељу наредбе велеславног Краљ. финанс. ерара у Вуковару од 4. и 6. листопада 1890. број 37.148 и 40.755 даје се до знања да ће се поновити дражбе ради прениске понуде од следећих предмета, у надлежности високог Кр. финанс. ерара, на дан 29. 10. 1890, од 9 до 12 сати пре подне, и од 2-6 сати после подне, путем добровољне јавне дражбе, за период од три године, тј. од 1. 1. 1891. до 31. 12. 1893. и то:

ставка	предмет закупа	Почетна /процењена вредност
		форинти
1	Риболов и раколов на Дунаву у котару Белегиш	1200
2	Риболов и раколов на Сави код Купе, Прогара и Обрежа	40
3	Риболов и раколов на Добановачкој бари	109
4	Риболов и раколов на Дунаву код Бешке и Крчедина	770
5	Риболов и раколов на Дунаву у атару Чортановци	320
6	Превоз на Дунаву код Ст. Сланкамена	502
7	Превоз на Дунаву код Н. Бановаца	200
8	Вакантно земљ. у пор. опш. Прогар 167 рали 883 кв. хв	31
9	Вакантно земљиште у пор. опш. Купиново 553 рали	280
10	Вакант. Земљ. у пор. општ. Михаљевци 422 рали 1500 кв. хв	150
11	Вак. Зем. у пор. општ. Бољевци 1073 рали 659 кв. хв	360
12	Вакантно зем. у пор. општ. Бољевци, пре бивше задруге Михајловић у површ. Од 5 ралих 782	16

(Следе услови јавне набавке и закупа).³⁵³

*

1890. – Позив за редовно сазиву јесењу скупштину Жупаније сремске заказану за 13. 11. 1890, са дневним редом, где је (иземљу осталог) у плану расправа у вези са раздеобом политичке општине Купиново.³⁵⁴

*

1890. – Кр. кот. суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. одвј. Опла³⁵⁵ заступника Косте С. Станковића у Земуну, ради дужних 8 фр. 50 нвч. дозволио овршну дражбу некретнина задруге Грујић к. Бр. 165 уписаних у глав.

³⁵² *Narodne novine*, Zagreb, br. 249 od 29. listopada 1890.

³⁵³ *Narodne novine*, Zagreb, br. 241 od 20. listopada 1890.

³⁵⁴ *Narodne novine*, Zagreb, br. 241 od 30. listopada 1890. naslovna strana.

³⁵⁵ Oppla.

земљ. нап. бр. 162 општине Купиново, вредних 99 фор, те да је за дражбу установио један једини рок на дан 31. просинца 1890. у 10 сати пре подне на лицу места у Купинову (следе услови дражбе).³⁵⁶

*

1890. – Потврда постављења (именовања) Милана Борне за месног судију и Ранка Радосављевића за заменика месног судије за месни суд општине Купиново.³⁵⁷

*

1890. – Закуп: У сврху изнајмљивања права побирања општинске потрошарине од пића и меса за период од 1. 1. до 31. 12. 1891. у подручју ниже означених општина, расписује се ова јавна набавка на долеозначене дане у канцеларијама дотичног поглаварства управне општине уз следеће почетне цене: 1. Батајница, 29. 11. 1890 са 300 фор; 2. Бежанија дана 22. 11. 1890 са 600 фор.; 3. Бољевци (Прогар 100 фор., Јаково 156 фор., Бољевци 220 фор.) дана 22. 11. 1890. са 486 фор.; 4. Деч дана 26. 11. 1890. са 400 фор.; 5. Добановци (Бечмен 155 фор., Добановци 581 фор.) дана 25. 11. 1890. са 736 фор.; 6. Карловчић (Петровчић 180 фор. 50 нч., Карловчић 300 фор.) дана 2. 12. 1890. са 480 фор., 50 нч.; 7. Купиново (Обреж 120 фор., Ашања 120 фор., Купиново 305 фор.) дана 1. просинца 1890. са 545 фор. (следе остале општине и услови саме јавне набавке са условима закупа).³⁵⁸

*

1890. – Уведени порез на потрошарину (потрошаче) који се наплаћивао путем давања у закуп додатни је намет изречен и Купинову, а против изрицања пореза за потрошаче општина је благовремено поднела приговор.³⁵⁹

*

1890. – Оглас: Кр. кот. суд у Земуну даје на знање да је на молбу наследника Ђуре Дворницког из Купинова, ради дуга од 96 фор. и 8 нч., дозволио принудну наплату над некретнинама Алексе Арбановког, уписаних у гл. Грунт. Улож. Бр. 248 општ. Купиново, вредних 300 фор., те да је за дражбу установио један једини рок на дан 27. фебруара 1891. у 9 сати пре подне код општинског уреда у Купинову.³⁶⁰

³⁵⁶ *Narodne novine*, Zagreb, br. 250 od 20. listopada 1890; *isto*, br. 254 od 5. studenog 1890.

³⁵⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 254 od 5. studenog 1890, naslovna strana.

³⁵⁸ *Narodne novine*, Zagreb, br. 261 od 13; *isto*, 262 od 14. studenog 1890; *isto*, 263 od 15. studenog 1890.

³⁵⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 264 od 17. studenog 1890.

³⁶⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 297 od 29. prosinca 1890; *isto*, br. 7 od 10. siječnja 1891, *isto*, br. 35 od 13. veljače 1891.

*

1891. – Краљ. кот. суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. др А. Бадаја, у заступању наследина Мете Ивића, ради дуга од 68 фор. 52 нч., дозволио овршну дражбу некретнина Миливоја Крајчића, уписаних у улошку број 187 опш. Купиново под чест. Бр. 424, 425, 2798, 2799 и 2986, вредних 885 фор., те да је за дражбу установио један једини рок на дан 15. рујна 1891 у 10 сати пре подне у општ. кући у Купинову (следе услови дражбе).³⁶¹

*

1891. – Оглас: Кр. кот. суда у Земуну, даје се на знање, да је на мобу г. дра А. Бадаја, у заступању наследника М. Ивића, ради дужних 38 фор. 82 нч. дозволио принудну наплату излученог дела некретнина остав. Миливоја Крајчића, уписаних у гр. улож. бр. 187 општ. Купиново, честице бр. 424, 425, 2798, 2799 и 2986, вредних 885 фор., одлуком од 14. 4. т. г. бр. 4846 на дан 15. 9. 1891. у 10 сати пре подне у општ. кући у Купинову.³⁶²

*

1891. – Оглас: Кр. кот суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. одвј. д-ра Бадаја, као заступника Јосипа Хермана из Купинова, ради дуга извршитељу на основу правоснажне осуђујуће пресуде од 9. 4. 1891. главницу од 297 фор. са 6% камате од 20. 3. 1891. до дана уплате, досуђених на име текућих трошкова извршења у износу од 17 фор. 30 нч., 13 фор. 30 нч. и 4 фор. 85 нч. трошкова ове тужбе судски таксиране са 8 фор. 25 нч. као и осталих трошкова извршења и наплате код овосудне одлуке од 14.4.1891. бр.4846 на молбу остав. Мате Ивића, ради дужних 68 фор. 52 нч., дозвољеног те на дан 15. 9. 1891 у 9 сати пре подне на лицу места у Купинову, заказаној аукцији извршења експроприсаног дела непокретности Миливоја Крајчића у грунт. ул. бр. 187 опш. Купиново и то чест 424, 425, 2798, 2799 и 2986. Коначно, даје се на знање да је овај придужени поверилац овлаштен наставити извршење у властито име, ако први извршилац наплате одустане.³⁶³

*

1891. – Богом украшени китњасти Срем, који је са три стране огрљен пловним рекама и кој просеца државна железница, имаће ускоро и нови пут од Старог Сланкамена до Купинова, која ће стајати 700.000 до 800.000 фор. Иста се гради трошком крајишке инвестиционе закладе (граничарска инвестициона фондација). Велику корист од овог пута уочиће свако ко добро познаје географски положај Ст. Сланкамена – наспрам ушћа Тисе у Дунав – и Купинова на Сави.³⁶⁴

³⁶¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 133 od 13. lipnja 1891; isto, br. 171 od 29. srpnja 1891; isto, br. 194 od 26. kolovoza 1891.

³⁶² *Narodne novine*, Zagreb, br. 133 od 13. lipnja 1891.

³⁶³ *Narodne novine*, Zagreb, br. 133 od 13. lipnja 1891.

³⁶⁴ *Narodne novine*, Zagreb, br. 183 od 12. kolovoza 1891, 3.

*

1891. – Кр. кот. суд у Земуну даје на знање да је на молбу гђе Марије П. Радовановић по одвј. Васи Пауковићу у Карловцима, ради дужних 123 фор. 88 нч. дозволио овршну дражбу некретнина остав. Драг. Макса пл. Максена³⁶⁵, уписаних у глав. земљ. нап. бр. 146 обћ Купиново, и гр. Ул. Бр. 228 опш. Бољевци, вредних 560 фор., те да је за дражбу установио један једини рок на дан 21. листопад 1891. у 10 сати пре подне и то прво у опш. Уреду у Купинову, а потом дана 22. листопада 1891. код опш. уреда у Бољевцима (следе услови).³⁶⁶

*

1891. – Допутовали у Загреб 24. рујна, одсели у свратишту „Лиебалд”: Ј и П Хуфтнагел, трговци из Купиново, Ј. Хавличек, шумар, са супругом, из Купиново.³⁶⁷

*

1891. – Допутовали у Загреб 14. листопада, одсели у свратишту „Прукнера”: Ј. Херман,³⁶⁸ поседник, Купиново.³⁶⁹

*

1891. – Закуп у сврху изнајмљивања: а) права убирања опш. потрошарине од пића и меса, б) права месарења, ц) права побирања вашарских пристобји (таксе) за време од 1. 1 до 31. 12. 1892. у подручју ниже означених општина расписује се овим јавни позив за закуп у наведене дане у просторијама дотичног поглаварства управне општине у следеће почетне цене³⁷⁰: Место поглаварства код уреда управне општине Купиново, дана 29. 1, у 1 сат после подне за месне општине: Купиново – а) 449 фор., б) 41 фор.; Обреж – а) 259 фор., б) 40 фор.; Ашања – а) 226, б) 16 фор. (следе општи услови јавног позива – дражбе).³⁷¹

³⁶⁵ Маха пл. Maxena.

³⁶⁶ *Narodne novine*, Zagreb, br. 163 od 20. srpnja 1891; isto, br. 201 od 3. rujna 1891; isto, br. 229 od 7. listopada 1891.

³⁶⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 219 od 25. rujna 1891, 5.

³⁶⁸ Herrmann.

³⁶⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 236 od 15. listopada 1891, 5; isto, br. 299 od 31. prosinca 1891, 10.

³⁷⁰ У оригиналном документу наведени су подаци за УО: Бежанија, Сурчин, Бољевци, Карловчић, Прхово, Шимановци, Деч, Угриновци, Добановци, Батајница, и све им припадајуће месне општине.

³⁷¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 262 od 14. studenoga 1891; isto, br. 264 od 1. studenoga 1891.

Споменик краљевићу Рудолфу код Купинова, разгледница, 1905.

*

1891. – Оглас: Осигурављућа задруга „Кроација”, са седиштем у Загребу, пословала је по својим повереницима настањеним изван Загреба. Повереници у Купинову: Ђура Казимировић, Криж Војин, Рудолф Рихтер.³⁷²

*

1891. – Споменик краљевићу Рудолфу: Како из Карловаца јављају, откривен је током месеца код Купинова у близини Обедске баре споменик благопокојном краљевићу Рудолфу. Како је познато, посећивао је (високи) уважени покојник за свог живота Обедску бару и њено подручје, где је пронашао не само богате разнолике ловине, већ и много материјала за своје природњачке студије. У много чланака по разним стручним часописима као и у свом делу „Петнаест дана на Дунаву”, описао је покојни краљевић своје излете те приказао Обедску бару и њену околину у географском етнографском и природно-научном смеру. Стога беше хвале вредна и достојна идеја да се на том месту подигне прерано умрлом високоумном краљевићу споменик. Споменик је од мрамора, украшен крстом. Откривању споменика присуствовали су: велики жупан сремске жупаније Ервин пл. Цлиех, ц. и. кр. конзул из Београда, народни заступници др Јован Шефо и Стева Поповић, кот.

³⁷² Narodne novine, Zagreb, br. 295 od 24. prosinca 1891, 11.

предстојник Чаврак из Земуна и Георгијевић из Винковаца, те председник кр. судбеног стола Густав Штраус, те државни адвокат Милан Шимуновић из Митровице.³⁷³

*

1892. – Кр. котар. суд у Земуну даје на знање да је на молбу г. одвј. Дра Бадаја у име Јосипа Хермана из Купинова, ради дужних 100 фор дозволио овршну дражбу излучених некретнина задр. Крајчић кбр. 193 а на под Миливоја Крајчића одпалих, уписаних у гл.земљ. нап. бр. 187 општ. Купиново кат бр. 424, 425, 2798, 2799 и 2986, вредних 885 фор, те да је за дражбу установио један једини рок на дан 2. српња 1892. у 9 сати пре подне у општ. кући у Купинову (следе општи услови дражбе).³⁷⁴

*

1892. – Јефтимба: Код господарског уреда петроварадинске имовне општине одржаће се дана 29. 2. 1892. у 10 сати пре подне јавна дражба путем усмене и писмене понуде за грађење лугарске куће код Обедске баре (код села Купинова). Фискална цена свеукупних радњи износи по трошковнику 5.999 фор 4 новч. Рок за завршетак радова је до 15. септембра 1892. Писмене понуде које су са 5% фискалне своте условљене (полагање кауције) уважиће се ако се до 10 сати пре подне на дан дражбе господарственом уреду у Митровици поднесу. Нацрт, трошковници и дражбени услови могу се сваки дан за време уредовања, код господарственог уреда у Митровици и код шумског уреда у Купинову погледати. Господарствени уред петроварадинске имовне општине, у Митровици 9. 2. 1892.³⁷⁵

*

1892. – У сврху изнајмљивања, права убирања општинске потрошарине од а) пића и меса, б) права месарења, ц) права убирања вашарских пристојби (такси) од 1.1.1893. до 31.12.1893. у подручју наведених општина распикује се јавни позив на закуп, у назначене дане у канцеларијама наведених општинских поглаварстава са почетним ценама. Управна општина Купиново, 21. студеног у 1 сат по подне, месна општина Купиново - а) 559 фил., б) 45 фор. 20 нов. месна општина Ашања – а) 371 фил., б) 15 фил. месна општина Обреж – а) 302 фил., б) 39 фил.³⁷⁶

*

1892. – Саборски заповедник и заповедајући генерал из Загреба г ФМЛ Антун барон Бецхтоцсхеим³⁷⁷ визитирао је (вршио смотру, преглед) овдашње

³⁷³ *Varaždinski viestnik*, Varaždin, br. 45 od 7. studenog 1891, 2; *Pravni prijatelj naroda*, Zagreb, br. 40 od 7. studenog 1891, 4; *Narodne novine*, Zagreb, br. 255 od 6. studenog 1891, 4.

³⁷⁴ *Narodne novine*, Zagreb, br. 75 od 1. travanj 1892; *isto*, br. 102 od 4. svibanj 1892; *isto*, br. 138 od 18. lipnja 1892.

³⁷⁵ *Narodne novine*, Zagreb, br. 34 od 12. veljače 1892; *isto*, br. 35 od 13. veljače 1892.

³⁷⁶ *Narodne novine*, Zagreb, br. 255 od 8. studenog 1892, 9.

³⁷⁷ Bechtocsheim.

војништво у Руми и Купинову, где је дошао сисачком лађом и у околини Купинова, са г. мајором Алфонском грофом Монтекукулием³⁷⁸ ловио орлове.³⁷⁹

*

1892. - Услед наредбе вис. кр. земаљске владе, одељење за унутрашње послове од 23. ожујка 1892. брих 11.076 расписује се овим код потписане Кр. жупанијске области на дан 14. 4. 1892. у 10 сати пре подне писмена понудбена расправа за набавку решетаног рашанског шљунка у сврху одржавања државног пута грађевинског котара земунског у прериоду 1892–1894, на више стоваришта, између осталих за стовариште на Савској обали код Купинова 550 m³, по јединичној цени од 2 фор. 78 нч., односно укупној цени од 1.529 фор. (следе стандардни услови огласа).³⁸⁰

*

1892. – Услед наредбе вис. кр. земаљске владе, одељење за унутрашње послове од 8. свибња 1892. број 20.270, расписује се овим код кр. Ове жупанијске области на дан 1. липња 1892. у 10 сати пре подне писмена понудбена расправа за набавку решетаног рашанског шљунка у сврху одржавања државног пута грађевинског котара земунског у прериоду 1892–1894, на више стоваришта, између осталих код Купинова 550 m³, по јединичној цени од 3 фор. 20 нч., односно укупној цени од 1.760 фор. (следе стандардни услови огласа).³⁸¹

*

1892. – Кр. Котарски суд у Земуну даје овим до општег знања да је Ватима Славнић рођена Милошевић из Купинова замолила код овога суда молбом 21. липња 1892. број 8743 да се Ђорђе Милошевић рођен 29. рујна 1834. у Ашањи, који је пре 38 година одсутан, а да се не зна где борави, прогласи мртвим. Позива се Ђорђе Милошевић, као и сви они који о његовом садашњем боравишту шта знају, да то овом суду јаве у року од једне године, када ће овај позив бити по трећи пут објављен у службеном листу „Народних новина”. Потом ће се дотични прогласити мртвим. У Земуну, 9. студеног 1892.³⁸²

³⁷⁸ Montecuculiem.

³⁷⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 123 od 30. svibnja 1892, 4.

³⁸⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 78 od 5. travnja 1892; *isto*, br. 79 od 6. travnja 1892; *isto*, br. 80 od 7. travnja 1892.

³⁸¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 117 od 213 svibnja 1892; *isto*, br. 118 od 23. svibnja 1892; *isto*, br. 119 od 24 svibnja 1892.

³⁸² *Narodne novine*, Zagreb, br. 286 od 15. prosinca 1892; *isto*, br. 294 od 24. prosinca 1892; *isto*, br. 299 od 31. prosinca 1892.

Споменик краљевићу Рудолфу, Обедска бара, крај XIX века,
извор: „Die Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild”,
ilustracija Celestin Medović

*

1892. – Наредбом високе Кр. хрв. слав. далм земаљ. владе оделење за унутрашње послове од 14. свибња 1892. бр. 23.021 одређен је избор народног заступника за изборни котар број 85 са биралиштем у Шимановцима на дан 31. свибан 1892. што се овим ставља у јавно знање, те да ће се избор народног заступника за изборни котар Шимановци дана 31. свибња 1892. са почетком у 8 сати пре подне у општинском уреду у Шимановцима, и да ће се у 2 сата по подне гласање затворити. За председника изборног одбора именује се Краљ. кот. предстојник Левин Чаврак³⁸³ из Земуна. У изборни котар Шимановци спадају управне општине Бежанија, Сурчин, Добановци, Бољевци, Купиново, Карловчић, Прхово, Шимановци, Деч, Угриновци и Батајница. Изборне листе целог изборног котара изложене су од данашњег дана у општинском уреду у Шимановцима на јавни увид. Осим тога, увид у изборне листе појединих општина може се извршити код дотичних опш. Поглаварстава Кр. жупанијске области. У Вуковару 15. свибња 1892.³⁸⁴

³⁸³ Chavrak.

³⁸⁴ *Narodne novine*, Zagreb, br. 114 od 18. svibnja 1892, 2.

*

1892. – Према подацима шумарије у Купинову, у периоду 10-12. јуни надвојвода Франц Фердинанд ловио је у пределима Обедске баре. Током помешног лова одстрељено је 819 комада разних врста птица.³⁸⁵

*

1892. – Извештај о бројном стању чланства Матице српске, потврђује да ово чланство има особа из Купинова.³⁸⁶

*

1892. – У вези са предизборним активностима представник котара Шимановачког³⁸⁷ у Сабору, госп. др Исидор Ђиркић обишао је Батајницу, Добановце, Сурчин, Купиново и Шимановце.³⁸⁸

*

1892. – Њег. ц. и Кр. Висост, надвојвода Фрањо Фердинанд, који је кратко време иза крунидбеног јубилеја ловио у шумама око Купинова, и кога је садашњи управитељ вировитичке жупаније г. Левин Чаврак дочекао те га и при посети Земуну пратио, упутио је ових дана г. Чавраку ванредно ласкаво захвално писмо, којим га моли да у знак његове захвалности прими приложу, драгоцену, бурмутицу с његовим потписом и грбом.³⁸⁹

*

1892. – 3. липња кренуло је 30 ученика II. и III. Шумарског течаја под вођством својих професора у обилазак Славоније. Сврха путовања је прегледање шума бродске и петроварадинске имовне општине. Ученици ће посетити Винковце, Церн, Жупању, Врбању, Јамину, Моровић, Купиново, Сурчин те Земун.³⁹⁰

*

1893. – 8. априла око 4 сата поподне, у Купинову се догодио земљотрес. Мукло је затутњало и одмах се почеше трести прозори и врата, земља се валовито гибала да се видело како се цела кућа, стабла и сама црква померају. Становништво Купинова се окупило на улици, трешење и гигање се поновило кроз неколико минута. Смер потреса је био северо-источни. Штете нема.³⁹¹

³⁸⁵ Бенић Е., наведено дело, 15–18.

³⁸⁶ *Сиражилово*, Нови Сад, бр. 40 од 4. октобра 1892, 637.

³⁸⁷ Изборног котара – подвукла С. А.

³⁸⁸ *Narodne novine*, Zagreb, br. 117 od 21. svibnja 1892, 2.

³⁸⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 209 od 14. rujna 1892, 2.

³⁹⁰ *Narodne novine*, Zagreb, br. 131 od 9. lipnja 1892, 4.

³⁹¹ Kišapić M., Jedanaesto potresno izvješće za godinu 1893, Zagreb, 1894, 5, 30.

*

1893. – 147 српске деце похађала су школу у Купинову од чега мушке деце 76 а женске деце 71.³⁹²

*

1893. – О прослави Св. Саве, чланак Теодора Панића учитеља из Купинова објављен у Школском листу.³⁹³

*

1894. – Котар Земун, општина Купиново: лед је починио нешто штете, понајвише у Ашањи и Обрежу.³⁹⁴

*

1895. – Према у овој години објављеном попису, у Купинову је укупно 1.715 становника, од тога православних 1.524, католика 127, аугзбуршке вероисповести 58, Јевреја 6.³⁹⁵

*

1897. – Наредбом високе кр. Земаљске владе, одељење за унутрашње послове, од 9. сиечња 1897. број 790 одобрен је закључак жупанијске скупштине од 30. студеног 1896. број 10 и услед тога дозвољено да се од постојеће управне општине Купиново устроје три управне општине и то: 1) Управна општина Ашања, којој ће припасти порезна општина Ашања са 158 кућа, 1048 становника и 7.249 јутара и 129 кв.хв површине; 2) Управна општина Купиново састоји се од порезне општине Купиново са 248 кућа, 1746 становника, 14.322 јутара и 1.132 кв. хв; 3) Управна општина Обреж, састоји се од порезне општине Обреж са 181 кућом, 1.053 становника и 11.696 јутара површине.³⁹⁶

*

1897. – УО Купиново током године одржала је 8 редовних и 5 ванредних седница. Општина је донела за народну економију два важна закључка и то: Закључак у вези изградње пута Купиново – Ст. Пазова, чија је градња већ започета, и закључак у погледу откупа вакантних земљишта, који општинско заступништво прихвата наредбу високог кр. Угарског министарства финан-

³⁹² Поповић М. Ј., Школе у Срему и Бачкој, Учитељ, св. 2, Београд, 1893, 141.

³⁹³ Панић Т., Говор на Св. Саву просветитеља (родитељима српским), Школски лист бр. 3, Сомбор, 1893, 41–44.

³⁹⁴ *Kr. Statistički ured u Zagrebu Glavni izveštaji o stanju useva i gospodarskih prilika u obće*, Narodne novine, Zagreb, 1894, 47.

³⁹⁵ *Schematismus cleri Bosnensis sen Diacovensis et Syrmienensis*, Typographia dioeciesana, Diacovae, 1895, 53.

³⁹⁶ *Izvešće o stanju javne uprave u Županiji Srijemskoj za upravnu godinu 1897*, Vukovar, 1898, 110.

сија од 2. коловоза 1897. под бр. 40879 одобрени откуп молбом, за куповину у ратама („оброчно отплаћивање куповине“) на 10 година. По одобрењу купопродајних уговора спровешће се закључак.³⁹⁷

*

1897. – Закључење главне књиге УО Купиново за 1897: Фактички приход 5.043 фор. 15 нч., Фактички расход 4.237 фор. 21 нч., Остатак у корист 1.335 фор. 74 нч. Предрачун за 1897: расход 5.644 фор. 89 нч., Приход 3.962 фор. 80 нч. Очекиваћи мањак 1.683 фор. 09 нч. Свота државног пореза од кога је општински намет расписан 2.334 фор. 15 нч. Дозвољен % општинског наме-та 22%. Приходи од општинске потрошарине: 1896 приход је био 1.482 фор. 83 нч., 1897 приход је био 318 фор. 30 нч. У 1897. Год. приход од потрошарине мањи је у односу на претходну годину за 1.164 фор. и 53 нч. Бирани заступ-ник, скупштинар Жупаније сремске Херман Јосип, поседник из Купинова³⁹⁸. Месна, односно политича општина Купиново на крају године имала је 3.000 фор. дуга са додатком од 150 фор. износа годишње камате према поревио-цу Петроварадинској имовној општини. Управна општина је у истој години имала на штедној књижици положених 283 фор. и 85 нч. са годишњом кама-том у износу 15 фор. Убошка заклада Купинова у готовини је поседовала 175 фор. 32 нч., на штедној књижици 231 фор. 45 нч., са износом годишње кама-те 11 фор. и 55 нч. Током текуће године 4 сиромаша су помогнута из фонда Убошке закладе са укупном свотом од 32 форинте. Општина је током ове године на поправку мостова у њеној надлежности издвојила износ од 100 форинти. (стр 362) Током године у Купинову је харала епидемија богиња и трахом. Амбуланта у Купинову по наређењу кр.земаљске владе од 11. ожујка 1897. бр. 13.313, имала је спроводити амбулатно лечење трахома.³⁹⁹

*

1897. – У општини Купиново, изливањем Саве, па и услед силних киша по-плављено је 2.600 јутара усева. Штета износи преко 30.000 форинти.⁴⁰⁰

*

1897. – У Купинову је било 3 пожара⁴⁰¹

*

1897. – Нови пут Купиново – Ашања гради се правцем старог пута у мести-ма Купиново и Ашања 10 мм, а изван места 7,5 м, ширине 4 м, односно 3 м.

³⁹⁷ Исто, 154–155.

³⁹⁸ Уз наведеног у жупанијској скупштини Котар Земун заступали су Марковић Филип, поседник из Сурчина, Милановић Љубомир, парох из Обрежа и Суботић Милан, парох из Батајнице.

³⁹⁹ *Izvešće o stanju javne uprave u Županiji Srijemskoj za upravnu godinu 1897*, 40–41; 78–79, 109, 168, 179–177, 186–187, 232, 238, 362.

⁴⁰⁰ Исто, 321.

⁴⁰¹ Исто, 327.

Гради се широким макадамом попречне дебљине 18 цм, на дебелој подлози камена, 10 цм високо посуте туцаником. Камен се добавља за темељ пута из Остружнице, а туцаник из Жаркова – оба камена из Србије. Мостови и пропусти граде се од бетона. Овај пут има се године 1898. сасвим довршити. Године 1897. изведене су деонице кроз места Купиново и Ашању, и исте су одмах стављене у промет. Вредност радова износи 80.000 форинти.⁴⁰²

Детаљ са јеврејског надгробног споменика из 1906. године на Српском православном гробљу у Купинову

Јеврејски надгробни споменик из 1906. год. на Српском православном гробљу у Купинову
Фото: Перица Одобашић, децембар, 2020.

*

1898. – издање „Српског ријечника” од Вука Стефановића Караџића за Купиново бележи: „у Сријему на Сави, село са зидинама”⁴⁰³

⁴⁰² *Исјо*, 338.

⁴⁰³ Караџић С. В., *Српски ријечник, исјумачен немачкијем и латинскијем ријечима*, III (државно) издање, исправљено и умножено, Штампарија Краљевине Србије, Београд, 1898, 327.

*

1900. – У Полицијском гласнику, описан је случај из механе код села Ушћа, у вези са хапшењем сумњивог лица које се лажно представљало. Непознато, сумњиво лице помиње Купиново: „Кад повечерасмо и остадосмо сами, рећи ће ми непознати: – Знаш шта, ћато? Хајдемо преко Саве у Купиново да се мало проведемо. Не знаш како би се лепо провели. Ја сам једаред већ био... Дивота! Отићи ћемо у биртију, а већ остало је моја брига... Кад сам пре био па довео пет девојака, не знаш која је лепша! Хајдемо Бога ти, сав ћу трошак ја да платим! Нема ти, брате, весеља без сукње. – Не можемо, одговорим му, немамо чамца. Сви сеоски чамци на ланцу су и кмет их, чим сунце зађе, закључава. Таква је наредба. – Море какви кмет, одговори он и опсова нешто кмета. Где старији заповеда, млађи слуша. Ти си писар. Да разбијемо катанац а ја ћу дати паре да се сутра купи други. – Што ћемо разбијати катанац, велим ја, кад могу позвати кмета да дође и отвори. Него не можемо ни иначе прећи на ону страну, јер то не допуштају Финанси са оне стране. Чим сунце зађе они не пуштају никога са чамцем и хоће да пуцају.”⁴⁰⁴

*

1900. – Кад се пође из Ушћа за Скелу, а на домак села Скеле долази се на „Милетино поље”, где је друм, тако рећи, припет уза Саву. С десне стране друма пружају се у недоглед: њиве, ливаде и пашњаци, а иза њих, далеко, забрани. С леве стране има нешто мало утрине поред које даре Сава ронећи је и одкидајући сваке године по нешто од ње, приближујући се тако друму све ближе. А преко Саве отегла се сремска равница, и као кроз маглу у једноме правцу назиру се високе тополе и јаблани, испод којих је Купиново.⁴⁰⁵

*

1900. – Према попису Управна општина Купиново састојала се од: Купиново са 343 куће, Напрстница са 3 куће, Славиновци са 2 куће, Виноградац 3 куће, Виноградине 2 куће, Вок 7 кућа. У Управној општини Купиново живело је 2.184 становника од којих је 125 Римокатолика, 16 Грко-католика, Евангелика аугзбуршке вероисповести 119, реформаторске 7, Израилћана 11. Попис према матерњем језику упућује да се Хрватским или Српским као матерњим језиком служило 1.809 становника, Словенским 2, Чешким 2, Словачким 93, Мађарским 34, Немачким 93, Румунским 73, Талијанским 1, осталим и непознатим језицима 45 становника. Према родном крају најбројнија је категорија домицијалног становништва са описом „из Хрватске и Славоније”, њих 1.846. Досељених: из Угарске 286, из Аустрије 7, из Босне и Херцеговине 1, од другде из иностранства 11, непознато 1. Неписмених особа старости преко 6 година: мушких 482, женских 506.⁴⁰⁶

⁴⁰⁴ Полицијски гласник, Београд, бр. 11 од 19. 3. 1900, 84.

⁴⁰⁵ Полицијски гласник, Београд, бр. 6 од 13. 2. 1900, 45.

⁴⁰⁶ *Popis žiteljstva od 31. prosinca 1900. u Kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji*, Kr. Statistički ured,

*

1901. – Надница за сечу кукурузовине у октобру у Купинову износила је 240 фил. са храном.⁴⁰⁷

*

1903. – Прве метеоролошке станице у Хрватској и Славонији уредила је Бечка академија наука 1850. и до 1870. године њима је управљао Централни метеоролошки завод из Беча, а од 1871. до 1900. Угарски метеоролошки завод у Будимпешти. Метеоролошка служба је реорганизована 1901. године, надлежност над укупно 112 метеоролошких станица преузела је опсерваторија у Загребу, 1903. године, а једна од тих метеоролошких станица налазила се у Купинову.⁴⁰⁸

*

1905. – „Домова има 391, од тих 376 српских. Брачних пари има 473, српских 453, дивљих бракова има 6. Душа има 2265: М. 1134, ж. 1131. Од тих су Срби православне вере 2195; разних 70. Има 3 српске православне цркве и 1 комунална школа. Власти: Политичка опћина у месту, котарска област, котарски суд и котарски физикат је у Земуну, финансијска и школска област је у Вуковару, војничка команда је у Петроварадину, опћина потпада под жупанију сремску, Кр. судбени сто у Митровици, бански сто и сто седморице у Загребу. Пошта у месту, брзојав је у Земуну. Посед места (хатар) износи 14.322 кат. јут. 1.132 квад. хват. а плаћа се државног пореза 17.562 К 13 ф. Срби поседују 14.035 кат. јут. а плаћају држ. пореза 17.210 К 88 ф. Срби према осталима стоје: са поседом 98%, домовима 98%, брачним 96%, душама 98%. Црквена опћина у месту. Црквена скупштина редовна, председник Јелесије Васић, перовођа Илија Милутиновић. Рачун закључен за прошлу годину, и одобрен. Инвентар се води. Прорачун утврђен. Новац и старине из деспотских времена чувају се под требравијем. Црква сазида г. 1814. и посвећена храму духовском. Слава се одржава сваке године. Храм се налази споља у добром, изнутра у лошем стању. Има црквена порта у добром стању. У цркви Духовској леже драгоцене старинске ствари од последњих српских деспота Бранковића Те су ствари тајно пренесене из деспотске цркве св. Луке, у парохијалну цркву, немају никаквог натписа. Међу цркв. књигама налазе се и 2 србљака. Има срп. прав. гробље. Црква деспотска св. Луке. По старом сачуваном инвентару од г. 1792. под митополитом Стратимировићем цркву св. Луке сазидала је деспотица св. мајка Ангелина са

Zagreb, 1914, 848–849.

⁴⁰⁷ Раденић А., *Положај и борба сељаштва у Срему од краја XIX века до 1914*, САН, књ. 27, Београд, 1958, 109.

⁴⁰⁸ Cuvaj A., *Grada za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas: Od 31. listopada 1888. do danas*. – svezak X, Zagreb, 1913, 431–432.

њеним старијим сином Борђем, потоњим Максимом владиком. У олтару, где се ватра ложи за кадионицу, узидана је једна каменита плоча од белог мрамора са латинским натписом. Та је плоча из римског доба, донесена из града, сада села Петровца (у Срему код Руме) и то од деспота Ђурђа Смедеревца, свекра Св. мајке Ангелине, пак је из тог старог римског града употребио материјал за зидање града Купиника и на зидање града Смедерева. При обновљењу Св. храма г. 1894. нађена је у сред мушке цркве гробница и у њој две лешине, а у женској цркви такођер нађена је гробница са три лешине. Када би се те кости испитале, држи се да су то св. мошти српских деспота, те би у интересу наших старина ваљало испитати, којих су деспота те св. мошти. Капела св. мајке Ангелине на Обеди. Ову је капелу Св. мајка Ангелина, кад је г. 1486. у Купиново дошла, дала саградити од лађе, на којој се спасла са своја два сина, Ђурђем и Јованом. Поред капеле био је чардак, једна соба и кухиња, и ту је св. мати Ангелина у пустињи пробавила ускршње постове у највећој хришћанској побожности: у бденију и молитвама. Недалеко од капеле, у воћњаку, постоји данас од камена зидани бунар са цјелителном водом, где се болни исцјељавају. На дан Св.мајке Ангелине служи се сваке године у капели бденије и св. литургија, као на дан славе силан се народ скупља из Срема и Србије са највећом побожношћу. Град Купиник. Овај је град подигао српски деспот Ђурађ Бранковић Смедеревац, а после Змаја Вука деспота живела је у њему 14 г. Св. мајка Ангелина као деспотица српска са своја два сина. У граду Купинику се Ђорђе закалуђерио под именом Максим и рукоположио га је софијски митрополит Калевић. По народној певанији деспот Јован је умро у граду Купинику. Град је био везан са црквом св. Луке једном дрвеном ћупријом преко баре Обедске. У старој грунтовници, за град и за ливаде купиничке данашње, стоји забележено на немачком језику, да је то све поседовала: „Serbische Despotin Angelina v. Brankovics”. Данас од целог града Купиника остале су четири куле на сваком углу, а зидине дебеле зидане су циглом, каменом и заливане жеженим кречом. У доњем граду виде се собе, врата и прозори, и зид је сав пробушен скроз, одакле је градска посада пуцала напоље на непријатеља. Налази се у доњем граду много изгорелог жита. У зиду су нађени јеленски рогови, кутњаци зуби од вепрова, и разни покућни предмети, као знак да нису у граду Турци становали но Хришћани. Град се простире у површини од 3 кат. јут. 441 кв. хв. и сав је узурпиран од купиновачких житеља. Усред града, на капији градској, постоји и данас диван један јаблан од оног времена, и винова лоза дебела као рука. Град је свуд наоколо опкољен обедском баром, а та је бара веома знатна у целој Европи због многоразличних барских птица, где ради лова долази сваке године Њег ц. и к. Височанство наш престолонаследник, Франц Фердинанд. Сачуване стародревне ствари из деспотских времена: 1.) Копча од

горње хаљине деспотске, украшена малим и великим драгим камењем. 2.) Појас деспотски златном жицом ткан, са великом сребрном медаљијом, са ликом Матере Божје држећи у крилу младенца Исуса Христа. 3.) Женски појас св. мајке Ангелине, ткан плавом свилом и златном жицом, са бакреном медаљом емајлираном. 4.) Епитрахил деспота Максима владике, старијег сина св. мајке Ангелине, са златним гранама руком извезен, од мољаца доста пробушен. 5.) Три сребрне копче од одела деспотског, светле, руком израђене. 6.) Осам позлаћених малих дугмади од одела деспотског, до тела. 7.) Двадесет шљока сребрних од одела деспотског са грбом двоголавог орла. 8.) Пешкир, дар, од срп. деспотице Јелене, супруге Јована деспота, другог сина св. мајке Ангелине, од ланеног тканог платна и на оба краја златним натписом. На једном крају ћирилицом: „Јелена, грофица од Бранкович“, а на другом крају пешкира латиницом

Елена графиня ѿ Бранковичъ, Helene Gräfin v. Brankovics.

„Helene Gräfin v. Brankoviics”. На оба краја пешкира белим памуком извезено је цвеће у лонцима. 9.) Мали диван златан крст многим драгим камењем обложен и доста трошан, опет из деспотског времена. 10.) Чаша од путира без дршка, сребрна, из деспотског времена. 11.) Мало позлаћено кандило са св. Ђурђем на коњу. 12.) Горња чест од кадионице, стародревно од лима. 13.) Два позлаћена мала крста без дршка са дивним дрворезом и белим камењем. 14.) Мали крст у шатули од шимшировог дрвета, врло уметнички израђено страданије Христово, диван комад. 15.) Већи дрвени крст са иконама свију Господњих празника. 16.) Иконица на простој дасци, лик св. оца Николаја, уметнички израђен. 17.) Икона бојадисана на платну од малог барјака, са једне стране лик Стеван деспот нови и деспотица мајка Ангелина, на другој страни Максим владика и деспот Јован у деспотском орнату са млађаним и тужним лицем. 18.) Четири убруса мала од путира из деспотских времена са разним златним и сребрним везовима. Парохија III класе, има парохијски дом и сесију бр. грунт. ул. 207, има 32 кат. јут. 1.483 чв. хв. вредност је 6.755 К 60 ф. Свештенство: Јован Петковић, рођ. у Ковиљу (доњем). Свршио гимназију у Винковци. Рукоположио га је у Вршцу г. 1864. епископ Емилијан Кенгелац. Служи 42 г., у месту 23 год. Говори српски и немачки. Ожењен, деца збринута. Парохијско звање: Основано г. 1792. Матице заведене 1792. и воде се тачно и по пропису. Српских православних домова има 376, брачних пари 453, душа 2195: м. 1145; ж. 1050; дивљих бракова има 6. У српску православну веру прешло 16 римокатолика, 3 протестанта, 2 назаренкиње. Поср-

била се 1 Мађарица, 16 Немаца, 3 Словака. Школа: Комунална, 1 здање. Учитељи Филип Теодоровић, Бошко Марковић, учитељица Ана Девић. Стално намештени. Школска деца: за основну 204: м. 112, ж. 92; за пофторну 53: м. 32, ж. 21. Полазило школу, основну 204: м. 112, ж. 92; пофторну 53: м. 32, ж. 21. Добра: Земљишни посед 36 кат. јут. 447 кв. хв., вредност по катастру 3.407 к. 20 ф, здања 58.600 к., драгоцености 57.780 к., остале покретности 3.318 к., укупно: 123.105 К 20 ф.⁴⁰⁹

*

1905. – Писане честитке поводом педесетогодишњице свештеничке службе његовој Светости Преузвишеном Г. Патријарху Георгију Бранковићу, упутила је Црквена општина Купиново.⁴¹⁰

*

1905. – Купиново. Седиште деспота српских. Уредује се и у школи и школском одбору и општини и свуда само латиницом. Бележник Словак заклето непријатељ српске зем. задруге. Учитељ Лаза П., Бог да му прости, начинио читаво страшило од задруге, одвраћајући народ од ње, подигао се је са Др. Абјанићем против имена и слова Српскога. На црквеној слави у Купинову код цркве мајке Ангелине деспотице српске, свирају и певају шабачки Цигани Др-у Абјанићу песме, које изазивљу Србе. Срби Сремци то мирним оком гледају и ухом слушају. Др. Абјанић изјављује ту на српској слави: „Ја овде не поштујем за Србина никога ко нема пасош изпрека (преко Саве из Србије) а ово шта овде има грчко-источњака, то су Хрвати, Власи или Раци, овде Срба нема” — и т. д. То исповеда у српском друштву, пред два српска свештеника, па нико ни речи, само му је једна попадија прочитала горопадну молитву. (Што мислите да је ово рекао ономе сувом поп Младену што је расправљао на конгресу?). Купиново је мајдан од ракије. Ту је летос превезено на милијун центи шљиве за ракију из Србије. Ту се попије више ракије годишње него у свој вашој Лици и Банији. Ту се множе чивутски дућани као печурке после кише. Ту су сви већници Срби осим једног Хрвата (Хермана?). Па скинуше српски наслов са варошке куће (код нас тако зову општину), те метнуше наслов латиницом.⁴¹¹

⁴⁰⁹ Косовац М., *Српска православна митрополија карловачка њо њодацима 1905*, Карловци, 1910, 264–266.

⁴¹⁰ *Српски Сион*, Срем. Карловци, бр. 25 од 15. 12. 1905, 764.

⁴¹¹ *Српско коло*, Загреб, бр. 4 од 15. (28) фебруара 1905, 1–2.

Скела на Савској обали код Купинова, Разгледница 1905.

*

1905. – У месецу јуну у Купинову за косидбу у акорду, на ђутуре надница је била 300 филира са храном и $\frac{1}{2}$ л ракије.⁴¹²

*

1907. – Услед великих киша дошло је до изливања реке Саве и поплава, велики део оштине Купиново је под водом па се људи морају склањати у само село. Велику штету имају ратари, земља се уопште не може радити, засејано је уништено. Вода из шуме односи дрва, која су била исечена и сложена. Стока нема хране јер је поплава однела сво сено и сламу а пашњаци су под водом.⁴¹³

*

1907. – Престолонаследник надвојвода Фрањо Федринанд доћи ће у Купиново у лов на орлове, којих овде, у оближњим шумама има врло много.⁴¹⁴

*

1907. – Престолонаследник надвојвода Фрањо Федринанд смерао је доћи у Купиново на своје добро у лов. Сада се јавља да је престолонаследник заокупљен другим пословима (неће доћи!).⁴¹⁵

⁴¹² Раденић А., *наведено гело*, 109.

⁴¹³ *Svjetlost*, Vinkovci, br. 17, 28. travanj 1907, 5.

⁴¹⁴ *Glasonoša*, Karlovac, br. 22 od 26. svibnja 1907, 3.

⁴¹⁵ *Glasonoša*, Karlovac, br. 28 od 7. srpnja 1907, 3.

*

1907. – Рисарска надница у Купинову износила је 40 кг зрна, са храном уз $\frac{1}{2}$ л ракије.⁴¹⁶

*

1907. – Пронађен је купиновачки поштар Панта Гавриловић у шуми између Ашање и Купинова мртав. Поштанска кола нису оробљена.⁴¹⁷

*

1908. – Управна оштина Купиново од стране инспектора котарске области током године контролисано је 3 пута, није било примедби. Расходи су износили 14.216 К 14 ф, приходи 10.592 К 76 ф, оштина је пословала са губитком. У истом извештају утврђено је и да је и у односу на претходну годину пословала са губитком у износу 158 К 70 ф. Вероватно да је разлог лошем финансијском резултату елементарна непогода – град који је причинио штету, што је између осталог условило да током године становништво Купинова добије извесне пореске олакшице. Скупштина Жупаније Сремске расправљала је о изградњи пута Купиново–Сланкамен, у дужини 60,105 км, а пут Купиново река Сава у дужини 1,175 км,⁴¹⁸ за одржавање путева и мостова општина Купиново је из општинских средстава током текуће године издвојила 374 К.⁴¹⁹

*

1909. – 26. 1. Изабрано је ново Општинско веће, на службу благајник примљен је Јован Миловановић, општински лекар је Марић др Војислав. Жупанијски управни одбор усвојио је завршне рачуне Управне општине Купиново за период 1905–1908. У текућој години по инспекцији УО Купиново контролисана је свега једном, без примедби. Актуелно је било покретање питања изградње железнице Ст. Пазова–Купиново. За поправку школске зграде у месту у текућој години из општинског буџета издвојено је 1.460 К 57 ф.⁴²⁰

*

1910. – за бербу кукуруза надница у Купинову износила је 120–160 фил са храном.⁴²¹

⁴¹⁶ Раденић А., *наведено дело*, 108.

⁴¹⁷ *Banovac*, Petrinja, br. 34 od 24. kolovoza 1907, 6.

⁴¹⁸ У оригиналу није наведена јединица мере, вероватно да је реч о километрима.

⁴¹⁹ *Izvještaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1908*, Vukovar, 1909, 54, 99, 153, 192, 274, 312, 322.

⁴²⁰ *Izvještaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1909*, Vukovar, 1910, 10, 203, 204, 247, 338.

⁴²¹ Раденић А., *наведено дело*, 108.

*

1910. – У Жупанији Сремској ступила је на снагу нова уредба у вези наплате телефона, они претплатници који сами пређу из ниже тарифе на вишу (приватни телефони плаћали су претплату 240 К, уреди и државне институције 120 К, јавни локали – говорнице 360 К), односно они који сами повисе своју претплату могу са претплатницима телефонских мрежа: Чалма, Инђија, Ириг, Каменица, Карловци, Шамац, Кукујевци, Хртковци, Грабовци, Кленак, Купиново и Сурчин, без икакве посебне наплате разговарати.⁴²²

*

1910. – Жупанијски управни одбор увојио је завршни рачун Општине Купиново за претходну годину. Општина је у текућој години одржала 6 редовних и 4 ванредне седнице. Општинско пословање и благајна од стране надлежног инспектората контролисани су свега једном, није било примедби. На служби општинског лекара и даље је Марић др Војислав, општинска примања (бабица) је Јелена Марјановић. У текућој години општина је из буџета утрошила 371 К 64 ф на одржавање путева и поправке мостова. За кречење и остале поправке издвојено је 1.000 К 4 ф.⁴²³

*

1910. – Попис житељства: политичка и управна општина Купиново: присутно грађанско житељство 2.368, присутно војничко житељство 4, укупно 2.372 становника. Према полу: мушких 1.241, женских 1.131. По вероисповести: римокатолика 148, грчко-источних 2.079, евангелика: аутбуршке конфесије 105, реформат. 23; израиљана 17. По матерњем језику: српски или хрватски 2.015, словачки 74, мађарски 55, остали 227.⁴²⁴

*

1911. – Престолонаследник и будући краљ АУ (Франц Фердинанд) је 8. маја дошао у своје ловиште у Купинову на Сави. Извор наводи да је исти страсмени ловац, те да се овде у дрштву са својим официрима забављао ловом на орлове.⁴²⁵ Извор не наводи колико птица је одстрелено.

*

1911. – У извештају Управног Одбора о новим члановима који су поднесени на примање Главној Скупштини Матице српске 1911. године, стоји да је Др. Вој. Марић, лечник из Купинова постао је члан (претплатник) Матице српске, те да је намирио 1 део чланарине.⁴²⁶

*

⁴²² *Svijetlost*, Vinkovci, br. 13, 27. оžujak 1910, 3.

⁴²³ *Izveštaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1910*, Vukovar, 1911, 9, 196, 197, 247, 253, 339.

⁴²⁴ *Glavni rezultati popisa žiteljstva od 1910 godine*, 335.

⁴²⁵ *Svijetlost*, Vinkovci, br. 20. 14. svibanj 1911, 3.

⁴²⁶ *Лейтхойс Матѣице српске*, св. 5 (2012) књ. 289, Матица српска, Нови Сад 1912, 193.

1912. – Из Земуна јављају, да је 95 годишњи Милош Стојшић из Купинова ових дана дошао тамошњем котарском суду и сам се пријавио, да је пре 25 година запалио тамошњег трговца Хермана, а то за то, јер му је овај био узроком, да није поново биран за обћ. благајника. Стојшић је задржан у за-твору и предан прж. Одвјетништву у Митровици.⁴²⁷

*

1912. – Крајем 1912. Управна општина Купиново изабрала је нову скупшти-ну, иста је одмах почела са радом. У вези са питањима јавне сигурности, при општини је отворено место „редарственог повереника“, погранична постаја са надлежношћу за Купиново, Обреж и Ашању. Дозидана је још једна учио-ница а од нових објеката сазидане су три штале и три кухиње, средствима у укупном износу 8.903 К 35 ф. За остале поправке школске и општинских зграда из буџета општине је издвојено 1.673 К и 656 филира. За материјал за градњу државног пута Купиново – Стари Сланкамен (туцаник у количини 2.903 м³) утрошено је 26.797 К и 87 ф.⁴²⁸

*

1912. – Преузвишени господин краљевски повереник бан Славко Цувај од Иванске примио је поводом сретног спасења од атентата честитке (од раз-них општина) те и од општинског заступништва и чиновништва општине Купиново.⁴²⁹

*

1913. – Оглашен је позив 14. листопада 1913. ради понуђења места општин-ског лекара здравствене општине Купинова са седиштем у Купиново. На овој служби годишња плата је 1.400 круна и станарина 400 круна, те право на петогодишњи додатак по 100 круна. Општински лекар у Купинову обаве-зан је имати „ручну лекарну“ у складу са постојећим Заноном.⁴³⁰ На место је примљен др Обрад Максимовић. Током 1913. у Срему букти епидемија „азијатске колере“, у Купинову је по извештају дневне штампе 18–19 рујна евидентиран 1 новооболели, а након пар дана исти извор обавештава да је у Купинову од епидемије умрло 2 особе.⁴³¹

*

1913. – По вестима приспелим из Земуна, пошаст (колера) се шири по су-седним крајевима у великој мери, те су поводом тога Влади поднети предло-зи, да се на граници почев од Земуна до Купинова постави војнички кордон,

⁴²⁷ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 143 od 20. kolovoza 1912, 2.

⁴²⁸ *Izvjestaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1912*, Vukovar, 1913, 23, 152, 154, 263, 265, 299.

⁴²⁹ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 105 od 5. srpnja 1912, 4.

⁴³⁰ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 467 od 18. rujna 1913, 3.

⁴³¹ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 468 od 19. rujna 1913, 4; *isto*, 474 od 26. rujna 1913, 3.

који би спречио прелаз особа и превоз робе из зараженог пограничног подручја, а даље, да се на истом потезу подигну бараке за изолацију, за сада на три места. Превентивне се мере по целој сремској жупанији строго спроводе, те по последњим вестима које су пристигле нашој жупанијској области, није се појавио ни један нови сумљиви случај обољења.⁴³²

*

1913 – Након пар месеци, сајмови у Котару земунском су дозвољени, пошто у законом прописаном времену није дошло до нових случаја обољења ни смрти. Према службеном саопштењу проглашене су „слободним од колере” општине Купиново и Ст. Пазова.⁴³³

*

1913 – Жупанијски управни одбор усвојио је завршни рачун УО Купиново за 1912. Током године одржано је 6 редовних и 10 ванредних општинских скупштина, инспекторат је једном током године вршио надзор над пословањем општине и благајне, без примедби. Општина је у текућој години из буџета утрошила за одржавање путева 132 К и 40 Ф, и за поправке школе и општинских зграда 1.797 К 92 ф.⁴³⁴

*

1913 – Чланови Матице српске (који плаћају чланарину) из Купинова: др Војислав Марић, лекар, Српска читаоница, Школа. Од 5. фебруара до 19. априла 1913. Српска читаоница Купиново уплатила је Матици Српској 4. рату чланарине.⁴³⁵

*

1913 – У Управна општина Купиново у Котару Земун (1 село, 1 пореска општина) укупно је 2.372 становника, укупна површина Управне општине износи 14.322 јутара и 1.132 квадратних хвати, Судбени сто је у Митровици, месни суд у Купинову, Финансијска управа у Вуковару, Порески уред у Земуну, Војно заповедништво Петроварадин, Домобранско заповедништво (28) Земун, изборни котар Шимановци. Народна школа (основна) у месту, Православна парохија у месту, Римокатоличка парохија у Никинцима. У месту: оружничка постаја, Петроварадинска имовна општина, Шумарија, Поштански уред у приватној управи, Телефонска централа, Речно приста- ниште.⁴³⁶

⁴³² *Jutarnji list*, Zagreb, br. 426 od 29. srpnja 1913, 5.

⁴³³ *Svijetlost*, Vinkovci, br. 49, 30. studena 1913, 4 ; *Jutarnji list*, Zagreb, br. 522 od 22. studenog 1913, 3.

⁴³⁴ *Izveštaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1913*, Vukovar, 1914, 25, 156, 158, 268.

⁴³⁵ *Летопис Матице српске*, св. 2 (2013) књ. 292, Матица српска, Нови Сад 1913, 89; Исто, св. 4 (1913), књ. 294, Матица српска, Нови Сад 1913, 120.

⁴³⁶ *Političko i sudbeno razdjeljenje i repetitorij prebivališta kraljevina Hrvatske i Slavonije po*

Обедска бара – Мајка Ангелина, Разгледница, 1913.

*

1913. – Оглас: Кр. кот. суд у Земуну даје на знање да је на молбу Адолфа Сигмунда из Земуна, заступаног по др И. Брандеису, адвокату у Земуну, поводом молбе примљено 11. просинца 1912. број 41464, дозволио да се ради дужних 240 круна придружи извршном поступку поводом правоснажне пресуде од 27. просинца 1913. број 42977, којом је дозвољена принудна наплата над дужниковим непоретностима гр. ул. бр. 315 опш. Купиново, ради дуга Старопазовачкој банци дд из Ст. Пазове 500 К, те за ову дражбу остаје рок назначен у правоснажном решењу од 27. просинца 1913. број 42977, одређен за дан 4. 2.1914. у 10 сати пре подне у општ. уреду у Купинову. (следе услови дражбе).⁴³⁷

*

1914. – Удовац, 40 год. стар, који има своју гостионицу која врло добро ради и леп приход одбацује, желео би се оженити са удовицом од 40 до 50 год. без деце или која има 1 дете пошто он има 1 мушко дете. Понуде ваља упутити на Саву Петровића у Ашању (Срем), пошта Купиново.⁴³⁸

stanju od 1. siječnja 1913, Izdala kralj. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odio za unutarnje poslove sastavio kr. zemaljski statistički ured u Zagrebu, Zagreb, 1913, XXVIII–XXIX, 125.

⁴³⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 23 od 29. siječnja 1914.

⁴³⁸ *Застава*, Нови Сад, бр. 4 од 4. 1. 1914, 8; *истио*, бр. 9 од 13. 1. 1914, 5.

*

1914. – Смрт пароха Јована Петковића изазвала је овде велику жалост. Парох Петковић био је парох у Купинову од 1883. године. Народ га је волео и жали, што добри деда попа није умро овде, да су га Купиновчани могли сахранити и ожалити. Покојник је уживао поштовање и у Јакову, где је 13 година бао парох. Кад је општина извештена, да је умро парох Јован Петковић, наредила је, да се његова смрт огласи а и да се звони 8 дана, свака дан трипут. На Крстов дан, Богојављење и Јовањ дан приређен је помен покојнику, а да се знало, када ће бити погреб, многи би његови пријатељи дошли на погреб, иако је била велика међава. Иако је покојни Петковић био одличан свештеник и скоро 50 година савесно служио Богу и народу, није био одликован црвеним појасом. Он је био увек одлучан радикал и бранио народна права, па стога наје био у вољи патријарсима, под којима је служио. Пок. Петковића рукоположио је за владика Кенгела у Вршцу 5. децембра 1864. године, а 6. децембра за свештеника. Најпра је био лични капелан у Борчи, 1870. године изабран је за пароха у Јакову, а 1883. у Купинову.⁴³⁹

*

1914. – Кр. Котарски суд у Земуну даје на знање да је на молбу дра С. Поповића из Земуна у заступању Самуела Шера⁴⁴⁰ из Купинова, ради дужних 180 К дозволио овршну дражбу некретнина Јована Грујића упис. У гр. ул. бр. 315 општ. Купиново, састојећих се из куће број 181 у Купинову, те ораница у укупном износу од 9 ј 405 чв. хв. процењених на 7300 К а за дражбовање је потребан вadium од 730 К, те да је за дражбу установио један једини рок на дан 4. вељаче 1914. У 10 сати пре подне код општинског поглаварства у Купинову (следе општи услови дражбе).⁴⁴¹

*

1914. - Кр. котар као мјенбени суд у Земуну даје на знање, да је на молбу старопазовачке банке дд у Старој Пазови, заступаној по др Милутину Симоновићу у Старој Пазови, услед молбе прим 16. Рујна 1913. број 30.159 гр, дозволио да се ради дуга од 2500 К придружи овршном поступку поведеном услед овосудне одлуке од 9. листопада 1913. број 24851 гр. којом је дозвољена овршна дражба дужникових непокрености Јована Ђурића⁴⁴² из Купинова у г. ул. бр. 315 општ. Купиново, ради дужних Самуелу Шеру⁴⁴³ из Купинова 180 круна, те за ову дражбу остаје у крепости рок назначен у овосудном

⁴³⁹ *Застава*, Нови Сад, бр.10 од 15.1.1914, 3.

⁴⁴⁰ Scheer.

⁴⁴¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 16 od 21. siječnja 1914.

⁴⁴² Gjurića.

⁴⁴³ Scheer.

огласу од 9. листопада 1913. бр. 24.851 одређен за 4. вељаче 1914. у 10 сати пре подне у општ. уреду у Купинову и у случају, ако оврховодитељ Самуел Шер од дражбе одустане. Остале одредбе горе наведеног дражбеног огласа вреде и за ову дражбу.⁴⁴⁴

*

1914. – Оглас: У Кр. кот суд у Земуну даје на знање, да је на молбу дра Душана Путника, одвј. У Ст. Пазови, као заступника Армина Кастнера из Ст. Пазове, ради дужних 13 К дозволио овршну дражбу некретнина Чеде Кнежевића из Купинова, упис. У гр. ул. бр. 178, 251 и 283 опш. Купиново, вредних 5100 К, те да је за дражбу установио један једини рок на дан 23. 4. 1914. у 10 сати пре подне код општинског поглаварства у Купинову (следе услови дражбе)⁴⁴⁵

*

1914. – Штампарија „Сремских новина” послала је као свој дар редакцији „Општинског управника” у новцу, од прихода добијеног од одређених општина, између осталих и општине Купиново која је дала 1.000 К.⁴⁴⁶

*

1914. – Оглас: Кр. котарски као месни суд у Земуну даје на знање да је на молбу Ј. Стеинер и Весел⁴⁴⁷ из Руме, ради дужних 221 К 20 фил., дозволио овршну дражбу некретнина Милоша Милутиновића из Купинова, уписаних у гл. Земљ. Нап. бр.140 опш. Купинова, који се састоји из честица број 113 кућа, број 142 са двориштем у селу од 243 чет.хв., чест. Број 3352/2 од 84 чет. хв, чест број 3351/1 од 84 чет. хв. И чест. Број 114/1 од 117 чет. хв. Процењених на 6050 К, а јамчевина је 10 % процењене вредности, те да је за дражбу установио један једини рок на дан 25. 2. 1914. у 10 сати пре подне на лицу места код општ. поглаварства у Купинову.⁴⁴⁸

*

1914. – Према званичним подацима владе у Краљевини Хрватској и Славонији дана 4. вељаче 1914. у одређеним местима Жупаније сремске евидентирани су одређене болести стоке. Статистика је дата по броју дворишта (домаћинстава) где су болести пронађене: шуга оваца – Прогар (1), сакагија – Купиново (3).⁴⁴⁹

*

⁴⁴⁴ *Narodne novine*, Zagreb, br. 16 od 21. siječnja 1914.

⁴⁴⁵ *Narodne novine*, Zagreb, br. 17 od 22. siječnja 1914.

⁴⁴⁶ *Općinski upravnik*, Zagreb, br. 6 od 6. veljače 1914, 7.

⁴⁴⁷ Steiner i Wessel.

⁴⁴⁸ *Narodne novine*, Zagreb, br. 33 od 11. veljače 1914.

⁴⁴⁹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 33 od 11. veljače 1914, 4.

1914. – Постотак Немаца у одређеним општинама Срема: Обреж 26,8%, Купиново 5,3%, Ашања 7,5%, Сурчин 31,4%, Бежанија 27,3%, Добановци 19,4%.⁴⁵⁰ (У посматраној години Добановци су Управна општина која се састојала од Месне општине Добановци и Месне општине Бечмен).

*

1914. – Први напад на Српску авијацију у ваздуху аустријски авијатичари извели су 27. августа на потпоручника-пилота Томића, који је пошао да изврши извиђање преко Мишара на Обреж и Купиново. Аустријски авијатичар гађао је на Српског авијатичара из револвера.⁴⁵¹

*

1914. – септембар – Офанзива Српске војске у Срем, постављен понтонски мост код Купинова.⁴⁵²

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). 7. септембра прешла је сила србијанска Саву на широкој линији Кленак–Грабовци–Обреж–Купиново.⁴⁵³ Срби су прешли код Скеле у Србији, те пошли на Купиново, и овде су разбијени, те се рачуна да су оставили 3000 мртвих и рањених. Савска је обала запоседнута од наших чета, те нема бојазни да би Срби на нашу страну могли продрети. На нашој страни није било губитака.⁴⁵⁴

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). Будимпешта, 9. рујна, Кр. уг. дописни и брзојавни уред јавља о катастрофи српске тимочке дивизије следеће: Тимочка је дивизија прешла Саву у исто време на четири места и то код Митровице, Кленка, Раче и Купинова. Свуда је тимочка дивизија уништена на једнаки начин као и код Митровице.⁴⁵⁵

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). До већег је боја дошло код Купинова. Непријатељ је пребацио своје чете из Скеле у Србији преко Саве у Купиново. Будући да Срби нису наишли на отпор, мислили су, да тамо нема наших чета, те су пошли према Шиду. Њихов марш међутим није дуго трајао, јер су се приближили нашим позицијама. За час су били обасути са свих страна пушчаном и топовском ватром. Срби су се само кратко време опирати. Према разним вестима, пало је у том сукобу преко 3000 Срба.⁴⁵⁶

⁴⁵⁰ *Obzor*, Zagreb, br. 190 od 12. srpnja 1914, 8.

⁴⁵¹ *Правда*, Београд, бр. 10.739, 26. 9. 1934, 10.

⁴⁵² Алексић С., *Илијина ѝрича*, Прометеј, Нови Сад, 2018.

⁴⁵³ *Novosti*, Zagreb, br. 266 od 30. rujna 1914, 2.

⁴⁵⁴ *Naša sloga*, Pula, br. 35 od 10. rujna 1914, 2.

⁴⁵⁵ *Obzor*, Zagreb, br. 250 od 10. rujna 1914, 3.

⁴⁵⁶ *Obzor*, Zagreb, br. 251 od 11. rujna 1914, 2.

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). Срби су у понедељак код Сकेле у Србији прешли Саву и допрли до Купинова, али су и овде разбијени. Оставили су 1.000 мртвих и рањених. Према томе, нема за нашу земљу никакве опасности. Шта је Србе понукало да пређу на нашу територију, не зна се, али се према приповедању заробљеника држи да их је на то натерала глад. Заробљеници ће, ваљда, бити отпремљени у коју Угарску тврђаву.⁴⁵⁷

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). 11. септембра. Будимпештанске новине доносе следећи извештај о преласку српске тимочке дивизије преко Саве: Срби су добили наређење у ноћи са суботе на недељу да пређе Саву код Јарка, Кленка, Прогара, Митровице и Купинова. Срби су и раније од наших шпијуна добијали сигнале да је пут слободан. Команда наших чета је знала за давање ових знакова и утврдила је да Србе не треба блокирати нигде. У исто време када су Срби делимично прелазили Саву на гвозденим понтонима, а делом на плићацима, главна српска сила прелазила је мост изграђен код Митровице. На челу чете ступала је музика, по којој се види да Срби нису очекивали да ће доћи до отпора. Међутим, догодило се управо супротно.⁴⁵⁸

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). Потанкости о борбама код Митровице. Према вестима бечких листова трајала је борба са српском тимочком дивизијом само неколико сати. Отпор непријатеља био је доста слаб, јер је био са свих страна опкољен по нашим четама. Мост, што су га Срби саградили преко Саве, разорио је један од наших монитора, обасувши га топовском ватром. Саву су прешли војници 20, 13 и 15 пуковније. У часу, кад је прелазила 15. пуковнија, те кад је већ 3.000 људи од ове било на нашој страни, допловио је један од монитора и за час разорио мост. Српски војници, који су се налазили на мосту, утопише се у Сави. На бојишту је нађено 2.000 мртвих српских војника. Колико их се утопило у Сави није било могуће установити. Док се водила борба, на нашој страни, гледао је српски штоп пропаст тимочке дивизије, а да јој нису могли помоћи. Топништво је додуше хтело учествовати у борби, али се морало повући пред топовском ватром са монитора. „*Slavonische Presse*” јавља из Будимпеште, да је 9. о.м. наша војска заробила 9.000 српских војника, који су између Купинова и Прогара прешли Саву. Осим тога су наше чете заробиле мноштво ратног материјала. Према томе је наша војска извојевала у Срему нову сјајну победу, која дапаче надмашује већ јављену победу код Раче, Митровице, Кленка и Јарка.⁴⁵⁹

⁴⁵⁷ *Jutarnji list*, br. 786 od 11. rujna 1914, 2.

⁴⁵⁸ *Novosti*, Zagreb, br. 248 od 12. rujna 1914, 2.

⁴⁵⁹ *Obzor*, Zagreb, br. 252 od 12. Rujna 1914, 2.

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). Српске компаније добиле су наредбу од суботе до недеље да пређу Саву код Јарка, Кленка, Прогара, Митровице и Купинова. И пре тога су српски шпијуни светлошћу давали знакове са друге стране Саве, а истовремено обавестили Србе да је пут слободан. Међутим, аустроугарска команда је знала за давање ових знакова, па је одредила да се Србима нигде не спречава прелаз. Тек кад су Срби на нашим гвозденим понтонима, делимично прешли на нашу страну, дошла је главна сила преко два импровизована моста код Митровице и Остружнице. Напред је ступала пуковска музика пошто су на основу шпијунских извештаја мислили да ће без битке ући у град. Но, ипак није било тако весело како су се надали. Чим су последње чете прешле Саву, загрмели су топови и срушени мостови. Српски предстражари, састављени од комитације, сви до једног су убијени. Касније су пронашли ручне бомбе и екразит. Наша главна снага била је у природној заштити, наиме јарцима, који су остале од регулације спроведене пре 25 година. Одједном су српске чете приметиле од свих страна жестоку ватру наше пешадије која је непријатеља отерала у Саву. Измуждену српску дивизију захватила је страва. Срби, окружени са свих страна, очајнички су се борили, али нису нашли заклоништа, сами су се предали, њих око 6000. Остали: дивизије од 2–3.000 људи натерале су наше чете у Саву, где су се скоро сви утопили. Будимпешта, 10. септембар: Јуче су у углу Купинова–Прогар наше чете поново заробиле 9.000 Срба и опљачкале сву силу ратног материјала. Земун: у граду влада опет мир, а штета у граду коју је нанела српска артиљерија, није тако велика као што се прво чинило, бомбардовање наших топова утишало је српске топове. Можете видети колико снаге можете да видите далекозором, да су наши топови опустошили Београд.⁴⁶⁰

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). У суботу поподне поново су стигли на јуж. колодвор два транспорта од укупно 500 рањеника, који су рањени у борбама код Митровице, Раче и Купинова. Први транспорт са 300 рањеника стигао је у 2 сата поподне, а други је каснио пола сата и стигао је у пола седам увече са 200 рањеника. У станици су рањеници добили негу од чланова женског удружења, а трамвајским возилима, колима хитне помоћи и аутомобилима превезени су до припадника „Црвеног крста”, а компанија је рањенике превозила у различите болнице.⁴⁶¹

⁴⁶⁰ *Mali list*, Zagreb, br. 50 od 13. rujna 1914, 1.

⁴⁶¹ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 253 od 13. rujna 1914, 2; *Novosti*, Zagreb, br. 249 od 13. rujna 1914, 2.

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). 1) Сад је утврђено да је једна читава дивизија уништена, када је покушала да упадне у Хрватску. Снага једне српке дивизије броји 16.000 момака и 36 топова. Наше су чете пустиле да српска тимочка дивизија пређе на северну обалу Саве и чекале су, док није читава тимочка дивизија прешла Саву и тек онда су је напаале са више страна. Навала је била тако ненадана и тако жестока, да је тимочка дивизија након кратке борбе била распршена. 5.000 момака је заробљено. Осталих 10.000 момака или је нашом ватром уништено или се удавило приликом покушаја повратка преко Саве. Мост од понтона, што су га Срби направили преко Саве одмах је у почетку битке уништен од нашег топништва. Потанкости о катастрофи тимочке дивизије Кр. уг. дописни и брзојавни уред јавља о катастрофи тимочке дивизије следеће: Тимочка је дивизија прешла Саву у исто време на четири места и то код Митровице, Кленка, Раче и Купинова. Свуда је тимочка дивизија уништена на једнаки начин као код Митровице. 2) Српски заробљеници на пролазу кроз Будимпешту. Страдање српских војника. Гладни и напаћени 9. септембра прошло је преко 5.000 српских ратних сужњева кроз Будимпешту према Острогону, где ће бити интернирани. Заробљеници причају о страшним приликама српске војске, те веле, да је снабдевање веома лоше. По више дана нису добили ништа сем хлеба, те су и иначе извргнути силним патњама. Плаћа им се веома нередовно и то само линијска војска, а резерви и усташама уопште се не плаћа. Међу четама влада незадовољство јер је то у кратко време трећи рат, па стога су буне међу војском честе. Одпорна снага војника тако је слаба, да су спремни одмах се предати...⁴⁶²

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). „Драу” јавља из Руме од 13. рујна: И данас још није дошло до одлучне битке између Купинова и Јарка, која се очекивала. Наша појачања су већ стигла. Очекује се, да ће сваки час доћи до одлучујуће битке. Наше шансе су врло добре. Срби се делимично повлаче. Земун, Стара Пазова и Ириг налазе се у нашим рукама.⁴⁶³

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). Рума, 13. о. м.: Између Купинова и Јарка бије се бој наших чета са Србима. Борбе су жестоке. Наше је топништво ужасно опустошило српске редове. Наше позиције су изврсне. Срби су већ истерани са својих позиција, које су заузеле, и почели су се повлачити.⁴⁶⁴

⁴⁶² *Sloga, Karlovac*, br. 36 od 13. rujna 1914 (naslovna strana).

⁴⁶³ *Mali list*, Zagreb, br. 52 od 16. rujna 1914, 3.

⁴⁶⁴ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 795 od 16. rujna 1914, 8.

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). Срби су прешли Саву на западу код Обреновца, Прогара, Прова, Новог Села, Купинова, Обрежа и Грабоцва, и то у главним четима на подручје Срема. Овде их је више хиљада момака српских чета, које су стајале код Београда, а онда кренуле северозападно, прешле код остружнице преко реке. Свеукупни број српских чета које су провалиле у Срем по саопштенима са службене стране су 150.000 момака.⁴⁶⁵

*

1914. – септембар – (аустроугарски извор). 7. рујна прешла је сила србијанска Саву на широкој линији Кленак–Грабовци–Обреж–Купиново. Како је прешла, сврстала се у линију. Ова је главна сила имала напредовати према Руми, Старој Пазови, Бешки и Сланкамену. Крајње десно крило, налазило се код Сурчина, а крајње лево сачињавала је Тимочка дивизија. Ова је имала заузети крајње леве обронке Фрушке горе, а чете код Сурчина имале су преко Бешке поћи на Сланкамен и тамо ону позицију заузети, док је средиште имало поћи право на Руму, пробити тамо нашу војску и доћи пред Петроварадин. Али се преварише у рачуну. Како је лево крило настрадало – то већ знамо. Од десног крила оделио се један део и ушао у Земун, али тамо није било суђено вратити се својој војски, него је за неколико дана нашао спас у чамцима на Сави. На главном фронту, код Пазове и Руме у одлучној битки била би српска војска потучена, се се вратила истим путем натраг. Повратак је био сличан дивљем бегу. Обедска бара прогутала је много србијанских војника.... Ове су битке трајале од 7. до 14. рујна... Вероватно да су се на нашем земљишту осим тимочке налазиле још две друге дивизије. Много их је и растерано по кукурузима, које сада наше патроле марљиво хватају. ... Србијанци уперише своје топове и на нашу Митровицу. Штета је заиста незнатна. Порушено је неколико кућа на обали. У граду тек грчко-католичка црква, нешто је оштећена митровачка казниона. Српски дом изгорео је. Праснула је србијанска бомба те упала у ову дивну палату. Власници веле од кратког споја електричне струје. Приликом провале Србијанаца видели смо и друго чудо, читав низ неких чудних плавих светала дуж обале. Но, доскора их нестане. Области су против издајица поступале свом строгошћу, али су се њима умели и окористити. Присилили су наиме оне, који су давали знакове светлима, да дају онакве знакове које ће Србијанце заварати, наиме да је сва војска побегла из Митровице и да је нигде близу нема. Србијанци дали су се тиме заварати и ушли у ступицу.⁴⁶⁶

⁴⁶⁵ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 797 od 17. rujna 1914, 7.

⁴⁶⁶ *Novosti*, Zagreb, br. 266 od 30. rujna 1914, 2.

*

1914. – После повлачења Српске војске из Срема у Купинову су живи сахрањени: берберин Иван Грмуша (19 година), општински кнез Миша Радосављевић (50), содар Никола Радић (30), општински редар Љуба Влашић (55) и ратар Живан Мазинјанин (40).⁴⁶⁷

*

1914. – 29. септембра (по старом календару) – (аустроугарски извор). – Заповедник АУ полуескадрона поручник Кисз⁴⁶⁸ пао је са многим хусарима. Остатак су опколили и засужњили. Оружје и коње им отеше, а њих догнаше у Купиново. Тамо их је преслушао српски мајор, записао им имена а онда их је дао по двојицу и тројицу свезати и извести на крај места, где су пешаци који су их пратили одступили на десет корачаја те тако дуго по њима пуцали, док је иједан усправно стајао. Онај ко је ову нечувену згоду приповедао сам је добио два хица и правио се мртвим. (ц. и кр. заповедништво 47 пеш. четне дивизије ци. и кр. заповедништво 5. војске). После тога су мртве српски ловови пљачкали, једини сведок тих злочина Чачар, по ноћи се искрао са овог места и дошуњао у шуму, где га је аутстријска пратрола пронашла полумртвог.⁴⁶⁹

*

1914. – (аустроугарски извор). 13. септембра предузео је један официр од 6 до 8 сати извидни лет. Код повратка опазио је да су Срби подигли мост код Купинова, спустио се на 200 метара, бацио две бомбе сваку од 14 кг тежине. Друга је погодила мост и оштетила га. Ноћу 23. на 24. септембар бацили су авијатичари бомбе на српки усидрени авион. Је ли шта погођено – није се могло установити, али је код другог лета примећено да српски авион није више на оном месту. Авион који је напао српски мост код Купинова погођен је на 14 места, али се ипак спустио.⁴⁷⁰

*

1914. – (аустроугарски извор). Одузимање имовине неким житељима Срема. Кр. судбени сто у Загребу на предлог држ.тужиоца од 5. октобра о. г. одлучио је на темељу параграфа 4 и 7 закона од 19. српња 1915. (Зборник број 98-1915) о имовинској одговорности код издајничких дела почињених за време рата, а у смислу параграфа 2 истог закона за осигурање проузроковане непосредне и посредне штете, одредити одузимање покретног и непокретног иметка неких особа, јер према обавештењима тужиоца заповедника кр. уг.

⁴⁶⁷ Петровић И., Војводина Српска 1918, Нови Сад, 1996, 64; *Jutarnji list*, Zagreb, br. 868 od 28. listopada 1914, 8.

⁴⁶⁸ K i s z.

⁴⁶⁹ *Mali list*, Zagreb, br. 75, 14. listopada 1914, 1; *Jutarnji list*, br. 1091 od 14. travnja 1915, 2.

⁴⁷⁰ *Novosti*, Zagreb, br. 281 15. listopada 1914, naslovna strana.

загребачког хрв.-слав VI домобранског окружја, постоји основана сумња да су за време рата непријатеља разноврсном службом подпомагали тако, да је сада споменути домобрански тужилац против истих покренуо судски истражни поступак ради злочина против војне силе државе (параграф 327 в. к. з) почињеног на начин који садржи у себи сва обележја злочина велеиздаје, те да су придруживши се непријатељској војсци, прешли к непријатељу, односно, својевољно се на непријатељско земљиште удаљили. Одузимање имовине је утврђено за 24 житеља Купинова, за 30 житеља из Буђановаца, за 21 житеља из Грабоваца, за 16 житеља из Добановаца, за 2 житеља из Попинаца, за 8 житеља из Обрежа, за 6 житеља из Карловчића, за 5 житеља из Шимановаца, за 12 житеља из Бољеваца, за 18 житеља из Бежаније, за 6 житеља из Батајнице, за 1 особу из Прхова, за 2 житеља из Угриноваца и за 4 житеља из Суботишта. Сва су ова места у Срему. За чување интереса окривљених, који су одсутни, именује се у смислу параграфа 4 ал. 2 уреда ради бранитеља адвокат др Иван Саутер у Земуну, коме се издаје декрет.⁴⁷¹

*

1914. – (аустроугарски извор). Ноћу, 22. на 23. октобар, Српска војска је са десне обале ступила у окршај у реци Сави код Купинова са Аустроугарским монитором „Темес” (овај монитор је 29. јула испалио први Аустроугарски хитац на Београд).⁴⁷²

*

1914. – (аустроугарски извор). Листа губитака бр. 13: Грмуша Милан, пуков-нија 70, родно место Купиново.⁴⁷³

*

1914. – (аустроугарски извор). Рањен је Ђурић Матија, пион. 4. бат., рођ. 1881 у Купинову. Налази се у болници у ц. и. кр. тврђавној болници бр. 1, Рисањ.⁴⁷⁴

*

1914. – (аустроугарски извор). Попис рањеника: Степановић Живко, дом. пеш. 28, Купиново,⁴⁷⁵ Грујић, Купиново.⁴⁷⁶

*

1914. – Општина Купиново намирила је претплату на лист „Опћински управник”, као и службеници Иван Радосављевић, Ђура Андрић из Купинова.⁴⁷⁷

⁴⁷¹ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 1281 od 17. listopada 1915, 6.

⁴⁷² *Hrvatsko pravo*, Varaždin, br. 18, 28. listopada 1914, 1.

⁴⁷³ *Novosti*, Zagreb, br. 260 od 24. rujna 1914, 5.

⁴⁷⁴ *Obzor*, Zagreb, br. 278 od 8. listopada 1914, 2.

⁴⁷⁵ *Jutarnji list*, Zagreb, br. 789 (popodnevno izdanje), od 12. rujna 1914, 2.

⁴⁷⁶ *Obzor*, Zagreb, (jutarnje izdanje), br. 259 od 19. rujna 1914, 2.

⁴⁷⁷ *Općinski upravnik*, Zagreb, br. 3 od 17. siječnja 1914, 7; *isto*, br. 29 od 18. srpnja 1914, 7; *isto*,

*

1914. – (аустроугарски извор). Наши су на Сави заузели Ушће (преко Саве од Купинова) и доспели до Бељина и Бањана. Непријатељски положај Гомиле-Драгиње у нашим је рукама. Наше колоне са запада и северо-запада дођоше до Ваљева.⁴⁷⁸

*

1914. – Управни одбор жупаније усвојио је завршни рачун УО Купиново за 1913. Општина је одржала 6 редовних и 4 ванредне седнице, пословање је по инспекцији контролисано једном, без примедби.⁴⁷⁹

*

1914. – (аустроугарски извор). Листа АУ губитака за 1914: Јовановић Тома, Купиново, 70, рањен 5. 11. 1914; Плавшић Срета, Купиново, 1891, 28, рањен 27. 11. 1914; Петровић Радован, Купиново, 1888, 28, рањен 14. 12. 1914.⁴⁸⁰

*

1914. – (српски извор). Чим је избио рат и наређена мобилизација, у Купинову се хапсе виђенији људи: Љубомир Ћирић, гостионичар, стар 50 година; Мита Гавриловић, ратар, стар 30 година; Миливој Остојић, ратар, стар 30 година; Марко Максимовић, ратар, стар 18 година; Адам Одобашић, ратар, стар 51 годину; Рада Курјак, ратар, стар 56 година; Славко Васић, ратар, стар 54 године; Жика Марковић, стар 45 година; Пера Милованов, ратар, стар 40 година, Милан Милутиновић, трговац, стар 42 године; Иван Милутиновић, трговац, стар 38 година; Паја Станојевић, шум. чиновник, стар 45 година родом из Краљеваца код Руме. Сви су они терани кроз многа места по Срему, уз псовке, шамарање, кундачење и највеће понижење људског поноса, у интернацију, у црни Арад. 6. септембра улази српска војска у Купиново. Потомци поданика српских деспота дочекаше је братски, радосним сузама у очима и притиснуше је на груди своје. Давно очекивану браћу, ослободиоце своје, уведоше у домове своје. Свима се разведрише чела од усхићења и од задовољства! Душан Чобић, свештеник, служи свечану службу Божју и поздравља бираним речима присутне официре. У молитвама спомиње име Краља Петра. Народ, сав срећан, душевно расположен и одушевљен до врхунца, кличе громогласно, поздравља искрено српску војску у старој престоници некадашњих српских владара и жели да Краљ Петар васкрсне из мртвих некадашње српско царство Цара Душана и уједини сву браћу јужне Словене, које непријатељ цеди бездушно у своју корист. Али, ова је радост

br. 50, 12. prosinca 1914, 6.

⁴⁷⁸ *Mali list*, Zagreb, br. 103 od 15. studenog 1914, 3.

⁴⁷⁹ *Izvjestaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1914*, Vukovar, 1915, 52, 170, 171.

⁴⁸⁰ www.prvisvjetskirat.arhiv.hr приступљено: децембар 2020.

била веома кратка, кандило славе угасило се врло брзо. За велико ослобођење, за будући живот мора се још страдати, морају се још подносити жртве. Мора се ићи у ропство и пунити гробље. Са српском војском оставише Купиново и пређоше у Србију: Душан Чобић, свештеник, који је 1932. године умро у Бешки као тамошњи свештеник, и Иван Радосављевић, бележник са женом и дететом. Иван и жена му умру у Србији. О сину њихову, малом Николи, водио је бригу свештеник Чобић. Никола је данас трговац у Добановцима. По одласку Србијанаца из Купинова, ево маџарског штрајфкора са дугачким бајонетима. Разне патроле разилазе се по селу и крену одмах све мушкарце изнад 14 година према жандармеријској згради. Сви су истерани из кућа својих уз вику, кундачење и псовање. Мајке и деца вриште и пиште код куће; та синови, мужеви и очеви болно им јаучу под крвавим ударцима подивљалих разбојника. Али на улици пред касарном чекају наше страдалнике други зликовци и како стигне која патрола из неког сокака, свака навали одмах на њих и удара их пушкама где кога дохвати; ако који несретник падне, тога ударају чизмама. И сад када су се сви искупили и све испребијали, онако изломљене и кржаве, поставе насред улице у један велики круг. Како у овом кругу нису могли да стану сви, то се изнутра овог постави још један ужи круг. Сад их натерају да седну. Један део ових штрајфкораца уђе у круг и посматра цинички наше несретнике. Овог-оног ради доброг сећања ударе кундаком у прса и они се превијају од бола, а некима бележе крст на белој кошуљи. Сад терају од куће и учитеља Раду Тумару. Њега отерају у општинску кућу и одведу у благајничку канцеларију. При пролазу кроз врата, један га војник ошамари, а други удари кундаком у леђа. Одмах за учитељем гурну у канцеларију и Живана Мазинанина. Овог је један војник, – док је пролазио кроз врата, – ударио чизмом од натраг тако јако да му је разбио доњи део тела. Овај онесвешћен, блед и крвав пада на под, пробија га крупна зној. Али су овде већ затворени: Иван Грмуша, Никола Ралић, Љуба Влашић, Миша Радосављевић и Жика Жарковић, надлугар, стар 50 година. Ове крену увече из благајничке собе и терају преко улице у школску зграду, где су већ збијени сви Купиновчани. При спровођењу неки Хрват жандарм, наредник, родом из Глине, по презимену Прпић, рече учитељу Тумари да ће учинити све што може само да спасе бар њега, јер су зликовци одлучили да их све пострелају. У пролазу преко улице за школу, виде ови да је улица необично осветљена. А то је зато што су зликовци запалили многе српске куће, и то: 1. стан српског свештеника, 2. Српски дом, 3. кућу Љубе Будимчевића, 4. кућу браће Милутиновића (Мозер), 5. бележнички стан, 6. кућу Адама Одобашића, 7. кућу Шумске управе, 8. кућу Славка Весића, 9. кућу Љубе Которовића, 10. кућу Миленка Перића итд. У школској дворани не спава нико, свако стрепи за својим животом, сви се у себи

праштају од своје деце, од својих најмилијих. У дворани је ужасно топло, ваздух загушљив, воде не дају. Пред школом стоје неколико кола. На кола се товаре: Иван Грмуша, берберин, момак од 19 година; Миша Радосављевић, општ. кнез, стар 50 година, ратар, власник 16 јутара земље; Никола Ралић, стар 30 година, момак, содар; Љуба Влашић, општ. редар, стар 55 година, без иметка, има 1 дете; Живан Мазињанин, ратар, стар 40 година, има 4 деце. И загрмеше путем неколико кола, натоварена жедним крвницима и нашом голоруком браћом. Зликовци певају у путу да се све ори. Изгледа као да путем иду кићени сватови, или као да се неки журе у бој љути да мегдан поделе. Стигоше на гробље. Ту су из села унапред одређени људи већ ископали две раке. Наше несретнике поставе поред мртвачнице. Ту их натераше да се помоле Богу. Сад од крвника једни запалише цигару, други лулу, трећи накривише капе и смејаше се сатански нашим несретницима у лице. Бедницима овим наређено је да клекну. Они клекну. У овим последњим часовима свога живота замолише ови милост. Ох, невине и честите наше српске душе, од кога тражите Ви милост? Зар да Вам је даде онај који је сав срећан и блажен кад види проливену крв српску? Зар онај који иде за тим да сатре име Србиново, који нам прља част и образ? Не! Од тога Ви је добити нећете, не може Вам дати милости онај који не зна за Бога, који душе нема. Уместо милости, крвопије јурну на њих, удараху их кундацима и боли бајонетима. Зликовачки су их мрцварили. Они су још живи, још се трзају, али без свести. Њих сад ухватише онако живе и краве, али бесвесне, и одвуку до раке. Сад их не туку више. Али Иван Грмуша врло је жилав момак. Он се освести и поново замоли за милост. Али милости нема. Све их живе бацају у раку и живе их затрпају. Грмуша из раке јецајући горко моли и даље за милост. Он склапа руке и увис их диже. Непрестано моли. Нико га не слуша, већ му се и даље смеју подругљиво. Сви су већ загрнути, само је он закопан до груди. Један војник узме ашов и сеченицом удари по глави Грмушу тако снажно да је одмах клонуо. Ево, овако приказују смрт наших несретника они Срби који су били одређени да их закопају. И данас још немају ови наши несретници и мученици никаква споменика на гробу свом, осим кнеза Мише Радосављевића, којем је жена подигла каменит споменик. А то је национални грех, јер су овакви гробови извори слободе; над оваквим гробовима треба да се паја наш млађи нараштај националним духом. Та они су убијени само зато што су неизмерно љубили српски народ. Похвално је што сваке године о Видовдану излази на гробље литија са школском децом и народом. Тада се пошкропавају како гробови ових несретника тако и 12 српских гробова, у којима леже 12 србијанских дивјунака, који су пали на овој страни у борби за остварење велике и националне идеје, за васкрсење моћне и угледне Југославије. После онога покоља, из Купинова крену око 60 људи за Војку са

учитељем Радом Тумаром на челу. Тамо их све редом добро измлате, а затим отерају у Голубинце, где су својим очима гледали како војници убијају мот-кама неког Србина. Одавде их отерају за Инђију у хусарску касарну. Ту су морали да чуче наизменце неколико сати до изнемоглости. Ко није могао доста да чучи, тог су тукли због непокорности. Ту су хусари викали: „Под ноге са рацким свињама!” Одавде их однесу возом за Бачку, одакле их врате у Купиново. Сад војници одведу у општинску кућу следећа лица: Живка Зорића, бившег кнеза (начелника) општ., старог 50 год., таста учитеља Раде Тумаре. Положе војници Живка на клупу, свлачећи га претходно на голо. На клупи је лежао потрбушке. Један му је војник сео за врат и држао руке, и иначе чврсто везане; друга два војника ухвате чврсто за крајеве ногу и држали их да се не мичу; два војника стајаху по страни и штаповима га тучоше по стражњици, ногама, леђима како га где дохватише. Од силних удараца тече крв и размазује се по клупи, а са клупе цури на земљу, али дивљаке то не задржава од даљег ударања. – Кад је Живко потпуно обамро, онда га бацише с клупе на земљу као какав пањ и рекоше: „Ево ти Крала Петра, аз иштенедет а вадрацнак!” (Бога ти с дивљим Рацем). Обесвешћен и сав унакажен однесен је кући, где се 12 месеци лечио, али се никад више излечио није. Јоцу Милановића, ратара, старог 50 година, дотле су тукли и газили док се није укаљао. И то је била срећа његова, војници су га се као таквог клонили. Он је тиме спасао свој живот. Јову Јовановића, старог 30 год., домаћег Циганина, тукли су дотле док му се није распуцала сва кожа и на месу указале велике ране. Милутина Гајицког, и Бојку жену његову; истукоше на мртво име. Њу су затим вешали у котобањи. Али је благовремено скину са конопца и пусте кући. Од болова и претрпљене муке умрла је ускоро. Ивана Радосављевића, ратара, 35 година старог, толико су тукли да га је смрт чекала сваког часа. Све до смрти своје ништа није знао о себи. Стално је био у великој ватри и грозници. Лазу Раца, старог 50 год., ратара; овај је био сав измрцварен. Удову Тину Марић, стару 50 год., матер 4 деце; Соку ћерку Тинину стару 17 година; Душицу Васић, девојку од 17 година; два Циганина, и многе друге. Многе натоваре на кола и однесу чак у Батајницу. Ту је Иван Радосављевић и умро. После их опет денесу нетраг у Купиново. Све онетешко тучене сместише у општинску стражару, где је била пре бикара. Ту су их лечиле жене и рођакиње нихове. Од свих је у животу и данас Јова Јовановић и Милутин Гајицки. Овај и данас још болује. Са њима је био тучен и Иван Богојевић, ковач, стар 28 година. Овај је од болова и умро. Сад све мушкарце, старије од 14 година, покупе и отерају у Батајницу, а одавде у Инђију, где су три месеца радили на калдрмисању путева. Ту је било око 650 људи. Било је ту Срба и из Бољеваца, Ашање и Прогара. Сви су они заједно добили на дан 7 казана вруће воде за јело. Са водом су измешали и на 7 казана поделили

2 киле лоја, 1 килу ситне љуте црвене паприке, 2 киле брашна и нешто соли. Да не би дангубили и да се не би прејели, власт се постарала да једу само једаред на дан и то увече. Одавде их одведу у Боботу и у друга места у интернацију. Није дуго потрајало, кад ево крећу из Купинова и сву децу и све жене, чак и бабе. Код куће су оставили само оне који су лечили оне полумртве несретнике смештене у бившој бикари. У Боботи је умрло око 30% Купиновчана. Таманиле су их разне болести, глад, патња, голоотиња, беда. У интернацији су умрла и два рођена брата, стари сваки око 70 година, оба двојица слепи. Чувши један од другог да су на умору, праштају се сузним очима, али се не виде. Умрли су у тужном Церју код Горњих Карловаца.⁴⁸¹

*

1915. – 12. маја (српски извор) Српска артиљерија својим тачним и брзим дејством (преко реке Саве) разјурила је непријатељски (Аустроугарски) батаљон, који се утврђивао североисточно од Купинова, и један коњички вод и неколико артиљеријских запреге које су се ту биле затекле.⁴⁸²

*

1915. – (аустроугарски извор) Листа АУ губитака за 1915: Девих Гаврил, Купиново, 1892, 28, заробљен 9. 1. 1915; Грујчић Никола, Купиново, 1891, 28, заробљен 9. 1. 1915; Живковић Светозар, Купиново, 70, погинуо 18. 2. 1915; Митровић Боровој, Купиново, 1890, 70, рањен, заробљен 18. 2. 1915. Ниш, Србија; Милошевић Лазар, Купиново, 1889, 28 погинуо 2. 3. 1915; Буковачки Младен, Купиново, 1887, 28, заробљен 19. 3. 1915, Ниш, Србија; Грујчић Никола, Купиново, 1892, 28, заробљен 19. 3. 1915, Ниш, Србија; Јовановић Стева, Купиново, 1887, 70, заробљен, 19. 3. 1915, Ниш, Србија; Богојевић Славко, Купиново, 1887, 28, заробљен, 16. 5. 1915, Србија; Будинчић Јован, Купиново, 1878, 28, заробљен, 9. 6. 1915, Ниш, Србија; Шарчевић Васа, Купиново, 1878, 28, заробљен, 9. 6. 1915, Ниш, Србија; Јовановић Тома, рођ. Бољевци, комп. Купиново, 1886, 70, рањен, 14. 6. 1915.; Јовић Светислав, Купиново, 1886, 70, рањен, 14. 6. 1915; Љубинковић Стефан, Купиново, рањен, заробљен, 18. 6. 1915, Крагујевац, Србија; Бастајић Пера, Купиново, 1897, 28, заробљен, 29. 7. 1915; Дворницки Паја, Купиново, 1878, 28, заробљен, 29. 7. 1915; Јовић Ђока, Купиново, 1894, 28, заробљен. 29. 7. 1915; Јовић Илија, Купиново, 1893, 28, заробљен 29. 7. 1915; Арсенијевић Никола, Купиново, 1881, 70, заробљен, 3. 8. 1915, Русија; Јаношевић Душан, Купиново, 1886, 70, погинуо, 3. 8. 1915; Кермес Франц, Купиново 1883, 70, рањен, 3. 8. 1915; Раданов Цвеја, Купиново, 70, рањен, 3. 8. 1915; Будимчић Петар, Купиново, 1873, 28, заробљен, 7. 8. 1915, Ниш, Србија; Бокић Јован, Купиново, 1877, 28,

⁴⁸¹ Искруљев Т., Распеће српског народа у Срему 1914. и Маџари, Нови Сад, 1936, 103–107.

⁴⁸² *Рајини дневник*, Крагујевац, бр. 291 од 14. 5. 1915, насловна страна.

заробљен, 7. 8. 1915, Ниш, Србија; Љубинковић Павле, Купиново, 1877, 28, заробљен, 7. 8. 1915, Ниш, Србија; Обровац Ранко, Купиново, 1880, 28, заробљен, 7. 8. 1915, Ниш, Србија; Давидов Павле, Купиново, 1875, 28, рањен, 17. 8. 1915; Делић Гавра, Купиново, 1894, 70, рањен, 17. 8. 1915; Зорић Младен, Купиново, 1891, 28, рањен, 4. 9. 1915; Кнежевић Ђока, Купиново, 1889, рањен 1915; Богојевић Иван, Купиново, 1883, 70, рањен, 28. 9. 1915; Будовачки Драго, Купиново, 1883, 70, рањен, 28. 9. 1915; Петровић Бранко, Купиново, 70, рањен, 28. 9. 1915; Поп Аврам, Купиново, 70, рањен, 28. 9. 1915; Вујчић Радивој, Купиново, 1876, 28, рањен, 5. 10. 1915; Будимчић Светислав, Купиново, 1893, 70, рањен, 9. 11. 1915; Крижан Палко, Купиново, 1884, 70, рањен, 9. 11. 1915; Кукућ Лазар, Купиново, 1891, 70, рањен, 9. 11. 1915; Оприш Душан, Купиново, 1891, 70, рањен, 9. 11. 1915; Сокчевић Фрањо, Купиново, 1881, 70, рањен, 9. 11. 1915.⁴⁸³

*

1915./1916. – Списак интернираних становника Купинова, који су лечени у градској болници у Вараждину током 1915-1916. године.⁴⁸⁴

Број текући	Број главне матичне књиге	Име болесника	Занимање и место надлежности	Болест	Је ли излечен, или неизлечен, отпуштен, умро
1	293	Лука Живковић	ратар у зато-чењу Купиново	Bronchopneumonia	излечен
2	296	Никола Живковић	исто Купиново	Marassmus senilis	исто
3	297	Јован Живковић	исто Купиново	Marassmus senilis	исто
4	298	Ђока Јаношевић	исто Купиново	Marassmus senilis	исто
5	327	Јелена Коваларк	кућаница Купиново	Myocarditis	неизлечена

1916. – Јануар 17, Земун (Е 68/1638). Непозната лица оптужена за крађу два коња власници Васиљи Јаношевић из места Купиново (срез Земун, Сремска жупанија), која је пријавила нестанак под претпоставком да су јој отели вој-

⁴⁸³ www.prvisvjetskirat.arhiv.hr приступљено: децембар 2020.

⁴⁸⁴ Хузјан В., О леченим и умрлим Сремцима интернираним у Вараждину 1915. и 1916. године, Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, књ. XLV-1 (2020).

ници етапног војничког одјела I/29 (позадинско војно одељење) који су се у то време налазили у месту. Поступак обустављен због недостатка доказа.⁴⁸⁵

*

1916. – (српски извор) Када су (из интернације маја 1916. године) дошли Купиновчани кући, оно некад лепо и богато Купиново претворило се сад у сам коров и лом. Стрче голи зидови од кућа, а међу њима нигде ничега нема. Покрадено је све посуђе, сав намештај, све одело, сав економски прибор, сва стока итд. Сву српску муку и тековину разграбише двоножни вуци.⁴⁸⁶

*

1916. – (аустроугарски извор) Листа АУ губитака за 1916: Играчки Јован, Купиново, 1882, 70, заробљен, 8. 1. 1916; Јовановић Лазар, Купиново, 1893, рањен, 8. 2. 1916; Остојић Светозар, Купиново, 70, рањен 15. 2. 1916; Вршка Матија, Купиново, 1884, 70, заробљен, 15. 2. 1916, Италија; Јовановић Мита, Купиново, 1882, 28, заробљен 26. 2. 1916, Србија; Зорић Илија, Купиново, 1883, заробљен, 2. 3. 1916, Русија; Петровић Милорад, Купиново, 1889, заробљен, 18. 8. 1916, Русија; Живковић Јован (Јоца), Купиново, 1884, 70, заробљен, 18. 8. 1916, Русија; Зорић Бранко, Купиново, 1892, 70, заробљен, 18. 8. 1916, Русија; Будимчић Љубомир, Купиново, 1897, рањен, 29. 8. 1916; Љубинковић Милош, Купиново, 70, заробљен, 29. 8. 1916, Италија; Михајловић Душан, Купиново, 1880, 70, рањен, 14. 9. 1916; Бастајић Пера, Купиново, 1894, 28, заробљен, 6. 12. 1916, Русија; Девић Гаврил, Купиново, 1892, заробљен, 6. 12. 1916, Русија; Котуровић Касиан, Купиново, 1876, 28, заробљен, 6. 12. 1916, Италија; Шојић Ђока, Купиново, 1874, 28, заробљен, 6. 12. 1916, Италија; Стајчић Лазар, Купиново, 1879, 28, заробљен, 6. 12. 1916, Русија.⁴⁸⁷

*

1917. – (аустроугарски извор) Листа АУ губитака 1917: Играчки Иван, Купиново, 1882, 70, заробљен, 27. 3. 1917, Русија; Будимчић Петар, Купиново, 1873, заробљен, 10. 4. 1917; Будимчић Љубомир, Купиново, 1893, рањен, 31. 7. 1917; Пекић Живко, Купиново, 1885, 79, рањен, 9. 8. 1917; Ђуричић Душан, Купиново, 1886, 79, рањен, 9. 8. 1917; Милутиновић Иван, Купиново, 1885, нестало, 31. 10. 1917; Селак Љубомир, Купиново, 1892, 70, рањен, 4. 12. 1917; Вукосављевић Душан, Купиново, 1894, 70, заробљен, 12. 12. 1917, Русија; Пашањски Лазар, Купиново, 1896, 70, рањен, 22. 12. 1917.⁴⁸⁸

⁴⁸⁵ Бубњевић Љ., Петроварадински војни суд (1914–1917), Архив Војводине, Нови Сад, 2017, 182.

⁴⁸⁶ Искруљев Т., *наведено дело*, 107.

⁴⁸⁷ www.prvisvjetskirat.arhiv.hr приступљено: децембар 2020.

⁴⁸⁸ www.prvisvjetskirat.arhiv.hr приступљено: децембар 2020.

*

1918. – Јули 18. – Котарска област у Земуну обавештава крилно заповедништво у Ср. Митровици и Владиног повереника у Вуковару о акцијама зеленог кадра (одреди М. Остојића из Купинова): „...У овдашњим околичним шумама опажено је много бјегунаца, јер да су наводно из планина од Фрушке горе овамо табор на српску границу премјестили. У шуми између „Споменик–Обреж” опажено је недавно у скупини 18 са војничким и цивилним пушкама оборужани. Данас, 16. овог месеца, дошао је после подне злогласни тај Остојић из Купинова са још три страна бегунца у: Пећинце... Сви су били наоружани војничким пушкама, и неки цивили. А Остојић има посебно и револвер, те имају и већу залиху муниције...” итд.⁴⁸⁹

*

1918. – Август 27. У извештају Котарског управитеља у Земуну стоји да „Јавна сигурност особе и иметка у овом котару јест скроз уздрмана услијед разних зулума и недјела, што их војни бјегупци, хајдуци, дневице извађају... Особито несигурна и угрожена су мјеста: Карловчић, Деч, Ашања, Обреж, Бољевци, Прогар, Купиново. Житељство долази овамо (у Земун) свакодневно, тражећи заштиту...”⁴⁹⁰

*

1918. – Списак добровољаца Српске војске у Великом рату 1914–1918. године родом из Купинова: Арсенијевић, Никола Марков; Баћул, Јова Жикин; Бастајић, Петар Миланов; Бертић, Милан Марков; Бертић, Стеван; Богојевић, Светозар; Будовачки, Драгутин Лазарев; Вланиколин, Адам Симин; Вулетић, Бранко Томиславов; Грујић, Никола Миланов; Девић, Вељко Петров; Девић, Стеван; Димитријевић, Милош Александров; Ђурић, Адам Јованов; Ђуричић, Вељко Миланов; Ђуричић, Сава Јованов; Јовановић, Душан Јанков; Јовић, Бока Лазарев; Котуровић, Касивој Кузманов; Курјачки, Вељко Ђокин; Курјачки, Вељко Кузманов; Љубинковић, Ранко; Марковић, Павле; Маџаревић, Петар Васин; Милановић, Илија Стеванов; Миличевић, Живан Стеванов; Милосављевић, Милан Негованов; Милутиновић, Радомир Илијин; Михајловић, Димитрије Дамјанов; Михајловић, Душан Дамјанов; Недељковић, Петар Лазарев; Обровац, Ранко Стеванов; Остојић, Петар Жикин; Остојић, Чедомир Настасов; Петричић, Душан Николин; Петричић, Срета Николин; Петровић, Бранко Стевин; Петровић, Милорад Жикин; Пуљевић, Петар Стеванов; Радуловић, Миливој Жикин; Сушић, Божа; Сушић, Војислав; Цицварић, Илија Тимотијин; Чалић, Александар Тадијин;

⁴⁸⁹ Гаћеша Л. Н., Аграрна реформа и колонизација у Срему 1919–1941, Институт за изучавање историје Војводине, књ. 10, Нови Сад, 1975, 37.

⁴⁹⁰ Петровић И., *Војводина Српска 1918*, Нови Сад, 1996, 117.

Шарчевић, Васа Ђокин.⁴⁹¹ Бајић, Борђе Жикин; Богојевић, Славко Александоров; Бошњаковић, Владимир Ђорђевић; Будимчић, Павле Иванов; Девић, Вељко Петров; Марковић, Живојин Марков; Марковић, Павле Вељков; Милановић, Илија Миланов; Милутиновић, Радомир Пантин; Момчиловић, Ранко Тошин; Сушић, Борислав Ђурин; Шојић, Ђока Лазин.⁴⁹²

*

1918. – Збор изасланика народних већа са подручја Срема, или Збор Сремаца, одржан је у Руми, у недељу 11. (24) новембра 1918. Из Општине Купинова присутна су 2 делегата. На збору је одлучено да се Срем непосредно присаједињује Краљевини Србији.⁴⁹³

*

1918. – (аустроугарски извор) Листа АУ губитака за 1918: Сорг Јохан, Бечмен 1876, додељен комп. Купиново, 28, умро, 9. 3. 1918; Кукућ Лазар, Купиново, 1891, 70, заробљен 28. 3. 1918; Маричић Милорада, Купиново, 1893, 70, рањен, заробљен, 1. 5. 1918, Русија; Грујичић Георг, Купиново, 1879, заробљен, 14. 8. 1918.⁴⁹⁴

*

1919. – (аустроугарски извор) Листа АУ губитака 1919: Курјачки Иван, Купиново, 1889, 70, рањен, 3. 1. 1919; Миркановић Влада, Купиново, 1889, заробљен, 14. 1. 1919.⁴⁹⁵

*

1919. – Посед Петроварадинске имовне општине у Купинову према катастарским књигама из 1919. године износио је 6.443 јутара и 1.505 квадратних хвати.⁴⁹⁶

*

1920. – После ове године, из Купинова у Срему на Косово су се преселиле (колонизоване у Аграрној реформи) породице: Јаносевић (1 кућа) у село Муновце, а у село Прелез породица Крњулац (1 кућа).⁴⁹⁷

*

1921. – Купиново је у Сремском округу (жупанији), Котар Земун, према Попису имало је укупно 1.988 становника, православних 1.837, римокатоли-

⁴⁹¹ Петровић И., *Са свих сѣрана српски добровољци, 1912–1918*, Нови Сад, 2005, 165–174.

⁴⁹² *Истио*, 175–206.

⁴⁹³ Петровић И., *Присаједињење Срема Србији 1918. године*, Завичајни музеј Рума, СО Рума, Музеј Војводине, Нови Сад, Рума, 1994, 34–44.

⁴⁹⁴ www.prvisvjetskirat.arhiv.hr приступљено: децембар 2020.

⁴⁹⁵ www.prvisvjetskirat.arhiv.hr приступљено: децембар 2020.

⁴⁹⁶ Гаћеша Л. Н., наведено дело, 218–219.

⁴⁹⁷ Урошевић А., *Косово* (репринт издање), Јединство, Приштина, 1990, 251, 271.

ка 73, гркокатолика 3, евангелика 78. По матерњем језику пописано је оних који говоре српски или хрватски укупно 1853, Чехословака је било 67, Руса 3, Мађара 19, Немаца 42, Румуна 4.⁴⁹⁸

*

1922. – Шумарско-господарствени уред Петроварадинске имовне општине у Сремској Митровици, управник надшум. Сава Милутиновић. Та имовна општина има 7 котарских шумарија и то: Моровић, Басутска у Моровићу, Кленак, Огар, Купиново, Сурчин и Каменица.⁴⁹⁹

*

1923. – Извештај шефа секције у Срему инспектора др Гојко Дамјанова, Грађевинској дирекцији у Новом Саду: „Земаљски пут Ст. Сланкамен–Купиново од Војке до Ашање. Узрок је, што сва околна села из шума вуку своје компетенције дрва, те је туда врло велики теретни саобраћај. Секција је још у марту 1922. године под бр. 510 искала суму од 100.000 дин., за оправку тога пута, но како се у то доба земља налазила у тешкој новчаној неприлици а држ. буџет за оправку путева исцрпљен није се могао добити изванредан кредит, те је Секција једва после извесног времена тек јула 1922-е год., добила одобрење, да се може оправити до своте од 50.000 динара. Услед тешке државне администрације, јер се по закону о држ. рачуноводству има двапут лицитација за набавку камева одржати, ако прва не успе за тај пут је тек сада камен набављен и народном снагом биће ове јесени доведен у нормалније стање. Јасно је, да је 50.000 дин. за тако покварен пут малена свота, пут се неће моћи добро оправити и за кратко време после тога опет ће постати непроходан”.⁵⁰⁰

*

1923. – Резултати избора одржаних 18. 3. 1923, гласови које су у Купинову добиле странке и кандидати: Социјал-демократска, Витомир Кораћ, 4 гласа; Српска, Жика Николић, 2 гласа; Хрватско-пучка, др Јанко Шимрак, 0 гласова; Земљорадничка, Чедомир Ивковић, 5 гласова; Независна радикална, др. Ник. Ђорђевић, 2 гласа; Немачка, Михајло Трајс, 0 гласова; Инвалидска, Михајло Мајсторовић, 2 гласа; Демократска, др Светислав Поповић, 35 гласова; ХРСС, Стјепан Радић, 19 гласова; Радикална, Никола Пашић, 333 гласа; Ратничка, Станоје Јанковић, 0 гласова. Укупан број гласова 402.⁵⁰¹

*

⁴⁹⁸ Дефинитивни резултати пописа становништва Краљевине Југославије од 31. јануара 1921, Државна штампарија, Сарајево, 1932, 284–285.

⁴⁹⁹ Манакин В., *Алманах краљевине СХС 1921–1922*, Свезак I, Загреб, 1922, 49.

⁵⁰⁰ Застава, Нови Сад, бр. 193 од 26. 3. 1923, насловна страна.

⁵⁰¹ Костић М. Л., *Статистика избора народних посланика Краљевине Срба, Хрватска и Словенаца одржаних 18. марта 1923. године*, Народна скупштина Краљевине СХС, Београд, 1924, 104.

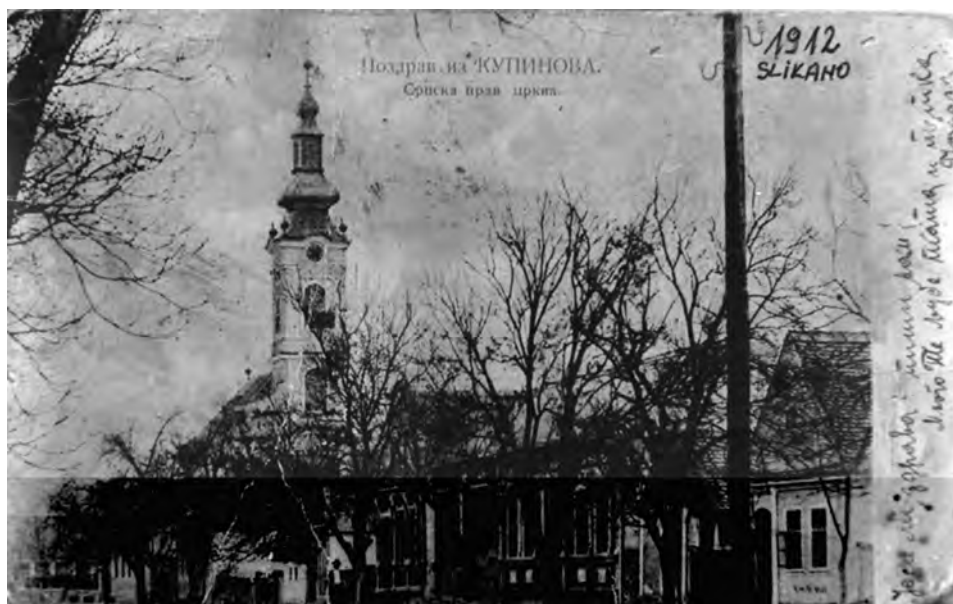
1923. – (за скупштински период 1920–1923) Душан Чавић, парох купиновачки је повереник главног одбора Друштва „Светог Саве” у Београду.⁵⁰²

*

1924. – Јутрос у пола 8 позвао је Краљ Давидовића у Двор где се Давидовић задржао више од 1 сата. Говорило се о уласку ХРСС у владу и о евентуалној оставци владе. Г. Давидовић је изашао забринут. Сазнаје се да је Давидовић имао договорити краљу на тачно постављена питања. Да му нико данас не досађује, краљ је са краљицом одмах отпутовао у Купиново у Срему, где се задржао до 6 и по сати на вече.⁵⁰³

*

1924. – Купиново парохија I. класе. Душа има 2000. Храмовна слава „Состшествије св. Духа” (Силазак Св. Духа). Парох: Евгеније Дамјанов, рођ. 1867, рукоположен 1893. У близини Купинова има црква Св. ап. и еванг. Луке. Ову црквицу дала је сазидати српска деспотица Св. Мајка Ангелина са сином својим Ђурђем, потоњим владиком Максимом. Код купиновачке баре Обед има стара капела Св. Мајке Ангелине, коју је она г. 1486. када је у Купиново дошла, дала саградити од лађе, на којој се спасла са своја два сина Ђурђем и Јованом. Пошта у месту, брзојав у Земуну.⁵⁰⁴

Купиново, црква посвећена Силаску Св. Духа, сликано 1912, разгледница

⁵⁰² Хаџи-Васиљевић Ј., *Брајсџиво*, књ. 25, Друштво Светог Саве, Београд, 1921, 284.

⁵⁰³ *Засјава*, Нови Сад, број 206, 11. 9. 1924, 1.

⁵⁰⁴ *Шемајизам Источно православног српског патријаршије по њојацима из 1924. године*, Св. Архијерејски Синод, Сремски Карловци 1925, 303.

*

1924. – Поплава, Сава руши насип: У Купинову је вода провалила насип и за час однела 10 кућа. Становништво је напустило село и повукло се у шуму, где су и стоку одвели. Један део села опколила је вода са свих страна и немогуће му је прићи.⁵⁰⁵

*

1924. – Министарство Грађевина донело је решење, да се одмах приступи радовима на осигурању од поплава пута Сланкамен–Купиново.⁵⁰⁶

*

1926. – Премешта се Милица Милановић из Краљеваца Срез румски у Купиново Срез земунски.⁵⁰⁷

*

1926. – У Купинову је поплављено и упиштено: 172 хектара пшенице, 890 хектара кукуруза, 720 хектара ливада, 620 хектара пашњака, даље највећи део башта и воћњака, а осим тога налази се и 12 кућа у води и прети им опасност да се сруше. Сав је изглед, да ће поплава узети још шире размере и начинити још већу штету. Народ се налази у очајном положају, јер му је уништена скоро целокупна жетва, која је ове године много обећавала, а пропала је и сва сточна храна. Стока из Купинова раздељена је по оближњим селима, јер народ нема чиме да је храни. Пошто је вода врло висока, а поплавила је терен, на коме се у сличним приликама дуто задржава, отпада свака могућност да се у току ове године може каквог другог усева посејати. Досадања шета цени се на 1,559.600 динара. С обзиром на ову, специјално за Купиново незапамћену катастрофу, која је уништила усева кад су већ били стигли за жетву и уништила скоро сву и људску и сточну храну, предлажем и молим 1) да се пострададом народу одобри и пружи одмах хитна помоћ, 2) да се одмах изашље комисија која ће оценити штету и утврдити висину новчане помоћи, која треба том народу накнадно да се пружи и 3) да се народу у Купинову за ову годину отпише порез са парцела које су потопљене. Д. Марковић.⁵⁰⁸

*

1927. – Оглас лицитације: Обласни одбор сремске области у Вуковару одржаће на основу чл. 86-98. Зак. о држ. рачуноводству дана 3. августа 1927. год. у 11 час,у својим просторијама прву писмену дражбу за набавку туцаника за обл. пут Ст. Сланкамен Купиново км. 0 – 10 (деоница од Ст. Сланкамена до Нових Карловаца). Предрачунска свота је Дин. 175.000. Планови, предра-

⁵⁰⁵ *Време*, Београд, бр. 833, 12. април 1924, 3.

⁵⁰⁶ *Време*, Београд, бр.936, 29.7.1924, 2.

⁵⁰⁷ *Просветини гласник*, Бр. 5, Министарство просвете, 1926, 154.

⁵⁰⁸ *Време*, бр. 1.633, 8. 7. 1926, 9.

чун и услови могу се видети у канцеларији Обласног Одбора сваког дана за време званичних часова. Кауција од 10% од предрачунске суме, од износа дин. 17.500 за домаће, а 20% односно дин. 35.000 за стране поданике полаже се на благајни Окружне Финансијске Управе у Вуковару на дан лицитације сходно чл. 88. Зак. о Држ. Рачуноводству у новцу, хартијама од вредности или угарантним писму. Коферти таксирани са 100. – дин. морају се поднети у запечаћеном коверту тога дана до 11 часова председнику лицитационе комисије. Сваки лицитант има донети мустру камена, који нуди у облику коцке, чија је једна страна 7 цм., и уверење, да је камен испитан на техничком универзитету у погледу притиска, абања и постојаности на мразу. Накнадне понуде као оне које одступају од услова неће се примити. Такмичари су дужни показати исправе о својој подобности надметања (обртници и плаћен порез) као и Уверење Г. Мин. Грађевина, да могу учествовати на јавним лицитацијама. Из канцларије Обласног Одбора Сремске Области. Бр. 613 од 13. јула 1927. год.⁵⁰⁹

*

1927. – Купиново: сеоска општина, Срез и Срески суд – Земун. Област Сремска, 2237 становника, 2 Православне цркве и 1 манастир. Лекар Фундук др Драган, Абација Ранисављевић Спаса, бачвар Влашић Милорад. Бербери: Ђермановић Душан, Јовић Паја, Никшић Шандор, Вулетић Милан. Ђурчије: Гајицки Милан и Јанковић Димитрије. Трговина дрвима Фрањо Худохмет. Трговина галантеријске робе: Савић Симо. Гостионице: Ђирић Љубомир, Лакатош Ђуро, Милутиновић Јелена, Милутиновић Милан. Гвожђарске радње: Ђирић Вукашин. Калдрмџија Милутиновић мл. Милан. Колари: Бутарац Макса, Марић Сава, Остојић Светозар. Ковачи: Будимчић Паја, Хаврам Шима, Јаношевић Гавра, Костић Петар, Милосављевић Душан, Остојић Светозар. Кројач Ранисављевић Спаса. Лимар: Ђесаровић. Трговина мануфактурне робе: Савић Сима. Месари: Кокановић Жарко, Петровић Васа. Трговима мешовите робе: Будинчић Сава, Ђирић Вукашин, Зигмунд Саламон, Жарковић Живко. Опанчари: Дакић Божа, Турак Ђорђе. Столари: Клипа Вељко, Кнежевић Пера, Перић Светислав. Земљорадници: Арсенијевић Драга, Девић Петар, Ђурић Јован, Херман Јосип, Локатош Ђуро, Мирковић Жика, Обровац Диша, Петровић Сава, Петровић Жика, Радосављевић Цвеја, Стојчић⁵¹⁰ Пера, Вукосављевић Мила, Живановић Пера, Жижа Глиша. Земљорадничке задруге: Српска земљорадничка задруга. Зидар Репић Ђока, Живодр Јовановић Лука.⁵¹¹

⁵⁰⁹ *Застава*, Нови Сад, бр. 156, 15. 7. 1927, 4.

⁵¹⁰ Верно оригиналу, треба Стајчић.

⁵¹¹ Адресар Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, за индустрију, обрт, трговину и пољопривреду, Београд, 1927, 563.

*

1927. – Купиново припада Школском срезу Земун, Основна школа са 4 разреда у месту, 4 учитеља, 158 ђака, управник школе Р. Тумара. У месту је 1 народна читаоница.⁵¹²

*

1927. – Године 1485, 16. априла, умре деспот Змај Огњени Вук те онда се Ангелина са својом децом пресели у Срем, у Купиново, које јој је угарски краљ Матија Корвин, син Сибињанина Јанка, даровао заједно са селима Крушедолом, Иригом и Јарком. У Купинову је Ангелина са својим старијим сином Ворћем, потоњим владиком Максимом, сазидала деспотску цркву Св. Луке. У тој цркви похрањене су биле многе драгоцене старине из времена последњих српских деспота из дома Бранковића. Кад је године 1803. саграђена била данашња парохијска духовска црква, пренесене су биле доцније онамо те драгоцености, између којих ваља споменути: појас Св. Мајке Ангелине од плаве свиле, извезен златном жицом; епитрахил владике Максима са златним гранама, извезен руком, и икону на платну са малог барјака, на једној страни лик деспота Стевана и Мајке Ангелине а на другој ликови њихових синова: владике Максима и деспота Јована, овог у деспотском орнату. У олтару деспотске цркве Св. Луке с десне стране, где се ложи ватра за кадионице, узидана је у удубини спомен-плоча од белог мрамора са латинским записом, на којем се спомињу чланови породице неког Нонија Марцела, из које је породице један члан био опћински заступник града Басијане. У самој пак цркви има доста узиданих римских споменика. Мајка Ангелина са својом децом боравила је у граду Купинику, који лежи на острву Обедске Баре. Из Купиника је свагда о ускршњем посту одлазила у своју задужбину и тамо проводила, живећи испоснички и молећи се Богу. Ту цркву је, по народном предању, Мајка Ангелина, са ону страну Обедске Баре, саградила од грађе оног брода, којим је допловила у Купиново. Град Купиник подигао је деспот Ђурађ Бранковић Смедеревац и то на развалинама римскога града Басијане код данашњег села Петроваца. Тај град је лежао на римском друму, што је водио из Рима у Цариград. Развалине тога града употребио је деспот Ђурађ Смедеревац и за градњу своје престонице Смедерева. Град Купиник Турци су палили године 1521, а што је преостало од турске најезде, то се у најновије време, године 1898, употребило за градњу друма. Данас се од града Купиника виде, до четири метра над земљом, четири куле, од којих је једна округла а три имају осам углова. Град је био дугачак и широк око четрдесет метара. Саграђен је био од ломљена камена и цигле. У доњем се граду могу још распознати собе, врата и прозори. Град је опкољен Обедском Баром, у

⁵¹² Манакин В., *Алманах Краљевине Срба, Хрватџа и Словенаца*, св. III, 1927–1928, део 7, 8, 9, Загреб, 1928, 485.

којој има силних барских птица, које овамо привлаче многе ловце. Поред црквице, коју је саградила Св. Мајка Ангелина, има зидан бунар са водом, коју народ сматра лековитом те долази онамо сваке године о црквеној слави, на дан Св. Мајке Ангелине, на збор и молитву.⁵¹³

*

1928. – У фебруару постављена као уговорни поштар поште Купиново Будничнић Ј. Босиљка, рођена 1886. у Купинову. Има поштанско-телеграфски испит.⁵¹⁴

*

1928. – У фебруару постављена учитељица Вукосава Бошковић, из Сотина, област Сремска у Купиново, иста област.⁵¹⁵

*

1928. – 16. 8. после подне око два сата утопио се је у Сави код Купинова сељак Вељко Будинчић. По причању очевидаца до дављења је дошло на тај начин, што је Будинчић хтео да пије воду из Саве, у воду по капу, али пошто није знао пливати западне у дубљак и почне се давити. На његову вику потрче два рибара да га спасу, али прскасно јер кад су они стигли он се већ био удавио.⁵¹⁶

*

1928. – На предлог појединих ресорних министара влада је одобрила грађевинске кредите: за оправку друма Сланкамен – Купиново 123 хиљада динара.⁵¹⁷

*

1928. – Купиново, село у Срему, у Срезу земунском, код Саве (78 М) пред Купинским Кутом, којим се река савила југозападу 12 км далеко. Има 2.237 становника, општинско поглаварство, православну парохију, основну школу, котарску шумарију Петроварадинске имовне општине, паробродску станицу, пошту, телеграф и телефон. На западу је од К., чувена с обиља пернате дивљачи, Обедска Бара, у старом савском кориту чијом ивицом сада води друм у Обреж (1.380 становника, општина, парохија). У К. се нашло предмета из бронзаног доба и нешто римских новаца 3. и 4. века после Хр. У деспотској цркви Св. Луке Обеда, која се налази до Обедске Баре према острвцу, где је негде био деспотски град, има надгробни споменик једне декуријонске

⁵¹³ Стрика Б., *Фрушкојорски манастири*, Загреб, 1927, 58.

⁵¹⁴ Ђорђевић П. Ђ., *Поштанско-телеграфско-телефонски алманах*, Београд, 1935, 667.

⁵¹⁵ *Просветни гласник*, бр. 2, Министарство просвете, Београд, 1928, 148.

⁵¹⁶ *Правда*, Београд, бр. 221 од 17. 8. 1928, 5.

⁵¹⁷ *Правда*, Београд, бр. 11 од 14. 1. 1928, 10.

породице из Басијане (Петровци, код Руме). – К. се помиње као краљевски град 1388. Касније је деспотско К. или Купиник све до 1521, кад су га разорили Турци.⁵¹⁸

*

1930. – Општинско поглаварство из Купинова приложило је Дому сирочади Краљице Марије 200 динара.⁵¹⁹

*

1931. – од 1. 3. 1931. пуштена је у редовни саобраћај речна линија Београд–Шабац, бродарство Тошка Наумовића. Ред вожње свакодневни, сем недељом: из Београда у Купиново стиже 5,35 по подне, а полази у 5,40 по подне. Из Шапца за Београд стиже у 12,45 ноћу а полази у 12,50 ноћу.⁵²⁰

*

1931. – Купиново је у Дунавској бановини, Срез Земун, према Попису бројало је укупно 2400 становника од чега 2.216 православних, 90 римокатолика, 83 евангеличке вероисповести, 11 остале хришћанске вероисповести.⁵²¹

*

1931. – Резултати избора одржаних 8. 11. 1931: Општина Купиново, гласачко место Купиново, бирача 644, гласача (гласало) 599, резултати: за др Светислава Поповића, бившег министра гласало 599 бирача из Купинова.⁵²²

*

1931. – Регрути Румског војног округа, из Купинова, који су изгубили уверења о привременој неспособности, те им се издаје дупликат: Будимчић Јована Павле, рођ. 1907; Јовановић Јове Павле и Маџаревић Васе Никола, рођ. 1908.⁵²³

*

1931. – Оглас: Моју славу Св. Ђорђа прославићу на раду у Купинову. Андр. Лесингер, грађевинар.⁵²⁴

*

⁵¹⁸ Станојевић С., *Народна енциклопедија СХС*, књ.2 (И–М), Библиографски завод, Загреб, 501.

⁵¹⁹ *Време*, Београд, бр. 1.930, 11. 2. 1930, 9.

⁵²⁰ *Правда*, Београд, бр. 56 од 25. 2. 1931, 14; *истио*, бр. 57 од 26. 2. 1931, 14; *Време*, Београд, бр. 3.289 од 24. 2. 1931, 5.

⁵²¹ *Дефинитивни резултати пописа Краљевине Југославије од 31. марта 1931*, књ.2, *Присујно становништво по вероисповести*, Државна штампарија, Београд, 1938, 61.

⁵²² Сокић М. М., *Статистика избора народних посланика за Прву Југословенску Народну Скупштину одржаних 8. новембра 1931. године*, Београд, 1935, 226.

⁵²³ *Службени војни лист*, Београд, бр. 25 од 28. 6. 1931, 1241–1242.

⁵²⁴ *Време*, Београд, бр. (нечитко) од 5. 5. 1931, 9.

1931. – 25. октобра играли су у Купинову Б. С. К. Батајница – С. К. Змај Купиново. Резултат је био 3:1. Гости су кроз цело време били надмоћни. Голове за победу дали су: Батос, Васић и Стојковић. Домаћину је спасла част десна полутка.⁵²⁵

*

1932. – У списку лица која су примљена за чланове Општине београдске у времену од 25. до 31. III- налазе се следећа лица рођена у Купинову: Радован Докић служ. Мин. Ин. Дел, са супругом Милом, кћерима Живком и Ружицом (рођ. у БГ), ученицама, и сином Живојином, учеником.⁵²⁶

*

1932. – „Сава нема милости” извештавала је штампа, а репортер је најавио одлазак у поплављено Купиново.⁵²⁷

*

1932. – Премешта се: Воркапић Софија, из Нових Карловаца, среза старопазовског, бановине дунавске, у Купиново, среза земунског, бановине исте, с правима чиновника IX положајне групе; Радојичић Радојка, из Купинова, среза земунског, бановине дунавске, у Нове Карловце, среза старопазовског, бановине исте, с правима чиновника IX положајне групе 1 периодске повишице.⁵²⁸

*

1932. – Краве из пречанских општина (Бежанија, Прогар, Бољевци, Јаково, Добановци, Бечмен, Петровчић, Карловчић, Деч, Крњешевци, Шмановци, Сурчин, Батајница, Угриновци, Обреж, Ашања, Купиново), веровато у вези са екстензивним начином гајења крава дају већи проценат позитивне реакције на туберкулин. Овај проценат износи 3.3% од 1162 краве из поменутих општина 38 су реагирале позитивно.⁵²⁹

*

1932. – Јелесије Љубинковић је отпуштен из болнице, мада није био потпуно здрав. Излив крви у мозак после операције проузроковао је јаке дефекте у његовом памћењу. Од тог времена за Јелесија настају тешка времена лутања. Пошто је пореметио памећу није могао нигде да се запосли а и његови најближи рођаци нису га прихватили. Уочи Ускрса ове године београдска полиција га је ухапсила и као скитницу и беспосличара протерала преко

⁵²⁵ *Време*, Београд, бр. 3533 од 1. 11. 1931.

⁵²⁶ *Ойшћинске новине*, Београд, бр. 50 од 14. 4. 1932, 231.

⁵²⁷ *Време*, *Београд*, бр. (нечитко) од 17. 4. 1932, 7.

⁵²⁸ *Просветни власник*, бр. 12, Министарство просвете, Београд, 1932, 1288.

⁵²⁹ *Београдске ойшћинске новине*, бр. 2 од 14. 4. 1932, 226.

Земуну у његово родно место Купиново. Чим је дотеран у Купиново сместио се код свог рођака сељака Рале Милутиновића. Али мада је требао остати у своме месту рођења он се већ после неколико дана вратно у Земун. У Земуну се нашао са једном Мађарицом, са којом се „оженио”. Пошто није имао довољно средстава ни за живот, а камоли да плаћа стан, Јелесије је у кући адвоката г. Стојаковића добио једно мало одећење у подруму где је до пре кратког времена живео. Пошто је своју „жену” стално злостављао и тукао, г. Стојаковић га је отерао.⁵³⁰

*

1932. – 4. августа, око 5 сати после подне, кренем се колима из Обрежа за Купиново. Хтео сам да стигнем у село пре него што се смркне, да бих што више времена имао за разматрање овог места и околине његове. Купиново је по нас са историјског гледишта врло важно место. Али мој кочијаш има само једног коња, који јако храмље. Невољник је гледао опет само свој интерес, хтео је нешто да заради. И тако ја стигнем тек после 8 сати увече, кад се ухватио густ мрак као тесто. Пут је дугачак 12 км. Он чини велики полукруг, и већ само због тога је врло интересантан. Пут је врло леп, широк и раван, поваљан каменом, и врло погодан за саобраћај аутомобилима и аутобусима. И људи га искоришћују добро, јер од Обрежа и Купинова вози аутобус за Земун, путем који је дугачак око 46 км. Поред пута, с леве стране, простире се горостасна храстова шума у величини од 2000 јутара. Накрај шуме дужином пута постројене су многе колибе. Оне су високе и личе на купу кукурузовине или на пласт сена који се завршава у врх. Плетене су од прућа, а покривене свуд наоколо до врха сламом. Прозора немају. У њима живе стално, и лети и зими, чувари свиња, који имају овде у шуми сваки по 50, 80, 100, 150, 200 комада, црнкастебоје са белим трбухом. Поред сваке такве колибе пружа се поред пута и по једна колиба дугачка 10, 15, 20 а висока 3 метра. Ту се одмарају свиње. На 7 км. даљине пут се дели на двоје: један води за Купиново, а други за Земун. Преко овог другог пута, одмах на почетку, превило се шумско дрвеће са обе стране, и човек иде под густим и дебелим хладом. Али ту на раскрсници ових путева, баш на углу шуме, диже се леп, 4 и по метра висок и 1 и по метра широк каменит споменик у облику обелиска, на који је усађен од горе каменит крст у висини од 2 метра. Овај споменик лежи на темељу од три степеника који се сад полако роне. Споменик је подигла 1890. Шумска имовна општина из Петроварадина, и то у вечити спомен кронпринцу Рудолфу. Рудолф је био аустроугарски престолонаследник. Често је он долазио у Јужни Срем да лови. Умро је у 31. години живота свога у Мајерлингу 30. јануара 1889. на загонетан начин. Десна је страна од пута нижа у ширини од 500, 800, до 1.000 метара. Кажу да је ту текла некад Сава. Тле је

⁵³⁰ *Време*, Београд, бр. 3739 од 31. 5. 1932, 2.

тамо врло мекано, од горе се овде-онде ухватила трава. Пешак може овде тако дубоко да заглиби у блато, да може платити то и животом својим. Из тог меканог тла тера метар два увис трска, шаш, сита и пруже. Тај тршчани рит који се простире целом дужином овог пута, зове се Обедска бара. Иза ове баре простире се велика храстова шума. Право лова има у њој само Краљ са својом свитом. Ту има свакојаких дивљачи. Шума је ова велика 3.650 јутара. Обедска бара са својим полукружним обликом од 12 км., са шумом у залеђини, као и са нешто вишим путем с леве стране, пружа гледаоцу увече особиту слику. Неколико хиљада чисто белих птица прострло се од горе на овај рит и он изгледа сада као каква зеленапољана, на којој се налазе хиљадама чисто белих цветова. Али ту су на хиљаде и: чапље, дивље гуске, дивље патке, лиске, ражњеви, итд. Дивна панорама, разни гласови и разнолико певање разних птица, дижу у човеку расположење у таквој мери да се он тешко раставља од овога краја који је тако привлачан, примамљив и пријатан. Сутрадан сам разгледао Купиново. Село је лепо и врло чисто, изгледа као каква варошица. Упознао сам се ту, у кафани Милутиновићевој, са Драгом Гавриловићем, ратаром, старим 38 година, власником 11 јутара земље. Када је исти чуо у каквој сам намери дошао овамо, он који је по природи својој врло добар човек, а још бољи родољуб – прихвати ме својски, и ми се упутисмо заједно одмах до краја села, да видимо онде стари град Купиново. За време деспота звали су га Купиник и Купини. Наводно, овај назив потиче од речи купина. Улицом води калдрма. С леве стране пада нам у очи српска црква, са својом висином и укусном израдом. Зидео ју је народ о свом трошку 1814. С десне стране на крају села је црква Св. Луке. Она нема торња. Идемо још нешто мало напред, кад с десне стране пута спуштамо се доле и улазимо у један врбак; ту пролазимо преко поширег канала који потиче наводно још из римског доба, а после неколико корака даље стижемо до зидова тврђаве, некадашње престонице српских деспота. Пред тврђавом је диван виноград са лепим воћњаком. Ту нас дочека власник тврђаве и ове лепе баште, љубомир Бирић, бивши гостионичар. Стар је око 65 година, али потпуно свеж, крепак, добро расположен, по природи бистар и оштроуман. Седнемо испод једног плодног јабуковог дрвета, за један сто, те посматрамо из даље зидине градске, које се пред нама пружају. И ми се у мислима винемо у далеку нашу прошлост, у доба српских деспота, кад је овај град играо врло велику улогу. Гледајући оне јаке темеље града са његовим развалинама и рушевинама, у машти својој претстављамо живот наших владара. Уверења смо да је ова тврђава морала бити врло лепа и пријатна. Са својим баштама, торњевима, мостом за цркву Св. Луке и силним просторијама, пружала је она бар за оно доба све угодности и стварала добро осећање тадашњим уживаоцима. Кад је овај град зидан, не зна се тачно. [...] Башта и тврђава старог Купинова заузимају

заједно простор од три катастрална јутра и нешто више. У башти испред тврђаве, власниковог имања, чика Бирић, подигао је године 1932. о Видовдану скроман споменик у славу и спомен српских деспота. Поред овог споменика лежи једна повећа гвоздена кугла са делом једне велике гвоздене лубарде, кумбаре, којима су Турци рушили ову тврђаву. Ту су и шест комада печених цигаља разне величине и разног облика, које нам сведоче од каквог се материјала зидао град. Тврђава је дугачка 64 метра, исто је толико и широка, осим 4 куле, које се налазе на сваком рогљу, а извучене су из зидова нешто напоље. Тврђава је подељена изнутра на разна одељења зидовима од цигаља, дебелим 75 см. Подруми су дубоки 2 м. У северном делу града види се место где је била пећ у којој се пекао хлеб. То доказују облици цигаља, печена земља, пепео и угаљ нађени онде. Из источне куле води један побочни зид, дебео два и по метра. Куле имају зидове дебеле 2 и по метра. Оне су правилни шестоугаоници, осим једне. Све су куле изнутра у пречнику широке 6 мет. У зиду на 3 м. висине, има једна кула три округле рупе, толико широке да се кроз њих може једва увући човечја песница. Оне стоје косо. Нижи отвор води доле у кулу. Ту је био затвор, кроз ове је отворе пролазила светлост доле. Интересантно је да је сам власник покушавао да испита унутрашњост ове тврђаве. Он је просецао зидове и ископавао неке просторије. Тражио је писмене трагове. Што је нашао поклонио је загревачком музеју. Овај потхват честитога чика љубе заслужује свако наше признање. Мишљења смо, да би било сходно циљу да овамо дође један стручњак добар познавалац наших старина и испита овај град. Ми верујемо да би се открило онде много што чега, што би користило историји нашој. Ово имање са тврђавом требало би да откупи држава, чиме би се спречило рушење овог града. Површина тврђаве је данас равна. Међу зидовима је земља и печена трошна цигла, покривена зеленом травом и засађена лепим воћем, које напредује овде врло лепо. Зидови су споља високи 4–6–8 метара, како где. У ливадама, од села на северозападу, испред Обдске баре на 20 метара, у једном воћњаку налази се црква Св. Мајке Ангелине, подигнута за њено време. Црква је била од дрва. По народном казивању прављена је она од лађе којом је Мајка Ангелина дошла овамо 15. фебруара 1486. са својом децом и мошћима свога мужа. Али зуб времена је ову цркву полагао рушио и скоро да је поруши. Но добри Срби из Купинова, прожмани љубављу према нашим историјским личностима и поносни на историјску прошлост свога места, сложе се 1930. у намери да преоправе ову стару цркву. Али кад су је почели преоправљати, видело се да је то немогуће, црква је била сва трошна, распадала се. Они је зато поруше, и на истом месту подигну нову и лепшу цркву. Кад се Сава изливала, вода је увек улазила и у цркву и рушила старе древне стубове на којима је ова стајала. 12 августа сваке године, на дан Св. Мајке

Ангелине, скупља се овде српски народ у огромном броју. Ту је онда пола Срема и пола Мачве. Сава их више не дели, она им спаја данас срца уједно.⁵³¹

*

1933. – Купиново село у Срему, са око 2500 ст. У средњем веку било је седиште српских деспота све док га Турци нису разорили 1521 године.⁵³²

*

1933. – У Купинову је парох Дамјанов Евгеније, јереј.⁵³³

*

1933. – Указом Његовог Величанства на предлог г. Министра шума и рудника, постављени су при судовима за ограничење државних шума међу којима је и комплекс у Купинову, за председника Милутин Живковић, старешина Сремског суда, а потом и државни заступници.⁵³⁴

*

1933. – Доношењу одлуке о објектима аграрне реформе на поседу Петроварадинске имовне општине претходиле су расправе о објектима реформе код општинских управа у Купинову (9. децембра 1933), Сурчину (12. децембра 1933) и Адашевцима (14. децембра 1933), кад су представници Пољопривредног одељења Банске управе Дунавске бановине саслушали представнике Имовне општине, аграрних одбора из Купинова, Сурчина и Обрежа, као и представнике месних добровољаца.⁵³⁵ Представници Имовне општине су захтевали да им се врате „све одузете површине”, а представници наведених аграрних одбора и месних добровољаца су инсистирали на поновном одузимању земље и проширењу обима реформе. Представници аграрне администрације одбили су оба захтева као неумесне „и на закону неосноване”. У Одлуци о утврђивању објеката аграрне реформе пре свега констатовано да је „за сврхе аграрне реформе од предметног великог поседа до сада била одвојена и подељена површина од 3.679 кј 17 кв. хв, и то месним добровољцима среза земунског, као и осталим месним аграрним интересима. У складу са наведеним стањем, Закона о ликвидацији аграрне реформе, за експропријацију су одређене површине које су већ биле одузете Имовној општини и подељене аграрним субјектима у неким сремским

⁵³¹ Искруљев Т., наведено дело, 97–99, 101–102.

⁵³² *Илустровани лексикон*, III издање, Издање илустрованог листа недеље, Београд, 1933, 263.

⁵³³ *Алманах Српске православне цркве 1933*, књига 1, Београд, 1933, 19.

⁵³⁴ *Правда*, Београд, бр. 11.226, 27. 4. 1933, 11, *истио*, 10.245, 17. 5. 1933, 2.

⁵³⁵ Из Купинова, Ашање, КарАовчића, Крњешеваца, Сремских Михаљеваца, Обрежа, Деча, Добановаца, Бољеваца, Јакова, Бечмена, Угриноваца, Адашеваца и Мале Вашице.

општинама. Имовној општини Купиново одузето је 607 јутара и 1.202 квадратних хвати.⁵³⁶

*

1934. – По Уговору о узимању у закуп ради уживања од 1. 7. 1934. између Краља Александра I Карађорђевића са општинском управом у Купинову, који је одобрен од истог начелника под бр. 20.008/34 општинског ловишта Купиново са закупнином 2.300 динара годишње, закупио је Краљ Александар ловиште у Купинову са роком закупа од 1. 8. 1934. до 31. 7. 1949 .год.⁵³⁷

*

1935. – У списку лица која су примљена за чланове Општине београдске у времену од 29. до 31- I- налазе се: Шифер Стипан – Јоза, рођ. у Купинову, по занимању кондуктер Д. Т. О, са супругом и троје деце.⁵³⁸

*

1936. – Од пре кратког времена уведена је аутобуска линија Земун–Рума која има везу са аутобуском линијом Срем. Миторвица–Рума–Нови Сад, као и са линијом Купиново–Деч–Шимановци.⁵³⁹

*

1935. – Томоћ А. Милка из Дрвара среза босанскопетровачког, бановине врбаске, премешта се у Купиново, Срез земунски, Бановине дунавске с правом чиновника VIII положајне групе.⁵⁴⁰

*

1936. – Одржана партијска конференција ЈЗР у Купинову, где су говорили др Котур, г. Сава Богуновић, Петар Стајчић и Сава Радужков.⁵⁴¹

*

1936. – Дефинитивни резултати општинских избора у Дунавској бановини, Срез земунски, општина Купиново: Обровац Ранко ЈРЗ 157, Стајчић Петар ЈРЗ 258, Будимчић Павле ЈНС 105.⁵⁴²

*

1937. – 27. јула. – Синоћ око десет часова у селу Купинову извршено је дво-струко убиство. Убијени су поштанска чиновница Босилка Будимчић и рибар Матија Вршка. Верује се да је злочин извршио Душан Остојић звани

⁵³⁶ Гаћеша Л.Н., наведено дело, 220–222.

⁵³⁷ Маринковић Ђ. А., Судско решење о наслеђу имовине Краља Александра I Карађорђевића, Поводом 80 година од смрти краља Александра I Карађорђевића 1934–2014, *Наша прошлост* 14, Народни музеј Краљево, Краљево, 2013, 178–179.

⁵³⁸ *Ойштинске новине*, Београд, бр. 53 од 31 .1. 1935, 55.

⁵³⁹ *Време*, Београд, бр. 5.176 од 14. 6. 1936, 4.

⁵⁴⁰ *Просветни гласник*, Министарство просвете Краљевине Југославије, св. 11, 1935, 1168.

⁵⁴¹ *Време*, Београд, бр. 5. 291 од 7. 10. 1936, 4.

⁵⁴² *Време*, Београд, бр. 5. 353 од 8. 12. 1936, 8.

„Рома”, који је пре неколико дана са четворицом другова побегао из казненог завода у Сремској Митровици. Одбегли робијаш Душан Остојић такође је из Купинова. Његов отац налази се на издржавању казне у овдашњем казненом заводу, осуђен на 15 година робије. Пре него што је дошао на робију, био је дуго времена са несрећном Босиљком у завади, па је како изгледа Душан побегао са робије и осветио јој се. Пошто су извршили злочин убице су се упутиле на обалу Саве, где су нашле рибара Матију Вршку, од кога су затражили да им да чамацда се превезу на другу обалу Саве, како би се пребацили у Обреновац. Када овај на то није пристао, они су га убили, узели чамац и побегли. Жандармерија је расписала за убицама потеру. Пок. Босиљка Будимчић била је уговорна поштанска чиновница у Купинову пуних 17 година и позната је као врло савесна чиновница. Према информацијама, које су добиле овдашње власти, извршено је претпрошле ноћи једно разбојништво у селу Дубановцима. Верује се да су и ово разбојништво извршили другови Душана Остојића. Један од петорице одбеглих робијаша Беџе Ибрахимовић иначе Циганин ухваћен је у једној шуми у Фрушкој Гори, док се за осталим разбојницима трага.⁵⁴³

*

1937. – Прелазећи чамцем Саву код Купинова, несрећним случајем, удавило се 8 младића родом из Прогара.⁵⁴⁴

*

1937. – Одељење пореза Министарства финансија на предлог Генералне дирекције државних железница, одлучило је да се аутобуска превозна линија Обреж–Купиново–Земун пре–категорише у неконкурентску линију државним железницама.⁵⁴⁵

*

1937. – Посед јерархијског фонда у Срему заузимао је површину од 1.017 кј. 23 кв. хв., а налазио се у једанаест сремских општина, међу којима је било и Купиново. Пре доношења и примене Закона о ликвидацији аграрне реформе од овога поседа био је одузето и подељено аграрним субјектима 438 кј. 846 кв. хв., а одлуком о утврђивању објеката аграрне реформе (31. маја 1937) наведена површина одређена је за експропријацију „у аграрне сврхе”. Експроприсана површина јерархијског фонда у Купинову износила је 33 јутра 1.279 кв.хв.,⁵⁴⁶ а експроприсана површина Петроварадинске имовне општине Купинова износила је 607 јутара 1.202 кв.хв.⁵⁴⁷

⁵⁴³ *Време*, Београд, бр. 5.577 од 28. 7. 1937, 9.

⁵⁴⁴ *Време*, Београд, бр. 5.728 од 26. 12. 1937, 6.

⁵⁴⁵ *Правда*, Београд, бр. 11.877 од 12. 11. 1937, 18.

⁵⁴⁶ Гаћеша Л. Н., наведено дело, 196.

⁵⁴⁷ *Истио*, 222

Јавни час Сокола Купинова 28. 9. 1937,
приватна архива Петар Одбашића

1937 – Први јавни час Соколске чете Купинова, одржан је у Купинову 28. 9. 1937. године.

*

1938. – Соколска чета из Раље учествовала је у јавним часовима Соколских чета у Сурчину и Купинову.⁵⁴⁸

*

1938. – У Бежанији је Андреј Биценко насликао нови иконостас и зидну декорацију, а стари иконостас је 1938. пренет⁵⁴⁹ у село Купиново.⁵⁵⁰

⁵⁴⁸ *Правда*, Београд, бр. 11.951 од 25. 1. 1938, 12.

⁵⁴⁹ О овом догађају се данас у нас готово не зна ништа. Оно што се може претпоставити је то да је овај иконостас у Купинову пренет у деловима. Познато је да је током Другог светског рата Црква Св. Духа у Купинову минирана. Сав њен инвентар као и сама грађевина су страдали. На преласку XX у XXI век, НН особа, вероватно родом из Купинова, у цркву Св. Луке у Купинову доноси Царске двери за које тврди да су власништво цркве Св. Духа из Купинова. Истовремено, један део иконостаса (за који се по уметничком рукопису може претпоставити да са Царским дверима донетим у цркву Св. Луке представља целину), донете су у Манастир Фенек. Свештеник у Купинову, као ни братство манастира Фенек није запамтило име особе која је донела делове иконостаса, а о догађају сведоче „донео их је један човек”. Стога, могуће је претпоставити да је реч о деловима иконостаса из Бежанијске цркве, који су 1938. пренети у Купиново, и очито, исти се нису налазили унутар цркве Св. Духа када је црква са свим намештајем и утварима изгорела.

⁵⁵⁰ Енциклопедија православља, књ. 1 (А–З), Савремена администрација, Београд, 2002, 149.

*

1938. – Август, у Купинову на службу учитеља долази Душан Вукасовић (рођ 20. 9. 1909. у Петровчићу, погинуо 20. 3. 1945. на Драви. За народног хероја проглашен је 6. јула 1953. године.).⁵⁵¹ Намештен је са правима чиновничког приправника.⁵⁵²

*

1938. – Премешта се Станимировић удата Вукасовић Д. Радојка, из Жировнице, среза галичког, бановине вардарске, у Купиново, среза земунског, бановине дунавске, с правима чиновничког приправника.⁵⁵³

*

1938. – Премешта се Чујовић В. Даринка, из Штипа, среза штипског, бановине вардарске, у Купиново, среза земунског, бановине дунавске, с правима чиновника VIII положајне групе.⁵⁵⁴

*

1938. – Подручје удружене здравствене општине Купиново даје већи број маларичних обољења јер је покривено многим барама од којих је чувена Обедска Бара са површином од 1100 јутара. Тај барски терен пун је у летњим месецима комараца свих врста и подврста а нарочито анофелеса. Сваке године, обично априла месеца, јављају се прва оболења и то искључиво терцијана, а у августу и септембру достижу максимум а половином новембра сасвим престану да се понова јаве у априлу. Апроксимативно процењујући, број годишњих оболења не прелази 150 случајева на 7.000 становника у овој здравственој општини, тј. око 21%. Већином оболења су лаке природе, без и једног смртног случаја у току последњих 14 година.⁵⁵⁵

*

1938. – Сремска Митровица, 24. јануар – Суђење пред Окружним судом Душану Остојићу – Роми, рођ. у Купинову, због троструког убиства (Димитрија Јовановића из Михаљеваца, Босиљке Будинчић и Матије Вршка, обоје из Купинова).⁵⁵⁶

*

1938. – Преставник бирачког одбора на избор народних посланика 11. децембра за Купиново Петровић Велимир, учитељ из Купинова.⁵⁵⁷

⁵⁵¹ Макарић Р., Васиљевић С., *200 година образовања учитеља у Сомбору*, Сомбор, 1973, 1778–1978, 403–406.

⁵⁵² *Просветни гласник*, Министарство просвете Краљевине Југославије, св. 8 1938, 876.

⁵⁵³ *Истио*, св. 11, 1938, 1268.

⁵⁵⁴ *Истио*, св. 5, 1938, 494.

⁵⁵⁵ *Београдске општинске новине*, бр. 4, април 1938, 254.

⁵⁵⁶ *Време*, Београд, бр. (нечитко) 25. 1. 1938, 7.

⁵⁵⁷ *Правда*, Београд, 12.204 од 3. 11. 1938, 7.

*

1938. – Индустијска комора у Београду издала је решења за добијање овлашћења, односно дозволе за подизање предузећа и обављање радње. Између осталих у Краљевини, дозволу је добио Лудвиг Штауфенбергер, за моторни млин, Купиново, Срез земунски.⁵⁵⁸

*

1939. – Продајем моторни млин у Купинову 35–45 метара капацитет, са станом и баштом. Понуде послати на моторни млин Купиново Срем.⁵⁵⁹

*

1939. – Премешта се Прибић Р. Марија, из Лаћарка, среза сремскомитровичког, бановине дунавске, у Купиново, среза земунског бановине дунавске, с правима чиновника IX положајне групе 1 периодске повишице.⁵⁶⁰

*

1939. – У биографији пилота Љумовића описан је случај принудног слетања у село Купиново: „... Поче слетање. Ближила се земља, пролетала испод крила, а са утрине избијала силна јара и врућ устајао ваздух. На утрини су се распознавале џомбе. На метар, два Љумовић поче да изравнава авион, и кад би момент он повуче команде и точкови додирнуше земљу. Слете и стаде, а глуха тишина свега га опколи и спарина му јурну у лице. Он са великом завишћу погледа у висине, тамо откуда беше дошао. Отуда од села потрча к шему необична поворка људи жена и деце, за њима надађоше и пси, уз лавез, и све то уз цику деце учини се Љумовићу необичним и смешним. Какво господство горе, помисли он, а каква мизерија доле!... Није био далеко од села и први вал ове необичне поворке већ пристиже до њега. Људи у шубарама и у кожусима, иако беше врућина и припека, опколише га и загледаху га као чудо. Пси залајаше кад пристигоше до аероплана. Жене и деца снисходљиво загледаху са стране, не усуђујући се да се приближе ни да погледају у очи Љумовићу. Љумовић их посматраше. – Које је ово село? упита он једну лепушкасту девојку која се беше осмелила да се приближи и разгледаше широко отвореним очима аеропланска крила. Она га загледа. Очи су јој биле црне, крупне, бистре. Мислила се да ли да одговори, као да беше у недоумици: припада ли овај нашем свету, или?... – Које је село? понови Љумовић. Девојка се осмели и одговори: Купиново! И онда би пробијен лед и отпоче разговор са свима, падаху питања на која Љумовић није стизао да одговори али га занимало да сазна шта тај свет одоздо мисли и како држи о онима „који терају крилатицу”. Њега то пренесе за десет година уназад када је још био у

⁵⁵⁸ *Правда*, Београд, бр. 12.278 од 16. 1. 1939, 8.

⁵⁵⁹ *Правда*, Београд, бр. 12.287 од 25. 1. 1939, 17; *истио*, 17; 12.288 од 26. 1. 1939; исто, бр. 12.296, 3. 2. 1939, 21; *истио*, бр. 12.318 од 25. 2. 1939, 23, *истио*, бр. 12.321, 28. 2. 1939, 22.

⁵⁶⁰ *Просветини гласник*, Министарство просвете Краљевине Југославије, св. 11, 1939, 1374.

своме селу и нсто тако као и ово сада сељаци Купинова није знао ништа о онима што одлећу у небо. Озбиљнији људи су прилазили и здравили се са Лзумовићем скидајући капе. У разговору са њима он и заборави на девојку коју прво освоји, али се она истицаше међу осталима и стајаше у првом реду, баш око крила, гутајући сваку реч Љумовићеву. Одмах се неки сетисе да „госта” позову кући, да га понуде нечим, жедан је а можда и гладан, ко зна колико је он већ горе!... И Љумовић, предајући аероплан на чување општинским стражарима, који се ту одмах створише и узеше на се озбиљан израз власти, растерујући грађане у шири круг – пође са домаћинима да из села јави и својој команди и сачека долазак комисије. Тамо га хтедоше силом одвући у неколико кућа наједном. Код свакога је морао свратити „да га само виде”, а на ручак оде код поглавара, општинског кнеза – где се веома изненади кад ту угледа ону црнку са крупним очима коју беше прву упитао које је село. – То беше кнежева јединица. И шта даље причати – Љумовићу се свиде овде међу припростим људима, дочекаше га изванредно и отац и мати девојчина, и рођаци и други, а највише му се свиде она, јер га посматраше крадом док је са другим разговарао, а чим би се он окретао, њен поглед је клизио доле. Сутрадан Љумовић оде, али следећег дана рано већ стиже својим аеропланом изнад Купинова и поче да се извија. Мотор је певао песму која је брујала изнад мирних кућа, а Љумовић се осмехивао. Уживање сад беше троструко. Штрецала га је на махове слатка мисао да га одоздо упијају погледом и два црна ока и он би тад удвајао снагу превртања. Мотор се под њим помамљивао. А она, како га је усхићено, удивљено одоздо гледала... Са летења се сада враћао задовољан; мисао се једна гнездила у његовом срцу и грејала га потајно, од ње му било топло и радосно. Сад је још чешће без разлога заустављао другове и започињао разговоре... А онда се тајно верио и тајно оженио. У бежаниском насељу, близу аеродрома, нашла им је њена тазбина стан и сместила их, и Љумовић после службе, тек пред вече, одлазио својима. Како се све беше изменило наједном! Како је све засјало јаче, и земља и небо, како је то необично било просијало сунце... Како је Љумовић био усхићен, насмејан, ведар, пуним грудима удисао ваздух, свакоме гледао право у очи, певушио, звиждукао... Како је све постало лепо, служба лака, људи необично добри, предусретљиви; како му је био мио његов Скромни дом: кућица, башта, коза и маче... И вече, кад је одлазио кући, (јер морао је чекати први мрак па да пође, да га не виде) – како је све у том летњем предвечерју певало песму од најмањих невидљивих цврчака у росној трави, до тамо, чак у бескрај удаљених звезда! Како је све у Љумовићу кликтало кад је ишао, журио пољима, а назирао светиљку своје кућице, прозорчић са лампом око којег надлећу бубице и тамо иза њега – она, два црна ока чекају га... Како је то преслатко и како пуни душу вољом за живот, надом, срећом...”⁵⁶¹

⁵⁶¹ Вукосављевић Ж., Пилот Љумовић и његова нога над Београдом, Б.О.Н., бр. 10, 1939, 656–657.

*

1939. – Сремска Митровица, 12. јул „Краљевско ловиште, Обедска бара, код села Купиново на Сави, имало је ових дана необичне ловце”. Били су то људи из београдске Зоолошке баште, али без пушака и без ловачких паса. Ловили су младунце, који на себи још имају паперје. Међутим, ловци су били запрепашћени кад су сазнали и видели да младунци већ увелико лете, те је према томе лов веома тежак. Ове године изгледа да је сав птичји род пожurio са породом... Рано ујутру почео је „лов”. Људе су предводили г. Фредл и Херфорд, који у томе имају већ дугогодишње искуство. Овим „ловцима” помагали су и сељаци из Кулинова. Једним чамцем отишли су на нарочито место које обилује најразноврснијим и драгоценим примерцима птичјег царства. Ту су беле чапље, чије се перје женке, са главе, а за време парења нарочито много цени, јер је врло фино, затим вивци, гњурци, ибиси, пловке итд. Лов је био необично тежак. Вода, која се разлила, поплавила је и баре, па су ловци до неких гнезда морали и да пливају. Лов је и необично опасан. Човек мисли да стоји на тврдом тлу и изненада се нађе у води и муљу, јер пропадне где се најмање нада. Како је било мало полетараца, то су ловци били незадовољни. Ухваћено је, додуше, више лепих примерака разних барских птица, али је све то било мало. Очекивало се много више. Требало је доћи ловити бар двадесет дана раније. Ипак су се ловци досетили јаду. Они су зашли у село и изјавили да су им потребне младе роде. У Купинову настала је трка по крововима. И овде се показала нелојална конкуренција. Они вештији момци, да би их штовише продали, нудили су их по 7, па чак и 6 динара комад. Бојали су се да их ловци неће све покуповати. Међутим, ловци су се бацили у улоге филателиста. Зоолошки врт у Београду имаће сада велики број младих рода које ће онда лако моћи с другим зоолошким баштама мењати, као оно филателисти марке. Сељаци су направили добар посао. Били су и задовољни. Одлучили су да идуће године повећају број оцака, да би се роде што више гнездили на кућама, а неки опет узимаће родина јаја и стављати их под гуску да не морају после да их јуре по крововима. Ш. М.”⁵⁶²

*

1940. – Некадашње рибарство на Сави: „Чамце вуку наизменце кранцароши, пецкеши, лаптарош и мештер. Сваки од њих има своју ‘ују’, простор на коме је његов ред да вуче свој чамац; кад је он извукао своју ују, други рибар чији је ред искаче из чамца на обалу, прихвати џам од свога претходника и продужи вући чамац, а претходник ускаче у чамац где се тада одмара или прихвати „керудер”, крмарско весло, од онога што је дотле крманио. Тих уја има, од Бурме до крајње мете, Хапа Царске Аде, двадесет и три; оне се разли-

⁵⁶² *Правда*, Београд, бр. 12.456, 13. 7. 1939, 16.

кују на „кранцарошке, пецкешке и мештерске” ује, према томе чији је ред да преко њих вуче свој чамац, а на тај ред се увек најстрожије пазило. Мештерске и лаптарошке ује су најкраће; дужина ује је 2–5 километара и вуку се по пола сата до једног сата, према својој дужини. Вукући аустриском страном лапташке чамце, прелазила су се рибарима добро позната места, на српској страни: Јарац, Мађар-Ада, Остружница, Пећанска Брежина, Умка (8 уја), а на аустриској страни Петрац, Бољевачка Брежина, док се не стигне до Преког Пута, преко од Забрежа. Дотле се прешло једанајест уја; ту престаје вуча, јер одатле настаје дугачак и густ врбак кроз који је немогућно затегнути цам, него се цео тај простор мора превеслати. Цам се може пружати тек кад се, прешавши завоске тај врбак, стигне на доњи крај Прогарске Брежине (12 уја). На тринајестој уји, код Хапа јасенске, скупи се опет цам, па се цео дугачкц врбак поред обале морао опет прећи завоске. Кад се то пређе, опет се пружа цам и пролази се Дебрац и Ворбиз, Купиново, Мала Дубока (18 уја), Крстови, Орлача, Топ (21 уја) и трећег дана у вече (или четвртог дана) стизало се на крајњу мету, Хап Царске Аде (23 ује). Обично се први дан ноћивало на Бољевачкој Брежини, други дан код Купинова (Заграде), трећи дан преко од Орлаче, а четврти дан се стизало на мету.⁵⁶³

*

1940. – Аутобуска линија браће Чортан Земун–Купиново–Обреж саобраћа по редовном реду вожње кроз Купиново.⁵⁶⁴ Аутобус браће Чортан који саобраћа на траси Земун–Рума, и Земун–Купиново–Обреж, после неколико дана застоја услед великих сметова, обавља опет редован саобраћај.⁵⁶⁵

*

1940. – Поплаве су начиниле штету у целом Срему. Село Купиново мучи муку са стоком која је због поплава остала без хране. – Нити имамо траве нити плантиште где да је истерамо. Овако у штали пропада. Продали би смо је, али је не можемо истерати из села.⁵⁶⁶

⁵⁶³ Петровић М., Београд, негдашњи центар великог рибарства, Б. О. Н., бр. 5, 1940, 430.

⁵⁶⁴ *Време*, Београд, бр. 6453 од 11. 1. 1940, 15; *истио*, бр. 6457, 15. 1. 1940, 15; *истио*, бр. 6471 од 29. 1. 1940, 17.

⁵⁶⁵ *Време*, бр. 6.472 од 30. 1. 1940, 41.

⁵⁶⁶ *Време*, Београд, бр. 6.538 од 5. 4. 1940, 5.

ОВЛАШТЕНИЧКО ПРАВО

Право на уживање, односно, коришћење земље проистекло је из Војно-граничарске службе одређених граничарских породица. Оно се јавља већ са уређењем Војне границе у југоисточном Срему, око 1745. године, када су формирана углавном сва данашња села, трасирани путеви и успостављене међе атара. Потом су, 1754. регулисана права и дужности граничара уопште, па тако и у односу на земљу (Grunt) на коју су право полагали искључиво као уживаоци (право коришћења), и то над одређеним земљиштем које је граничарима дато на коришћење као „војно лено”. Граница је реорганизована 1787. године, примењен је Кантонски ситем, чиме су донекле одвојене војне од цивилних власти (управни и економски систем), али у погледу права на коришћење земље ништа се није изменило, као и у 1807. години када је на снагу ступио Темељни закон. Специфичан правно-имовински сатус „војног лена” подразумевао је да је апсолутни власник земље била држава, која се у схватању народа поистовећивала са личношћу цара (феудални однос), а наследно правоужитништво (право уживања, коришћења) припадало је породичним задругама уз дужност давања и издржавања војника. Војник је био сваки мушкарац способан за оружје, а породична задруга је била „темељ” на коме је почивало краишко устројство (отуда закону име „Темељни”). Задружна кућа се могла делити само под условом да након поделе свака од нових кућа даје бар једног војника. Кућа у граници је била основ свих права и обавеза, било да је задружна или породична. Све куће су биле уредно пописане, нумерисане, а војна и управна власт није препознавала појединца као физичко лице, већ је својство физичког лица у Граници припадало кући са кућном нумером.⁵⁶⁷

Тек са Темељним законом из 1850. земља из Царског власништва прелази у (делимично) власништво Граничарских задруга⁵⁶⁸ након чега је, по-

⁵⁶⁷ Граничарске куће биле су нумерисане арапским бројевима, док су сва остала јавна здања била нумерисана римским бројевима.

⁵⁶⁸ Овим законом олакшана су давања у вези са војном обавезом. Мушке главе су као и раније имале обавезу служења, но издржавање, набавку униформе и опреме на себе је преузела држава. Граничарима је за војну службу уведена плата, а ранија забрана којом граничарима

сле стотину година службовања у Граници, коначно, Граничарским задругама (породицама) признато наследно право над земљом.

У годинама 1871. до 1881. са процесом укидања војног уређења, живот унутар до тада хомогеног војно-граничног подручја, динамично се мења. Донет је низ закона којима су односи између бивше Границе и провинција-ла уједначавани.⁵⁶⁹ Године 1873. формиран су котарски⁵⁷⁰ судови за бивше гранично подручје, чиме су пуковници сасвим разрешени управне службе, те се тако ово разрешење сматра коначним укидањем војно-граничарског поретка. Тада су, као последица развојачења и поделе имовине, формиране граничарске имовне општине (основане су Законом 1873⁵⁷¹, Закон је имао измену 1881. године), а потом и Земљишне заједнице.⁵⁷²

Имовина коју су граничари током трајања Војне границе користили као поседе граничарских кућних задруга припала им је у апсолутно власништво, док је заједничко добро (шуме, ливаде, пашњаци итд) подељено 1871. године између цара (државе) и граничара. У овој фактичкој раздеоби имовине, граничари су од цара, односно државе, овлаштени да искључиво и једино они – граничарске задруге и граничарске породице изван задруге које су вршиле војничке дужности, те управне, школске и црквене општине, имају право на коришћење (уживање) ове имовине.⁵⁷³

није било дозвољено изучавање заната овим Законом је укинута. Закон из 1850. године Војну крајину изричито третира као неодвојиви саставни део Аустријске монархије (не Угарске). Граничарима су била зајамчена грађанска права као и осталим грађанима монархије, али само под условом да су права Граничара била у складу са војним потребама.

⁵⁶⁹ У граници је дозвољен слободан промет некретнинама (осим законског минимума од 6 јутара неотуђивог задружног иметка), формиране су институције за деобе породичних задруга, уведени су порези на промет за вино и месо, донете су уредбе о градским и сеоским општинама, регулисани су односи у вези деобе шума.

⁵⁷⁰ Управна власт била је подељена по окружјима (после жупанија), ови су се састојали од котара.

⁵⁷¹ Закон од 8. липња 1873, параграф 4: „Диоба предузима се између државе и скупности сваке пуковнијске обћине. Даљња раздјелба по мјестих и обћинах пуковнијским обћинам припадајућега шумског тла, исто тако и начин и мјера, како и колико га имају или пуковнијске обћине 'in concreto' или мјестне обћине полаг своја дјела, или пако на то овлаштен крајишке обитељи и поједини мјестни становници уживати, препушта се уз судјеловање областих постављеним заступством крајишких пуковинах као посао обћински. Све правде, које произичу из овакове даљње диобе заједничких шумах или учествовања при ужитку, имају риешавати судови по установах обћег аустријскога грађанскога закона”.

⁵⁷² Уз наведене, формиране су још и месне општине (заузимале су обим једног насеља, села), порезне општине (имале су ингеренције у опсегу пореских расписа и убирања пореских прихода на нивоу политичке општине), политичке, односно управне општине (ингеренције у управним пословима).

⁵⁷³ У литератури за ову врсту права често се употребљавају синоними: право на уживање, правоужитништво, правоужитничко право или овлаштеничко право.

Петроварадинска имовна општина – Купиново

Управљање граничарским шумама вршено је на основу Закона (наредбе) од 1873. о имовним општинама у бившој Војној крајини, који је године 1875. узакоњен (унесен у закон). „Све месне општине бивше пуковније чиниле су самосталну имовну општину. Свака таква имовна општина носи уз свој назив и име краишке пуковније у којој је установљена.”⁵⁷⁴ Тако је од бивше Петроварадинске пуковније настала Петроварадинска имовна општина, а Купиново, као бивша месна општина ове пуковније постаје самостална имовна општина, чији је значајни иметак 1882. године унет у тада новоформирани Катастар⁵⁷⁵. Према податку из 1910. године, Петроварадинска имовна општина Купинова, у атару Купинова, поседовала је 4.502 катастарска јутра и 1.533 квадратних хвати шумског земљишта.⁵⁷⁶ Године 1919, посед Петроварадинске имовне општине у Купинову износио је 6.443 катастарска јутра и 1.505 квадратних хвати,⁵⁷⁷ од чега је Аграрном реформом коју је спровела Краљевина Југославија експроприсано 607 јутара 1.202 кв. хв. Остатак значајне површине шумског земљишта и дрвне залихе која се на њему налазила били су апсолутно власништво бивших граничара и потомака развојачених граничара Купинова.

Земљишна заједница – Купиново

Питање располагања пашњацима у време трајања Војне крајине није било спорно, с обзиром да су у местима границе обитавали само граничари, који су имали сва права на коришћење пашњака као нерасподељене, заједничке имовине.⁵⁷⁸ Током трајања границе појмови месне општине и земљишне заједнице са аспекта власништва и коришћења могли су се посматрати као синоними, пошто су се наведеном имовином користили искључиво граничари, који су према ранијим законима стекли сво право на коришћење ове имовине.

Пашњаци, као наслеђе које је преузето од развојачених граничарских месних општина⁵⁷⁹, у Катастар који је за Купиново формиран 1882. године

⁵⁷⁴ Planinić S., *Krajiško okružno upraviteljstvo (distrikt) i krajiške imovne općine u Hrvatsko-slavonskoj krajini*, Arhivski vjesnik, Zagreb, 34–36 (1991–1992), 173–183.

⁵⁷⁵ Катастар се састојао од три дела: Лист А – Поседовница, Лист Б – Властовница, Лист Ц – Теретовница.

⁵⁷⁶ Марковић Р., Расподела земље у источном равном Срему 1910, Сремски Карловци, 1919, 16.

⁵⁷⁷ Гаћеша Л.Н., *наведено дело*, 219.

⁵⁷⁸ Српско коло, Загреб, број 1–2 од 11. (24) јануара 1906, 10–12.

⁵⁷⁹ Имовина краишких месних општина у процесу развојачења раздељена је на имовне

уписани су као власништво новостворене цивилне месне општине Купинова. Међутим, након развојачења, када се у границу почеше интензивно досељавати нови становници, месна општина и земљишна заједница нису се више могле сматрати заједничком имовином свих становника места.

Бивши граничари су инсистирали на томе да досељеници немају права на удео у земљишној заједници. Досељеници су, пак, користили неузаконљиви положај (1871–1894) земљишних заједница ради убирања користи за себе. Било је потребно време од две дуге деценије како би се навео ред и регулисао статус овог земљишта – године 1894. донет је Закон о уређењу земљишних заједница.⁵⁸⁰ Узаконљивом земљишних заједница, регулисан је власничко-правни положај ове врсте имовине, која је коначно, 1894. потврђена као власништво граничара. Према Закону о земљишним заједницама, као битна карактеристика ове имовине у власништву граничара који су имали право на њено заједничко коришћење, био је њен „лични правни субјективитет кроз заједничко (не раздељено) уживање од стране овлаштенника, али по аликвотном принципу”⁵⁸¹. Права заједничара била су налик праву употребе и плодуживања, иста су се наслеђивала, што их разликује од стварних права у оквиру права власништва.⁵⁸²

Додатним законским појашњењем утврђено је да је стицање овлаштеничког права нераскидиво везано за стари граничарски поредак, када је царевина сваком граничарском селу предала један део државних пашњака, да поједине граничарске куће могу на томе пашњаку напастати своја стада, јер је и царевина у граници узимала војнике од кућа, кућних бројева, а не од породица. Зато је овлаштеничко право „било нераскидиво повезано са кућом, са ствари, а не са породицом, са личношћу, те је зато овлаштеничко право по своме постанку и развоју стварно право. Међутим, овлаштеничко право није самостално право, него је оно само припадност главне ствари тј. овлаштене куће, те стога, стицањем власништва над таквом кућом стиче се и право које је скопчано са њом. Ко год стекне власништво овлаштене крајишничке куће, или уопште, овлаштене куће у крајишкој земљишној заједници, стекао је и овлаштеничко право – осим, ако је оно од добровољне продаје и даровања искључиво било изузето.”⁵⁸³

У развојаченој Граници постојале су две врсте кућа: граничарске куће и куће досељеника. Њихов положај у односу на овлаштеничко право дефинисан општине (шуме) и земљишне заједнице (пашњаци).

⁵⁸⁰ *Zakon o uređenju zemljišnih zajednica od 25. travnja 1894. I naputak od 19. rujna 1897.*

⁵⁸¹ Аликвотни или идеални део у дефиницији сувласништва одређује удео сваког од власника према размерној целини. Изражава се у разломцима или постотцима.

⁵⁸² Korpić I., *Otvorena pitanja rješavanja problema povrata imovine ili naknade za imovinu bivših zemljišnih zajednica*, Zagreb, XKJU-CCA, 15 (2): 545–577

⁵⁸³ *Српско коло*, Загреб, број 8 од 25. фебруара (10) марта 1910, 3–4.

је према настанку куће у односу на дан када је званично Граница престала да постоји. Био је то 8. јуни 1871. године, од овог дана граничарске куће су решене војничке дужности, сви граничарски закони стављени су ван снаге, и тада је престала да важи свака ранија забрана у вези стицања непокретне имовине, задружне деобе, изучавања заната, итд.⁵⁸⁴ Све граничарске куће које су постојале пре 8. јуна 1871. баштиниле су овлаштеничко право које је стече-

но службом у Граници, и то без обзира на деобу саме куће (кућне задруге) која је након дана развојачења спроведена. Куће граничара, односно, њихових потомака, које су настале (оформљене, сазида-не) после 8. јуна 1871. имале су овлаштеничко право старе граничарске куће, тј. старе граничарске нумере: „за овлаштенике Крајишнике било је довољно, да су власници неке настањене куће у дотичној порезној општини, за њих је све једно, да ли је њихова настањена овлаштена кућа дигнута пре или после 8. јуна 1871.“⁵⁸⁵

Досељеничке куће које су настајивали некрајишници, могле су стећи овлаштеничко право у граничарским земљишним заједницама, али код њих треба разликовати да ли су овлаштеничко право стекле пре или после уређења земљишне заједнице дотичног места у коме се

Темељни закон

кућа налази. Приликом уређења земљишне заједнице морало се признати овлаштеничко право сваком досељенику ако је:

⁵⁸⁴ Више в.: Žigović-Pretečki I., *Upravno pravo Kraljevina Hrvatske i Slavonije s obzirom na Ustav*, Bjelovar, 1911.

⁵⁸⁵ *Српско коло*, Загреб, број 8 од 25. фебруара (10) марта 1910, 3.

- досељеник претходно постао власник старе граничарске куће која је постојала пре 8. јуна 1871. као власништво граничарске задруге или граничарске породице која је вршила граничарске дужности;
- ако се та кућа налази у дотичној порезној општини, и ако је та кућа била настањена.

Оне куће, које су у Граници постојале пре 8. јуна 1871, али су се налазиле у државном власништву, па су након развојачења постале власништво досељеника, нису биле овлаштене, јер такве куће нису давале војнике. Куће које нису биле насељене у време постојања границе, овлаштеничко право су имале искључиво ако су након развојачења, а пре првог уређења земљишне заједнице, постале власништво граничара.

Досељеник, некраишник могао је овлаштеничко право стећи по основу стицања власништва над граничарском кућом. У посед граничарске куће досељеник је могао доћи по три основа:⁵⁸⁶

1. Наследством или деобом задружног имања, стицано је овлаштеничко право директно скопчано са том кућом, без обзира да ли је наследник Граничар (по тада важећем позитивном праву способност стицања и отуђивања имовине није више била везана са сталешком припадношћу).
2. Слободном куповином или поклоном, стицано је овлаштеничко право скопчано са том кућом, без обзира да ли је купац или примацац поклона Граничар, осим ако је продавац у купопродајном уговору или дародавац у уговору о поклону изричито навео, како он продаје или дарује кућу без овлаштеничког права, које задржава за себе. Ако исто није изричито наведено у уговору, овлаштеничко право је са кућом пренето на новог власника.
3. Куповином на јавној лицитацији, принудној продаји („овршном”, „на бубањ” продајом некретнина ради намирења дуговања) куће стекао је купац овлаштеничко право скопчано са том кућом, без обзира да ли је купац граничар, и без обзира да ли је у условима принудне продаје и у записнику са одржане принудне продаје јавном лицитацијом наведено да се с кућом продаје и овлаштеничко право, пошто онај, чија се кућа продаје у принудном поступку нема никаквог утицаја на јавну лицитацију и на права спојена са кућом која је предмет продаје.

Закон о земљишним заједницама из 1894, и допунама из 1897. и 1902. године, дефинисао је појам власништва над имовином и утврдио начин

⁵⁸⁶ *Српско коло*, Загреб, број 8 од 25. фебруара (10) марта 1910, 3-4.

стицања овлаштеничког права унутар развојачених месних општина, али је, посве неочекивано, овим Законом нарушен дотадашњи управни поредак унутар месних општина.

Како су се месне општине којима је у надлежност била поверена локална самоуправа издржавале имовином коју су у власништву држале земљишне заједнице, појам месне општине преклапао се, а неретко и измењавао, са појмом земљишне заједнице и то не само код становништва већ и у схватањима једног дела чиновништва тог доба.

Сматрано је да су са ступањем на снагу Закона о земљишним заједницама којим је потврђено власништво над имовином која се налазила у атарима дотичних месних општина, месне општине као носиоци локалне самоуправе укинуте, терети које су до тада разрезивани на сво становништво месних општина пренети су искључиво на овлаштенике земљишне заједнице. Од овлаштеника, бивших граничара тражено је да се од пореза на имовину земљишне заједнице,⁵⁸⁷ обезбеде сва потребна средства за издржавање локалне заједнице: плате за чиновништво општинске управе, лугаре, учитеље, за одржавање јавних грађевина у месној општини, итд.⁵⁸⁸ Ово је довело до тога да су у годинама које су уследиле по доношењу Закона о земљишним заједницама трошкови издржавања локалне заједнице пали на терет развојачених граничара – овлаштенике земљишне заједнице, којих је било мање од укупног броја становништва месне општине, те су тако терете које су претходно били раздељени на сво становништво месне општине сада сносили само овлаштеници. У годинама након развојачења, број овлаштеника у земљишној заједници био је мањи од укупног броја житеља у месној општини, јер у месну општину спадају овлаштеници али и незавичајци, неовлаштеници, који су неретко били и најимућнији део становништва, јер то су углавном били трговци, привредници и занатлије. Овако спровођеном пореском политиком терети локалног нивоа који су расписивани на подручју месне општине распоређивани су на мање глава или кућних бројева (само на овлаштенике), што је за последицу имало презадуженост овлаштеничких кућа, од којих је, потом, ради намирења доспелих обавеза предузиман поступак принудне наплате.⁵⁸⁹

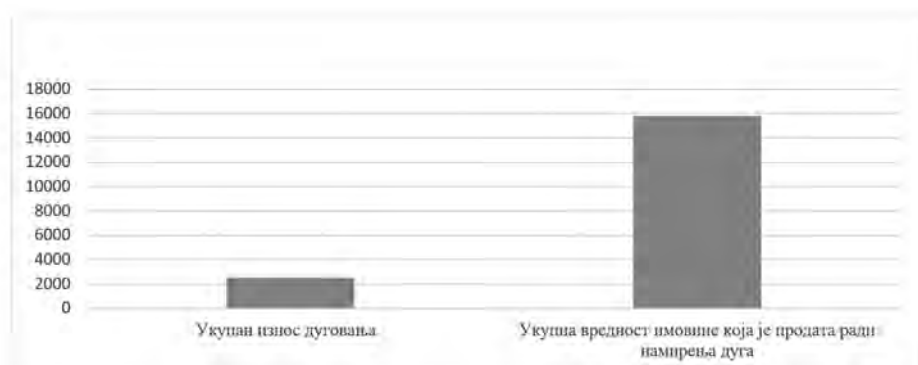
У априлском броју листа *Сйармали* историјска вест из 1889. године недвосмислено сведочи у каквом положају су били становници Купинова, за које се говорило да је „најбогатије село на свету, а кад завириш у њега видиш

⁵⁸⁷ Подразумева државни порез и општински намет. Према предрачуна за Управну 1897. годину, Управна општина Купиново предвидела је наплату 2.334 фор. 15 нч. државног пореза са општинским наметом, који је износио 22% од укупно расписаног пореза – Извештај о стању Жупаније сремске за 1897. годину.

⁵⁸⁸ *Српско коло*, Загреб, број 1–2 од 11. (24) јануара 1906, 10–12.

⁵⁸⁹ *Српско коло*, Загреб, број 1–2 од 11. (24) јануара 1906, 10–12.

да му је егзекутор и старо продао.”⁵⁹⁰ Принудна наплата (егзекуција) иако присутна у годинама по развојачењу, свој „пуни замах” доживљава током последње две деценије XIX века, потом у годинама непосредно пре избијања Великог рата. Према подацима из огласа које су објављивале Службене новине оног доба – *Народне новине* на подручју Окружја, потом Котара Земун, спровођене су принудне наплате доспелих дуговања јавним лицитацијама, где су продавана „на бубањ” читавих имања дужника, без обзира на износ висине потраживања у односу на процењену вредности имовине. У периоду од 1882. до 1890. године на подручју месне општине Купиново извршено је више принудних продаја имовине ради наплата потраживања, које је укупно износило 2.534 форинти. Процењена вредност имовине која је оглашена при позиву на јавне лицитације у периоду 1882–1890. у Купинову, износила је 15.789 форинти.⁵⁹¹ Ова имовина је принудно продавана зарад намирења дуга који је износио 16% од укупне вредности „на бубањ” датог капитала.

Принудна извршења у Купинову 1882–1890. године
Извор: овде донета Хронологија за период 1882–1890.

Некретнине над којима је вршена принудна продаја ради намирења дуга налазиле су се у општини Купиново, у власништву становника Купинова (грунтовни улошци: 49, 136, 48, 93, 162, 187, 148, 193, 197, 162, 248⁵⁹² итд.).

⁵⁹⁰ *Сшармали*, Нови Сад, бр.12, 30. април, 1889, 91.

⁵⁹¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 8 od 11. siječnja 1883; *isto*, br. 161 od 17. srpnja 1882; *isto*, br. 42 od 21. veljače 1883; *isto*, br. 57 od 10. ožujka 1883; *isto*, br. 42 od 21. veljače 1883; *isto*, br. 57 od 10. ožujka 1883; *isto*, 96. od 26. travnja 1883; *isto*, br. 121 od 29. svibnja 1885; *isto*, br. 7 od 10. siječnja 1888; *isto*, br. 121 od 29. svibnja 1885; *isto*, br. 7 od 10. siječnja 1888; *isto*, br. 142 od 21. lipnja 1888; *isto*, br. 216 od 20. rujna 1890; *isto*, br. 221 od 26. rujna 1890; *isto*, br. 249 od 29. listopada 1890; *isto*, br. 250 od 20. listopada 1890; *isto*, br. 297 od 29. prosinca 1890.

⁵⁹² Према Катастру овлаштеника Купинова.

У судским поступцима након развојачења у којима су повериоце углавном заступали адвокати Опел и Бадаја, обојица из Земуна (има примера где су повериоци наступали лично, без адвоката као посредника), реализовани су поступци принудне наплате. На страни поверилаца налазила су се физичка и правна лица из Купинова али и изван граница ове месне општине (Загреб, Земун, Стара Пазова, итд), а на страни дужника над чијом је имовином спровођена принудна наплата били су становници Купинова, чија имовина је у огласима за јавну продају дата са кућним нумерама, бројем грунтовног улошка као и описом некретнине – што упућује да су они чија су имања продавана „на бубањ” осим имовине уписане у земљишну књигу поседовали и овлаштеничко право уведено у катастар овлаштеника, а које је било скопчано са кућом. Иако нема историјске вести о томе ко је био купац „на бубањ” продаваних некретнина, увидом у Катастар овлаштеника Купинова уочава се међу уписаним овлаштеницима извесна Јелена Коска из Земуна, са убележеним потраживањима по Грунтовым улошцима у општини Купиново: 4, 7, 13, 14, 18, 33, 73, 142, 233, 257, 273, 311, 317, 336, 344, 460.⁵⁹³ Јасно је да Јелена Коска⁵⁹⁴ није била завичајац Купинова, те да је у Катастар овлаштеника Купинова доспела на један од три могућа начина, како су овлаштеничко право стицали досељеници, не крајишници.

Колико досељеника је у периоду након развојачења стекло овлаштеничко право на подручју бивше Петроварадинске пуковније, па тако и у Купинову, не може се прецизно утврдити. На основу расположиве литературе и архивске грађе уочава се да су странци до овлаштеничких права током последње две деценије XIX а потом и током прве деценије XX века долазили легитимно, у свему у складу са тадашњим позитивним правом. Један, од пресудних фактора за стицање овлаштеничког права била је хипотекарна презадуженост овлаштеника, нарочито након ступања на снагу Закона о земљишним заједницама 1894, као и пореска презадуженост бивших граничара, када су се досељеници обрели у повољнијој позицији, нарочито по питању узаконеног пореског ослобођења, након чега су пореске обавезе пале на терет развојаченим граничарима, сада овлаштеницима.

У односу на домицијално становништво – бивше граничаре, на које је са ступањем на снагу Закона о земљишним заједницама 1894. пао сав терет

⁵⁹³ Катастар овлаштеника Купинова, упис за Коска Јелена.

⁵⁹⁴ Иако нема јасне историјске вести о идентитету и занимању Јелене Коске из Земуна, могуће је претпоставити да се иста бавила „давањем новца под камату”, или да је била у одређеним односима са крајишким одветником Коском, који је, може се претпоставити, своје адвокатске услуге граничарима наплаћивао и принудним извршењима. На ову претпоставку наводи чињеница да је осим у теретовницама катастра овлаштеника Купинова Јелена Коска присутна у Земљишним књигама КО Бољевци, КО Јаково, КО Сурчин, КО Петровчић итд. и то уписима у већем броју ЗКУЛ, у Ц листу – теретовница.

издржавања локалне заједнице, привилеговани положај досељеника осим у спровођењу пореске политике уочава се и у другим сегментима живота у локалној заједници, о чему је јавно расправљано у штампи тог времена: „Не треба заборавити ни то, да су и многи сеоски путеви власништво земљишних заједница, те да од употребе путева није могуће искључити досељенике”.⁵⁹⁵ Исти извор подсећа да је ове путеве и мостове издржавала месна општина, а да је са ступањем на снагу Закона о земљишним заједницама сав терет пао на земљишне заједнице, тј. на овлаштенике.

Читава ситуација захтевала је додатно законско уређење, што је учињено допуном Закона 1897, а потом и 1902. године. Законодавац је јасно дефинисао уређење земљишне заједнице, која је имала свој лични субјективитет, самосталан у односу на месну општину. Историјске вести упућују да овлаштеници нису били задовољни допунама закона. На Збору у Бешки новембра 1906. овлаштеници Котара старопазовачког и земунског одлучили су да се од Сабора краљевана Хрватске, Славоније и Далмације тражи да се у Закон унесе измена, тако да у истоме стоји: „Земљишне заједнице појединих места бивше Војне крајине имају се унети у грунтовнице једино уз поближу ознаку да овлаштеничко право на земљишне заједнице имају само и искључиво законити наследници оних крајишких задруга и породица које су вршиле крајишке дужности и обавезе онда, када је на снагу ступио Темељни закон од 7. маја 1850”.⁵⁹⁶

Да Влада ни у потоњим годинама није одговорила на захтеве овлаштенника јасно сведоче огласи који су у континуитету објављивани у Народним новинама. У једном огласу који је објављен непосредно пред избијања Великог рата, у својству извршног повериоца појављује трговачко предузеће „J. Steiner i Wessel” из Руме⁵⁹⁷ коме је дозвољена принудна наплата над имовином Милоша Милутиновића у катастарској општини Купиново. Иако нема поуздане историјске вести о томе како је протекла принудна наплата, увидом у Катастар овлаштенника Купинова долази се до сазнања да је трговачко предузеће „J. Steiner i Wessel” уписано у Катастар овлаштенника у својству имаоца овлаштеничког права, без обзира што ово трговачко предузеће није завичајац Купинова, и без обзира што се исто као правно лице никада није налазило у граничарској служби. Ово трговачко предузеће из Руме овлаштеничко право у Купинову стекло је највероватније по основу доспелих а неизмирених потраживања од Милутиновића. Из историјских извора за породицу Милутиновић поуздано знамо да припада граничарском сталежу,⁵⁹⁸ да

⁵⁹⁵ *Српско коло*, Загреб, број 1–2 од 11. (24) јануара 1906, 10–12.

⁵⁹⁶ Извештај о стању јавне управе у Жупанији Сремској за управну год. 1907, Вуковар, 1908.

⁵⁹⁷ *Narodne novine*, Zagreb, br. 33 od 11. veljače 1914.

⁵⁹⁸ Према доступној грађи ИАБ, Милутиновић из Купинова на положају капетана овог

је поседовала сва права проистекла из војне службе, па тако и овлаштеничко право у земљишној заједници Купинова. Након развојачења, историјске вести упућују, да се породица бавила трговином. Као што основ, односно, начин стицања овлаштеничког права у земљишној заједници Купинова у корист трговачког предузеће „J. Steiner i Wessel” није најјаснији, замагљен је и начин стицања овлаштеничког права, између осталих, и чланова Јеврејске породице Шер⁵⁹⁹ у истој земљишној заједници. Познато је да се Јевреји према важећем законодавству Аустрије нису смели настањивати у Војној граници (неки од њих су добили повластицу да живе у Земунском војном комунитету),⁶⁰⁰ те тако, Јевреји нису могли стећи овлаштеничко право на начин како су га стекле развојачене граничарске породице – по основу служења у војној служби. Но ипак, чланови породице Шер уведени су у Катастар овлаштеника Купинова, и то:

Име поседника и укњижених овлаштеника	Кућни број	Пребивалиште	Број књиге и улошка поседовнице
Шер Филип		Ujvidek	340
Шер Фрањо		Ujvidek	340
Шер Вилим		Земун	251, 283, 749
Шер Филип	VI Marialilfer strase	Wien	340
Шер Фрањо		Н. Сад	340
Шер Самајло		Земун	340
Шер Ђула		Н. Сад	340
Шер Самујло	304	Купиново	352, 340
Шер Регина	304	Купиново	352, 340

Извор: Катастар овлаштеника Купинова

Како су чланови породице Шер дошли до овлаштеничког права у земљишној заједници Купинова, није познато. Непосредно пред рат 1914. године у Народним новинама објављена су два огласа чија садржина упућује на прет-

места налази се од 1777. до 1784. године. Више в.: *Хронологија 1777–1784.*

⁵⁹⁹ Породица се бавила трговином, у Купиново се доселила по развојачењу. У годинама између два рата породица се одселила у Земун, а потом, историјске вести трагични крај породице везују за логор Јасеновац.

⁶⁰⁰ Илић Ж. Т., *Грађа из земунских архива*, књ. I (1804–1808), ИАБ, Београд, 1955, 606.

поставку да је након намирења потраживања од извесног Јована Грујића⁶⁰¹/
Ђурића⁶⁰², Самуел Шер дошао у посед овлаштенничког права.

Ime i prezime i ukrajinski erštetnikah	Ime i prezime Poljskih	Ime kroja i oblika pokrivenosti	Ime kroja i oblika hramova
Lavir' Karamazov, mladi	Karamazov	1882	
Lavir' Zorica, mladi	--	1883	
Lavir' Gubonin, mladi	--	1884	
Stepic' Zorica, jagoda	24	+	
Stanimir' Leporova	Wanjo	1885	
Stanimir' Gubonin, mladi	Karamazov	1886	
Stanimir' Sedov, mladi	--	1887	
Stanimir' Lova	--	1888	
Stanimir' Vihim	--	1889	
Stepic' Zorica, mladi	24	+	
Stepic' Zorica, mladi	--	1890	
Stepic' Zorica, mladi	--	1891	
Stepic' Zorica, mladi	--	1892	
Stepic' Zorica, mladi	--	1893	
Stepic' Zorica, mladi	--	1894	
Stepic' Zorica, mladi	--	1895	
Stepic' Zorica, mladi	--	1896	
Stepic' Zorica, mladi	--	1897	
Stepic' Zorica, mladi	--	1898	
Stepic' Zorica, mladi	--	1899	
Stepic' Zorica, mladi	--	1900	
Stepic' Zorica, mladi	--	1901	
Stepic' Zorica, mladi	--	1902	
Stepic' Zorica, mladi	--	1903	
Stepic' Zorica, mladi	--	1904	
Stepic' Zorica, mladi	--	1905	
Stepic' Zorica, mladi	--	1906	
Stepic' Zorica, mladi	--	1907	
Stepic' Zorica, mladi	--	1908	
Stepic' Zorica, mladi	--	1909	
Stepic' Zorica, mladi	--	1910	
Stepic' Zorica, mladi	--	1911	
Stepic' Zorica, mladi	--	1912	
Stepic' Zorica, mladi	--	1913	
Stepic' Zorica, mladi	--	1914	
Stepic' Zorica, mladi	--	1915	
Stepic' Zorica, mladi	--	1916	
Stepic' Zorica, mladi	--	1917	
Stepic' Zorica, mladi	--	1918	
Stepic' Zorica, mladi	--	1919	
Stepic' Zorica, mladi	--	1920	
Stepic' Zorica, mladi	--	1921	
Stepic' Zorica, mladi	--	1922	
Stepic' Zorica, mladi	--	1923	
Stepic' Zorica, mladi	--	1924	
Stepic' Zorica, mladi	--	1925	
Stepic' Zorica, mladi	--	1926	
Stepic' Zorica, mladi	--	1927	
Stepic' Zorica, mladi	--	1928	
Stepic' Zorica, mladi	--	1929	
Stepic' Zorica, mladi	--	1930	
Stepic' Zorica, mladi	--	1931	
Stepic' Zorica, mladi	--	1932	
Stepic' Zorica, mladi	--	1933	
Stepic' Zorica, mladi	--	1934	
Stepic' Zorica, mladi	--	1935	
Stepic' Zorica, mladi	--	1936	
Stepic' Zorica, mladi	--	1937	
Stepic' Zorica, mladi	--	1938	
Stepic' Zorica, mladi	--	1939	
Stepic' Zorica, mladi	--	1940	
Stepic' Zorica, mladi	--	1941	
Stepic' Zorica, mladi	--	1942	
Stepic' Zorica, mladi	--	1943	
Stepic' Zorica, mladi	--	1944	
Stepic' Zorica, mladi	--	1945	
Stepic' Zorica, mladi	--	1946	
Stepic' Zorica, mladi	--	1947	
Stepic' Zorica, mladi	--	1948	
Stepic' Zorica, mladi	--	1949	
Stepic' Zorica, mladi	--	1950	
Stepic' Zorica, mladi	--	1951	
Stepic' Zorica, mladi	--	1952	
Stepic' Zorica, mladi	--	1953	
Stepic' Zorica, mladi	--	1954	
Stepic' Zorica, mladi	--	1955	
Stepic' Zorica, mladi	--	1956	
Stepic' Zorica, mladi	--	1957	
Stepic' Zorica, mladi	--	1958	
Stepic' Zorica, mladi	--	1959	
Stepic' Zorica, mladi	--	1960	
Stepic' Zorica, mladi	--	1961	
Stepic' Zorica, mladi	--	1962	
Stepic' Zorica, mladi	--	1963	
Stepic' Zorica, mladi	--	1964	
Stepic' Zorica, mladi	--	1965	
Stepic' Zorica, mladi	--	1966	
Stepic' Zorica, mladi	--	1967	
Stepic' Zorica, mladi	--	1968	
Stepic' Zorica, mladi	--	1969	
Stepic' Zorica, mladi	--	1970	
Stepic' Zorica, mladi	--	1971	
Stepic' Zorica, mladi	--	1972	
Stepic' Zorica, mladi	--	1973	
Stepic' Zorica, mladi	--	1974	
Stepic' Zorica, mladi	--	1975	
Stepic' Zorica, mladi	--	1976	
Stepic' Zorica, mladi	--	1977	
Stepic' Zorica, mladi	--	1978	
Stepic' Zorica, mladi	--	1979	
Stepic' Zorica, mladi	--	1980	
Stepic' Zorica, mladi	--	1981	
Stepic' Zorica, mladi	--	1982	
Stepic' Zorica, mladi	--	1983	
Stepic' Zorica, mladi	--	1984	
Stepic' Zorica, mladi	--	1985	
Stepic' Zorica, mladi	--	1986	
Stepic' Zorica, mladi	--	1987	
Stepic' Zorica, mladi	--	1988	
Stepic' Zorica, mladi	--	1989	
Stepic' Zorica, mladi	--	1990	
Stepic' Zorica, mladi	--	1991	
Stepic' Zorica, mladi	--	1992	
Stepic' Zorica, mladi	--	1993	
Stepic' Zorica, mladi	--	1994	
Stepic' Zorica, mladi	--	1995	
Stepic' Zorica, mladi	--	1996	
Stepic' Zorica, mladi	--	1997	
Stepic' Zorica, mladi	--	1998	
Stepic' Zorica, mladi	--	1999	
Stepic' Zorica, mladi	--	2000	

Abstrakti zbornik iz 24. broja izdanog 24. prosinca 1974. str. 235. objavio je: 2. 12. 1974.

Страница Катастра овлаштеника Купинова

⁶⁰¹ *Narodne novine*, Zagreb, br. 16 od 21 siječnja 1914. – Оглас: – „Кр. Котарски суд у Земуну даје на знање да је на молбу др-а С. Поповића из Земуна у заступању Самуела Шера (Scheer) из Купинова, ради дужних 180 К дозволио овршну дражбу некретнина Јована Грујића упис. у гр. ул. Бр. 315 општ. Купиново, састојећих се из куће број 181 у Купинову, те ораница у укупном износу од 9 ј 405 чв.хв. процењених на 7300 К а за дражбовање је потребан вадимум од 730 К, те да је за дражбу установио један једини рок на дан 4 вељаче 1914, у 10 сати пре подне код општинског поглаварства у Купинову.”

⁶⁰² *Narodne novine*, Zagreb, br. 16 od 21. siječnja 1914. – Оглас: – „Кр. Котар као мјенбени суд у Земуну даје на знање, да је на молбу старопазовачке банке дд у Старој Пазови, заступаној по др Милутину Симоновићу у Старој Пазови, услед молбе прим 16. рујна 1913. број 30.159 гр, дозволио да се ради дуга од 2.500 К придружи овршном поступку поведеном услед овосудне одлуке од 9. листопада 1913. г број 24.851 гр. којом је дозвољена овршна дражба дужникових непокрености Јована Ђурића из Купинова у гр. ул. број 315 општ. Купиново, ради дужних Самуелу Шеру из Купинова 180 круна, те за ову дражбу остаје у крепости рок назначен у овосудном огласу од 9. листопада 1913. бр. 24.851 одређен за 4. вељаче 1914. у 10 сати пре подне у општ. уреду у Купиново и у случају, ако оврховодитељ Самуел Шер од дражбе одустане. Остале одредбе горе наведеног драженог огласа вреде и за ову дражбу.”

Према подацима из 1910. године, земљишна заједница Купинова у ата-ру Купинова простирала се на површини од 2.021 катастарска јутра и 1.295 квадратних хвати. Власници земљишне заједнице Купинова, били су сви они уведени у Катастар овлаштеника Купинова, како развојачени граничари, тако и досељеници који су ово право стекли у складу са тада важећим законима.

КАТАСТАР ОВЛАШТЕНИКА КУПИНОВА

Као што је у раду већ наведено, Катастар овлаштеника Купинова је игром срећних околности сачуван. Исти је приређен за публикување према оригиналу, тако да је један део уписа вршен ћириличним, а један део уписа латиничним писмом. По рукопису могуће је закључити да је уписе уносило више лица. Цео документ је добро очуван, повезан, укоричен.

Катастар овлаштеника садржи податке о имаоцима овлаштеничког права. То су у највећем постотку породичне задруге и појединци као самовласници. Прецртани уписи означавају губитак овлаштеничког права. Иако Катастар овлаштеника не садржи податке о томе на који начин је дошло до губитка овлаштеничког права, може се претпоставити да је губитак овлаштеничког права узрокован: продајом, принудном продајом, одрицањем, деобом и сл.

Катастар овлаштеника је повезана, укоричена штампана типска књига, сваки њен лист подељен је у пет колона – рубрика, које на врху сваког листа има опис о томе шта поједина рубрика садржи: 1. рубрика: „име поседника и укњиженог овлаштеника”, 2. рубрика: „кућни број”, 3. рубрика: „пребивалиште”, 4. рубрика: „број књиге и улошка поседовнице, и 5. рубрика: „број књиге и улошка теретовнице”. Испод типског заглавља сваке појединачне стране штампани су редови, а на дну сваког листа одштампана је напомена: „Alfabetički imenik параграф 23. naredbe od 24. prosinca 1876. br. 5715. sbornika br. 2 ex 1877. Kr. zemaljska tiskara.”

У овај типски образац уписивани су имаоци овлаштеничког права – уз име поседника или овлаштеника, уписан је кућни број и место – општина у којој је овлаштеник завичајан, потом број грунтовног улошка – властовнице и број грунтовног улошка – теретовнице у Земљишној књизи Купинова. Сваки упис у Катастар овлаштеника означавао је једно овлаштеничко право, тако да више уписа једног те истог лица подразумева више овлаштеничких права у поседу истог власника.

Осим граничарских задруга и самовласника у Катастар овлаштеника су уведена и правна лица попут црквене општине, имовне општине, месне општине. Ова правна лица, сходно важећем законодавству, имала су право на овлаштеничко право, односно, имала су право на удео у земљиш-

ној заједници. Уз наведена правна лица, у Катастар овлаштеника Купинова уписане су разне штедионице, припомоћне задруге, закладе, и то са уписима у одељак „теретовница”, у који су уношени бројеви грунтовних уложака оних лица који се, код штедионичких, припомоћних и осталих друштава јављају као хипотекарни дужници. Овлаштеници Купинова хипотекарне кредите подизали су у највећем броју код Земунске штедионице, Српског народно-црквеног фонда, Старопазовачке банке, Старопазовачке штедионице, Хрватске штедионице итд. Осим ових уписа у Катастар овлаштеника унета су и потраживања Финанцијалном ерару, очито, по основу пореског потраживања.

Из Катастра овлаштеника Купинова могу се пратити смене државних управа, почев од Краљевства Хрватске и Славоније, и потоњих држава, све до Независне државе Хрватске, након које имовину преузима држава настала на тековинама Другог светског рата, када ова значајна имовина из приватног власништва овлаштеника Купинова преименовањем постаје општенародна имовина.

До данас, након свих државних, власничких и економских трансформација имовина Петроварадинске имовне општине Купинова и Земљишне заједнице Купинова није враћена стварним власницима – овлаштеницима Купинова.

Ime posjednika i uknjiženih ovlastenikah	Kada broj	Prethodite	Broj knjige i ulotka posjedovnika	Broj knjige i ulotka ovlastenika
Budizini Bogoljub sadnja	370	Kopirani	Knjiga Ulota 519	Kopirani Ulota
Budizini Tomo sadnja	371	"	529	
Budimiri Bozila		Kopirani	526	
Budimiri sadnja	374 373	Kopirani	522, 526	
Belanović Tomo		"	536	
Brandis L. L.				186
Bojak Agata		Zemlja		525
Borotunich - Komisingsenoff Zobeng et Komisingsenoff		Wien		191
Kanjeglav Lazar		H. Karlson	533	
Budimiri Zivana	69	Kopirani	535	
Kanjeglav Zoran sadnja		H. Karlson	536	
Kanjeglav Lazar		H. Karlson	192	
Kanjeglav xadanga		Kopirani	115	
Bozic Milan		Knj. Zoran	115	
Bozic Marija		"	565	
Bolini Belagija		Kopirani	104, 546	
Bako Liza		"		
Beli Baida Ladj. Baderangani		Lopar	1	

Alfabetski imenik (t. 23. naredbe od 21. prosinca 1876. br. 5715 skraćeno br. 2 od 1877.)

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Arsenijević Nikola	66	Kupinovo	Knj. II, Ul. 65	
Arsenijević Marija malodobna	66		II, 65	
Arsenijević Milica malodobna	66		II, 65	
Arsenijević Ljubica	66			II, 65
Arsenijević Gjordja zadruga	72, 215		II, 71	
Avakumović Gigo dr odvjetnik		Zemun		II 89, IV 134, V 181, VI 248, VI 269, 299, 312, 330, 337, 350, 360, 375
Arsenijević Drago zadruga	110		II, 108	
Adam Lukrecija		Sisak		132
Alpen Wilhelm	321	Kupinovo	V, 174	
Arambašić Pajo	182	Dobanovci		V, 183, 269
Aras Franc	65	Obrež	VI, 218	
Arbanovski Čedomir	43	Kupinovo	VI, 230	
Arsenijević /Marka/ zadruga	66		VII, 301	
Arsenijević /Mojsila/ zadruga	172		VII, 302	
Arsenijević Leposava rođena Ostojić			IX, 387	
Andrašik Andrija Anka udova	270		IX, 361	
Adamović Mileva		Deč	VI, 243	
Atanacković zadruga	350	Šimanovci	554	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uložka posjedovnice	Broj knjige i uložka teretovnice
Arbanovci Borivoj i Gjoka mldb.		Kupinovo	230	
Arsenijević Žika i Mara		Kupinovo	567	
Arsenijević Luka i Dobrinka, Rada	172		302	
Arsenijević Nikola	66		301	
Arsenijević Ruža	66		301	
Arsenović Lazar	18		606	
Arsenović Lazar Katica			621	
Arsenović Rada, Vuja, Milica, Aca, Svetozar, Vukosava			621	
Арсенијевић Љубомир			639	
Atanacković zadruga	264	Šimanovci	537	
Aras Franjo ml.		Obrež	218	
Andrić rođ. Marić Merima		Bežanija	813	
Атанасов рођ. Марковић Јелена		Купиново	855	
Анђелковић Даринка			443, 528, 530 , 534, 603	
Арсенијевић Рајко		Купиново	334, 404	
Арсенијевић Рада		Купиново	934	
Антуновић Мара		Ашања	771	
Арсенијевић рођ. Остојић Љубица		Купиново	1099	
Абазовић р. Радосављевић Бранка		Смедерево	1106	
Arsenijević Žike Milan		Kupinovo	1004	
Arsenijević Saveta rođ. Kotturović		Kupinovo	1004	
Borna Milica	44	Kupinovo	I, 43	
Borna Persa udova				I,43, IX369

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Bošnjak Gjorgje			I, 39, V, 184	
Bošnjak Savo	190		I, 45, V, 184	
Banjac Marija		Surčin		II, 47
Budjanovčanin zadruga Petra ostavina	51	Kupinovo	II, 50	
Budimčić /Radivoja/ zadruga	63	Kupinovo	II, 62	
Budimčić zadruga Petar, Petar	69		II, 68, 68	
Bastajić /Avakuma/ zadruga	202		II, 74	
Budimčić Filip mlod. Ljuba, Paja, Rana, Nasta, Nikola	88	Kupinovo	II, 86	
Budimčić Ivana zadruga	96	Kupinovo	III, 94	
Budimčić Stevana zadruga	99		III, 97	
Baklaja zadruga	116		III, 114, 746	
Butarac Maksim	124		III, 122, 261	
Butarac Marija udova	124		VII, 261	III, 122
Belanović zadruga	155, 156, 343		IV, 153	
Barda Kata malodobna	162		IV, 159	
Barda Erža	162		IV, 159	
Barda Erža		Kupinovo		IV, 159
Budimčić zadruga	176		V, 173	
Bošnjak Kata	190, 355	Kupinovo	V, 184	
Bastajić /Ace/ zadruga	202		V, 196	
Badje Ivan Milan	209		V, 204	
Beljanski Sima	207		VI, 233	
Beljanski Gjoka	207		VI, 233, 403, 233	
Beljanski Saveta	207		VI, 233	
Beljanski Evica malodobna	207		VI, 233, 405	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Beljanski Sava malodobni	207	Kupinovo	VI, 233, 404	
Beljanski Jelena			VI, 233	
Bogojević Mitoš-Julka	214	Kupinovo	VI, 240	240
Budičmić Gjoka	312	Kupinovo	VII, 262	
Bajčeta Jovan			VII, 273	
Budimčić /Jovana/ zadruga	132		VII, 290	
Bastajić /Milana/ zadruga	75		VII, 310, 405, 294	
Beretić Marko, Marka, Jovana i Petra malodobnih		Kupinovo	VIII, 317	
Bastaić /Ivana/ zadruga	239	Kupinovo	VIII, 356, 278, 257, 630	
Borna Čedomir	225	Kupinovo	IX, 369	
Budimčić Milana zadruga	194	Kupinovo	IX, 394	
Budimčić Ivana zadruga	213, 221	Kupinovo	II, 398	
Beljanski Gjoka		Kupinovo	482, 403	
Beljanski Sima		Čurug	233, 233	
Beljanski Saveta udata Matić		Biograd	233, 233	
Beljanski Sava mldb.		Kupinovo	483, 404	
Beljanski Evica		Kupinovo	237, 405	
Beljanski Sofija		Kupinovo	237, 405	
Belić Petar		Kupinovo	†	
B...ja Živko			425	
B...ja Stevan			424	
Bastaić Milan				17
Budimčić mldb Žarko i Steva				86
Budimčić mldb Jelena				86
Brančić Kosta			457	
Belić Mara		Ogar		239

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Budovački Dragomir i Mladen		Kupinovo	174	
Bastaić zadruga	293			
Badja Smilja, mldb.			204 , 204, 487	
Badja Slavna, mldb.			204	
Badja Marija, mldb.				204
Babić Pavao			485	
Badjul, mldb Smilja, mldb. Slavna			487	
Beretić Petar			317	
Budimčić Bogoljug zadruga	370	Kupinovo	519 , 519	
Budimčić Tasije zadruga	371		520	
Budimčić Bosiljka		Kupinovo	526	
Budimčić zadruga	213 221	Kupinovo	532 , 316	
Belanović Jovan		Kupinovo	536	
Brandeis dr Z.				163
Bajzak Agata		Zemun		382
Barstenovich – Kažuis – o – genhapt Koheny et Zoviuger Gehl. U. b. h.		Wien		141
Banjeglav Lazar		N. Karlovca	553	
Budimčić Živana	69	Kupinovo	68	
Banjeglav Jovan zadruga	36	N. Karlovci	555	
Banjeglav Lazar		N. Karlovci	556	
Banjeglav zadruga		Kupinovo	493	
Božić Milan		Novi Banovci	115	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Božić Marija		Novi Banovci	115	
Babić Pelagija		Kupinovo	565	
Backo Zuza		Kupinovo	404, 334	
Belić Persida rođ. Radosavl- jević		Zagreb		
Budimčić Milana		Kupinovo	242, 431, 353	
Budimčić Tanasije		Kupinovo	242, 431, 513	
Banjeglav Lazar		N. Karlovci	578	
Borna Jovanka		Kupinovo	584	
Banjeglav Lazar , Mladen, Jovan		N. Karlovci	553, 556	
Budimčić Milana zadruga		Kupinovo	553	
Banjeglav Mladen		N. Karlovci	578	
Banjeglav Jovan		N. Karlovci	578	
Beretić Petar		Kupinovo	575, 414	
Budimčić Dragomir	336	Kupinovo	462	
Bjelivuk Milivoj		Kupinovo	154	
Beretić Angelina i Milan		Kupinovo	426	426
Baklaja Slavko		Kupinovo	619	
Brančić Kosta		Kupinovo	138	
Brančić Dušan		Kupinovo	138	
Budimčić Stevan ml.		Kupinovo	641	
Budimčić Prika		Kupinovo	309	
Budovački Dragutin		Kupinovo	647	
Budovački Anka		Kupinovo	647	
Budimčić Sava		Kupinovo	649, 675	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Budimčić Grozda		Kupinovo	649, 675	
Belanović Mojsilo		Kupinovo	585	
Badnja Marija preud. Gjurić		Krnješevci	317	
Бастајић Петар Сока		Купиново	663	
Budjanovčanin Stanka		Zemun	50	
Beretić Julka		Kupinovo	317	
Babić Pavle		Kupinovo	565	
Budimčić zadruga	221	Kupinovo	672	
Bastajić Gjordje		Kupinovo	630	
Budimčić Borivoj		Kupinovo	677	
Bjelovuk Stoja Милић		Kupinovo	568	
Bastajić zadruga		Kupinovo	109	
Budimčić Ljuba		Kupinovo	686	
Bastajić Julka		Kupinovo	630	
Borna Jovanka rođ. Sto- janović		Kupinovo	202, 584	
Borna Branka		Kupinovo	202	
Bastajić zadruga	202	Kupinovo	74	
Bastajić Jovan	202/1	Kupinovo	196	
Bastajić Rade		Kupinovo	709	
Bjelić Milan		Zagreb	†	
Bjelić mldb. Vojislav		Zagreb	†	
Bjelić mldb. Natalija		Zagreb	†	
Bjelić mldb. Milan		Zagreb	†	
Budimčić Sava		Kupinovo	431, 513, 242, 394	
Budimčić Paja		Kupinovo	431, 513, 394, 892	
Budimčić mldb. Pera		Kupinovo	431, 513, 242, 394	
Baklaja Kuzman		Kupinovo	127	
Bastajić Boško mldb.		Kupinovo	777, 720	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Bastajić Branko mldb.		Kupinovo	777, 720	
Bastajić Svetozar		Kupinovo	196	
Bastajić Đoka		Kupinovo	269	
Bastajić Julka		Kupinovo	269	
Beretić Petar		Kupinovo	725	
Bastajić Petra zadruga	111	Kupinovo	37	
mldb. Budimčić Ruža		Kupinovo	242, 394, 431, 513, 675	
mldb. Budimčić Miodrag		Kupinovo	242, 394, 432, 513, 675	
Balog rođ. Gaicki Katica		Kupinovo	255	
Balog Joška		Kupinovo	255	
Bako Miša		Kupinovo	334	
Bako Martin млдб.		Kupinovo	334	
Balog Terezija		Kupinovo	524, 609	
Baklaja zadr.	116	Kupinovo	746	
Božić Evica		Kupinovo	1620, 675	
Bastajić Rada	75	Kupinovo	758	
Bastajić Petar		Kupinovo	759	
Bastajić Sava		Kupinovo	766	
Bastajić Ruža		Kupinovo	766	
Baklaja Kuzman		Kupinovo	596	
Budimčić Ivan		Kupinovo	314	
Bošnjak Milorad		Kupinovo	184, 39	
Budimčić Zadruga	221	Kupinovo	606	
Bastajić Đorđe		Kupinovo	365, 866	
Bastajić Julka		Kupinovo	365, 866	
Bošnjak Đorđe		Kupinovo	45, 184	
Bošnjak Milorad		Kupinovo	45, 184	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Будимчић задруга	221	Купиново	532	
Будимчић Саве задруга	672	Купиново	672	
Будимчић Милана задруга	18	Купиново	398	
Budimčić zadruga (Stevana)		Kupinovo	555	
Budimčić Natalija		Kupinovo	832	
Bastajić Rada		Kupinovo	822	
Budimčić Katica		Kupinovo	78	
Bugarski Stanidar		Jakovo	705	
Babić Vukosava		Zemun	705	
Bukurov Mirjana rođ. Deli- bos		Novi Karlovci	326	
Бутарац Марко		Купиново	853	
Butarac Stevan		Kupinovo	855	
Budimčić Lazar		Kupinovo	526	
Budimčić Lepasava		Kupinovo	526	
Bastajić Luke		Kupinovo	862	
Bastajić Mare rođ. Putnik		Kupinovo	862	
Будимчић млдб. Јелена		Купиново	867	
Bastajić Đorđe		Kupinovo	772	
Bastajić Julka		Kupinovo	772	
Beretić Jovan		Kupinovo	880	
Budimčić S. Ivan		Kupinovo	888	
Бра..... Јулка рођ. Везак		Купиново	443, 528, 530, 534, 603	
Будинчић С. Петар		Купиново	472	
Будинчић Катица рођ. Радосављевић		Купиново	472	
Бастајић задр. Кор	293	Купиново	231	
Беретић М. Милан		Купиново	902	
Bako Miša		Kupinovo	382	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Будимчић Велимир		Купиново	553	
Budimčić Angelina		Kupinovo	910	
Bastajić Svetozar		Kupinovo	909	
Bastajić Dušica roš Budimčić		Kupinovo	909	
Budimčić Jela mldb.		Jakovo	917, 431	
Budimčić Drena mldb.		Jakovo	917, 431	
Budimčić Ivan mldb.		Kupinovo	431	
Beretić mldb. Mileva			426	
Beretić mldb. Petar			426	
Beretić mldb. Bogdan			426	
Beretić mldb. Ljubica			426	
Beretić mldb. Nikola			426	
Beretić mldb. Nikica			426	
Beretić Pera mldb.		Kupinovo	426	
Beretić Bogdan mldb.		Kupinovo	426	
Beretić Ljubica mldb.		Kupinovo	426	
Beretić Mileva mldb.		Kupinovo	426	
Beretić Nikola mldb.		Kupinovo	426	
Бастајић Иванов Ђока	288	Купиново	942	
Бастајић Иванов Лука	293	Купиново	942	
Бошњак Ђ. Милорад		Купиново	943	
Бако Јанко		Добановци	382	
Бако Марка мldb.		Добановци	382	
Бако Андриш мldb.		Добановци	382	
Бако Мартин мldb.		Добановци	382	
Бастајић рођ. Жижа Богдана		Купиново	758	
Бастајић Живојин мldb.		Купиново	758	
Бастајић Богољуб мldb.		Купиново	758	
Бастајић Слободан мldb.		Купиново	758	
Бастајић Радмила мldb.		Купиново	758	
Бастајић Милица мldb.		Купиново	758	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Будимчић Славка Милица р. Максимовић		Купиново	592	
Будимчић Славка Бошко		Купиново		
Будимчић Славка Цвеја		Купиново		
Будимчић Славка Мирко		Купиново		
Будимчић Славко Јован		Купиново		
Бућан Станка Ђура		Купиново		
Бућан Ђуре Каја рођ. Чирзлић		Купиново	205	
Бућан Ђуре Анка		Купиново		
Бућан Ђуре Светислав		Купиново		
Бућан Ђуре Миланка		Купиново		
Бућан Ђуре Ружа		Купиново		
Бућан Ђуре Слободан		Купиново		
Бућан Ђуре Дивна		Купиново		
Бошњачки Перса рођ. Пашански		Доњи Товарник	243	
Cicvara Ilija zadruga	28	Kupinovo	I, 27	
Cvetić Julia		Dobanovci	IV, 162	
Cvetić Petar	251	Kupinovo	VIII, 359	
Cvetić Eva		Kupinovo	444	
Cvetić Petar		Kupinovo	444	
Ćirić Bogoljub		Kupinovo	I,36; II,95;	36
Ćirić Jelena		Kupinovo	II, 95	
Ćirić Vukašin		Kupinovo	36, 372, 61, 732	732
Ćirić Milan		Kupinovo	36, 372	
Čumpailo Gjoka		Kupinovo	160	
Čalić Jelica		Kupinovo	118	
Čortan Angelina		Obrež	604	
Čalić Draga		Kupinovo	10	
Чалић Олга mldb. Đorđe		Земун	471, 557	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ćirić Vukašin		Kupinovo	95	
Ćirić Milan		Kupinovo	95	
Čalić Lazar		Kupinovo	733	
Ćirić Vukašin		Kupinovo	740, 262	
Ćirić Ljubica		Kupinovo	740	
Čubrilo Paun		Mihaljevci	184	
Cvetković Kristina		Brestač	184	
Čumpailo Đika		Kupinovo	746	
Cruobarić Stevan adv.		Zemun	450	
Ćirić Vukašin		Kupinovo	757, 777	
Čortan Tihomir		Kupinovo	562	
Čortan Boža		Kupinovo	300	
Čortan Ilija		Kupinovo	300, 562	
Čortan Tihomir		Kupinovo	775	
Ćirković rođ. Masal Milica		Šimanovci	168	
Ćirković mldb. Milan		Šimanovci	168	
Ćrujanski Ljulrea rođ. Gajicki		Deč	485	
Čikoš zadruga	314	Batajnica	854	
Чалић Душан		Купиново	112	
Чортан Чеда ост.		Купиново	288	
Чортан Тихомир		Купиново	749	
Ћирић Лазар Живка		Купиново	956	
Чубрилов Жика, берберин		Београд	280	
Цикуша Зора		Уб	675	
Ćirić Bogoljub	1	Kupinovo	I 36, II 95	
Ćirić Jelena rođ. Radosavljević	1	Kupinovo	II, 95	
Ćirić zadruga	102	Kupinovo	II, 100	
Čalić zadruga	114	Kupinovo	III, 112	
Čalić zadruga	115	Kupinovo	II, 113, 50	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Čalić Stana	166	Kupinovo	II, 163	
Čalić Darinka	166	Kupinovo	II, 163	
Čalić Stevan	166	Kupinovo	II, 163	
Čupe Stevan		Kupinovo	IX, 378	
Ćirić Bogoljub		Kupinovo	372	372
Čortan Živan		Novi Karlovci	562	
Čortan Tihomir		Novi Karlovci	562	
Čortan Božo		Novi Karlovci	562	
Čortan Ilija		Novi Karlovci	562	
Čortan Miloš		Novi Karlovci		562
Ćirić Vukašin	1	Kupinovo	372	
Ćirić Milan	1	Kupinovo	372	
Čortan T...m Živan, Boža i Ilija		Kupinovo	300	
Čortan Miloš		Kupinovo		300
Ćirjak Petar		Kupinovo	222	
Чавић Аца		Обреж	619,619	
Чавић Кристина		Обреж	619,619	
Čalić Svetozar	129	Kupinovo	113, 50	
Čalić Dušan	114	Kupinovo	112	
Ćirić zadruga	412	Kupinovo	810	
Čalić Đorđe		Kupinovo	471, 557	
Čardašić Eva rođ. Vanler		Vinkovci	924	
Ћирић Јелена		Купиново	36	
Чортановачки Никола Жика		Купиново	668	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Državna imovina			156, 212, 260 , 156 , 224	
Dimitrijević Jelena		Zemun		I, 5, 8, 447
Damjanović Leposava mal- odobna pupil. masa		Kupinovo		I, 6, IX, 371
Damjanović Kristifor	14	Kupinovo	I, 14	430
Dobrodolac Lazar Dušan		Kupinovo	I, 23	
Divošanin Ljubica	66	Kupinovo	II, 65	
Damjanović Stevan pupilarna gromada		Zemun		II 74, II 75
Dimitrijević G. Antonij		Zemun		III 116, VI 239 , VII 279, VII 280 , IX 382
Dokić /Tome/ zadruga	137	Kupinovo	IV 135	
Dvornici Gjuro mldb. Erža, Eva, Kata		Kupinovo	IV 148	
Delić Živka zadruga	191	Kupinovo	V 185	
Dokić Jevrem Ranko i M...	275	Kupinovo	V211	
Dokić Milan млдб. Игњат, млдб. Гавра, млдб. Јула		Kupinovo	V 211 , 557, 471, 557	
Dokić Ranko		Kupinovo	V 211	
Dokić Eva		Kupinovo	V 211	
Dokić Vezilja udata Grmuša		Kupinovo	V 211	
Dević /Stevana/ zadruga	160	Kupinovo	VI 236 , 424 , 439 , 599, 551	
Dimitrijević Aleksa	276	Kupinovo	VI 248	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Davidov Ana mldb. rođena Dvornicki		Kupinovo	VI 250	
Dokić Damjana zadruga Pavla	244	Kupinovo	VI 258	
Dvornici Palko malodob.	150	Kupinovo	VII 269, 414	
Dvornicki Janko		Kupinovo	VII 266	
Dikić Živan	228	Kupinovo	VII 270	
Dizdar Jelena udata Mitrović	239	Kupinovo	VII 307	
Dizdar Ana malodobna	239	Kupinovo	VII 307	
Dizdar Ljubica malodobna	239	Kupinovo	VII 307	
Dizdar Živan malodobni	239	Kupinovo	VII 307	
Dizdar Vojin malodobni	239	Kupinovo	VII 307	
Dizdar Cveja malodoban	239	Kupinovo	VII 307	
Dizdar Krista		Kupinovo		VII 307
Delić Kosta	267	Kupinovo	VII 327	
Davidov Boža	261	Kupinovo	IX 375	
Dokić Ivana zadruga	120	Kupinovo	IX 389	
Davidović Pavao Lazar, Cveja malodobni	262	Kupinovo	IX 393, 393	
Dizdar mld. Živojin, Vojin i Cveja		Kupinovo	410	
Dvornicki Gjura i Paja mldb. Kata		Kupinovo	414	
Dokić /Jovana/ zadruga	362	Kupinovo	422	
Dobrodolac Damjan i Kata		Kupinovo	429, 414, 203	
Damjanović Eva		Kupinovo		430
Dević zadruga	160	Kupinovo	300; 321	
Dvornicki Z...		Kupinovo		148, 414

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Dobrodolac Dušan i Kata		Kupinovo	414 , 263, 414 , 575	
Dokić Erže rođene Balian	228	Obrež	470	
Dokić Milan		Obrež	471	
Dokić Zagorka		Kupinovo	284	
Delić Kirivoj Maksim		Kupinovo	XI 474	
Društvo Nazarena		Kupinovo	346	
Dević Petar		Kupinovo	311	
Delić Kira		Kupinovo	457	
Dokić Ranko		Kupinovo	525, 527	
Dević Aleksa		Kupinovo	956	
Dević Aleksa		Kupinovo	531	193, 493
Dević malodobni Čedomir		Kupinovo	531, 356	
Dević Danica prandeda Kurjak		Kupinovo		531, 356
Dizdar Vojin		Kupinovo	550, 410	
Dikić Jovan mlđb. Femija, Darinka i Radivoj		Kupinovo	270	
Dikić Jelena udova		Kupinovo		270
Denić Nikola		Kupinovo	276	
Delibos Milan, Dragutin, Milorad, Lazar	134	Kupinovo	132	
Dokić Stevan	137	Kupinovo	560	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i ulo- ška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Državni Erar kraljevst- va Hrvatske i Slavonije Srba, Hrvata i Slovenaca			212, 260, 156	10, 12, 30, 41, 52, 79, 97, 102, 124, 128, 171, 146, 154, 191, 207, 223, 243, 253, 264, 277, 315, 324, 339, 340, 342, 370, 380, 402, 422, 424, 430, 450, 479, 507, 516, 532, 540, 297, 338
Delibos Ljubica		Kupinovo	315	
Delibos Živan		Kupinovo	569	
Delibos Kristina		Kupinovo	569	
Dragosavac Vojin		Kupinovo	570	
Dragosavac Jelena		Kupinovo	570	
Dragišić Dragomir		Kupinovo	154	
Dević Krunija rođ. Vasić		Kupinovo	22	
Dević zadruga	160	Kupinovo	236, 424, 439	
Dević zadruga	185	Kupinovo	600, 311	
Delibos Milica, Dragutin, Ranko, Milorad, Lazar	121	Kupinovo	119	
Dizdar Svetožar i Nada		Kupinovo	579	
Delić Milan	267	Kupinovo	327	
Delić Bogoljub	267	Kupinovo	327	
Delić Svetožar mald, Dragana mldb.	267	Kupinovo	327	
Delibos Živan Kristina		Kupinovo	605	
Dikić Jovan		Kupinovo	615	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Dikić Rajko		Kupinovo	615	
Диздар Војин		Kupinovo	640, 259, 646	
Диздар Зора		Kupinovo	646	
Djak Milena		Petrovčić	648	
Domonji Zuza rođ. Tirinda		St. Pazova	146	
Delibos Milan		Kupinovo	127	
Djuričić Žarko		Kupinovo	653	
Djuričić Leposava		Kupinovo	653	
Delibos Milan		Kupinovo	673	
Delibos Dragutin		Kupinovo	682	
Delibos Lazar		Kupinovo	132	
Delibos Milorad		Kupinovo	132	
Dizdar Svetozar, Стеван, Nadežda rođ. Katić,		Kupinovo	391	
Dević Veljko		Kupinovo	685	
Dević Voško, Vida		Kupinovo	692	
Dević Ž Lazar		Kupinovo	696	
Dević Zorka		Kupinovo	696	
Dević Nikola, Boško, Lazar		Kupinovo	698, 605	
Dvornicki Paja		Kupinovo	717	
Davidović Ljubica		Kupinovo	262, 407	
Dikić Jovan Rajko		Kupinovo	734	
Djuričić rođ Milovanović Savka		Kupinovo	271	
Djurkić Velizar		Kupinovo	722	
Davidović Marko		Kupinovo	375	
Djuričić Slavko zadruga	311	Kupinovo	286	
Djuričić Marko zadruga	136	Kupinovo	134	
Dvornicki Pavle		Kupinovo	638	
Dvornicki Anka			638	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Državni Erar Kralj. Jugoslavije		Beograd	753,260	
Dizdar Zora			67	
Dizdar Sava			67	
Dizdar Borivoj mldb.			67	
Dizdar Blagoje mldb.			67	
Dizdar Ružica mldb.			67	
Delibos Dragutin		Kupinovo	761	
Dolinaj Martin		Kupinovo	770	
Dolinaj Savka		Kupinovo	770	
Dević zadruga	185	Kupinovo	372	
Djuričić Žarko	184	Kupinovo	271	
Dobrodolac Ivan mldb.		Kupinovo	575	
Dobrodolac Bogdan mldb.		Kupinovo	575	
Djuričić zadruga	29	Kupinovo	788	
Dokić Slavna		Kupinovo	281	
Djuričić zadruga	130	Kupinovo	680	
Djuričić zadruga	29	Kupinovo	791	
Делић Гавра колар		Купиново	792	
Dolinaj Martin		Ašanja	797	
Dolinaj Stevan		Ašanja	797	
Dević Boško		Kupinovo	739	
Dević Vida		Kupinovo	739	
Дедић уд. Терезија		Купиново	708	
Докић Драгољуб		Купиново	482	
Dokić Ignjat		Kupinovo	825	
Dević Voško, Vida		Kupinovo	697	
Delić Milorad Momir mldb.		Kupinovo	784	
Dokić Dragomir		Kupinovo	784, 78	
Dokić Borivoj		Kupinovo	78	
Dokić Momir		Kupinovo	78	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Delibos mldb. Mirjana		Kupinovo	673	
Delibos mldb. Živan		N. Karlovci	673, 326	
Delibos mldb. Persida		N. Karlovci	673, 326	
Delibos mldb. Dušan		N. Karlovci	673, 326	
Dvornicki Paja		Kupinovo	209	
Dević Lazar	160	Kupinovo	844	
Dević Zorka rođ Knežević		Kupinovo	844	
Дроњак Лазар		Купиново	606	
Диздар Војин		Купиново	595	
Дворницки Лешна		Купиново	868	
Дворницки Паја		Купиново	868	
Dević Čedomir		Kupinovo	869	
Dokić Ignjat		Kupinovo	872	
Dević Čedomir		Kupinovo	878	
Delić Sava mldb.		Kupinovo	784	
Delić Branko mldb.		Kupinovo	784	
Đuričić Spasa mldb.		Kupinovo	653, 780, 271	
Djuričić Bogdan mldb.		Kupinovo	653, 780, 271	
Đuričić Nikola mldb.		Kupinovo	653, 780, 271	
Đuričić Živko		Kupinovo	653	
Delić Ž. Dušan		Kupinovo	896	
Djuričić M. Ivan		Kupinovo	897	
Dizdar Vojin		Kupinovo	219	
Dizdar Sava		Kupinovo	219	
Ђурђевић Ђока		Купиново	20	
Ђурђевић Бранко		Купиново	20	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ђурђевић Сава		Купиново	20	
Добродолац Богдан		Купиново	309	
Долинај Ержа уд Неделицки		Купиново	770	
Долинај Палко		Ашања	770	
Долинај Мара уд. Лакатош		Купиново	770	
Долинај Анка		Купиново	915	770
Dokić Ranko	275	Kupinovo	915	
Dizdar Svetozar (Cvetko)		Kupinovo	307	
Dizdar Vojin		Kupinovo	307	
Дворницки Марица млдб.		Ст. Пазова	638	
Дворницки Павле млдб.		Ст. Пазова	638	
Ђурић Ђока (Ђуре)		Купиново	936	
Ђуричић Лазар, Богдан Јованка удата Ђурђевић, Живана, Мирослав		Купиново	500	
Ђортановић Анђа		Купиново	209	
Ђортановић Јованка (Љуба) млдб.				
Диздар Војинов Сава, Милена рођ. Николић		Купиново	93	
Диздар Војинов Боривој, Верица рођ. Гавриловић		Купиново	352	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Erar finacijalni	159, 206		IV 156 V 212	I 8, 12, 21, 30, 41, II 79, 82, III 92, 123, 146, IV 154, 159, V 178, 201, 207 VI 253, 257, VII 265, 280, 290, 307, 310 VIII 339, 342, 351, 360, IX 361, 370, 371, 372, 380, 392, III 110, IV 167, VIII 359, III 123, VI 255, 268, 115, 86, 152, 290, 15, 243, 449
Eškičević Vukosava		Kupinovo		V 178
Eškičević Joka		Kupinovo	V 178	
Erar šumarski			VI 260	
Erdeljan Milan	253	Kupinovo	IX 397	
Erdag Erža	238	Obrež	469	
Eppinger Lazar i sin t. t.		Budimpešta		340
Erar kr. Zemaljski				339, 532, 124, 97, 128
Ekmedžić zadruga		Kupinovo	480, 491	
Ekmedžić Slavko			594	
Erdeljan Mik	253	Kupinovo	631	
Erdeljan Branko, Dimitrije, Stevan		Kupinovo	654, 714	
Erdeljan Stevan		Kupinovo	474, 168, 828, 842	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i ulož- ka posjedovnice	Broj knjige i uložka teretovnice
Erdeljan Dimitrije		Kupinovo	474, 168, 828, 842	
Ekmedžić zadruga		Kupinovo	730, 731	
Erdeljan Nadežda rođ. Banjak...	32	...	828	
Ердељан Димитријева млдб. Љубица		...	828	
Ердељан Бранко		Купиново	951	
Ердељан Димитрије		Купиново	1100	
Forkuc Todor		Kupinovo		V 197
Forkuc Stevan	338	Kupinovo	VII 304	
Forkaš zadruga	557	St. Pazova	412	
Financijski erar kr.				252
Fodor Fran	246	Kupinovo	547	
Fokšan Stevan		Novo sela sada u Kupi- novu	486, 308, 209	
Fodor Franja i Eva		Kupinovo	357, 628	
Foltz Frida		Kupinovo	441	
Forkuč Kata		Kupinovo	304	
Filipović Katica		Beograd	82	
Fokšan Radovan		Kupinovo	308	
Funduk dr Dragutin			606	
Фошкан Стеван		Купиново	717	
Фошкан Зорка		Купиново	717	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Федеративна Народна Република Југославија			218, 732, 57, 777, 262, 95, 74, 31, 476, 206, 337, 638, 163, 73, 298, 5, 61, 360, 863, 778	93, 925, 924, 923, 922, 920, 665, 628, 592, 329, 217, 79, 82, 931, 921, 183, 620, 708
Филиповић Молерова Вера		Купиново	935	
Gavrilović /Miloša/ zadruga	5	Kupinovo	I 5	
Grmuša zadruga Franja i Eva	27, 232	Kupinovo	I 26	
Gavrilović zadruga	42	Kupinovo	I 41, 323	
Gjuričić Luka		Kupinovo	II 56	
Galestin zadruga Milorad	73	Kupinovo	II 72	
Gjermanović Nikola Dušan	81	Kupinovo	II 79	
Gašpar Zuza		Kupinovo		III 93, VI 236, VI 259, VIII 325
Gaić Stevan	112	Kupinovo	III 110	
Gjuričić Jelena	129	Kupinovo	IV 127	
Gjuričić /Luke/ zadruga	130	Kupinovo	IV 128, 56, 144, 120, 142	
Gjukić Pavle mldb. Jelena	307	Kupinovo	IV 136	136
Gjuričić /Zivka/ zadruga	145	Kupinovo	IV 143	
Gaćaša Stevana zadruga Trumbetaš Radinka	147	Kupinovo	IV 145 , 547	
Grnjičić Milana zadruga	165, 291	Kupinovo	IV 162	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Grmuša Vezilja rođena Dokić		Kupinovo	V 211	
Glumac Dušan učitelj		Mihaljevci	V 215, 217, 21	
Grujić Milan		Kupinovo	VI 223, 725	
Grujić Dragutin		Kupinovo	VI 223, 376	
Grujić Gjorgje		Kupinovo	VI 223	
Grujić Matija		Kupinovo	VI 223	
Grujić Adam		Kupinovo	VI 223	
Gavrilović Milan	341	Kupinovo	VI 226	
Gavrilović Ilija	341	Kupinovo	VI 226	
Gajicki Milutin	93	Kupinovo	VI 231	
Gjovčov Mišo	310	Kupinovo	VI 232	
Gjovčov Zuza	310	Kupinovo	VI 232	
Gartner Anton		Kupinovo	VI 251	
Gajicki Vlado	324	Kupinovo	VI 255, 483	
Gajicki Miloš	324	Kupinovo	VI 255	
Gajicki Gjoka	324	Kupinovo	VI 255, 484	
Gašpar Mara udata Topoljski	305	Kupinovo	VI 259	
Gašpar Kata malodobna		Kupinovo	VI 259	
Gašpar Zuza		Kupinovo	VI 259	
Gašpar Erža		Kupinovo	VI 259	
Grmuša Stevan		Kupinovo	VII 264	
Grmuša Ivan		Kupinovo	VII 264	
Grmuša Milan		Kupinovo	VII 264	
Grmuša Sava		Kupinovo	VII 264	
Grmuša Petar		Kupinovo	VII 264	
Gjuričić /Todora/ zadruga	311	Kupinovo	VII 286	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Gavrilović /Hvana/ zadruga поч Чеда	220	Kupinovo	VII 288	
Gavrilović /Petra/ zadruga	259	Kupinovo	VII 289	
Gjurić / Ilije/ zadruga	179	Kupinovo	VIII 314	
Gjurić /Jovana/ zadruga kao samovlasnik	181	Kupinovo	VIII 315	
Gjurić /Milovana/ zadruga	180	Kupinovo	VIII 316	
Gjurić /Pavla/ zadruga	208	Kupinovo	VIII 315, 4, 435	
Gačoša Stevan	147	Kupinovo		VIII 323, 371
Gradjin /Stevana/ zadruga- samovlasnik	57	Ašanja	VIII 351	
Gajicki Blagoje		Novi Sad	VIII 353	
Gajić Ilija mldob.	112	Kupinovo	III 110	
Gajić Živojin mldb.	112	Kupinovo	III 110	
Gajić Vidosava mldb.		Kupinovo		III 110
Gajić Ljubica		Kupinovo		III 110
Gjuričić Marko	136	Kupinovo	IV 134, 644, 627	
Grinwald i Spinik ...		St. Pazova		IX 372
Gjuričić Lautan i Anka		Kupinovo	400	
Grmuša Ivan, Milan, Sava, Petar		Kupinovo	402	
Gaitner Anton	184	Kupinovo	178, 283	
Gjurgjević Nikola		Kupinovo	458, 524	
Gengl Ana		Zemun		17
Gručić Dragutin		Kupinovo	X 376	
Gjuričić Sava i Živana		Kupinovo	XI 472	
Goldsteinn F. Trgovina ... Robe		Zemun		340
Gavrilović Ćim	24	Kupinovo	549, 614	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Grujić Kristina				223
Grujić mldb. Milan, Natalija, Katica, Radovan		Kupinovo	223	
Gemović Gjuro		Kupinovo	559	
Grujić Gjurdje		Kupinovo	564	
Galić Stana		Progar	334	
Gjurić Živko		Kupinovo	143	
Gemović Pavao		Kupinovo	559, 44, 399, 482	
Gemović Milena		Kupinovo	559	
Gemović Gjuro		Kupinovo	44	
Gemović Ana		Kupinovo	44	
Gaicki Angelina mldb.	324	Kupinovo	255	
Gaicki Bogoljub mldb.	324	Kupinovo	255	
Gaicki Katica mldb.	324	Kupinovo	255	
Gaicki Danica mldb.	324	Kupinovo	255	
Grujić Dušan mldb.		Kupinovo	223, 376	
Grujić Milica ud. Živanović mlb		Kupinovo	223, 376	
Grujić Bogdan mldb.		Kupinovo	223, 376	
Grujić Ignjat mldb.		Kupinovo	223, 376	
Grujić Veljko mldb.		Kupinovo	223, 376	
Grujić Petar mldb.		Kupinovo	223, 376	
Grujić Paja mldb.		Kupinovo	223, 376	
Grujić Dragutim mldb.		Kupinovo	223, 376	
Grujić Milan i Stana		Kupinovo	597	
Grujić Marko zadruga		Kupinovo	382	
Grujić Sreta		Kupinovo	448	
Gjurdjević Gjoka		Kupinovo	522	
Gavrilović zadruga	43, 380	Novi Slankamen	611	
Gavrilović zadruga	26	Kupinovo	612	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Gavrilović Mita		Kupinovo	613	
Gavrilović Aćim		Kupinovo	614, 549	
Grmuša Stevan		Kupinovo	26	
Grmuša Sava		Zemun	26	
Ђуричић задруга	136	КУПИНОВО	634, 134	
Gjuričić Sava, Živana	136	Kupinovo	645	
Gjurić Blagoje /Radovan/ pokojni	179	Kupinovo	314	
Gjuričić Milan		Kupinovo	644	
Grujić Smilja rođ Badja		Šimanovci	204	
Gjurić Kumrija, Stana udata Budinić		Kupinovo	314	
Gjuričić zadruga	154	Kupinovo	660, 345	
Гашић Милан		КУПИНОВО	296	
Grujićin Adam		Kupinovo	687	
Gjuričić Jovana zadr.	130	Kupinovo	688	
Gjuričić Milana zadr.	144	Kupinovo	689	
Gjuričić Save zadruga	146	Kupinovo	690, 737	
Gemović Pavao		Kupinovo	703	
Gjuričić Save zadruga	146	Kupinovo	737	
Grujičić Radovan		Kupinovo	564	
Gemović Pavle		Kupinovo	760	
Gjuričić Ljubomir		Kupinovo	779, 779	
Gjuričić Cveta		Kupinovo	779	
Grujičić Sava		Kupinovo	162	
Grujičić Sofija mldb.		Kupinovo	162	
Grujičić Dušica mldb.		Kupinovo	162	
Grujičić udova Bosiljka		Kupinovo		162
Gjuičić Žarko	184	Kupinovo	790	
Gjuričić zadruga	29	Kupinovo	791	
Glumac rođ. Masal Ružica		Šimanovci	168	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Girković rođ. Masal Milica		Šimanovci	168	
Gajšin rođ. Petrović Milena		Srem. Mi- trovica	168	
Gjortanović Anđa		Kupinovo	209	
Gjordjević Dr. Petar prof. Univer.		Beograd	851	
Гавриловић И. Славко		Купиново	465	
Гавриловић Динка рођ. Курјачки		Купиново	861	
Gavrilović r. Kurjački Divna		Kupinovo	312	
Grujić A. Bogoljub		Kupinovo	911	
Grujić Olga rođ. Ignjatović		Kupinovo	911	
Gemović Pavle			44	
Гашпар рођ. Видић Ангелина			949	
Gašpar Milan			929, 949	
Гавриловић И. Славко		Купиново	948	
Гавриловић рођ. Змијанац Лепосава		Купиново	948	
Herman Josip	30	Kupinovo	I 29	V 187
Hrvatsko-Slavonska zemaljs- ka hipotekarna banka		Zagreb		I 31, II 47, V 193
Havram Andrija mlađi	306	Kupinovo	VIII 360, 544	
I Hrvatska štedionica		Zagreb		23, 366, 360, 225, 334, 294, 11, 325, 248, 200, 319
Kraljevina Hrvatska i Slavonija			156	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Hajduška Josef		Kupinovo	505	
Hauser Berta		Ujvidek	340	
Hui Gjuro		Kupinovo	563	
Heisel Berta		N. Sad	340	
Havram Zuza rođ. Tirinda		St. Pazova	652	
Hris Anča rođ. Tirinda		St. Pazova	196	
Худохмет Фрањо и Софија		Купиново	505, 26	
Havram Šima, kovač		Kupinovo	579	
Havram Andraš ml.		Kupinovo	778, 248	
Havram Mara		Kupinovo	778, 248	
Худохмет Фрац		Купиново	852, 30, 906	
Худохмет Софија		Купиново	852, 30, 906	
Харазди Магдалена рођ. Батарац		Купиново	854	
Havram Andrija mlađi		Kupinovo	863	
Hudohmet Franc		Kupinovo	871	
Хаврам Јанко малодб.		Купиново	579	
Хаврам Софија малдб.		Купиново	579	
Хаврам Катица малдб.		Купиново	579	
Хаврам Пајо малодб.		Купиново	579	
Хаврам Аница малодб.		Купиново	579	
Хаврам Јулка малодб.		Купиново	579	
Хаврам Мара		Купиново	579	579
Ivošević zadruga	183, 186	Kupinovo	V 177	
Ivić Mate ostavina		Zemun		V 187
Ilić Katarina		Zemun		V 197
Ivančić Blaž		Boljevci	VI 257, VII 278	VI 257

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Igrački Nestor	266	Kupinovo	VII 297	
Ilić /Živka/ zadruga	360	Kupinovo	VIII 319, 23	
Ivančić Blaž		Obrež	418	
Ivančić Živana rošena Mirković		Obrež	418	
Ikras Danilo		Novi Karlovci	558	
Igrački Kata udova		Kupinovo	297, 99	
Igrački Jovan-Јелена, млдб. Ружа	117	Kupinovo	324, 451	
Indjić Miloš mldb. Dušan mldb	117	Kupinovo	324, 451	
Hić Živko		Kupinovo	898	
Ivošević zadruga	183	Kupinovo	177	
Ivošević zadruga	186	Kupinovo	618	
Ignjatović Ljubica		Brestač	26, 265	
Ivošević Zlatina pokojna		Kupinovo	618	
Ivošević Velinka preud. Bastaić	186	Kupinovo	618	
Ivanić Katarina ud. Vasić		Ogar	10, 625	
Javno dobro		I, Popis I		
Jovanović Gjordja zadruga	13	Kupinovo	I, 13	
Jović Đamjan /Ivana/ zadru- ga; Vlajko	41	Kupinovo	I 40, 507, 40, 507, 812	
Jovanović Andrija	316	Kupinovo	II 55	
Jovanović Šime	317	Kupinovo	II 76	
Jovanović Jova-Sava ciganin	317	Kupinovo	II 76	
Jovanović Ilija	314	Kupinovo	II 87	
Jovanović Steva	315	Kupinovo	III 91	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Jovanović Cveta zadruga	111	Kupinovo	III 109	
Janošević Dobren		Kupinovo	III 118	
Josimović Dragutin	121	Kupinovo	III 119	
Jovanović Nikola	157, 353	Kupinovo	IV 154	
Jovanović Slavka		Kupinovo	IV 154	
Jovanović Anka		Kupinovo	IV 154	
Jovanović Skevija		Kupinovo	IV 154	
Jovanović Marija		Kupinovo	IV 154	
Jovanović Milena		Kupinovo	IV 154	
Jovanović zadruga Danica	167	Kupinovo	IV 164, 164	
Jovanović Pavla Ranko	250	Kupinovo	IV 166	
Jovanović Jelena	250	Kupinovo	IV 166	
Jovanović zadruga	187	Kupinovo	V 181	
Jović Ivan		Kupinovo	V 195	
Jovanović Leposava rođ. Vujičić		Kupinovo	V 200	
Jank Flora	268	Kupinovo	VI 222	
Jakobčić Matija Milica mldb. Udata Mitrović	221	Kupinovo	VI 244	
Jeremić-Jelenić Dušan		Kupinovo	VI 246 , 571	
Jelovac braća		Zemun		VI 246
Janković Dimitrije	219	Kupinovo	VIII 287	
Jović /Lazara/ Zadruga	148	Kupinovo	VII 295	
Jovanović Stevan Gjoča proz- van Rade	326	Kupinovo	VII 306	
Jovanović /Ranka/ Ranko	169	Kupinovo	VIII 321	321
Jovanović Plamlo Jovan zadruga		Kupinovo	321	608
Jovanović /Petra/ zadruga	249	Kupinovo	VIII 322	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Jovanović /Jovana/ zadruga	226	Kupinovo	VIII 336	
Jarmacki Miša	91	Stara Pazova	VIII 342	
Jelesić Radivoj malodob.	279	Kupinovo	IX 370,	
Jelesić Dušan malodob	279	Kupinovo	IX 370; 571; 571	
Jelesić Grozda malodobna	279	Kupinovo	IX 370	
Jelesić Ilija malodobni	279	Kupinovo	IX 370	
Jovanović Mojsilo	313	Kupinovo	IX 395	
Janošević Gavra		Kupinovo	415	
Jeremić Dušan		Kupinovo	187	
Jeremić Kristina		Kupinovo	187	187
Jovanović Pavao		Kupinovo	187; 246	
Jovanović Nikola		Kupinovo	107	
Jovanović Petar		Kupinovo	107	
Jovanović Đušana-Pavla zadruga	305	Kupinovo	176	
Jovanović Jovan mldji		Kupinovo	456	
Janković Radovan	117	Kupinovo	451	
Josimović Draga		Kupinovo		65
Janković Radovan		Kupinovo	324	
Jović Đušan; Bogdan mldb. Milan, Žarko i Pavao		Kupinovo	XI 473	
Jarmacky mldb. Anka, mldb. Gjuro, mldb. Stevan		Stara Pazova	VIII 342	
Jelesić Petar	374	Kupinovo	492	
Jović Damjan		Kupinovo	507	
Jović Živko		Kupinovo	195	
Jaffe Malvina		Kupinovo	509	
Janković Miloš		Kupinovo	225	
Jovanović Rada		Kupinovo	458	
Jelesić Radivoj i Darinka		Kupinovo	178	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Jovanović Nikola Lazar	249	Kupinovo	551, 551, 573	
Jović Stana		Kupinovo	160	
Jugović Jovanka		Ogar	429	
Janković Julka		Kupinovo	274	
Jovanović Katica mldb.		Vojka	25	
Junker Filip		Kupinovo	573	
Jovanović Milan		Vojka	277	
Jovanović Dragutim mldb.		Vojka	277	
Jovanović Sava mldb.		Vojka	277	
Jovanović Dušan ciganin		Kupinovo	157	
Jović Slavko Rajko		Kupinovo	136, 887, 1	
Jovanović Dušan sin Jove ciganina		Kupinovo	445	
Janković Nasta		Kupinovo	245	
Јовановић Лазар		Купиново	573	
Jelesić Dušan		Kupinovo	650	
Jović Slavko Petar mldb.		Kupinovo	248, 1, 136	
Jović Anka		Kupinovo	248	
Jugović Jovanka		Kupinovo	656	
Janković Staza		Karlovčić	330	
Jovanović Djordje		Kupinovo	306	
Јанковић Чеда		Купиново	570	
Јовић Богдан		Купиново	662	
Јовић Илија		Купиново	664	
Janošević Dušan mldb.		Kupinovo	415	
Janošević Jovan mldb.		Kupinovo	415	
Janošević Radovanka mldb.		Kupinovo	415	
Jović Pavle		Kupinovo	681	
Jelovac Dušan		Kupinovo	128	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Jašo zadruga Djure	1506	St. Pazova	601	
Jović Slavna		Kupinovo	707	
Jašo zadruga Gjure	1506	St. Pazova	601	
Jelesić Rada		Kupinovo	723	
Jović Vlajko		Kupinovo	739	
Jović zadruga	187	Kupinovo	146	
Jovanović Dušan		Kupinovo	750	
Jovanović Mihajlo		Kupinovo	750	
Jović - Nikolajević Sreta	164	Kupinovo	754	
Jović Ilija		Kupinovo	407	
Jelesić Dušan		Kupinovo	781	
Jelesić Vidonaver		Kupinovo	781	
Јовић Влајко Зора	40	Купиново	812	
Jovanović Milan		Kupinovo	78	
Jović Ilija		Kupinovo	840	
Jović Svetozar		Kupinovo	841	
Jovanović Zora		Zemun	705	
Jašo mldb. Matov		St. Pazova	601	
Jašo mldb. Kata		St. Pazova	601	
Jašo mldb. Zuza		St. Pazova	601	
Jovanović Paja		Kupinovo	456	
Jovanović Triva mldb.		Kupinovo	456	
Јеловац Алекса		Kupinovo	885	
Janošević - Lakić Ilija		Kupinovo	883	
Jović rođ. Radujkov Darinka mlb.		Kupinovo	571	
Jelesić mldb. Radojka		Kupinovo	304, 370, 178	
Jović Pavle		Zemun	307	
Jović Pava ud. Aćimović		Progar	307	
Jegu Terezija		Kupinovo	922	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Jović Rajko		Kupinovo	1, 136	
Јовановић Јован		Купиново	3	
Јовановић Ковинка рођ. Матијевић		Купиново	3	
Јовановић М. Златан		Купиново	946	
Јаношевић Славица		Купиново	415	
Јаношевић Данка млдб.		Купиново	415	
Јаношевић Иванка млдб.		Купиново	415	
Јаношевић Бранислав млдб..		Купиново	415	
Јовановић Дамјана Љубица, Љубише Госпава р. Јовановић, Дамјана Јулка р. Јовановић, Раде Дамјан, Дамјана Милорад		Купиново	1097	
Јовановић Петра Никола, Николе Ленка р. Петровић, Николе Ружа, Николе Благоје		Купиново	1098	
Kokanović /Živote/ zadruga Svetozar	4	Kupinovo	I 4	
Koska Jelena		Zemun		I 4, 7, 13, 14, 18, 33, II 73, IV 142, VI 233, VI 257, VII 273, VIII 311, 317, 336, 344, 460
Krnjulać /Stevana/ zadruga Sima i Stana	16, 230	Kupinovo	16	
Kumpf Terezija	29	Kupinovo	I 28	28
Kolenc Johan	330	Kupinovo	I 90	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Klemm Josip i Vendelin	32	Kupinovo	I-31, IX-382	
Klemm Terezija	32	Kupinovo	I 31	
Kalajtović zadruga	38	Kupinovo	I-37	
Krajčić pupilarna gromada		Kupinovo		I 43
Kovačević Vojislav		Kupinovo	I-44	
Kovačević Kata		Kupinovo	I-44	
Kostić Milica, Petar mldb. Jelena mldb. Obrad mldb. Angelina, Svetozar	50	Kupinovo	H-49	
Kostić Jelena-Milan	53	Kupinovo	H-52	52
Koturović /Kuzmana/ zadruga	54	Kupinovo	II 53	
Kokanović Pavao Pers..	55	Kupinovo	II 54	
Krstonošić Dušan zadruga	59	Kupinovo	II 58	
Kapamađžija I Stevan trgovac		Zemun		II 61
Kostić /Živka/ zadruga	92	Kupinovo	II 90	
Križan Palko Stevan	352	Kupinovo	III-93, 93	
Knežević Milana zadruga	117, 345	Kupinovo	III-115	
Kudić zadruga	119	Kupinovo	III 117	
Kobilarov /Živana/ zadruga	131	Kupinovo	VI 129, 830	
Knežević /Stevana/ zadruga	139	Kupinovo	IV-137	
Knežević Nikole zadruga Gjoka	140, 333	Kupinovo	IV-138	
Klašnja Ružica	168	Kupinovo	IV-165	
Knežević zadruga	178	Kupinovo	V-175	
Kurjački /Paje/ zadruga	188, 278	Kupinovo	V 182	
Krajčić Darinka malodobna	193	Kupinovo	V-187	187
Klipa Luke zadruga	198	Kupinovo	V 192	
Kordija Nikola	287	Kupinovo	I 202	
Krnjulac Sima		Kupinovo	V-206	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Krnjulac Stevan		Kupinovo		V 206
Kolarski zadruga	108	Obrež	VI 220	
Kukić mldb Slavko i Lazar- zadruga	280	Kupinovo	VI 239	
Koturović Petar Petar		Kupinovo		VI 257
Knježević Josim	334	Kupinovo	VH 272	
Kobilarov Lazara zadruga	309	Kupinovo	VH 281	
Kavlak Uroš	356	Kupinovo	VII 285	408
Kavlak Jelena	356	Kupinovo	VII 285	407
Klačik Janko	302	Kupinovo	VH 300	
Klačik Kata	302	Kupinovo	VH 300	
Kurjački /Radivoja/ zadruga Ради́вој	265	Kupinovo	VIII 312	
Kurjački Kuzmana Veljka zadruga	282, 283	Kupinovo	VIII 313, 608, 676	
Krec Mihajlo		Kupinovo		VIII 313
Krec Ana		Kupinovo		VIII 313
Koturović Milan	329	Kupinovo	VIII 331	
Kekić Mojo		Zemun		VIII 331
Koturović Vićentija zadruga Dušan		Kupinovo	VIII 332	
Klipa Dragutin	285	Kupinovo	VIII 339	
Kokanović /Ilije/ zadruga	223	Kupinovo	VIII 341	
Kudić Života	357	Kupinovo	VIII 346	
Knežević Vukosava	247	Kupinovo	VIII 348	
Kolarski Velimira zadruga Pavle	303	Kupinovo	VIII 349	
Knežević Stevan Gjordja zadruga	182	Kupinovo	IX 364	
Krnjulac /Živana/ zadruga	278	Kupinovo	IX 381	
Kostić /Marka/ zadruga	177	Kupinovo	IX 384	
Knežević Kosta Skevija		Kupinovo	IX 388	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Kostić Darinka Petar	359	Kupinovo	IX 391	391
Kostić Jelena		Kupinovo		IX 391
Kohn Karl		St. Pazova		IX 372
Knežević zadruga	345	Kupinovo	401	
Knežević Nikola-zadruga	363	Kupinovo	403	
Kokanovac Hija malodobni: Zorka, Milivoj, Vudimir Nikola		Kupinovo	406, 506	
Klačik Janko		Kupinovo	408	
Klein Vendeli...		Kupinovo	178	
Klein Herman i dr.		Kupinovo		390
Knežević Zadruga	353	Kupinovo	417	
Koturović Kristina		Kupinovo	427	
Kleimm Josif		Kupinovo	31	
Koturović Ilia		Kupinovo	442	
Kermes Troneja		Kupinovo	205	
Krstonošić Spasoja		Mitrovica		278
Kermes Katica		Kupinovo	205	
Kukić mldb. Bosiljka udata Jovanović		Kupinovo		239
Kukić mldb. Mileva, Alek, Sandra i Persida		Kupinovo		239
Križan Palko mlađi		Kupinovo	93	
Klemm ... endelin mlađi		Kupinovo	31	
Kermes Milenko trgovac		Kupinovo	516, 279, 617	86
Klemm Ana		Kupinovo	480	
Kostić Vukosava mldb.		Kupinovo	280	
Križan Palko stariji	352	Kupinovo		93
Kurjački Živan		Kupinovo	497	
Kajduška Josef		Kupinovo	505	
Kraus Armin		Kupinovo	505	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Kukić Slavko i Lazar		Kupinovo	514	
Knežević Čeda		Kupinovo	178, 251, 283	
Kraus Armin i Roza		Kupinovo	451, 324	
Kostić Marko	177	Kupinovo	384	
Knežević Skevija		Kupinovo	115	
Kurčajki Kuzman		Kupinovo	107	
Kalajtović Zivko		Kupinovo	535	
Krausz Armen		Kupinovo	315, 315	
Kovač Pal		Kupinovo	544	352
Kohn Stern i Triedman t. t.		Budimpešta		
Konigstadler i braća t. t.		Ujvidek		340
Slavonska agrarna šted. d. d		Osijek	178, 251, 283	
Krajčić Darinka udata Ostojić		Kupinovo	187	
Klem Eva		Kupinovo	3	382
Kermes Milenko		Kupinovo	356, 531	
Krstonošić mladb. Živan, Vidosava, Žarko		Kupinovo	---	
Kokanović Budimir		Kupinovo	354	
Kuki mladb. Nikola		Kupinovo	514, 239	
Kuzmanov Sava i Angka		Kupinovo	488	
Klemm Josip		Kupinovo	491	
Klemm Vendelni mladi		Kupinovo	313, 382	
Krnješevac Persa		Progar	373	
Kokanović Milivoj i Zoran		Kupinovo	562, 580	
Kostić Angelina mladb.		Kupinovo	49	
Kostić Jelena mladb.		Kupinovo	49	
Kostić Svetozar mladb.		Kupinovo	49	
Krnjulać Petar		Kupinovo	485	
Kurjački Danica		Kupinovo	607	
Klipa Veljiza	198	Kupinovo	192	
Klipa Grozda udata Nikolić	198	Deč	192	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Klipa Žika mldb. Nada			339	
Klipa Sofija udova				339
Klipa Dušica mldb. Drena mldb.				339
Kurjački Luka	188	Kupinovo	624	
Knežević Gjoka st.		Kupinovo	626	
Krajnović Dušan		Kupinovo	632, 633	
Крајновић Даница		Kupinovo	633	
Kalajtović Radovan		Kupinovo	535, 497	
Курјачки млдб Душан, Богданка, Драгољуб		Купиново	655, 142, 339	
Krajnović Dušan		Kupinovo	263	
Кокановић Жарко и Александра		Купиново	652	
Костић Душан		Купиново	661	
Kurjački Ivan		Kupinovo	662	
Koturović Kasivoj	303	Kupinovo	668	
Koturović Anka	303	Kupinovo	668	
Križan Janko		Kupinovo	349	
Kovačević Jelena		N. Sad	284	
Kokanović Budimir		Kupinovo	670	
Kokanović Žarko		Kupinovo	671	
Kurjački Kuzmana Ivana zadruga	282	Kupinovo	676, 608	
Kokanović Milivoj		Kupinovo	341	
Kokanović Nikola Žarko		Kupinovo	678	
Krajnović Milan		Kupinovo	263	
Kudić Slavna rođ. Trumbetaš		Kupinovo	367, 546	
Kudić Žarko		Kupinovo	697	
Klipa Ljubica rođ. Dobrodolac		Kupinovo	339	
Kurjački zadruga Вељко и Паја	109	Kupinovo	313	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Krajnović Dušan		Kupinovo	339	
Kostić Radovan		Kupinovo	711	
Kostić Darinka		Kupinovo	711	
Knežević Đoka		Kupinovo	713	
Kokanović Sreta		Kupinovo	104	
Krušedolac Radivoj		Kupinovo	287	
Krušedolac Darinka		Kupinovo	287	
Kokanović Milivoj		Kupinovo	726	
Kokanović Zorka		Kupinovo	726	
Klem Evica		Kupinovo	31	
Klipa Sofija		Kupinovo	705	
Knežević Nikola		Kupinovo	512	
Kurjački Veljko		Kupinovo	752	
Kurjački Boško mldb.		Kupinovo	107	
Kurjački Radinka mldb.		Kupinovo	210	
Kurjački Kuzman		Kupinovo		752, 107, 210
Kurjački Kuzmana zadruga	109	Kupinovo	313	
Kurjački Ignjata zadruga	284	Kupinovo	322	
Knežević Svetozar		Kupinovo	272	
Knežević Nikola mldb.		Kupinovo	272	
Kobilarev pok. Femija		Kupinovo	281	
Kokanović Milivoj		Kupinovo	787	
Knežević Sava	276	Kupinovo	789	
Katić Jovan		Kupinovo	267	
Katić Anka rođ. Namt		Kupinovo	267, 927	
Kudić Žarko		Kupinovo	818	
Krajnović Dušan		Kupinovo	801	
Knežević Mita		Kupinovo	815	
Kokanović Milivoj		Kupinovo	820	
Knežević Branko		Kupinovo	893	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Križan Nikola, Leposava mldb. Milina mldb. Petar mldb. Nada mldb. Olga mldb.		Surčin	284	
Kurjački Ignjat		Kupinovo	821	
Kurjački rođ. Milovanović			821	
Комљеновић Славко		Обреж	273	
Kukić Slavko		Kupinovo	839	
Kukić Nikola		Kupinovo	239,514	
Knežević Radivoj		Kupinovo	287, 1126	
Krušedolac Darinka		Kupinovo	287	
Kurjački Ivan		Kupinovo	859	
Kurjački Danica		Kupinovo	312, 877	
Kurjački Luka		Kupinovo	312	
Kurjački Ž. Veljko		Kupinovo	312	
Kurjački Ivan		Kupinovo	312	
Kurjački Boško mldb.		Kupinovo	312	
Kurjački Radica mldb.		Kupinovo	312	
Kurjački Ignjat		Kupinovo	312	
Kurjački Dj. Veljko		Kupinovo	312	
Kurjački Dušan		Kupinovo	312,312	
Kurjački Dragoljub		Kupinovo	312	
Kukić Slavko		Kupinovo	312	
Kukić Nikola		Kupinovo	312	
Кнежевић Брако		Купиново	867	
Крстоношић Живојин		Купиново	58	
Крстоношић Жарко Јагода, Данка		Купиново	58	
Курјачки Душан		Купиново	312	
Кнежевић Жика млдб.		Купиново	272	
Кнежевић Миленко рођ. Репић		Купиново		272

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloska teretovnice
Kolarski zadruga	109	Kupinovo	220	
Križan ...		Kupinovo	534	
Крижан Марија рођ. Берипић		Купиново	534	
Kokanović Nikola		Kupinovo	4	
Kokanović Rajko		Kupinovo	4	
Knežević Milorad		Kupinovo	713	
Knežević Verica mldb.		Kupinovo	713	
Križan Janko		Kupinovo	925	
Kudić Slavna		Kupinovo	547	
Котуровић рођ. Крижан Анка, Никола, Мира, (Јове) Верица, Душан, Верица кћи Косте, Пера, Чеда		Купиново	668	
Кнежевић Агаса, Милица, Милена, Стојанка, Јованка, Мирјана, Љиљана		Купиново	1089	
Катић уд Јована Анка р. Неист, Драгица, Милица		Купиново	1091	
Костић Светозар, Живка, млдб. Перица, млдб. Ђорђе, млдб. Зоран		Купиново	851	
Кита Мица рођ. Брља		Купиново	921	
Knežević Petar		Kupinovo	175	
Kurjački Jelena r. Budimčić		Kupinovo	520	
Lowij A..am M. mjenjač		Biograd		I 30
Lekić zadruga	58, 348	Kupinovo	II 57	
Ljubinković Kristina Vaso	62	Kupinovo	II 61	
Ljubinković Bosiljka	85	Kupinovo	II 83	
Ljubinković Smiljana	85	Kupinovo	II 83	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ljubinković Ilija	85	Kupinovo	H 83	
Ljubinković Ana udova		Kupinovo		II 83
Lakatoš Gjuro Marko	86	Kupinovo	H 84, 433, 548	
Lakatoš Martin mlađi	86	Kupinovo	II 84, 433	
Lakatoš Martin stariji		Kupinovo		II 84, 476
Ljubinković Jovana zadruga	218	Kupinovo	H 85	
Lazok Todor		Kupinovo	HH 104	
Lazok Nikola Gjordje		Kupinovo	252	
Lazak Flora Todor i mldb. Lenka udata Petrović		Kupinovo	VII 283	
Ljubinković Mileve udove zadruga Jova	87	Kupinovo	VII 305	
Lazak Gjordje		Kupinovo	416	
Lakatoš zadruga	8, 57	Kupinovo	83, 476	
Lakatoš zadruga	85, 86	Kupinovo	83	
Ljubinković Živan		Deč	303	
Ljubinković ...		Deč	303	
Lakatoš Gjuro zadruga	85	Kupinovo	476, 539	
Levn Bettu /Rabeta/		Zemun		106
Lovy i drug t. t.		Novi Sad	353	
Lakić Milorad		Kupinovo	539	
Ljuljak Sava	20	Kupinovo	20	
Ljubojević Živana		Kupinovo	358	
Lakić Milorad, Vukosava, Ilija		Kupinovo	H 5, 118	
Lukač Gavra		Kupinovo	539	
Lukač Nata		Kupinovo	539	
Lakatoš Gjura		Kupinovo	205	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Lakatoš Gjura star.		Kupinovo	279, 356, 526, 531, 800	
Lakatoš Gjura		Kupinovo	617	
Ljubinković Darinka		Kupinovo	657	
Lekić Dušan mldb. Persa mldb.		Kupinovo	50	
Lakatoj Gjуре zadr.	57	Kupinovo	205	
Ljubinković Živan		Beograd	85	
Ljubinković Dragomir mldb.		Beograd	85	
Lekić Miloje	348	Kupinovo	702	
Lekić ...dor		Kupinovo	441	
Ljubinković Krista		Kupinovo	675	
Lakatoš Mara rođ Turan		Kupinovo	251	
Lakatoš Đura st.			800	
Lakatoš Gliša		Kupinovo	846	
Lakatoš Pavle		Kupinovo	433	
Lakatoš Mihajlo		Kupinovo	889	
Lakić Milorad		Kupinovo	883	
Лукова Марија рођ. Везак		Kupinovo	443, 528, 530, 534, 603	
Лекић Ђигорије Славица		Купиново	937	
Лакатош рођ. Јовановић Радмила		Купиново	941	
Лекић Ђокин Живко		Купиново	937	
Лекић Гордана р. Играчки		Купиново	99, 297	
Milutinović Ilija sitničar	2	Kupinovo	I 2	
Milutinović Ljubica				I 2
Mioković zadruga	225	Kupinovo	I 8	
Milovanović Đimitrije zadruga ga Dimitrija Vase	9	Kupinovo	I 9	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Mazinjanij Jovana zadruga	12	Kupinovo	I 12	
Mirković zadruga	18	Kupinovo	I 18	
Mihajlović Damjana Kuzman	19	Kupinovo	I 19	
Miličević Živko zadruga Лазар	25, 342	Kupinovo	I 24, 8	
Maksimović Milan malodo- ban		Kupinovo		I 28
Milutinović ... Nikola, Bogdan, Stevana, Bogdan	33	Kupinovo	I 32, 390	
Maletić zadrug	34	Kupinovo	I 33	
Marić Svetozar Gjoka stariji zvani Gjoja	36	Kupinovo	I 35, VI 238, 531, 340	
Marić Stevan	36	Kupinovo	I 35, 35	
Mirkanović Jovan J. Nikola	39	Kupinovo	I 38, 165, 30	
Mihalvoić Pajo i Jelena	89	Kupinovo	I 42	42
Madjarović Tadije zadruga Tadija	52	Kupinovo	H 51	
Maletić Kovinka		Kupinovo		II 51
Milanović /Jovana/ zadruga	60	Kupinovo	II 59	
Madžarević Vaso	308	Kupinovo	II 89	
Miljanović zadruga	123	Kupinovo	III 121	
Milosavljević Zadruga (Panta)	133, 349	Kupinovo	IV 131	
Milutinović Makrena Miloš, Jovan i Milan	142, 245	Kupinovo	IV 140	
Milanović Milan zadruga	144	Kupinovo	IV 142	
Milutinović Gjoka		Zemun		IV 142
Milošević Vaso dr odvjetnik		Star Pazova		IV 146

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Milutinović zadruga	152	Kupinovo	IV 150, 795, 837	
Maričić zadruga	153	Kupinovo	IV 151, 916, 735	
Milosavljević Dimitrije		Zemun		IV 154, 166, 128, 269
Maksimović /Milana/ zadru- ga	158	Kupinovo	IV 155	
Mazal Mladena ostavina	168	Kupinovo	IV 165	
Mazal Jelesija malodob.	168	Kupinovo	IV 165	
Mazal Milica	168	Kupinovo	IV 165	
Maletić zadruga Raja	170	Kupinovo	IV 167	
Mazal zadruga Jelesija	171	Kupinovo	IV 168	
Mitrović Radovan	281	Kupinovo	V 190	
Misirača zadruga	1	Obrež	V 213	
Mirić Glešo		Sivac	VI 241	
Mitrović Mihajlo Zorka mladb. Konstantin mladb. Sofija, Borivoj	288	Kupinovo	VI 253	
Milovanović Dimitrije	9	Kupinovo	VII 271	
Milićević Isak		Kupinovo	VII 279	
Mitrović Svetozar	196	Kupinovo	VII 280	
Mitrović Jelena rođena Dizdar	239	Kupinovo	VII 307	
Mor Eva		Kupinovo	VII 309	
Milovanović /Mladena/ zadruga	258	Kupinovo	VIII 320	
Marić Milan mladb. Živka, Merima, T....., Sofia, Darin- ka, Dušica	16	Kupinovo	VIII 326	
Maćika Sofronije Vlada	290	Ašanja	VIII 328	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Milovanović /Novaka/ zadruga -samovlasnik	294	Kupinovo	VIII 334	
Melamed Avram Rozalija	31	Kupinovo	VIII 340	
Momirov Milan	277	Kupinovo	VIII 343	
Mandić Kata	246	Kupinovo	VIII 347	
Milutinović Jovanka		Zemun		I 52, 28, VIII 353, 2...
Mohr Heinrich	227	Kupinovo	VIII 354	
Mirkanović Nikola mldb. Vlada, Ljub..., Bora	292	Kupinovo	IX 365	
Mihajlović Dragojlo	104	Kupinovo	IX 366	
Marić Sava	346	Kupinovo	IX 379	
Marić Milica	346	Kupinovo	IX 379	
Milutinović Paja Jelena udova	33	Kupinovo	IX 390	32, 390
Mirkanović Gjorđe Krsta	24	Kupinovo	IX 392, III 110	
Maksimović Živka zadruga Dimitrije	254	Kupinovo	IX 400, VI 228	
Maksimović Bosiljka	255	Kupinovo	IX 401, VI 225	225
Milutinović Milan		Kupinovo	IX 399, VII 269	
Milutinović Ivan		Kupinovo	IX 399, VII 269	
Mazal Jeca		Kupinovo		IV 145
Militinović Pera mldb.	356	Kupinovo	407	
Milivojević zadruga	22	Ašanja	408	
Miličević Stevan		Kupinovo	8	
Milutinović Joksim		Kupinovo	428	
Mirkanović Živoina		Kupinovo	365	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Milutinović Petar		Kupinovo	285	
Milutinović Jovanka		Zemun		391
Marić Kristina		Kupinovo	326	
Miličević Lenka		Kupinovo	447	
Miličević Isak ... Sara mldb.		Kupinovo	149, 426	
Miličević Lenka		Kupinovo		279, 447
Mitrović malodobn. Katica, Živana, Jelena, Danica i Dušan		Kupinovo	280	
Mitrović Katica		Kupinovo		VII 280, II 41
Mihajlović Vasa		St. Vrbas	451	
Maletić zadruga	367	Kupinovo	460	
Milutinović Ivan	108	Kupinovo	479, 490	
Milutinović Milan	108	Kupinovo	479, 490	
Mirković Petar dr odvjetnik		Zemun		321
Mirkanović Krsta	24	Kupinovo	488	
Milutinović Miloš-Nikola	142	Kupinovo	140	
Milutinović Ljubomir zadruga	216	Kupinovo	490	
Milutinović Ljubomir		Kupinovo	494	
Milovanović Vasa		Kupinovo	495	
Milutinović Ljubomira- zadruga Milan	245	Kupinovo	484, 484, 490	
Mirkanović Ivan		Kupinovo	496, 683	
Mirić Ružica		Kupinovo	241	
Mirković Pavle		Kupinovo	28	
Milovanović Vasa		Kupinovo	508	
Milovanović zadruga	372	Kupinovo	372, 423	
Maksimović Ivan		Kupinovo	511	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Melež Georgije		Zemun		52
Mitrović Milica rođ. Jakobić		Kupinovo	244	
Mitrović Borivoj	288	Kupinovo	51 2	
Mirkannović Jovan	39	Kupinovo	515 , 305	
Marić Gjoka i Jelena		Kupinovo	521	
Mirkanović Gjoka	24	Kupinovo	110	
Milosavljević zadruga	349	Kupinovo	523	
Milovanović Jovan		Kupinovo	111	
Mirković Žika	10	Kupinovo	54 , 322	
Madžarević Živana		Kupinovo	-	54
Mirković Žika	18	Kupinovo	537, 568, 428	
Mazinjanin Gjoka			540	
Mazinjanin Zdravko			541, 540	
Melamed Isak			340	
Maletić Gjoka			167	
Maletić mldb. Joka			167	
Maručilović Danica	214		240	240
Mihajlović Marija		Šimanovci	334	
Milovanović Lenka mldb.		Deč	334	
Milovanović Milan mldb.		Kupinovo	334	
Mirkanović Nata		Kupinovo	274	
Mikranović Ljubica		Kupinovo	378	
Marić Gjoka stariji zvani Gjoja		Kupinovo	340	
Marić Sava		Kupinovo	361, 37.	
Mezeljirević Kosta		Kupinovo	317	
Mezeljerević Krista		Kupinovo	387	
Mirkanović Ivan		Kupinovo	165, 623	
Mirkanović Dušan, Bosiljka		Kupinovo	591, 700, 840, 591	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Milosavljević Vukosava		Kupinovo	154	
Milošević Meleva		Kupinovo	594	
Maričić Andrija		Kupinovo	595	
Mazinjanin Kruna		Kupinovo	596	
Mazinjanin Ljubica		Kupinovo	596	
Mazinjanin Marija mldb.		Kupinovo	596	
Milutinović Raf(a)jlo	245	Kupinovo	598	
Miličević Živan		Kupinovo	8	
Mirković Dragutin		Kupinovo	616	
Mirković Živana		Kupinovo	616	
Mirković Žika	18	Kupinovo	277	
Marić Zorka mldb. Merima ml db.		Kupinovo	326	
Mihajlović Pavle		Kupinovo	629	
Mihajlović Jelena		Kupinovo	629	
Mihajlović Ružica udata Šarac		Kupinovo	630	
Mirkanović Smiljana mldb.		Bečmen	365, 365	
Mihaljlović zadruga	89	Kupinovo	635	
Mihajlović zadruga	104	Kupinovo	636	
Madjarević Emil	52	Kupinovo	51	
Madjarević Kosta		Kupinovo	51	
Madjarević Ilija		Kupinovo	51, 848	
Madjarević Milan		Kupinovo	51	
Mihajlović Dušan		Kupinovo	637	
Maksimović Kosta		Popinci	26, 264	
Михајловић Жика		КУПИНОВО	366	
Милосављевић Милан, Душан, Драгутин		КУПИНОВО	492	
Marić Ilija		Kupinovo	642	
Milovanović Vukosava		Kupinovo	648	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Milutinović Ivan, Milan		Kupinovo	652, 653, 146	
Mirković Negovan		Kupinovo	621, 621	
Mirković Zagorka		Kupinovo	621	
Maričić Darinka		Sr. Mihaljevci	330	
Maksimović Smiljana		Karlović	143	
Milanović Jovan	60	Kupinovo	59	
Mirković zadruga	10	Kupinovo	54	
Milutinović Ivan	108	Kupinovo	479	
Milutinović Milan Petar		Kupinovo	479	
Миличевић Гавра		КУПИНОВО	204	
Mazinjanin zadruga	95	Kupinovo	385	
Mihajlović Milica rođ. Vasić		Kupinovo	10, 625, 694	
Milovanović Dušica rođ. Vasić		Prhovo	10, 625, 695	
Milutinović Zora rođ. Vasić		Kupinovo	10, 625	
Milutinović Radomir	56	Kupinovo	679	
Mirkanović Ljubica rođ. Dizdar		Kupinovo	683	
Mirkanović Ivan		Kupinovo	683	
Mirkanović Nikola		Kupinovo	693	
Mirkanović Nikola Gava		Kupinovo	699	
Milovanović Sofija rođena Gavrilović		Kupinovo	613	
Mirković rođj. Žarković Jovanka	158	Kupinovo	772	
Maksimović Marko		Kupinovo	155	
Marković Veljko mldb.		Kupinovo	28	
Marković Đorđe mldb.		Kupinovo	28	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Milutinović Zora rođ. Vasić		Kupinovo	706	
Mihajlović Milica rođ. Vasić		Kupinovo	10	
Milutinović Petar		Kupinovo	216	
Marin Jovan		Bečmen	621	
Mirković Dragi		Kupinovo	606	
Marić Pavao		Kupinovo	326	
Mirkanović Mara i Nikola		Kupinovo	715	
Milutinović Petar		Kupinovo	716, 159 , 132	
Marić Smilja, rođ. Maksi- mović		Kupinovo	228	
Milovanović – Živić Žika		Kupinovo	637	
Marić rođ. Milovanović Gina		Kupinovo	710	
Milutinović Pera		Kupinovo	479, 805	
Mirkanović Dušan		Kupinovo	816	
Milutinović Petar		Kupinovo	735	
Madžarević Petar		Kupinovo	649	
Madžarević Jelena		Kupinovo	649	
Momčilović Stevan		Kupinovo	240	
Momčilović Svetislav		Kupinovo	240	
Mitkanović Gavra		Kupinovo	386	
Mitkanović Danica		Kupinovo	386	
Mijatović Milivoj		Kupinovo	637	
Ministarstvo Finansija		Beograd	753	
Marić Dušan		Kupinovo	763	
Marić Slavko		Kupinovo	764	
Marić Ilija		Kupinovo	35	
Milutinović Petar		Kupinovo	765	
Mirkanović Dušan		Kupinovo	283	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Mirković Petar dr odvijetnik		Kupinovo	772	
Mirković Jovanka		Kupinovo	772	
Marić mldb. Darinka		Kupinovo	326	
Marić mldb. Dušica		Kupinovo	326	
Milutinović Jelica			776	
Milovanović Jova opšt. beležnik		Kupinovo	785	
Maksimović rođ. Jović Draga		Kupinovo	786	
Mirkanović Gavra		Kupinovo	817	
Milutinović Petar		Kupinovo	719, 716	
Milutinović Petar	356	Kupinovo	798	
Milutinović Miloš Milan	245	Kupinovo	484, 490	
Милутиновић Петар		Kupinovo	811	
Miljanović Rajko		Kupinovo	814	
Miljanović Ivan		Kupinovo	814	
Milovanović Zora, Žarko		Kupinovo	710	
Mirković Živko		Kupinovo	824	
Mirović Žika		Kupinovo	59	
Mirković Djoka		Kupinovo	616, 221	
Mirković Krsta		Kupinovo	616	
Milakov rođ. Buturac Emilija			830	
Marić Katica		Ugrinovci	705	
Marjanović Cvej...		Zemun	705	
Marjanović Radovana		Zemun	705	
Marjanović Žarko		Surčin	705	
Milutinović Čede zadruga	152	Kupinovo	847	
Марковић Петар		КУПИНОВО	856	
Марковић мldb. Вељко		КУПИНОВО	29	
Марковић мldb. Ђорђе		КУПИНОВО	29	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Малетић Јефтин Владимир		Голубинци	724	
Миличевић Зора уд.		Купиново		8, 24
Momčilović R. Svetislav		Kupinovo	287	
Митровић Стана млдб		Попинци	190, 908	
Mirković Gavra		Kupinovo	864	
Mirkanović mldb. Žika, преудата Рашковић Смиља		Земун	865	
Mandić r. Kurjački Milka		Šimanovci	312	
Makata Mihajlo		Kupinovo	31	
Milutinović Stevan		Kupinovo	32	
Milutinović Vogdan		Kupinovo	32, 875	
Miljanović Milena		Kupinovo	891	
Maletić J. Vladimir		Kupinovo	20	
Milutinović Nikola		Kupinovo	901	
Milutinović Jelica rođ. Tu- vedžić		Kupinovo	901	
Maletić Evica rođ. Bošnjaković		Kupinovo	906	
Милановић Илија		Купиново	468	
Марић Петар		Купиново	379	
Милутиновић М. Паја	21	Купиново	21	
Милутиновић М. Жарко		Купиново	316	
Мирковић Петар	293	Купиново	54	
Мирковић задр.	10	Купиново	18	
Миркановић Даница		Купиново	216	
Миркановић Гавра		Купиново	216	
Милутиновић Стана рођ. Бастајић		Купиново	805	
Maksimović mldb. Branka		Kupinovo	786	
Maksimović mldb. Lazar		Kupinovo	786	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Maksimović mldb. Mihala		Kupinovo	786	
Maksimović mldb. Gjurgje- vka		Kupinovo	786	
Mirosavljević Jovan		Kupinovo	154	
Mirković Gospava mldb.		Kupinovo	715	
Mirković Sreta mldb.		Kupinovo	715	
Mirković Radmila mldb.		Kupinovo	715	
Milutinović Đorđe mldb.		Kupinovo	679	
Milutinović Pantelija		Kupinovo	679	
Mirkanović Jelena mldb.		Kupinovo	700, 816, 591	
Mirkanović Đorše mldb.		Kupinovo	700, 816, 591	
Mirkanović Drena mldb.		Kupinovo	700, 816, 591	
Месни Народни Одбор (ср. Посавски)		Скела	260	
Михајловић Д. Димитрије		Купиново	938	
Маркуловић Живанов Живојин, Пантелија		Скела	939	
Мађаревић Сока		Купиново	950	
Милашевић Душан		Купиново	938	
Милашевић Радмила рођ. Добросављевић		Купиново	938	
Мађаревић удата Попов Јелена, Срета, Радмила, Мића, Милорад, удата Лекић Каја, удата Лифаној Јелена, Зора		Београд	89	
Маричић Тошин Милан		Купиново	735	
Милутиновић млдб. Милан		Купиново	1093	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Милутиновић Фемка млађа		Купиново	1094, 1096	
Милутиновић Зорица		Купиново	1095, 1096	
Марић Видосава р. Кстоношић		Параћин	58	
Марјановић Исаилов Предраг		Купиново	459	
Митровић Катица, Светислав, Невенка		Земун	280	
Милутиновић Душан, Смиља р. Бастајић		Купиново	1101	
Миркановић Зора		Купиново	1104	
Мађаревић удова Стана		Купиново	649	
Мађаревић Срета		Београд	649	
Мађаревић Радмила		Београд	649	
Мађеревић млдб. Милорад		Купиново	649	
Mađarević Milan		Kupinovo	1145	
Maričić Stanoje		Kupinovo	1145	
Novak Johan	15	Kupinovo	I15	
Nugebauu Mikša		Budimpešta	I 29, IV 128, IV 154, IV 155, IV 166, VIII 318, VII 286, 269	
Nikolić zadruga	201	Kupinovo	II 46	
Nikolić zadruga	79	Kupinovo	II 77	
Nećak Gjuro kr. Ug. Satnik	134	Sisak	IV 132	IV 132
Nećak Lukrecija		Sisak		IV 132

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Nikolić Marija		Zemun		IV 134 , VII 269, VIII 311, 331, 350, 389
Nikolic zadruga	149, 287	Kupinovo	IV 147, 202, 335	
Naumov Vasa	327	Kupinovo	IV 157, 304 , 506	
Nikolić zadruga	197, 323	Kupinovo	V 191	
Nećak I Ljubica		Sisak		VIII 360
Nikolić mldb. Sofija	14	Kupinovo	430	
Nikolić Aleksa	246	Kupinovo	347	
Naumov Vera		Kupinovo	152	
Adamović Ivan i Dimitrije		Kupinovo	449	
Novak Antun malodobni	15	Kupinovo	15	
Novak Regina			15	
Nikolić Sofija		Kupinovo	I 14	
Ninković Jevrem		Kupinovo	XI 481	
Nikšić Aleksa		Kupinovo	347, 291	
Nikolić Svetozar i Vidosava ml db.		Kupinovo	14 , 431	
Nikolić zadruga Dimitrije	369	Kupinovo	335	
Nikolić Jelena mldb.		Kupinovo	430	
Nikolić Stana mldb.		Kupinovo	430	
Nikšić Aleksander		Kupinovo	575	
Naumov Milica		Brešć	26, 264	
Nnikolić Jelena mldb.		Rivica	430	
Nikolić Danica preud. Otilović		Rivica	430	
Nikolić Vidosava mldb.		Rivica	430	
Naumov zadruga	384	Kupinovo	135	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Nadj Erža rođ. Tirinda		St. Pazova	146	
Nikolić Živko	273	Kupinovo	330	
Nikolić Žarko	273	Kupinovo	330	
Недељковић Петар, Живана		Kupinovo	649, 462	
Nikolić rođ. Nenadović Mileva		Ašanja	449	
Nikolić zadruga ...			799	
Nikolić Milina		Dobanovci	284	
Nikolić Stevan		Kupinovo	762	
Nikolić Cveta		Kupinovo	762	
Nikolić rođ. Kraus Bogdanka			315	
Nikolić Živko		Kupinovo	802	
Nikolić Anka			284	
Nikolić Veljka zadruga		Kupinovo	826	
Nikolić Katica rođ. Ćirjan		Kupinovo	222	
Nikolić mldb. Dušan		Kupinovo	222	
Недељковић Л. Петар		Kupinovo	903	
Naumović Boško		Kupinovo	913	
Naumović Aleksandar		Kupinovo	913	
Nezavisna Država Hrvatska Ministarstvo šumarstva i rudarstva		Zagreb	224	
Николић Катица мldb. Ђорђе		КУПИНОВО	222	
Николић Анђа		КУПИНОВО		
Николић Димитрија, Радован, Бранка р. Алексић, Верица		КУПИНОВО	1103	
Ostoić Boža, Ković, Milina, Dušan	3	Kupinovo	13	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ostoić /Milena/ zadruga	17	Kupinovo	I 17, 43	
Ostoić Jelena rođ. Arsenijević		Kupinovo	I-20	20
Obćina /upravna/ Kupinovo	46, 47, 49, 101, 236		II 48, 478	
Obrovac zadruga	98	Kupinovo	III 96	
Ostoić /Jovana/ zadruga	128	Kupinovo	IV 126	
Opačić Dragutin	136	Kupinovo	IV 134	VII-269
Odobasić Adam zadruga	143	Kupinovo	IV 141	
Ostoić Đ..... Dimitrije	161	Kupinovo	IX 158	158
Obćina rimo-katolička crkvena		Kupinovo		
Obćina grčko-istočna- srbsko-pravoslavna crkvena	43	Kupinovo	V 207	
Obrić zadruga	53	Obrež	VI 217	
Obćina imovna petrovara- dinska	37, 45	Kupinovo	VI 224	VI 225, VI 245
Obćina /mjestna/ Kupinovo	49, 236	Kupinovo	VI 225	
Opačić Živojin		Kupinovo	VII 269	
Očaj Pajo		Titel		VII 290
Očaj Maca		Titel		VII 290
Opriš Vaso	322	Kupinovo	VII 291	
Opriš Smiljana	322	Kupinovo	VII 291	
Ostoić Živojin	221	Kupinovo	VII 299	
Ostoić /Ljubinka/ zadruga	231	Kupinovo	VII 324	
Opačić Drago	357	Kupinovo	VIII 346	
Ostoić /Sava/ zadruga Dušan	3	Kupinovo	IX 386	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ostoić zadruga Stevan	361	Kupinovo	419	419
Ostoić zadruga	362	Kupinovo	420	
Opravskij Mišo i Kata		Kupinovo	423	
Odobašić ..., Jelana i Mirko		Kupinovo	440	
Ostoić Dimitrija		Kupinovo		138
Opavski Miško i Kata		Kupinovo	148	
Odobašić Mirko		Kupinovo	444	
Odobašić zadruga	251	Kupinovo	440, 754	
Ostoić Petar	290	Kupinovo	465	
Ostoić Stevan		Kupinovo	414, 493	
Ostoić Milivoj zadruga		Kupinovo	-	
Ostoić Ljubinko i Draginja		Kupinovo	468	
Ostoić Milivoj mldb.		Kupinovo	468	
Ostojić Jelena mldb. star.		Kupinovo	468	
Ostojić Živan mldb.		Kupinovo	468	
Ostoić Danica mldb.		Kupinovo	468	
Ostoić Jelena mladja mldb.		Kupinovo	468	
Ostoić Draga		Kupinovo		468
Ostojić Krsta mldb.		Grabovci	465	
Ostojić Milan mldb.		Grabovci	465	
Ostojić Darinka udata Stani- savljević		Bečmen	465	
Ostojić Melanija preudata Kardaš		Grabovci		465
Odobašić Svetislava zadruga	368	Kupinovo	499	
Ostoić Petar		Kupinovo	299	
Oštvić Milan mldb.		Kupinovo	299	
Ostoić Sreta mldb.		Kupinovo	299	
Ostoić Sana mldb.		Kupinovo	299	
Ostoić Milena		Kupinovo	299	299

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ostoić Vukosava mldb.		Kupinovo	299	
Ostoić Svetozar		Kupinovo	529	
Ostoić Veljko		Kupinovo	529	
Ostoić Smilja		Kupinovo	529	
Ostojić mldb. Kosta, mldb .Rajko, mldb. Raško		Kupinovo	187	
Ostojić Jovan		Kupinovo	419	
Ostojić Sreta		Kupinovo	419	
Ostojić Milivoj			16	
Ostojić Slavna			16	
Ostojić Svetozar			643/a	
Ostojić Dušan			640	
Ostojić Čeda			669	
Obradović Obrad mldb. Стојан, мldb. Петар			568	
Ostojić Dušan-Petar, Gojko, Rastko, Radmila i ud. Милена			3	
Ostojić Milica ud. Radovanac			3	
Odobasić Ivan			305	
Ostojić Milica rođ. Radova- nac			719	
Ostojić Dušan			719	
Operman Karlo mlađi		Surčin	31	
Operman Katarina rođ. Poth		Surčin	31	
Općina Progar		Progar	753	
Ostojić Svetozar		Kupinovo	284	
Ostojić Svetozar		Kupinovo	768	
Ostojić Persida		Kupinovo	768	
Odobasić mldb. Čeda		Kupinovo	144	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Odobasić mldb. Branko		Kupinovo	144	
Odobasić mldb Petar		Kupinovo	144	
Odobasić Žarko		Kupinovo	444 , 359, 494, 932	
Odobasić Svetislav mldb.		Kupinovo	932, 444 , 359	
Odobasić Jovan		Kupinovo	783	
Ostojić rođ Gjuričić Nada		Kupinovo	162	
Odobasić zadruga	368	Kupinovo	793, 418	
Odobasić Andrija		Kupinovo	444	
Odobasić Petar		Kupinovo	444	
Odobasić Branislava mldb.		Kupinovo	444	
Odobasić Čeda mldb.		Kupinovo	444	
Odobasić Žarko		Kupinovo	827, 940	
Odobasić Zorka		Kupinovo	827, 940	
Odobasić Svetozar		Kupinovo	827	
Odobasić Ivan	143	Kupinovo	831	
Odobasić rođ. Bastajić Živka		Kupinovo	831	
Одобашић Адам		КУПИНОВО	833	
Одобашић Иван		КУПИНОВО	835	
Ostojić Radmila mldb.		Kupinovo	386	
Ostojić Dobrila mldb.		Kupinovo	386	
Ostojić st. Sreta		Kupinovo	705	
Odobasić Žarka		Kupinovo	850	
Odobasić Svetozar		Kupinovo	850	
Остојић Ж. Петар		КУПИНОВО	904	
Оправски Миша		Kupinovo	159, 148, 198, 159, 413	
Ostojić mldb. Nada		Kupinovo	16	
Ostojić mldb. Jelica		Kupinovo	16	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ostojić Milivoj		Kupinovo		16
Ostojić Dušan		Kupinovo	386	
Одобашић млдб. Лепа		Купиново	444	
Одобашић млдб. Влада		Купиново	444	
Одобашић млдб. Рада		Купиново	444	
Одобашић Стеван		Купиново	444	
Одобашић Чеда		Купиново	444	
Одобашић Чеда, Вера рођ. Бастајић		Купиново	382	
Општенародна имовина		Купиново	21, 156, 212, 137, 906, 622	515, 593
Остојић Живана		Купиново	462	
Опавски Мича млађи, Павле млдб. удова Ката, Анка		Ст. Пазова	148, 159, 413	
Општенародна имовина (орган управ. Команда Нар. Милиције Н.Р.С)		Београд	156	
Остојић Коста, Гојко, Растко		Београд	675	
Prva ugarska tvornica gosp. Strojeva akciskio društvo		Budimpešta		I 31, IX 382
Pavlović Petar dr Kr. Javni bilježnik		Zemun		II 49, 65, 82, III 123, IV 159, 165, V 178, 206, VII 290, IX 370, III 110, 211, 211, 283, 140, 152, 280

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Petrović zadruga	65	Kupinovo	II 64, 566, 610, 588	
Perić Persa i Pavao	68	Kupinovo	II 67	
Perić Milinko	238	Kupinovo	III 102	
Puljević Dmtar	109	Kupinovo	HH-107	
Petričić zadruga	118	Kupinovo	III 116	
Petrović /Nikole/ zadruga	122	Kupinovo	HH-120	
Puša zadruga Božidar	256	Kupinovo	IV 130	
Petrović Zorka	248	Kupinovo	IV-160	
Pašanjski Ranko	319	Kupinovo	IV-169	
Pašanjski zadruga	174	Kupinovo	V 171, V 171	
Pekić Ljubomir	184	Kupinovo	V 178, 169	
Pekić Nikola malodob.	184	Kupinovo	V 178	
Pekić Stevan malodob.	184	Kupinovo	V 178	
Pekić Žarko malodob.	184	Kupinovo	V 178	
Pekić Zorka malodob.	184	Kupinovo	V 178	
Pekić Dušica malodob.	184	Kupinovo	V 178	
Pekić Ana		Kupinovo		V 178
Pejčić /Pavla/ zadruga Žarka	199	Kupinovo	V 193, 193	
Plavšin /Todora/ zadruga	200	Kupinovo	V 194	
Popović Nikola	243	Kupinovo	V-201	
Puljević Stevan	109	Kupinovo	V-210, 107	
Petrovaradinska imovna obcina	37, 45	Kupinovo	VI-224, 224	VI 225, 175
Pašanjski Uroš	260	Kupinovo	VI-243	
Petrović Živko		Kupinovo		VI 257
Putnik Paulo	300	Kupinovo	VH-274	
Putnik Anka	300	Kupinovo	VII 274	274
Peičić /Stevana/ zadruga Stevana, Pavao	284	Kupinovo	VII 284	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloska teretovnice
Pall Heinrich	293	Kupinovo	VIII 320	320
Petrović /Vase/ zadruga	242	Kupinovo	VIII 337	
Petrović /Lazara/ zadruga	289	Kupinovo	VIII 338	
Popović /Kuzmana/ zadruga	270	Kupinovo	IX 361	
Pejčić /Pante/ zadruga	272	Kupinovo	IX362	
Perović /Žike/ zadruga	80	Kupinovo	IX 380, 69	
Pošmuga Miloš	150	Kupinovo	IX 399	
Pinž zadruga	132, 15	Kupinovo	434	
Podti..vicki Zuza rođ. Mot...		Kupinovo	439	
Petrović zadruga	365	Kupinovo	450	
Petričić zadruga Života	366	Kupinovo	453	
Pečić zadruga	272	Kupinovo	454	
Popov Sava млдб. Душан		Kupinovo	459	
Puša zadruga	353	Kupinovo	463	
Pelegriini Stjepan pl. Kapetan		Zemun		2
Petrović Srete zadruga	162	Kupinovo	467	
Perović Nikola	122	Kupinovo	III 120	
Perić Pavao		Kupinovo		355
Pašanski Ranko		Kupinovo	VI 243	
Pašanski Marko		Kupinovo	VI 243	
Pašanski Pero malodobni		Kupinovo	VI 243	
Pašanski Stevan malodobni		Kupinovo	VI 243	
Petrović Dušan млдб.	289	Kupinovo	VIII 338	
Petrović Stevan Svetozar млдб.	289	Kupinovo	338	
Pašanski Gjura-Uroš i Cveja	174	Kupinovo	171	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Popović Živko, Milenko, Persa		Kupinovo	266	
Popović Milenko, Persa, Živko		Kupinovo	498	
Putnik Jovan		Kupinovo	504, 279, 428	
Putnik Pavle		Kupinovo	504	
Putnik Todor		Kupinovo	504, 709 , 351, 353	741
Putnik Milorad		Kupinovo	504, 279, 428, 602, 918	
Pintar Antonije		Kupinovo	455	
Puljević udata Judita		Kupinovo	107	
Puljević Pera		Kupinovo		107
Pilipović Nikola		Kupinovo	320	
Puljević Judita udova		Kupinovo	210	
Puljević Pera		Kupinovo		210
Puškarović Živka		Kupinovo	522	
Putnik Jovan, Mil..., Pavle, ...		Kupinovo	351	
Perić Pavle		Kupinovo	538, 643	
Perić Persa		Kupinovo	538, 643	
Pilipović Anka		Kupinovo	320	
Pilipović Petar mldb		Kupinovo	320	
Petrović Branko	140	Kupinovo	542	
Petrović zadruga	140	Kupinovo	542	
Prva hrvatska štedionica		Zagreb	290	
Putnik Pavle Jovan, Todor mlb. Milorad mldb.		Kupinovo	353, 274	
Paulović dr Petar		Kupinovo		297, 338
Petrović Milena mldb.		Kupinovo		388

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Popović udova Stana		Kupinovo		214, 378, 388
Petrović zadruga	140	Kupinovo	574	
Petrović Kata rođ. Stajčić		Kupinovo	373, 371, 373	
Putnik Jovan		Kupinovo	583	
Petričić Dušan	97	Beograd Bosanska ulica	617	
Petričić Srećo-Тодор Тоша, млд. Светозар		Kupinovo	453	
Popović mldb. Branko		Kupinovo	266	
Popović mldb. Žarko		Kupinovo	266	
Petrović Boža		Kupinovo	493, 67	
Putnik Jovan		Kupinovo	493, 274, 583	
Pašanjski Lazar		Kupinovo	392	
Perin Jelena		Kupinovo	570	
Petrović Dušan		Kupinovo	338	
Pavković Vlajko		Kupinovo	12	
Pavković Kata		Kupinovo	12	
Пашански Жика		Kupinovo	563	
Пекић Никола, Жарко и Стеван		Kupinovo	169	
Pašanski Lazar		Kupinovo	387	
Petrović Svetozar		Kupinovo	215	
Pekić Žarko i Radinka		Kupinovo	165	
Petrović Svetozar		Kupinovo	352	
Putnik Danica roš Vujić		Kupinovo	452	
Prek...jski Jelisavete mldb. rođ. Vujić		Obrež	452, 727	
Pašanjski Žika		Kupinovo	350	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Pašanski Desanja удова		Kupinovo	350, 174	
Petrović Save zadruga	65	Kupinovo	64	
Petrović Radovana zadruga	50	Kupinovo	747, 558	
Petrović Svetozara zadruga	56	Kupinovo	748	
Pašanski Živko		Kupinovo	638	
Pašanski Uroš		Kupinovo	627	
Pašanski Svetozar		Kupinovo	449	
Puša mldb. Miloš		Kupinovo	203	
Popović zadruga	131, 152	Ašanja	769	
Putnik rođ. Jakovljević Smiljana		Kupinovo	602	
Пашански Жика		Купиново	174	
Putnik Todor		Kupinovo	804	
Putnik Danica		Kupinovo	804	
Plavić Mito, Milanka		Karlović	284	
Pečić Pavle		Kupinovo	284	
Putnik Todor		Kupinovo	727	
Putnik Danica rođ. Vujić		Kupinovo	727	
Petošević Milica		Karlović	547	
Popov Jovan		Kupinovo	631	
Popov Milenija		Kupinovo	631	
Плавшић Јованка рођ. Милинковић		Kupinovo	837	
Putnik Panta ...		Beograd	353, 274, 504	
Petrić Persida		Kupinovo	526	
Putnik Stevan		Kupinovo	873, 856, 274, 352, 504	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i ulož- ka posjedovnice	Broj knjige i uložka teretovnice
Putnik Andrija		Kupinovo	873, 856, 874, 274, 353, 504	
Putnik Ilija		Kupinovo	856, 274, 353, 504	
Putnik Vladimir		Kupinovo	856, 274, 353, 504	
Putnik Jelena rođ. Stepanović		Kupinovo	874	
Putnik Stevan		Kupinovo	876, 954	
Putnik Milica		Kupinovo	876, 954	
Плавшић Славко		Купиново	922	
Путник Илија		Купиново	708, 923, 391	
Путник Андрија		Купиново	923, 391	
Попов Драгутина		Купиново	459	
Rudnici		Kupinovo	I Popis III	
Radosavljević Milan	350	Kupinovo	I†	1
Radošević /Lenke udove/ zadruga	6	Kupinovo	I†6	
Raić pupilarna gromada	82	Dobanovci		I 9, IX 371
Rac Mileva	21	Kupinovo	I 21	
Rac Lazar	21	Kupinovo	I 21	
Radosavljević zadruga	61	Kupinovo	II 60	
Rankov zadruga	67	Kupinovo	II 66	
Rajković zadruga Gjoka	70	Kupinovo	II 69	69
Radosavljević /Mak.../ za- druga Mihajlo	143	Kupinovo	II 78	
Ranisavljević Pero	83	Kupinovo	II 8†	
Radnjikov zadruga	94	Kupinovo	III 92, 604, 768	
Radosavljević Ivan		Kupinovo	III 99, 423	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Radosavljević Makrena Dimitrije	113	Kupinovo	III-111	
Radosavljević Gjoka	125	Kupinovo	IV-123	
Radosavljević Jevrem		Kupinovo		III 123
Radaković Vatima		Kupinovo	III 125	
Radul /Koste/ zadruga	146	Kupinovo	IV-144	
Radanović P. Marija		Karlovci		IV 146
Repić Ilija, Vojin, Gjoka, Mldb Perka, mldb. Ljubica, mldb Lazar, mldb. Joca	151	Kupinovo	IV-149	
Radanov Kata -Dušan	320	Kupinovo	IV 152	
Radanov Avram Aron	320	Kupinovo	IV 152	
Rajlić Nenad		Kupinovo		IV 153
Radojčić zadruga	192, 286	Kupinovo	V 186	
Radanov zadruga	203	Kupinovo	V 197	
Rankov Sava		Kupinovo		V 197
Riss zadruga	39	Obrež	VI 216	
Rankov Dimitrije mldb. Mirt. i Đ...	67	Kupinovo	VI 235	
Radosavljević zadruga Miša	84	Kupinovo	VI 242	
Radosavljević zadruga Miša	35	Kupinovo	I 34, 206, 712	
Radosavljević zadruga	237	Kupinovo	VI 247	
Radosavljević zadruga	358	Kupinovo	VI 249, 303, 160	
Radosavljević Živojin zadruga	97	Kupinovo	VIII 333	
Repić Ilija	357	Kupinovo	VIII-346	
Radul Života	269	Kupinovo	VIII-355	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Radošević /Čedomira/ zadruga	8	Kupinovo	IX 371, 593	
Rapajić Vojih	151	Kupinovo	IX 396, 590	
Rinniare adriatica di Sicurta		Trst		IV 160, 372, 176
Radosavljević Persida		Kupinovo	1	
Radosavljević Živka zadruga	97	Kupinovo	421	
Radojčić Kosta Dr Zemun		Zemun		V 178, VII 251, 351
R...d...jkoo				
Radivojević Diša		Obrež		278
Radosavljević Miša		Kupinovo	401	
Radu..... P.....e		Kupinovo	107	
Repić Vojin		Kupinovo	232	
Repić Danica		Kupinovo	232	
Rakić Belka		Progar		239
Repić Gjoka Milica mldb. Lena mldb		Kupinovo	429	
Radosavljević Julka udata Borna		Kupinovo	489	
Radosavljević Mišo		Kupinovo	513	
Repić Gjoka i Milica		Kupinovo	517	
Repić Jova		Kupinovo	518	
Radosavljević Nikola		Kupinovo	357	
Repić Vojin		Kupinovo	518, 537	
Ranisavljević Lazar		Kupinovo	42	
Ranisavljević Katica		Kupinovo	42	
Ranisavljević Jelena, Panta i Milan		Kupinovo	533	
Raulović Lazar, Marija		Kupinovo	400	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ranisavljević Danka, Joka i mldb. Pavle		Kupinovo	552	
Radivojević Nena		Kupinovo	136	
Radosavljević Milica		Kupinovo	388	
Ranisavljević Stevan		Kupinovo	561	
Ranisavljević Milan		Kupinovo	561, 466	
Ranisavljević Panta		Kupinovo	461, 466	
Ranisavljević Laza		Kupinovo	561	
Ralić Lazar		Kupinovo	400	400
Ralić Marija-Miloš		Kupinovo	400	
Ranisavljević Pavle / Paja/		Kupinovo	466	
Radosavljević Judita		Kupinovo	248, 431, 513	
Radnjkov Boško		Kupinovo	571	
Radnjkov Vuka		Kupinovo	571	
Radošević Ivan		Surčin	373	
Radošević Milan		Kupinovo	373	
Radošević Čeda		Kupinovo	373	
Radosavljević Makrena, Matija, Danica ud. Miličević, Gjoka, Stana udata Badjal		Kupinovo	111	
Ranisavljević Panta, Milan, Paja		Kupinovo	556	
Rogić Lenka mldb.		Kupinovo	154	
Rogić Lazar mldb.		Kupinovo	154	
Ristivojević Melanija mldb.		Belegiš	49, 515	
Ranković Draga		Sr. Mihaljevci	154	
Radošević Kirivoj		Kupinovo	20	
Radulović Milivoj		Kupinovo	446, 358, 363	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Radulović Danica		Kupinovo	446, 358	
Radošević zadruga	8	Kupinovo	402, 622	
Radošević Milan	6	Kupinovo	6, 428	
Radošević Vida	6	Kupinovo	6, 428	
Radošević Dragutin	6	Kupinovo	623	
Radošević Ivan		Kupinovo	622	
Ranisavljević Lazar		Kupinovo	42	
Radojčić Darinka		Deč	51	
Ranisavljević Spasa		Kupinovo	430	
Ralić Miloš		Kupinovo	400	
Repčić Gjoka		Kupinovo	656	
Radaković Vata		Kupinovo	658	
Rajlić Zagorka	60	Kupinovo	59	
Ralić Miloš		Kupinovo	667	
Riss Andrija zadruga	21	Ašanja	216	
Ranisavljević Pavle / Paja/		Kupinovo	684	
Radanov Jelena		Kupinovo	691	
Rakić Drena		Obrež	705	
Rakić Milorad		Obrež	705	
Radojčić zadruga	121	Kupinovo	119, 389	
Radojčić Svetozar		Kupinovo	56	
Radojčić Dušica		Kupinovo	56	
Radošević Radovan		Kupinovo	511	
Radošević zadruga	8	Kupinovo	515	
Roknić Milan		Kupinovo	569	
Roknić Anđa		Kupinovo	569	
Radojčić zadruga	121	Kupinovo	337	
Radujkov Marko		Kupinovo	718	
Radujkov Savka		Kupinovo	718	
Ralić Petar		Kupinovo	724	
Ranisavljević Danica		Kupinovo	552, 106	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Ranisavljević Juka		Kupinovo	552, 106	
Ranisavljević Pavle / Paja/		Sr. Mihaljevci		
Radovanović Milica		Ogar	184	
Repić Živojin		Kupinovo	149	
Ralić Miloš	48	Kupinovo	751	
Radojčić Petar		Kupinovo	773	
Radojčić zadruga	121	Kupinovo	186, 389	
Radojčić zadruga	286	Kupinovo	774	
Radak Živana		Kupinovo	308	
Radosavljević Radovan		Kupinovo	99	
Ranisavljević Milan		Kupinovo	72	
Ranisavljević Pante		Kupinovo	72	
Ranisavljević Branko		Kupinovo	72, 524	
Ranisavljević Đoko		Kupinovo	72, 524	
Ranisavljević Srbošlav		Kupinovo	72, 524	
Ranisavljević Ljubomir		Kupinovo	72	
Ranisavljević Nikola		Kupinovo	72	
Ranisavljević Dimitrije млдб. Светозар, Иван, Јован, Жика	237	Kupinovo	780	
Ranisavljević Stevan		Kupinovo	794, 81, 561, 533	
Ranisavljević Svetozar		Kupinovo	794, 81	
Ranisavljević Paja		Kupinovo	794, 81	
Ranisavljević Milan		Kupinovo	81	
Ranisavljević Panta		Kupinovo	81	
Radosavljević Dušan	237	Kupinovo	247	
Radosavljević Dušan	125	Kupinovo	123	
Radosavljević Milica		Kupinovo		123
Ralić Miloš		Kupinovo	315	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Repić Jova mldb.		Kupinovo	429, 656	
Repić Petar mldb.		Kupinovo	429, 656	
Repić Ljubica mldb.		Kupinovo	429, 656	
Repić Leposava mldb.		Kupinovo	429, 656	
Repić Slavna mldb.		Kupinovo	429, 656	
Repić Ko.ana		Kupinovo	429, 656	
Repić Danica		Kupinovo	429, 656	
Radosavljević Nikola		Kupinovo	78	
Radosavljević Radovan		Kupinovo	78	
Radosavljević Žika		Kupinovo	78, 316	
Ranisavljević Branko		Kupinovo	838	
Ranisavljević Đoka		Kupinovo	838	
Ranisavljević Svetoslav		Kupinovo	838	
Radosavljević Sava		Kupinovo	78	
Radosavljević Đoka		Kupinovo	78	
Radanović R. Kuzman		Kupinovo	860	
Радүловић Миливој, Даница		Купиново	729	
Radovanović zvani Radanov		Kupinovo	870	
Radojević Radovan		Kupinovo	879	
Радосављевић Душан		Купиново	881, 745	
Радүјков млдб Радмила		Купиново	890	
Ранисављевић млдб. Живко		Купиново	430	
Раданов Кузман		Купиново	691, 132, 914	
Раданов Драгољуб		Купиново	691	
Радосављевић Ђока		Купиново	143	
Радосављевић Живка рођ. Романовић		Купиново	143	
Radanović Jela rođ. Dokić		Kupinovo	899	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Репић Војин		Купиново	813	
Radosavljević Živka r. Romanović		Kupinovo	907	
Радуловић Миливој		Купиново	539	
Радуловић Даница		Купиново	539	
Репић Илија		Kupinovo	528	
Репић Radovanka		Kupinovo	528	
Radul Milan	269	Kupinovo	355	
Radul Krsta	269	Kupinovo	355	
Radul ud. Sofija	269	Kupinovo		355
Радосављевић Иванов Сава		Купиново	953	
Радосављевић рођ. Ђуричић Дивна		Купиново	953	
Ранисављевић Бранко, малодобни Никола		Купиново	957	
Радосевић Киривој, Цвета, млдб. Љубица, млдб. Бошко, млдб. Мара, млдб. Јова		Купиново	371	
Репић Тома, Илија		Купиново	871	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Srbski narodno crkveni fondovi				I 2, 12, II 88, III 92, III 101, 103, IV 134, 139, 143, 149, 161, V 186, VI 254, 258, VII 269, 282, 295, VIII 311, 323, 329, IX 365, 366, 371, 374, 396; 422, 198, 147, 335
Slavija uzajamna osigurava- juća banka		Prag		I 22
Stanojević zadruga	26	Kupinovo	I 25	
Selak zadruga	82	Kupinovo	II 80	
Stajčić /Aksentije/ Đoke/ zadruga	103	Kupinovo	III 101	
Stajčić zadruga	107	Kupinovo	III 105, 233	
Sigmund Salaman Klara	108		III 106	V 178, VII 294, III 144, VIII 321
Stepanović zadruga	141		IV 139	
Stajčić Jefta		Kupinovo		IV 148
Stanković Kosta S.		Zemun		162
Sever zadruga	189	Kupinovo	V 183	
Slavnić /Lazara/ zadruga	205	Kupinovo	V199, 259, 273	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Stojačić Danica rođena Arsenijević	351	Kupinovo	V 205	
Srbska hierarhialna zaklada		Karlovc	V 208	
Stojanović zadruga		Kupinovo	V 214	
Sadžak Vaso Mladen	12	Ašanja	VI 229	
Sika /Kuzmana/ zadruga	222	Kupinovo	II 234	
Stepanov Sima	274	Kupinovo	VII 268	
Stanojević Grozda	78	Kupinovo	VII 275	
Stanojević Svetozar	78	Kupinovo	VII 275	
Stanojević Dimitrije		Kupinovo	VII 276	
Stajčić zadruga	44, 106	Kupinovo	VII 282, 683	
Slavnić Živana	325	Kupinovo	VII 294	
Stojkov Stevan mldb. Dara	318	Kupinovo	VII 296	
Sutscher Petar	163	Kupinovo	VII 303	
Sklen Anton	233	Kupinovo	VII 308	
Sklen Doroteja	233	Kupinovo	VII 308	
Sebele Jakob	185	Kupinovo	VIII 311	
Stojačić Trifun	229	Kupinovo	VIII 323, 448	
Selak Vaso Stana mldb.	273	Kupinovo	VIII 330, 501	
Sklen Franjo	263	Kupinovo	VIII 350	
Sklen Terezija	263	Kupinovo	VIII 350	
Scheer Samujlo	304	Kupinovo	VIII 352, 340	
Scheer Regina	304	Kupinovo	VIII 352, 340	
Subotin Jovan	234	Kupinovo	VIII 357	
Stajčić /Pavla/ zadruga	156	Kupinovo	IX 373	
Subotić Danica	151	Kupinovo	IX 396	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Slavnić Milica rođ. Jovanović	205	Kupinovo	IX 399, VI 227	227
Seferin Miša			409	
Stupavski Mišo i Mara		Stara Pazova	413	
Stajčić Pavao	156	Kupinovo	294	294
Šra..o Palik		Kupinovo	424	
Srbsko-pravosl. crkv. občina		Kupinovo	188, 437	
Štedionica u St. Pazovi		St. Pazova		416, 146, 397, 136, 252
Stepanović zadruga	141	Kupinovo	432	
Stajčić M.... Kata		Kupinovo	154	154
Srbsko pravoslav. crkvena obć		Kupinovo	436	
Jović Radovan i Ljubica	368	Kupinovo	438	
Svitscher Petar		Kupinovo	441	
Stojković Dimitrije		Zemun		158
Stajčić ...		Kupinovo	158	
Srbski narodni ...		Zemun		36, 438, 127
S..ro..tić J... Pavle		Kupinovo	442, 383	
Šuica Jovan kr. Dom. Major		Zemun		178, 251, 283
Stojačić Marko		Kupinovo	448 , 466	
Stajčić zadruga	364	Kupinovo	464	
Sigmund Helene mldb.		Kupinovo		106

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Staro-Pazovska banka dioničarsko društvo		Stara Pazova		171, 448, 323, 429, 263, 397, 441, 119, 430, 203, 79, 163, 231, 345, 89, 315, 338, 252, 416
Schifer Helena				15
Stajčić Vatima		Kupinovo	154	
Stajčić Nikola		Kupinovo		
Srpska narodna štedionica akcijsko društvo		Zemun		318, 386, 384, 451
Šaš Mara rođ. Yarmacky		St. Pazova	VIII 342	
Šoić Gjoka, mldb. Paja, mldb. Žarko		Kupinovo	342	
Stanojević Milan	26	Kupinovo	25	
Stajčić Kata		Kupinovo	154	
Sudžuk Leposava		Surčin	154	
Sklen Antun i Leopold		Kupinovo	350	
Sika Sofija		Kupinovo	343	
Selak /Sava/ zadruga	82	Kupinovo	80	
Selak Živka zadruga	364	Kupinovo	500	
Selak Vase zadruga	273	Kupinovo	501	
Scherer Thes Jonhe trg. tvrdka		Kupinovo	505	
J. Steiner i Wessel trg. tvrdka		Ruma	37	
Slavnić Petar		Kupinovo	227	
Subotički Danica		Kupinovo	508	
Stanojević Stevan		Kupinovo	524	
Saić ...		Kupinovo	461	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Srbsko pravoslavna crkvena općina		Kupinovo	2	
Suradić Pavle		Kupinovo	14	
Savatanović Svetozar		Ašanja		345
Sever Dimitrija zadr. K.br.376	376	Kupinovo	543	
Scheer Filip		Ujvidek	340	
Scheer Franjo		Ujvidek	340	
Stranz et Brann t. t.		Budimpešta		340
Soić Ilija	336	Kupinovo	662	
Suček mldb. Matija, ... , Marija		Kupinovo	441	
Sigmund Helena udata Anaf		Zemun	106	
Savić Viaosava mldb.		Kupinovo	438	
Savić Zorica mldb.		Kupinovo	438	
Savić Ljubomir mldb.		Kupinovo	438	
Stajčić Života zadruga	207- 270	Kupinovo	361, 361	
Stanišić Leposava		Ašanja	201	
Šarčević Ljuba mldb.		Kupinovo	475	
Šarčević Svetozar mldb.		Kupinovo	475	
Šarčević Lena		Kupinovo		475
Scheer Vilim		Zemun	251, 283	
Stajčić Zora mldb.	364	Kupinovo	464	
Sever Dimitrije		Kupinovo	543	
Savić Živana		nepoznata boravišta	284	
Slavnić Pera i Krsta		Kupinovo	572	
Stajčić Zorka mldb.		Batajnica	373, 371	
Sudžuk Leposava		Surčin	373	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Šarčević Vasa		Kupinovo	88	
Stojšić Gjoka		Kupinovo	111	
Šmid Katarina		Kupinovo	575	
Šmid Margareta		Kupinovo	575	
Stojačić Marko		Kupinovo	382	
Schmidt Josip, Katarina, Margareta		Kupinovo	592	
Slavnić Pera		Kupinovo	601	
Slavnić Krsta		Kupinovo	601	
Smoljanić Kosta	180	Kupinovo	610	
Scheer Filip	VI Marialilfer strase	Wien	340	
Scheer Franjo		N. Sad	340	
Scheer Samajlo		Zemun	340	
Scheer Gjula		N. Sad	340	
Sever Pavle		Kupinovo	620	
Стajчић Задруга /Радован/	312, 103	Купиново	464, 464	
Stanojević Slavica		Obrež	648	
Slavnić /Gavrilova/ zadruga	382	Kupinovo	273	
Stajčić Zorka ud. Uzelac		Kupinovo	651	
Suček Matije		Kupinovo	163	
Selak Živko mldb. Cveta		Kupinovo	50	
Somborac Petar i Danica		Kupinovo	167	
Станимировић Жарко		Доњи Товарник	109	
Stajčić zadruga	44	Kupinovo	503	
Srpska narodna štediona d. d. Zemun				361

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Slavnić Zadruga	205	Kupinovo	572, 601	
Stepanović Ljubomir		Kupinovo	680	
Стајчић Чедомир		Купиново		158
Spasojević Radomir		iz Novog Sela sada u Kupinovu	570	
Spasojević Pantelija		iz Novog Sela sada u Kupinovu	570	
Šarčević Dušan	344		374	
Sklen mldb. Juliana		Kupinovo	308, 350	
Sklen mldb. Doroteja		Kupinovo	308, 350	
Slavnić Krste zadruga	205	Kupinovo	199	
Slavnić Petra zadruga	389	Kupinovo	572	
Stajčić Ivan		Kupinovo	701	
Stojaković Bogoljub		Kupinovo	251, 283	
Stojaković Ranko		Kupinovo	251, 283	
Schmidt Petar		Kupinovo	708	
Sklen Leopold	263	Kupinovo	217	
Sklen Juliana mldb.		Kupinovo	350	
Sklen Doroteja mldb.		Kupinovo	350	
Srpske zemljoradničke za- druge u Kupinovu (udruženje sa neogr. odgovornošću)		Kupinovo	681	
Stanojević Dimitrije		Kupinovo	446	
Stepanović Milan mldb.		Kupinovo	268	
Stepanović Svetislav		Kupinovo		268
Stepanović ud. Kata		Kupinovo		268
Stajčić zadruga	106	Kupinovo	683	
Šarčević Dušan		Kupinovo	733, 733	
Šarčević Ljubica		Kupinovo	733	
Scheer Nilim		Zemun	749	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Selak Cveta, pok.		Kupinovo	500	
Selak Milica		Kupinovo	500	
Jovanović ud. Ljubica		Kupinovo	784	
Stanojević Ilija		Kupinovo	275	
Стајчић Ивана задруга	381	Купиново	806	
Стајчић Чеде задруга	161	Купиново	807	
Стајчић Владе задруга	207	Купиново	233	
Стајчић Лазара задруга	413	Купиново	808	
Стајчић Живота задруга	414	Купиново	809	
Stajčić Svetozar		Kupinovo	823	
Šojić zadruga	11	Kupinovo	11	
Stajčić Ž Marko		Kupinovo	829	
Savić udata Kovanović Vi- dosava		Kupinovo	438	
Sklena Ivan		Kupinovo	217	
Sklena Antun		Kupinovo	217	
Sklena Matija mldb.		Kupinovo	217	
Sklena Katica mldb.		Kupinovo	217	
Стајчић Животе задруга	414	Купиново	361	
Stanić Olga		Zemun	705	
Sukuja..vić Aca		Golubinci	705	
Sever Lazar		Kupinovo	620	
Sever Žarko mldb.		Kupinovo	620, 933	
Sever Angelina mldb.		Kupinovo	620,933	
Sever Raja mldb.		Kupinovo	620, 933	
Sadžak Mladen		Kupinovo	229	
Савић Живка рођ. Митровић		Купиново	190	
Štankuberger Ludvig		N. Pazova	909, 665	
Stepanović J. Branko		Kupinovo	792	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Stepanović Milena rođ. Kadić		Kupinovo	792	
Суботички Даница		Купиново	813	
Сретковић Д. Панта		Брестач	905	
Стајчић Задруга /Радован/	312	Купиново	768	
Сарчевић		Купиново	912, 573	
Šarčević J. Svetozar		Kupinovo	912	
Šarčević J. Sava		Kupinovo	912	
Sokić Dinka r Ung.....		Maradik	342	
Sikin Nikola		Kupinovo	343, 342	
Šimir rođ Jelešić mldb. Prodana		Kupinovo	304, 370, 178	
Sučeh Rozalija r Vanda		Kupinovo	923	
Savić Kata rođ. Gemović		Beograd	44	
Šarčević Svetislav		Kupinovo	928	
Сомборац Драга		Купиново	467	
Север Живана		Купиново	933	
Стојаковић Радованка рођ. Николиж		Суботица	762	
Спасојевић Јованка пок. Радомира		Купиново	945	
Стефановић Ђ. Живан		Купиново	947	
Стефановић рођ. Тополски Анка		Купиново	947	
Секулић Жарко		Купиново	952	
Секулић рођ. Илић Јаковка Цара		Купиново	952	
Спасовски млдб Зора, млдб. Јелена		Скопље	89	
Север Воја, Нада		Купиново	719	
Секицки Марко		Купиново	798	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uložka posjedovnice	Broj knjige i uložka teretovnice
Сушић рођ. Недељковић Даница		Купиново	903	
Скаловић млдб. Јелица, млдб Зора		Скопље	649	
Šoić zadruga	11, 335, 336	Kupinovo	11	
Šoić Gjoka	91	Kupinovo	82	
Šoić Paja	91	Kupinovo	82	
Šoić Žarko malodobni	91	Kupinovo	82	
Šarčević /Gjoke/ zadruga	90	Kupinovo	88	
Štedionoca u Staroj Pazovi		Stara Pazova		146
Šarčević /Dimitrije/ zadruga	344	Kupinovo	374	
Šuradić /Gjoke/ zadruga	240	Kupinovo	383	
Šoić zadruga	334	Kupinovo	461	
Šoić zadruga Ilija	336	Kupinovo	XI 462	
Šarčević Gjorgje	90	Kupinovo	II 88	
Šarčević Lazar		Kupinovo	XI 475	
Шарчевић млдб. Катица		Купиново	88	
Шарчевић млдб. Петар		Купиново	88	
Шарчевић Анђа		Купиново		88
Trgovačka zanatlijska banka		Zemun		I 42, II 50, 81, III 111, IV 127 IV 135, VIII 321, 322, 340, 358, 372, I 23, 47, 35, 2, 360, 43, 265, 211
Turak zadruga	126	Kupinovo		

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Tirinda Kata		Stara Pazova	IV 146	652, 653
Tomaš Nikola		Kupinovo		IV 155, V 183
Topolski Martina	305	Kupinovo	V 176	
Trumbetaš mldb. Jovan, Jovan	295	Kupinovo	V 209	
Tot Mišo	310	Kupinovo	VI 232	
Tešin zadruga	127	Kupinovo	VI 254	
Topolski Mara rođena Gašpar	305	Kupinovo	VI 259	
Torba Slavna	290	Kupinovo	VIII 328	
Tirinda Tomaš	299	Kupinovo	VIII 335	
Trumbetaš Jovan -mldeb. Isak	271	Kupinovo	IX 363	
Trumbetaš Milka	271	Kupinovo	IX 363	363
Trumbetaš Gjoka mldb. Isak	271	Kupinovo	IX 367	
Trumbetaš Rakila	271	Kupinovo	IX 367	367
Tirinda Samuel	298	Kupinovo	IX 372	
Tekelija Save zaklada		Karlovc		171, 262, 298, 315, 109, 18, 47, 319
T.....ić Kristina		Kupinovo	140, 491	
Topolski Martin i Mara Martin		Kupinovo		445
Trumbetaš Isak		Kupinovo	596	
Trumbetaš Ise zadruga	271	Kupinovo		
Trbojević Ana		Obrež	154	
Turaković Gjoka		Kupinovo	324, 451, 596, 201	
Тобијаш Антон				

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Tirinda Miša		St. Pazova	652, 653	
Tirinda Janko		St. Pazova	196	
Temović Pavao		Kupinovo	703	
Turak Djoka		Kupinovo	710	
Tešin Milan		Kupinovo	246, 721	
Tešin Vukosava		Kupinovo	721	
Turak Đorđe		Kupinovo	736	
Tumara Jelena rođ. Zarić		Zemun	577, 577	
Tirk Regina mlđb.		Kupinovo	15	
Такач Јанко		Купиново	868	
Turak Svetozar		Kupinovo	724	
Ungar Todor Milan	331	Kupinovo Beograd		
Ungar Ana	331		VIII 345	
Ujhelji Petar			455	
Učajev rođj. Ljubica Kraus		Beograd	315	
Урбановски уд. Боре Анђер Конаковић, Никола, Срета, Ђорђе		Купиново	1092	
Vasić Jelastije Slavko	10	Kupinovo	I 10, 10, 625	
Vasić /Je.....na/ zadruga	23	Kupinovo	I 22	
Vuičić zadruga	64	Kupinovo	II 63	
Vukosavljević zadruga	71	Kupinovo	II 70, 418	
Vilotijević Jovana / Dušana zadruga	354, 164	Kupinovo	IV 161, 837	
Vuić zadruga	175, 252	Kupinovo	V 172	
Vuić Luka		Kupinovo	V 188	
Vukosavljević zadruga	195	Kupinovo	V 189	
Vlahnikolin zadruga	204	Kupinovo	V 198	
Veselinović Femija	57	Kupinovo	V 203	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Vlašić Ljubinko	257	Kupinovo	VI 221	
Vlašić Ana	257	Kupinovo	VI 221	
Vuletin Žarko	337	Kupinovo	VI 237	
Vuletin Branko Svetislav mldb. Vidosava mldb.	337	Kupinovo	XI 237	
Vuletić Živan	56	Kupinovo	VII 265	
Vasić /Nićifora/ zadruga	22	Kupinovo	VII 277	
Vilotijević Jovan	357	Kupinovo	VIII 346	
Vuletić /Aleksa/Aleksa zadruga	56	Kupinovo	VIII 358	
Vilotijević /Nastana/ zadruga	347	Kupinovo	IX368	
Velimirov Aca	259	Kupinovo	IX 377	
Velimirov Julka	259	Kupinovo	IX 377	
Vojnović Nićifor i Kosta		Kupinovo	291	291
Volkoiregji Frainz		Kupinovo	44	44
Volkoiregji Kata mld. Jakob, mld. Antun i mld. Marija		Kupinovo	44	
Vežan Stevan i Ljubica		Kupinovo	443	
Vuić Velimir ... zadruga	252	Kupinovo	452	
Vzajamna pom crkv. evang aug. vyzn.		St. Pazova		409, 445, 361
Vrška Terezija				I 15
Vasić Jelisaveta		Kupinovo		10
Venećanin Ani		Progar	343	
Vuletić Milan		Kupinovo	502	
Vuletić Vukosava		Kupinovo	502	
Vežan Stevan i Ljubica		Kupinovo	528, 530, 534	
Vežan Ljubica		Kupinovo	494, 145	
Vuletić Milan		Kupinovo	545	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Vlašić Nikola Milorad		Kupinovo	221	
Vuković Zora Živko mldb.		Progar	136	
Vencter Matija		Kupinovo	566	
Vukasović Milena		Kupinovo		338
Vrška Paja i Kata		Kupinovo	163	
Vasić Petar	23	Kupinovo	22	
Vasić Marija preudata Gjurg- jević		Pećinci	22	
Vežan Stevan		Kupinovo	603	
Vuković J Nikola, Vule		 Beo- grad	468	
Vukosavić Milena		Ašanja	338	
Vukotić Zora		Boljevci	659	
Vuletić Živana		Kupinovo	349	
Vasić Slavko		Kupinovo	596	
Vujić mldb. Živana		Kupinovo	172, 728	
Vujić mldb. Stana		Kupinovo	172, 729	
Vujić mldb. Radinka		Kupinovo	172	
Veselinović Femija		Kupinovo	352, 231	
Vuletić Ljubomir		Kupinovo	546	
Vilotijević - Jović Sreta	164	Kupinovo	754	
Vlanikolin Rajko		Kupinovo	756	
Vlanikolin Mara		Kupinovo	756	
Vilotijević Jovan Svetozar		Kupinovo	767	
Vuletić Ljubomir		Kupinovo	782	
Vlanikolin Adam		Kupinovo	3271	
Vuičić Obrad		Kupinovo	397	
Vuletić Milan		Kupinovo	45, 39	
Vuletić Vukosava		Kupinovo	45, 39	
Vuletić Ljubomir		Kupinovo	803	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Vuletić Živka rođ Radisavl- jević		Kupinovo	803	
Velimirović Dragutin		Kupinovo	577	
Velimirović Čeda		Kupinovo	577	
Vuletić Ljubomir		Kupinovo	843	
Vlanikolin Rajko		Kupinovo	845	
Vlanikolin Mara rođ. Repić		Kupinovo	845	
Вланиколин Живко		Купиново	21	
Вланиколин Рајко		Купиново	21	
Букадиновић Вука рођ. Митровић		Купиново	190, 909	
Vasiljević r. Kurjački Vuka		Progar	312	
Vajtman Filip		Titel	665	
Vajtman Katarina rođ. Šube		Titel	665	
Vilotijević Rade zadruga		Kupinovo	884	
Vuletić Milan		Kupinovo	886	
Vujčić Lazar		Kupinovo	894	
Vujčić Obrad (Jovan)		Kupinovo	895	
Венцлер Терезија рођ. Везак		Купиново	443,528,530	
Везак Мишо		Купиново	534,603	
Везак Јован		Купиново	443, 528, 530; 434,603	
Везак Евица		Купиново	443, 528	
Везак млдб. Магдалена		Купиново	530; 534, 603	
Vuletić Ljubomir		Kupinovo	522	
Vujović Jovana rođ. Vu.....		Vučje	468	
Вулетић М. Љубомир		Купиново	765	
Vezaan Roza		Kupinovo	930	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Везан Миша		Купиново	944, 955	
Везан Розалија		Купиново	944	
Васиљевић рођ. Чортан Живка		Ваљево	288	
Вукосављевић Васица Стана		Купиново	201	
Васиљевић Вукосава рођ. Костић		Београд	280	
Вијатовић Ружица рођ. Диздар, млдб. Зорица, млдб. Анђела		Купиново	668	
Веркић Јелка р. Пашански		Купиново	243	
Wentzler Jakob	74	Kupinovo	II 73	
Wald Helena posednica		Zemun		II 106
Wesan Johan	154	Kupinovo	VII 273	
Wenzler Johan Ana mldb. Leopold mldb.	40	Kupinovo	VII 298, 73	
Wenzler Katarina	40	Kupinovo	VII 298	
Wenzler Anton	240	Kupinovo	VII 329	
Wenzler Matija	95	Kupinovo	IX 385	
Wenzler Katarina		Kupinovo	IX 402, V 179	
Welz Wentzler Antun		Kupinovo	584	
Wentzler Matija		Kupinovo	582	
Wenzler Matija mldb. Ferdi- nand		Kupinovo	665	
Wenzler Petar		Kupinovo	666, 277	
Vencler Hinko		Kupinovo	329, 920	
Vencler Jakob		Kupinovo	329, 921	
Vuletin Krsta		Kupinovo	926	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Zemunska štedionica akcijsko društvo		Zemun		I 1, 15, 37, II 53, 65, 68, III 94, 97, 100, 106, 114, 120, IV 131, 133, 144 , 167, 168, V 183, 194, VI 239, VII 262, 274, 278, 290, 301, VIII 314, 315, 320 -, 324 , 343, IX 394, 398; 143 -, 392 , 236, 210, 27, 268, 372, 190, 228 , 313, 112 340, 453, 183, 143, 10, 141, 187, 392, 280, 401, 70, 321, 229

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Zemunska štedionica		Zemun		I 12, 38, II 62, 77, 86, 90, IV 126, V 199, VI 236, 242, 254, IX 384, 386, 392, 394, 398, 419, 420, 37, 128, 465, 328, 60, 319, 234, 310, 282
Zorić / Srete / Kuzmana zadruga	100	Kupinovo	III 98	
Zorić Čedomir	105	Kupinovo	III 103	
Zemunsko društvo za potpo- maganje i štednju		Zemun		IV 155, V 183
Zečević zadruga	173	Kupinovo	IV 170	
Zubović Teodora ostavina Intka		Kupinovo	V 188	
Zaklaa hierarhialna srbska		Karlovci	V 208	
Zemljišna zajednica mjestne općine Kupinovo		Kupinovo	VI 245	
Zorić Milan malodob.	217	Kupinovo	VII 292	
Zorić Skevina malodob.	217	Kupinovo	VII 292	
Zorić Krista		Kupinovo		VII 292
Zorić /Pante/ zadruga	217	Kupinovo	VII 293	
Zozuk Pava trgovac		Zemun		355
Zorić Mije zadruga	260	Kupinovo	423	
Zubović				
Živanović Milenko			188	
Živić Ranko i Smiljana			446	
Živanović Čavra		Beograd	284	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloška posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Zozuk Leposava		Zemun		461, 355
Žarković Živko		Kupinovo	IV 127	
Zadruga za pomaganje i štednju		Stara Pazova		473
Zemunska pučka štedionica dioničarsko društvo		Zemun	63, 335, 419, 120; 191, 375, 225, 341, 288, 465, 333	
Živić Dragutin		Ašanja	482	
Živić Živojin Радовић Љубица		Kupinovo	242, 413, 431, 513	
Živković Živko		Obrež	154	
Živković Sava		Obrež	154	
Zorić zadruga	377	Kupinovo	576	
Zorić Zadruga	378	Kupinovo	577	
Zorić Blagoje	105	Kupinovo	103	
Živanović zadruga	76, 77	Kupinovo	26	
Zorić Vasa mldb, Vlajko mlb		Kupinovo	292	
Zorić Kristina		Ašanja	482	
Zmijanac Pavao		Kupinovo	738	
Zmijanac Stanko		Kupinovo	738	
Zarić zadruga	12	Ašanja	771	
Zurković Nada		Karlović	267	
Zmijančević Danica		Kupinovo	796	
Zorić Živka ostavina		Kupinovo	577	
Živanovi Veljko, Rada, Dušan, Milivoj, Pavao, Žarko		Kupinovo, Progar	284	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Zečević Boško		Kupinovo	834	
Živanović Nerandža		Kupinovo	78	
Živanović Sreta		Kupinovo	846	
Зарић Благоје	105	Купиново	858	
Žužić Stana		Jakovo	526	
Жарковић Момир млдб.		Купиново	743	
Зорић Радослав млдб. Чедомир млдб.		Купиново	858, 103	
Зорић Злата удова		?		858, 103
Зорић Драгица млдб.		?		858, 103
Zmijanac Stanka		Kupinovo	430	
Zečević Boško		Kupinovo	900	
Zečević Spasenija rođ. Stojadinović		Kupinovo	920	
Zavod za kolonizaciju		Zagreb	579, 577, 779, 343, 193, 40, 507, 812	
Зековић Петар		Ашања	771	
Željeznice			Popis II	
Živković Hovana/zadruga Milivoj	7	Kupinovo	7	
Žiža /Miloša/ zadruga	48	Kupinovo	47	
Živanović zadruga	76		75, 811	
Živanović zadruga	77		75	
Živković zadruga	76	Obrež	219	
Živanović Pavle	216	Kupinovo	256	
Živanović Katarina	216	Kupinovo	256	
Živanović Milorad malodobni	212	Kupinovo	257	
Živić Milena Milica	339	Kupinovo	267	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kućni broj	Prebivalište	Broj knjige i uloš- ka posjedovnice	Broj knjige i uloška teretovnice
Živković Nikole zadruga Bogoljub	229	Kupinovo	344	
Žiga Miloš	301	Kupinovo	376	
Žiga Jelena	301	Kupinovo	376	
Živković Zorka		Kupinovo	209	
Živanović Gjoka		Kupinovo	257	
Živanović Vasilija udova		Kupinovo	257	257
Živić Smilja		Kupinovo	334	
Живковић Катарина		Купиново	43, 674	
Жарковић Драгутин		Купиново	320, 822	
Živanović Slavko	232	Kupinovo	26	
Živić Ranko		Kupinovo	637	
Živanov Veljko		Kupinovo	637	
Živić Živojin Радовић Љубица		Kupinovo	242	
Živković Ivan		Kupinovo	742	
Živković Luka		Kupinovo	743	
Živković Ranko		Kupinovo	745	
Živković Kuzman		Kupinovo	7	
Zorić zadruga	69, 70	Ašanja	610	
Živanov Veljko		Kupinovo	724	
Živanović Vata rođ. Cvejan		Kupinovo	222	

Ime posjednika i uknjiženih ovlaštenikah	Kadaš broj	Predhodite	Broj knjige i ulotka posjedovnice	Broj knjige i ulotka teretovnice
<i>Šiljivac Katica</i>		<i>Prejzant</i>	Knjiga 55 Ulotak	Knjiga Ulotak
<i>Toksin Radovan</i>		<i>Kupinov</i>	308	
<i>Purčić</i>			606	
<i>Đoković Ljiljana</i>		<i>Kupinov</i>	407	
<i>Đoković Zorka</i>			507	
<i>Федеративна народна Република Југославија</i>			218, 222, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000	
<i>Федеративна народна Република Југославија</i>			935,	
<i>Федеративна народна Република Југославија</i>		<i>Хипотек</i>		

Алфabetички именик (г. 23. наредбе од 24. промиса 1876. бр. 5715. сборника бр. 2 ex 1877.

Страница Катастра овлаштеника Купинова са уписом власништва
Федеративне Народне Републике Југославије

СИНОНИМИ ПРИСУТНИ У ОВОМ РАДУ

У времену које се нашло у обухвату овог рада није постојала језичка подела каква се јавља крајем XX односно, током XXI века. У Војној граници, нарочито у југоисточном Срему где је већинско становништво према званичним статистикама и званичном наративу припадало Грчко-источној православној цркви, потом Српској православној цркви, а што се са данашњег становишта узима као одредница националне припадности српском етничком телу, није погрешно закључити да су на простору Земунског котара, коме је припадало и Купиново, већину чинили Срби. Важно је истаћи и то, да су без обзира на националну одредницу сви становници југоисточног Срема након 1868. године а нарочито након развојачења 1871. године заправо били држављани Угарске.

Званични Пописи становништва у Аустроугарској монархији спровођени су тако да су у пописној одредници „матерњег језика” хрватски или српски језик третирали као један те исти језик. Како сви Пописи сведоче да је на простору Котара Земун (1880, 1890, 1900, 1910), касније Среза Земун (1921, 1931) већинско становништво припадало српском етничком телу, отуда није прихватљиво тумачење да је већинско српско становништво говорило хрватским језиком, нарочито не језиком како се, након распада СФР Југославије и поделе српскохрватског или хрватскосрпског језика схватају савремени језици.

Подела језика према писму (латиничком и ћириличком) иако данас званично усвојена, и стандардизована, оставила је многа питања без одговора. Сходно реченом, догодило се да данас у Србији, у званичној номенклатури архивских фондова, сва она документа која се односе на уредовање унутар Котара Земун у периоду од 1881. до 1914. године, а која су у овом раду обилато коришћена, буду опредељена у грађу стварану на хрватском језику.

У време када су ова документа настајала, званичан назив аустроугарске покрајине под управом Угарске гласио је: Краљевство Хрватска, Славонија и Далмација. Иако је Срем припадао делу покрајине под називом Краљевство Славонија, што бројна документа и објављени радови обилато сведоче,

вероватно да су екс-југословенски доносиоци одлука под историјском заоставштином прво Бановине Хрватске, потом АВНОЈ-евске Социјалистичке Републике Хрватске, ову чињеницу пренебрегли, иако Пописи 1880–1910. упућују да Аустроугарска није правила разлику између говорног хрватског и говорног српског језика. У југоисточном Срему, хрватски језик као искључиво и једино заступљен званични – службени језик у употреби, присутан је само током окупације Срема од стране НДХ, а што није тема овог рада.

Након повлачења из оптицаја валуте „форинта” а пуштањем у оптицај валуте „круна” током последње деценије XIX века на банкнотама Аустроугарске, између осталих језика, присутни су натписи латиничким (хрватски) и ћириличким писмом (српски), што треба схватити као одреднице језичке поделе, али и језичке равноправности. Уочава се, а и у изворима приређеним у овом раду, да су се Срби, нарочито у уредовању сами определили за латиницу, очито, из практичних разлога. На речено упућује чињеница да су се Срби у Аустроугарској користили ћириличким и латиничким писмом, док остали присутни народи ћирилично писмо углавном нису познавали.

Одлука српског народа у Срему крајем XIX и почетком XX века очито да је била неопрезна, на крају и погубна на дуге стазе, рачунајући чињеницу да је обиље архивске грађе из периода 1881–1914. године писано латиничним писмом те је тако данас исто званично опредељено у „Грађу стварану на хрватском језику”. На овај начин српски народ Земунског котара остао је без свог културног наслеђа.

Отуда, аутор овог рада, као свој лични став, без одговорности издавача, одређене речи и изразе опредељује у категорију „синоними”, јер они то у времену о коме је овде реч и јесу били, а не како би, према данас званичним језичким стандардима требало стајати: превод српског на хрватски, или хрватског на српски језик.

Коришћени синоними у овом раду:

адвокат=одвјетник

акциза=порез на потрошарину

аукција=дражба

бабица=примаља

влада (управа)= поглаварство

граница=крајина

граничар = крајишник

граничарски инвестициони фонд=крајишка инвестициона заклада

земљишна књига=грунтовница

земљишно-књишки уложак=грунтовни уложак

извештај=извешће
јавни конкурс=јавно натјецање
јавно извршење, извршење аукцијом=овршна дражба
канцеларија=уред
конкурвенција, надметање=натјечај
котар=округ
курс, обука=течај
лицитација одузете имовине=дражба излучених некратнина
општина=опћина, опћина
полицијски службеник, полицајац=редарствени повереник
радно време=уредовни сати
сатнија=компанија
станица=постаја
финансијска управа=финансијално равнатељство
штација=станица
шумар=лугар

календарски месеци:

јануар=сијечањ
фебруар=вељача
март=ожујак
април=травањ
мај=свибањ
јун=липањ
јул=српањ
август=коловоз
септембар=рујан
октобар=листопад
новембар=студени
децембар=просинац

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Историјски архив Београда, фонд Земунски магистрат: ИАБ-10-18-1-1; ИАБ-10-19-0; ИАБ-10-20-0; ИАБ-10-23-1-01; ИАБ-10-167-0; ИАБ-10-180-0; ИАБ-10-1354-1-12; ИАБ-10-1364-2-55; ИАБ-10-1369-2-56; ИАБ-10-1371-2-49; ИАБ-10-1372-1-17; ИАБ-10-1374-2-82; ИАБ-10-1377-1-34; ИАБ-10-1377-1-59; ИАБ-10-1379-1-34; ИАБ-10-1387-2-163; ИАБ-10-1390-2-70; ИАБ-10-1397-3-330; ИАБ-10-1398-4-384; ИАБ-10-1409-2-245; ИАБ-10-1421-5-770; ИАБ-10-1427-21-9; ИАБ-10-1634-61-845; ИАБ-10-1539-61-55; ИАБ-10-1540-61-241; ИАБ-10-1541-61-309; ИАБ-10-1542-61-351; ИАБ-10-1545-61-612; ИАБ-10-1568-61-266; ИАБ-10-1577-66-142; ИАБ-10-1577-66-158; ИАБ-10-1579-13-89; ИАБ-10-1582-34-103; ИАБ-10-1603-17-8; ИАБ-10-1603-15-5; ИАБ-10-1612-61-540; ИАБ-10-1632-61-671; ИАБ-10-1633-61-758; ИАБ-10-1634-61-785; ИАБ-10-1651-61-282; ИАБ-10-1668-34-108; ИАБ-10-1669-34-216; ИАБ-10-1674-51-182; ИАБ-10-1693-17-20; ИАБ-10-1718-5-39; ИАБ-10-1731-11-23; ИАБ-10-1735-14-36; ИАБ-10-1739-1-3; ИАБ-10-1741-3-33; ИАБ-10-1743-4-45/R; ИАБ-10-1744-4-14; ИАБ-10-1768-5-14; ИАБ-10-1772-0; ИАБ-10-1783-0; ИАБ-10-1785-0; ИАБ-10-1792-0-354; ИАБ-10-1816-0; ИАБ-10-1837-0; ИАБ-10-1853-0; ИАБ-10-1849-0; ИАБ-10-1861-0; ИАБ-10-1907-0; ИАБ-10-1929-0; ИАБ-10-1950-0; ИАБ-10-1955-0; ИАБ-10-1958-0; ИАБ-10-1959-0; ИАБ-10-1974-0; ИАБ-10-1971-0; ИАБ-10-1986-0; ИАБ-10-2013-0; ИАБ-10-2027-0; ИАБ-10-2042-0; ИАБ-10-2054-0; ИАБ-10-2055-0; ИАБ-10-2054-0; ИАБ-10-2057-0; ИАБ-10-2063-0; ИАБ-10-2069-0; ИАБ-10-2100-0; ИАБ-10-2106-0; ИАБ-10-2124-0; ИАБ-10-2123-0; ИАБ-10-2121-0; ИАБ-10-2137-0; ИАБ-10-2135-0; ИАБ-10-2135-0; ИАБ-10-2144-0; ИАБ-10-2156-0; ИАБ-10-2152-0; ИАБ-10-2199-0; ИАБ-10-2196-0; ИАБ-10-2197-0; ИАБ-10-2200-0; ИАБ-10-2339-0; ИАБ-10-2365-0; ИАБ-10-2366-0; ИАБ-10-2367-0; ИАБ-10-2368-0; ИАБ-10-2371-0; ИАБ-10-2372-0; ИАБ-10-2386-0; ИАБ-10-2390-0; ИАБ-10-2392-0; ИАБ-10-2397-0; ИАБ-10-2763-0;

ИАБ – Збирка црквених матичних књига: ИАБ-1184 – Збирка планова и мапа.

Адресар Краљевине Срба, Хрватиа и Словенаца, за индустрију, обрћ, шрћовину и пољопривреду, Београд, 1927.

Алексић С., *Окамењена ћирилица ишчићавана између и преко редова*, Београд, 2017.

Алексић С., *Илијина ћрича*, Прометеј, Нови Сад, 2018.

Алманах Српске православне цркве 1933, књига 1, Београд, 1933.

Ваповас, Petrinja, br. 18 od 4. svibnja 1889.

Ваповас, Petrinja, br. 34 od 24. kolovoza 1907.

Београдске оишћинске новине, бр. 2 од 14. 4. 1932.

Београдске оишћинске новине, бр. 4. април 1938.

Београдске оишћинске новине, бр. 10, 1939.

Београдске оишћинске новине, бр. 4. април 1940.

Бенић Е., *Обедска дара и њена главна фауна*, Сремска Митровица, 1930.

Бешлин Б., *Евћеније Савојски и њеово доба*, Матица српска, Нови Сад, 2014.

Богдановић Д., Петковић С., Трифуновић Ђ., *О Србљаку*, С. К. 3., Београд, 1970.

Бојовић И. Б., *Краљевсћиво и свећосћ*, ЈП Службени лист СРЈ, Београд, 1999.

Bosendofer J., *Nešto malo o našoj Baranji*, Prva Hrvatska dioničarska tiskarija, Osijek, 1940.

Branislav, Osijek, godina 1878, br. 38 i br. 52.

Бубњевић Љиљана, Петроварадински војни суд (1914–1917), Архив Војводине, Нови Сад, 2017.

Васић П., *Почеци рококоа код Срба*, *Сенћандрејски зборник*, 1, САНУ, Београд, 1987.

Varaždinski viestnik, Varaždin, br. 45 od 7. studenog 1891.

Весовић В., *Илустрћована исћорија Срба. Српска десћоћовина од почећка XV века до 1521*, Београд, 1994.

Веселиновић Р., Београд од 1683. до 1717. године, *Годишњак Музеја града Београда 15* (1968).

Време, Београд, година 1924, бр. 833 и бр. 936.

Време, Београд, бр. 1.633, 8. 7. 1926.

Време, Београд, бр. 1.930, 11. 2. 1930.

Време, Београд, година 1931, бр. 3.289, бр. (нечитко) од 5. 5. 1931, бр. 3.533.

Време, Београд, бр. (нечитко) од 17. 4. 1932. и бр. 3.739.

Време, Београд, година 1936, бр. 5.176, бр. 5.291, бр. 5.353.

- Време*, Београд, година 1937, бр. 5.577 и бр. 5.728.
- Време*, Београд, бр. (нечитко) 25. 1. 1938.
- Време*, Београд, година 1940, бр. 6.453, бр. 6.457, бр. 6.471, бр. 6.472, бр. 6.538.
- Вукосављевић Ж., Пилот Љумовић и његова нога над Београдом, *Београдске оштринске новине*, бр. 10, 1939.
- Гавриловић С., О насељавању Српске милиције и Климената у Срему (1737–1742) – Прилог проучавању постанка Сремске Војне границе, *Историјски часопис*, књ. 9–10, САН, Београд, 1959.
- Гавриловић С., *Срем у револуцији 1848–1849*, САНУ, књ. 43, Београд, 1963.
- Гавриловић С., Покушај обарања Уставобранитеља 1847. године, *Историјски часопис*, књ. 24, Историјски институт, Београд, 1977.
- Гавриловић С., Срем од краја XVII до средине XVIII века, Филозофски факултет, Институт за историју, књ. 12, Нови Сад, 1979.
- Гавриловић С., *Митровица, митровице у Срему XVIII и XIX века (1716–1848)*, Српска академија наука и уметности, књ. 9, Београд, 1984.
- Гавриловић С., *Личности и догађаји из доба Првог српског устанка*, Матица српска, 1996.
- Гавриловић С., Статистички подаци о православним Србина у Горњој крајини 1826. године, *Зборник о Србима у Хрватској*. 4, САНУ, Београд, 1999.
- Гаћеша Л. Н., *Аграрна реформа и колонизација у Срему 1919–1941*, Институт за изучавање историје Војводине, књ. 10, Нови Сад, 1975.
- Glasonoša*, Karlovac, br. 22 od 26. svibnja 1907.
- Glasonoša*, Karlovac, br. 28 od 7. srpnja 1907.
- Damjanović D., *Javni spomenici, radovi zagrebačkih arhitekata i Kupinovi, Novom Slankamenu i Vezircu kod Petrovaradina, scrinia slavonica 10* (2010) 226–243.
- Делетић М., *Етски прагови*, Лексикон, Балканолошки институт, САНУ, Београд, 2007.
- Денић Ч., Лазар Георгијевић, учитељ Матије Ненадовића, Гласник међуопштинског историјског архива у Ваљеву, Ваљево, 1975.
- Дефинитивни резултати пописа становништва Краљевине Југославије од 31. јануара 1921*, Државна штампарија, Сарајево, 1932.
- Дефинитивни резултати пописа Краљевине Југославије од 31. марта 1931*, књ. 2, Присутно становништво по вероисповести, Државна штампарија, Београд, 1938.
- Ђорђевић П. Ђ., уредник, *Поштанско телеграфско-телефонски алманах*, Београд, 1935.
- Ђорђевић Т., Насеља и порекло становништва – Архивска грађа за насеља

- у Србији у време прве владе кнеза Милоша (1815–1839), књ. 22, Српска Краљевска Академија, Београд, 1926.
- Ђурић С. Д., *Ђурићи у Заовинама*, РТВ Бајина Башта, Београд, 1997.
- Ђурић Ђ. В., Судбине архијереја и свештеника Српске православне цркве у Независној Држави Хрватској – према објављеним документима Српске патријаршије, *Зборник о Србима у Хрватској*, 4, САНУ, Београд, 1999.
- Енгел Ш. Ф., *Опис краљевине Славоније и војводства Срем*, Матица српска, 2003.
- Енциклопедија православаља*, књ. 1 (А–З), Савремена администрација, Београд, 2002.
- Енциклопедија православаља*, књ. 2 (И–О), Савремена администрација, Београд, 2002.
- Енциклопедија православаља*, књ. 3 (П–Ш), Савремена администрација, Београд, 2002.
- Erzherzog Rudolf, *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild - Kroatien und Slawonien*, Volume 24, Wien, 1902.
- Žigović-Pretečki I., *Upravno pravo Kraljevina Hrvatske i Slavonije s' obzirom na Ustav*, Bjelovar, 1911.
- Зиројевић О., *Цркве и манастири на подручју Пећке патријаршије до 1683. године*, Историјски институт и Народна књига, Београд, 1984.
- Застава*, Нови Сад, година 1914, бр. 4, бр. 9, бр. 10.
- Застава*, Нови Сад, бр. 193 од 26. 3. 1923.
- Застава*, Нови Сад, број 206, 11. 9. 1924.
- Застава*, Нови Сад, бр. 156, 15. 7. 1927.
- Ивановић Б., *Прстијење српске средњовековне власице*, Народни музеј, Београд, 1998.
- Ивић А., Из историје Срба у Угарској. Од смрти деспота Вука до смрти деспота Јована (1485–1502), *Летопис Матице српске* св. 2 (1909) књ. 254, Матица српска, Нови Сад, 1909.
- Ивић А., Из историје Срба у Угарској, Од смрти деспота Јована Бранковића до битке на Мохачком пољу (1502–1526), *Летопис Матице српске* св. 6 (1909) књ. 258, Матица српска, Нови Сад, 1909.
- Ивић А., *Историја Срба у Угарској од пада Смедерева до сеобе под Чарнојевићем (1459–1690)*, Привредникова штампарија, Загреб, 1914.
- Izvjestaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1897*, Vukovar, 1898.

- Izveštaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1908*, Vukovar, 1909.
- Izveštaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1909*, Vukovar, 1910.
- Izveštaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1912*, Vukovar, 1913.
- Izveštaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1913*, Vukovar, 1914.
- Izveštaj o stanju javne uprave u Županiji srijemskoj za upravnu godinu 1914*, Vukovar, 1915.
- Илић Ж. Т., *Београд и Србија у документима архиве Земунској мајистрајиа од 1739 до 1804 год.*, књ. I (1739–1788), Историјски архив Београда, 1973.
- Илић Ж. Т., *Грађа из земунских архива*, књ. 1 (1804–1808), Историјски архив Београда, 1955.
- Илић Ж. Т., *Грађа из земунских архива за историју Првој српској устјанка*, књ. 2, 1809, ИАБ, Београд, 1961.
- Илић Ж. Т., редактор, *Грађа из земунских архива за историју Првој српској устјанка*, књ. 3, 1810–1813, ИАБ, Београд, 1969.
- Илић Ј., *Славонско-сремска војна граница њоловином XVIII века*, Зборник о Србима у Хрватској, 09, САНУ, 2015.
- Илић Мандић Ј., *Пойис Православних свешћеника Пејроварадинске рејименше из 1760. године*, Мешовита грађа, књ. 36, Београд, 2015.
- Илустировани лексикон*, треће издање, Издање илустрованог листа недеље, Београд, 1933.
- Иналчик Х. (превео Ерфет Ковачечвић), *Сегедински мир и криза турске државе 1444, Прилози за оријентјалну филологију*, 12–13 (1962–1963), Оријентални институт, Сарајево, 1962–63.
- Искруљев Т., *Расцеће српској народа у Срему 1914. и Маџари*, Нови Сад, 1936.
- Jutarnji list*, Zagreb, godina 1912, br. 105 i 143.
- Jutarnji list*, Zagreb, godina 1913, br. 426, br. 467, br. 468; br. 474, br. 522, br. 789.
- Jutarnji list*, Zagreb, godina 1914, br. 786, br. 253, br. 795, br. 868, br. 797.
- Калић Ј., *Срби у њозном средњем веку*, друго издање, ЈП Службени гласник, Београд, 2001.
- Калић-Мијушковић Ј., *Београд у средњем веку*, Српска књижевна задруга, Београд, 1967.
- Карацић Стеф. В., *Српски рјечник, иштумачен немачкијем и латинскијем*

Кириловић Д., *Словенске школе у Срему у њрвој љоловини 19 сљолећа, Про-
свећљни љласник, примерак без броја и године.*

Киштапић др Мијо, *Jedanaesto potresno izvješće za godinu 1893*, Zagreb, 1894.

Корпић И., *Otvorena pitanja rješavanja problema povrata imovine ili naknade za
imovinu bivših zemljišnih zajednica*, Zagreb, ХКЈУ-ССА, 15 (2): 545–577.

Косовац М., *Срљска љравославна миљројолија карловачка љо љодацима
1905*, Карловци, 1910.

Кр. Статистићки уред у Загребу Главни извештаји о станју useва и господарских прилика
у обће, *Narodne novine*, Zagreb, 1894.

Костић М. Л., *Сљаљисљика избора народних љосланика Краљевине Срба,
Хрваља и Словенаца одржаних 18. марља 1923. љодине*, Народна скупшти-
на Краљевине СХС, Београд, 1924.

Летопис Матице српске, св. 5 (2012), књ. 289, Матица српска, Нови Сад, 1912.

Летопис Матице српске, св. 2 (2013), књ. 292, Матица српска, Нови Сад, 1913

Летопис Матице српске, св. 4 (1913), књ. 294, Матица српска, Нови Сад, 1913.

Магарашевић Географије, уредник, Летопис Матице српске, књ. I, 1825.

Магловски Ј., Белешке о градитељу цркве манастира Фенек, *Свеске ДИУС*, 6,
Београд, 1983.

Магловски Ј., Нови подаци за историју манастира Фенек, *Свеске ДИУС*, 15,
Београд, 1983.

Макарић Р., Васиљевић С., уредници, *200 љодина образовања учиљеља у Сом-
бору*, Сомбор, 1973.

Мала енциклопедија, књ. 2 (К–Пн), Просвета, Београд, 1986.

Mali list, Zagreb, godina 1914, br. 50, br. 75, br. 103.

Маринковић Ђ. А., *Судско решење о наслеђу имовине Краља Александра I Ка-
рађорђевића, Поводом 80 љодина од смрљи краља Александра I Карађорђе-
вића 1934–2014*, Краљево, 2013.

Манакин В., *Алманах краљевине СХС 1921–1922*, свезак I, Загреб, 1922

Манакин В., *Алманах краљевине СХС*, св. III, 1927–1928, део 7, 8, 9, Загреб,
1928.

Марковић Р., *Расљодела земље у исљољном равном Срему 1910*, Сремски Кар-
ловци, 1919.

Мереник С., Маша Милорадовић М., *Избеглице из Србије на аустријском*

- земљишту, *Историјски часопис*, 2, (1949–1950), САН, Београд, 1951.
- Мишић С., редактор, *Лексикон ђрадова и ђрјова средњевековних српских земаља – ђрема ђисаним изворима*, Завод за уђбенике, Београд, 2010.
- Момировић П., *Стјари српски зајиси и најђиси из Војводине*, књ. 3, М. српска, Нови Сад, 1996.
- McGowan W. Bruce, *Sirem sancagi mufassal tahrir defteri*, Ankara, 1983.
- Narodne novine*, Zagreb, br. 213 od 11. prosinca 1849.
- Narodne novine*, Zagreb, br. 164, 18. srpanj 1866.
- Narodne novine*, Zagreb, br. 290 od 17. prosinca 1868.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1882, br. 88, br. 91, br. 93, br. 120, br. 121, br. 129, br. 139, br. 161, br. 200, br. 214, br. 232, br. 234.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1883, br. 8, br. 19, br. 32, br. 42, br. 57, br. 79, br. 80, br. 89, br. 96, br. 112, br. 119, br. 191, br. 198, br. 226, br. 228, br. 229.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1884, br. 110, br. 116, br. 118, br. 119, br. 121, br. 123, br. 157, br. 160, br. 162, br. 206.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1885, br. 7, br. 9, br. 13, br. 121.
- Narodne Novine*, Zagreb, godina 1887, br. 25, br. 102, br. 123, br. 136, br. 184, br. 192, br. 294.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1888, br. 7, br. 39, br. 69, br. 72, br. 75, br. 77, br. 107, br. 109, br. 110, br. 142, br. 143, br. 148, br. 168, br. 171, br. 174, br. 182, br. 190, br. 191, br. 203, br. 211, br. 251, br. 252, br. 253, br. 286, br. 289, br. 293.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1890, br. 23, br. 108, br. 111, br. 112, br. 113, br. 122, br. 144, br. 164, br. 168, br. 170, br. 177, br. 180, br. 181, br. 185, br. 216, br. 221, br. 241, br. 249, br. 250, br. 261, br. 262, br. 263, br. 264, br. 297.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1891, br. 133, br. 163, br. 171, br. 183, br. 194, br. 201, br. 219, br. 229, br. 236, br. 255, br. 262, br. 264, br. 295, br. 299.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1892, br. 34, br. 35, br. 75, br. 78, br. 79, br. 80, br. 102, br. 114, br. 117, br. 118, br. 119, br. 123, br. 131, br. 138, br. 209, br. 255, br. 286, br. 294, br. 299.
- Narodne novine*, Zagreb, godina 1914, br. 16, br. 17, br. 23, br. 33.
- Naša sloga*, Pula, br. 35 od 10. rujna 1914.
- Novosti*, Zagreb, godina 1914, br. 248, br. 249, br. 260, br. 266, br. 281.
- Neven, Zabavni i poučni list*, tom IV, Zagreb, 1855.
- Nekoji rezultati popisa жителјства od 31. prosinca 1880*, Naklada Statističkog ureda, Zagreb, 1882.
- Nikolajević Lj., *Nacrt sakralnih objekata u Vojnog krajini*, Radovi IPU 11/1987,

- Београд, 1963.
- Planinić S., Krajiško okružno upraviteljstvo (distrikt) i krajiške imovne općine u Hrvatsko-slavonskoj krajini, *Arhivski vjesnik*, Zagreb, 34–36, (1991–1992).
- Političko i sudbeno razdelje kraljevina Hrvatske i Slavnonije, reparatorij mjesta*, Kr. Statistički ured, Zagreb, 1889.
- Političko i sudbeno razdjeljenje i repetitorij prebivališta kraljevina Hrvatske i Slavonije po stanju od 1. siječnja 1913*, Zagreb, 1913.
- Полиціјски іласник*, Београд, бр. 6 и бр. 11.
- Popis žiteljstva od 31. prosinca 1900. u Kralj. Hrvatskoj i Slavoniji*, Kr. Statistički ured, Zagreb, 1914.
- Поповић Ј. Д., Слика Војводине у 16. и 17. веку, *Летопис МС* (свеске за јули, август, септембар 1938), Споменица Радивоја Врховца, књ. 350, Матица српска, Нови Сад, 1938.
- Поповић Ј. Д., *Велика сеоба Срба 1690, Срби сељаци и њлемећи*, С.К.З., Београд 1954.
- Поповић Ј. Д., *Срби у Војводини*, књ. 1–3, Матица српска, Нови Сад, 1990.
- Поповић М. Ј., Школе у Срему и Бачкој, *Училић*, св. 2, Београд, 1893.
- Правда*, Београд, година 1928, бр. 11 и бр. 221.
- Правда*, Београд, година 1931, бр. 56 и бр. 57.
- Правда*, Београд, година 1933, бр. 11.226, и бр. 10.245.
- Правда*, Београд, година 1934, бр. 10.739.
- Правда*, Београд, година 1937, бр. 11.877.
- Правда*, Београд, година 1938, бр. 11.951, 12.204.
- Правда*, Београд, година 1939, бр. 12.278, бр. 12.287, бр. 12.288, бр. 12.296, бр. 12.318, бр. 12.321.
- Правда*, Београд, година 1939, бр. 12.456, 13. 7. 1939, 16.
- Просвешћени іласник*, бр. 5, Министарство просвете, 1926.
- Просвешћени іласник*, бр. 2, Министарство просвете, Београд, 1928.
- Просвешћени іласник*, бр. 12, Министарство просвете, Београд, 1932.
- Просвешћени іласник*, Министарство просвете Краљевине Југославије, св. 11, 1935.
- Просвешћени іласник*, Министарство просвете Краљевине Југославије, год. 1938, св. 5, св. 8, св. 11.
- Просветни гласник, Министарство просвете Краљевине Југославије, св. 11 1939.

- Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 24, 25. ožujka 1882.
- Srijemski Hrvat*, Vukovar, 10. siječanj 1883.
- Sriemski Hrvat*, 42 od 27. svibnja 1885.
- Sriemski Hrvat*, Vukovar, br. 87, 30. listopada 1886.
- Sriemski Hrvat*, Vukovar, godina 1887, br. 40, br. 45, br. 47, br. 48, br. 49, br. 50.
- Срѣски сион*, Ср. Карловци, бр. 2 од 31. 1. 1903.
- Срѣски Сион*, Ср. Карловци, бр. 9 од 30. 4. 1904.
- Срѣски Сион*, Ср. Карловци, бр. 25 од 15. 12. 1905.
- Срѣско коло*, Загреб, бр.4 од 15 (28) фебруара 1905.
- Срѣско коло*, Загреб, број 1–2 од 11 (24) јануара 1906.
- Срѣско коло*, Загреб, број 8 од 25. фебруара (10) марта 1910.
- Sršan S., *Kanonske vizitacije, Srijem 1735–1786*, књ. IV, Osijek, 2006.
- Станојевић С., *Народна енциклопедија Краљевине СХС*, књ. 2 (И–М), Загреб, 1928.
- Станојевић С., *Народна енциклопедија Краљевине СХС*, књ. 3 (Н–Р), Загреб, 1928.
- Сѣражилово*, Нови Сад, бр. 40 од 4. октобра 1892.
- Сѣармали*, Нови Сад, бр. 12, 30. април, 1889.
- Стрика Б., *Фрушкоџорски манастири*, Загреб, 1927.
- Суботић В., *Кнезови Раиковићи у историји Срба*, Београд, 2001.
- Schematismus cleri Bosnensis sen Diacovensis et Syrmienensis, Typis Caroli Sandor, Essekini, 1877.
- Schematismus cleri Bosnensis sen Diacovensis et Syrmienensis, Typographia dioecesana, Diacovae, 1895.
- Томашевић М., *Аура Београда*, Академија, Београд, 2010.
- Урошевић А., *Косово, Јединство*, Приштина, 1990.
- Феруцим М. Е., Историја једне миграције с почетка XVI столећа, Сремски изгнаници на Галипољу, *Историјски часопис* 42–43 (1995–1996), Београд, 1997.
- Хаџи-Васиљевић Ј., *Брајство*, књ. 25, Друштво Светог Саве, Београд, 1921.
- Horvat R., *Slavonija, povijesne rasprave i crtice*, књ. 1, Zagreb, 1936.
- Hrvatsko pravo, Varaždin, br. 18, 28. listopad 1914.
- Хузјан В., О леченим и умрлим Сремцима интернираним у Вараждину 1915. и 1916. године, *Годишњак филозофског факултета у Новом Саду*, књ. XLV 1 (2020).

Цвијић Ј., Насеља српских земаља, Срп. Краљевска Академија, Етнографски зборник, књ. 2, 1903

Сувaj А., *Građa za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas : Od najstarijih vremena do godine 1780. svezak I*, Zagreb, 1910.

Сувaj А., *Građa za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas : Od 31. listopada 1888. do danas. svezak X*, Zagreb, 1913.

Белaп Л., *Земунски војни комуниџеи (1717–1881)*, примерак без места издања, 1967.

Ђоровић В., *Историја Југославије*, Народно дело, Београд, 1933.

Шемаџизам Источно православне српске патријаршије по подацима из 1924. године, Св. Архијерејски Синод, Сремски Карловци, 1925.

Школски лист, Сомбор, бр. 8 од 10. 8. 1887.

Школски лист, Сомбор, година 1890, бр. 9 и бр. 10, Сомбор, 1890.

Школски лист, Сомбор, бр. 3 од 15. 3. 1891.

Школски лист, Сомбор, бр. 3, 1893

Шулетић С. Небојша, *Сремски санџак у XVI веку*, докторска дисертација, Филозофски факултет, Београд, 2013.

Šumarski list, Zagreb, broj 9 i 10 od 1. listopada 1888.

Дигитални репозиторијуми:

www.poreklo.rs

www.arhiv-beograda.org/rs/

www.ubsm.bg.ac.rs

www.digital.bms.rs

www.dnc.nsk.hr

www.prvisvjetskirat.arhiv.hr

РЕЦЕНЗИЈА

Несумњива је чињеница да дело које држите у рукама представља најснажнији, али и последњи вапај за очувањем раскошне историје народа, територије и права локалитета који по свим изнетим и доказаним тврдњама ауторке чини једну од есенцијалних компоненти српске културне баштине. Ауторка приказује и аргументовано износи тврдње које су до сада непознате или пак погрешно презентоване јавности. Купиново, у Срему, последњи откуцај рањеног срца Немањинске државе, данас село без вајата за архивску грађу о властитој прошлости, макар у списима сачувано за будућност, чезнући за позицијом која му заслужено припада, уморно чека. Управо су у Купинову, најјужнијој географској тачки Срема, након развојачења, боравили претенденти на аустроугарски престо краљевић Рудолф, потом Франц Фердинанд, као и српски краљ Милан Обреновић, а касније и Александар Карађорђевић. Ауторка у овом по свему надпросечно квалитетном раду, исказује и вистинитост Купинаца (како их она у књизи именује), чему у прилог говори историјски податак да су Купинци благоизволели поклонити Обедску бару цару Јосифу, који је поклон примио и предао га краљевићу Рудолфу. Овај пример пореске евазије је свакако јединствен за ово доба, те исто толико интересантан за економске историчаре, на шта ауторка посебно указује. Сам својински однос из овог поклона нам казује да су Купинци уживали право (својину) на мочварном подручју (Обедској бари) које су поклонили. О значају Купинова као социјал-правног субјекта говоре и чињенице да је у Купинову деловао повереник осигуравајуће куће „Кроација“, да је у чланству Матице српске био и Купинац, да се у Купинову прослављала школска слава Свети Сава, да је постојао речни саобраћај на линији Земун–Сисак, те да је прва метеоролошка станица у Срему подигнута баш у Купинову. Такође у прилог савремености друштвеног корпуса становништва говори и чињеница да је на тремеји Купиново–Ашања–Обреж од 1890. године до Другог светског рата стајао споменик подигнут у знак молитвеног сећања на аустроугарског крон-принца надвојводу Рудолфа. Био је то први и једини споменик који је крајем XIX века подигнут на простору Земунског котара, о чему ауторка

подробно износи чињенице. Један од највећих српских песника, Бранко Радичевић, потиче генима управо са ових простора, о чему је мало познато, што ауторка својим истраживањем као новину открива читаоцима. Снежана Алексић у овом круцијално значајном, историјски, културно, али и идентитетски оријентисаном делу истиче положај и политичко-правни значај Купинова кроз историју до данашњих дана – што је именује за првог писаног конзерватора купиновачке историје, што свакако није нимало лак посао. Купиново се такође може похвалити и чињеницом да се најстарији православни сакрални објекат у функцији, на подручју Војводине, средњовековна црква Светог Луке, са иконостасом који је израђен крајем XVIII века, управо налази овде, у статусу споменика културе од изузетног значаја. Ауторка такође приказује и описује богатом архивском грађом, да је управо у Купинову, у већ поменутој средњовековној цркви Св. Луке, замонашен последњи изданак лозе Немањићке – деспот Ђорђе Бранковић, потоњи владика Максим. Новембра месеца 1891. године освештан је споменик Крон-принцу Рудолфу код Купинова, а чин освештања ауторка је у књизи приказала и фотографијом, која несумњиво говори о грађанском слоју граничарских Срба тог времена. Овај „грађански слој граничарских Срба” битан је због имовинско-правних односа о којима ауторка пише. Овим делом она је само отшкринула голијатска врата имовинско-правне историје овог подручја, о чему тек треба написати томове књига. У овој књизи, ауторка делимично наговештава о последицама „општенородног режима” који је ступио након Другог светског рата, а чије последице „грађански слој граничарских Срба” и данас трпи. Она описује, имовинско-правним процесима, који се одвијају на подручју бивше Јужне Угарске, данашње Војводине, неповратно уништење „једног света” који је као граничарски сталез бивствовао до недавно на подручју Срема, те који је идеологију туђих платио крвљу својом и имовином сопствених предака. Снежана Алексић овим, по својој садржини и историјској важности, маестралним делом износи чињенице, материјално доказиве, којима даје читаоцима увид у „прескочену историју” Купинова, а са њиме и читавог граничарског Срема, у чију Грунтовницу су као власници били уведени свеци, и то не било који, већ Срби. Преседан је свакако и то што су их у Грунтовницу уписали Аустријанци на немачком језику, можда и у намери да овим уписом сачувају парче прескочене граничарске историје. Оно што је додатни квалитет ове књиге је дефинисање и описивање „овлаштеничког права”, те хронолошко анализирање од његовог настанка из војно-граничарске службе, од око 1745. године, што такође, са правног аспекта детерминише и појам физичког лица тог времена. Еволуција граничарске имовине је посебан и можда најсуштаственији део по први пут приказан у литератури

коју поткрепљује архивска грађа, што даље указује на формирање органа власти, али и правних докумената за просторно важење над Војном крајином. Законом о формирању граничарских имовних општина, а потом земљишних заједница, имовина коју су граничари током трајања Војне границе користили као поседе граничарских кућних задруга припала им је у апсолутно власништво, док је заједничко добро (шуме, ливаде, пашњаци итд.) подељено 1871. године између цара (државе) и граничара, истиче Алексић. Спектром различитих друштвених, па тиме и правних околности живота граничарског народа, ауторка хронолошки прецизно евидентира и објашњава права и обавезе, али не само из подручја имовинско-правног живота, већ сад и из низа других грана права. О имовини, правном животу, политичко-социолошким односима Купинова сведочи и лист *Сѣармали* из Новог Сада, који је ауторка у одређеном делу цитирала као архивску грађу (*Сѣармали*, Нови Сад, бр. 12, 30 април 1889. година, 91). Развојем правне праксе, јавља се у Купинову и принудна наплата о чему пишу *Народне новине* из Загреба (*Народне новине*, Загреб, од 1882).

Снежана Алексић еминентном архивском грађом оживљава Купиново, које је, чини се, задремало у средњовековној резиденцији српских владара, да засија пуним сјајем, изнад заборава, као спомен свим граничарима који су знојем и крвљу натопили плодну равницу Срема. Она то не чини као Сизиф, већ као Давид, те захваљујући преданом истраживачком раду овим рукописом оставља завештање које ће навек служити као родослов и аманет пречанских Срба пониклих међ' равничарским класјем.

У Београду,
21. октобра 2021. године

Доц. др Слободан Љ. Петровић

Снежана Алексић
КУПИНОВО
У ИЗВОРИМА И ГРАЂИ

Издавач
Архив Војводине
21000 Нови Сад
Жарка Васиљевића 2А
info@arhivvojvodine.org.rs

За издавача
Др Небојша Кузмановић,
директор Архива Војводине

Лектиура и коректиура
Снежана Савић

Штампа
САЈНОС, Нови Сад

Тираж
300

ISBN 978-86-81930-59-5

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

930.85(497.113 Kupinovo)

АЛЕКСИЋ, Снежана, 1973-

Купиново : у изворима и грађи / Снежана Алексић. - Нови Сад : Архив
Војводине, 2022 (Нови Сад: САЈНОС). - 289 стр. ; 24 см. - (Библиотека Посебна
издања)

Тираж 300. - Библиографија.

ISBN 978-86-81930-59-5

а) Купиново - Културна историја

COBISS.SR-ID 56520713

Снежана Алексић еминентном архивском грађом оживљава Купиново, које је, чини се, задремало у средњовековној резиденцији српских владара, да засја пуним сјајем, изнад заборавља, као спомен свим граничарима који су знојем и крвљу натомили плодну равницу Срема. Она то не чини као Сизиф, већ као Давид, те захваљујући преданом истраживачком раду овим рукописом оставља завештање које ће навек служити као родослов и аманет пречанских Срба пониклих међу равничарским класјем.

Доц. др Слободан Љ. Петровић